

BESTUURLIJK OVERLEG WONINGMARKT BZK– REGIO UTRECHT

Datum: 27 september 2018

Tijdstip: 12.45 – 13.30 uur

Locatie: Den Haag – Ministerie BZK (??)

Deelnemers:

Mevr. Kajsa Ollongren, minister van BZK

Dhr. Pim van den Berg, gedeputeerde provincie Utrecht

Dhr. Kees Diepeveen, wethouder gemeente Utrecht

Dhr. Hans Adriani, vertegenwoordiger vanuit de U10, wethouder Nieuwegein

Ambtelijke ondersteuning:

-
-
-

AGENDA

- 1) Voortgang op afspraken van 4 juni , ter informatie;
- 2) Middenhuur, ter bespreking;
- 3) Versnellingslocatie korte termijn, aanpakken knelpunten, ter bespreking;
- 4) Doorkijk BO MIRT, bespreken agendapunten, ter bespreking

BIJLAGEN: geen

Inhoudsopgave dossier :

Inleiding	2
Agendapunt 1: Voortgang procesafspraken dd. 4 juni jl. over het functioneren van de woningmarkt 3	
Agendapunt 2: Versnellingslocatie korte termijn, aanpakken knelpunten (opiniërend; 20 min)	5
Agendapunt 3: functioneren van de woningmarkt: onderdeel Middenhuur (opiniërend; 15 min)	10
Agendapunt 4: Onderdelen voor agendering Bo Mirt (inventariserend; 5 min)	11

Inleiding

De Regio Utrecht is de snelst groeiende regio van Nederland. De regio omarmt de groei maar bewaakt en versterkt daarbij de kwaliteit van leven voor onze inwoners en bedrijven. De regio doet dit door in te zetten op Gezond Stedelijk Leven. Het heeft hun hoogste prioriteit dit te waarborgen voor de toekomst. Het rijk is positief over deze ambities.

Door de groeiopgaven komt er grote druk te staan op het woon- en werkgenot van de inwoners. Omdat de Metropoolregio Utrecht in trek is en blijft om te wonen, te werken, te ontspannen, te ontmoeten en te verplaatsen komen er veel ruimtevragers op de regio af

Het is onze gedeelde inzet om de Metropoolregio Utrecht aantrekkelijk te houden. In lijn met de filosofie Gezond Stedelijk Leven, faciliteren we de groei om daarmee de leefbaarheid en de florerende economie behouden en versterken. Samenhangende opgaven zijn daarbij:

- Ruimte bieden aan de sterke stedelijke groei met betrekking tot wonen, werken, ontmoeten (schaalsprong in stedelijkheid) en lokale, regionale en (inter)nationale mobiliteit (systeemsprong in mobiliteit);
- Versterken economische topositie op het gebied van life sciences en gezonde verstedelijking;
- Verzekeren van een duurzame en gezonde balans tussen de sterke stedelijke groei, aantrekkelijkheid, leefbaarheid, duurzame energie, klimaatadaptatie, circulariteit, gezondheid en inclusiviteit.

De regio werkt succesvol samen aan het realiseren van deze ambities. Belangrijk onderdeel van de opgave is de schaa sprong in stedelijkheid (grote woningbouwopgave).

De populariteit van de regio betekent een grote toename van de woningbehoefte. De prognose is dat er een tot 2040 een extra woningbehoefte van 104.000 woningen is in de regio, waarvan ca. 60.000 in de gemeente Utrecht. De regio heeft dan ook stevige ambities om de woningvoorraad uit te breiden. Dit blijkt mede uit de recente productiecijfers. In de regio zijn een flink aantal woningen in aanbouw genomen, alleen al 4.500 in de gemeente Utrecht. Voor 2019 is de verwachting dat in de regio 5.300 woningen in aanbouw worden genomen. In de Actie Agenda Woningmarkt, welke begin 2018 door een groot aantal partijen is ontwikkeld, is afgesproken om dit aantal de komende jaren verder uit te breiden tot minimaal 7.000 woningen per jaar in de provincie Utrecht.

Rijk en regio Utrecht delen de urgentie van de opgaven op de woningmarkt en spraken 4 juni 2018 in het BO MIRT af in september een extra Bestuurlijk Overleg te organiseren om later dit jaar met voorstellen te komen om concrete afspraken te maken over functioneren van de woningmarkt en versnelling van de woningbouw.

Het BO heeft als doel de stand van zaken van de regioafspraken te bespreken en te bepalen of we gezamenlijk op de juiste weg zijn om regioafspraken te maken tijdens het BO MIRT NW op 22 november.

Agendapunt 1: Voortgang procesafspraken dd. 4 juni jl. over het functioneren van de woningmarkt

Onderstaand is de voortgang beschreven van de afspraken, gemaakt op 4 juni 2018. **Doel van dit agendapunt** is bespreken of een ieder het eens is met de ingeslagen weg.

Procesafpraak 1: Rijk en regio¹ komen met voorstellen om concrete afspraken te maken over functioneren van de woningmarkt en versnelling van de woningbouw. Onderdelen hiervan zijn:

- *Een gezamenlijk beeld van de kwantitatieve en kwalitatieve woningbehoefte;*
- *De bandbreedte van de kwantitatieve woningbehoefte is in het programmaplan U Ned opgenomen.*
- *Een gezamenlijk beeld van de beschikbare en (extra) benodigde plancapaciteit;*
- *Kansen, risico's, knelpunten en voorwaarden bij grote projecten (met een indicatieve grens van 500 woningen) benoemen en vaststellen wie welke acties onderneemt om kansen aan te pakken, risico's te mitigeren, knelpunten op te lossen en plancapaciteit harder te maken.*
- *Een gezamenlijk beeld van de regionale integrale woningbouwstrategie op basis van principes voor toekomstige verstedelijking. Dit wordt onder andere in samenhang met de bereikbaarheidsopgaven gezien.*

Voortgang:

Zie [agendapunt 2](#).

Procesafpraak 2.1: Rijk en regio verkennen de beschikbare investeringscapaciteit van corporaties in relatie tot de grote opgaven in de regio op het gebied van energietransitie, duurzaamheid, betaalbaarheid en woningbouwproductie.*

Voortgang:

De komende periode wordt samen met de corporaties, BZK en regio inzichtelijk gemaakt hoe de investeringscapaciteit van woningcorporaties zich verhoudt tot de voorliggende opgaves, rekening houdend met actuele ontwikkelingen, zoals lastenverlichting van de verhuurderheffing en de implementatie van de ATAD-richtlijn (Anti Tax Avoidance Directive, EU-richtlijn).

Er liggen grote gezamenlijke ambities op het terrein van het klimaat en de energietransitie en de bouwopgave. Daarnaast liggen er uitdagingen in het tegengaan van excessen op de woningmarkt, herstructurering, begeleiding en zorg, betaalbaarheid en doorstroming. Woningcorporaties hebben hier een belangrijke rol in en de financiële impact van deze opgave is groot. Voor de periode tot en met 2025 wordt in het woningwetregio Utrecht (U16) gestreefd naar een uitbreiding (=netto groei) van de sociale huurwoningvoorraad.

BZK en regio zijn van mening dat corporaties een belangrijke rol spelen bij het oplossen van de uitdagingen op de woningmarkt. Daartoe moet de financiële positie in balans zijn met de opgaven. Het Rijk brengt samen met de corporatiesector en regio('s) in kaart hoe die twee zich tot elkaar verhouden.

Actualiteit.

Tegelijkertijd speelt een aantal ontwikkelingen die de (fiscale) lasten van de corporatiesector mogelijk verzwaren. Een daarvan is de implementatie van de ATAD-richtlijn in de nationale wetgeving. Bij het ATAD-wetsvoorstel zal het Rijk beschrijven tot welke lasten voor corporaties de maatregel leidt. Het Regioplatform Woningcorporaties Utrecht (RWU) heeft modelmatig benaderd wat dit voor de U16 regio kan betekenen. Dat zou betekenen dat corporaties in de U16 bijna 3.500 woningen minder kunnen bouwen. De regio ondersteunt de oproep van de RWU om de corporatiesector uit te zonderen van deze maatregel of de sector anderszins te compenseren via een lastenverlichting.

¹ Regio = Woningwetregio, in de regio Utrecht is dat de U16

Procesafspraken 2.2: Rijk en regio verkennen of bestaande regelgeving/wetgeving voldoende ruimte biedt om de bestaande betaalbare woningvoorraad effectiever te benutten en doorstroming te bevorderen. Ook hierbij wordt in beeld gebracht welke ruimte er is voor lokaal/regionaal maatwerk en experimenten.

Voortgang:

De herziening van de Woningwet, die in 2015 in werking trad, wordt dit jaar geëvalueerd. Tijdens de evaluatie laat BZK de doeltreffendheid en effecten van de herziening onderzoeken. Daarbij worden ook de (ongewenste) neveneffecten meegenomen. Voor de uitwerking van deze afspraak wordt de evaluatie (en de aanbevelingen) afgewacht.

Portaal heeft met een aantal andere corporaties (o.a. Ymere) in het land een manifest opgesteld en aan de minister aangeboden waarin zij pleit voor een verschuiving van passend toewijzen naar passend wonen. De regio wil dit manifest in het vervolg betrekken.

Procesafspraken 2.3: Rijk en regio verkennen gezamenlijk wat de mogelijkheden zijn om lokaal, regionaal en nationaal de betaalbaarheid in het middensegment (huur en koop) beter te borgen. Onderdeel daarvan is of bestaande regelgeving/wetgeving voldoende mogelijkheden biedt om de bestaande woningvoorraad betaalbaar te houden, en welke instrumenten mogelijk en wenselijk zijn voor lokaal of regionaal maatwerk en experimenten.

Voortgang:

Door de populariteit van de regio stegen de afgelopen jaren de prijzen van koop- en huurwoningen in de vrije sector en met name het aanbod (in verhouding tot de vraag) in het middensegment af. Voor bewoners die niet verhuizen heeft dat weinig gevolgen, maar voor woningzoekenden kan dat veel betekenen. De wachtlijsten voor de sociale huursector lopen op, starters op de koopwoningmarkt en mensen met een middeninkomen moeten zich tevreden stellen met een kleinere woning, hogere woonlasten, zijn genooddaakt om te kiezen voor een alternatief (huurwoning) of ze trekken weg. Dat laatste vormt op zijn beurt een bedreiging voor de duurzame economische groei van de regio. Ook in de (gereguleerde) huurmarkt stegen de huren flink. Woningzoekenden kregen te maken met hogere huren, terwijl zittende huurders werden geconfronteerd met een jaarlijkse huurverhoging.

Er zijn veel facetten die de betaalbaarheid van wonen beïnvloeden, waarvan een groot deel buiten de invloedssfeer van de regiogemeenten ligt. De afgesproken verkenning zal betrekking hebben op de gehele woningmarkt. Dit gaat over onderwerpen zoals aanpak huisjesmelkers, toegang tot het koopsegment, excessen toeristisch verhuur enz. over zowel het koop- en huursegment in respectievelijk de bestaande en nieuwbouw. Over een aantal onderdelen worden (in verschillende samenstellingen) al gesprekken gevoerd en inzet gepleegd. Regio en BZK willen deze bestuurlijke samenwerking voortzetten.

In de bijgevoegde memo wordt – als bouwsteen voor bovengenoemde verkenning – ingegaan op het middeldure huursegment. Zie verder [agendapunt 3](#).

Procesafspraken 2.4: Rijk en regio brengen in beeld wat de investeringen verduurzaming/energietransitie zijn die op particuliere huiseigenaren afkomen mede irt andere benodigde woningaanpassingen en bespreken hoe dit financieel haalbaar te maken is.

Voortgang

Deze afspraak is afkomstig vanuit overleg met regio Amsterdam en had voor het BO MIRT van 4 juni geschrappt moeten worden. De draagkracht van particulieren is een aandachtspunt, hier wordt echter op diverse tafels over gesproken.

Besluitvoorstel

Tot een nader te bepalen moment geen inzet plegen op uitwerking van deze afspraak en de prioriteit leggen bij de andere gemaakte afspraken.

Agendapunt 2: Versnellingslocatie korte termijn, aanpakken knelpunten (opiniërend; 20 min)

Het doel van dit agendapunt is te bespreken voor welke concrete uitdagingen de regio staat en welke rol de verschillende partijen hierin hebben en op welke wijze ze elkaar kunnen versterken. Het betreft hier concreet:

- Knelpunten bij planvorming lange termijn
- Knelpunten bij versnelling woningbouwproductie

Achtergrond

In het BO MIRT van 4 juni is de ambitie uitgesproken om in het najaar concrete afspraken te maken over het versnellen van de woningbouwproductie. Daarbij is afgesproken:

Procesafspraken 1: Het versnellen van de bouwproductie. Onderdelen hiervan zijn:

- *Een gezamenlijk beeld van de kwantitatieve en kwalitatieve woningbehoefte. De bandbreedte van de kwantitatieve woningbehoefte is in het programmaplan U Ned opgenomen.*
- *Een gezamenlijk beeld van de beschikbare en (extra) benodigde plancapaciteit;*
- *Kansen, risico's, knelpunten en voorwaarden bij grote projecten (met een indicatieve grens van 500 woningen) benoemen en vaststellen wie welke acties onderneemt om kansen aan te pakken, risico's te mitigeren, knelpunten op te lossen en plancapaciteit harder te maken.*
- *Een gezamenlijk beeld van de regionale integrale woningbouwstrategie op basis van principes voor toekomstige verstedelijking*. Dit wordt onder andere in samenhang met de bereikbaarheidsopgaven gezien.*

* Afwegingen en keuzes hierover lopen voor de regio Utrecht ook via de regionale ruimtelijk- economische programmering, U Ned en de nationale, provinciale en gemeentelijke omgevingsvisies

Gezamenlijk beeld van de beschikbare plancapaciteit

Utrecht gaat naar een schaa sprong in stedelijkheid toe. Deze schaa sprong moet voor een groot deel binnenstedelijk plaatsvinden. Binnenstedelijk en binnendorps bouwen betekent een focus op compact en multifunctioneel. De regio maakt haar steden en dorpen klaar voor de toekomst. Ze zijn klimaatadaptief, energieneutraal, gezond en inclusief en flexibel ingericht. Dit is alleen verantwoord als er tegelijkertijd extra en voldoende wordt geïnvesteerd in slimme, schone en veilige mobiliteit en een betere verbinding van steden en dorpen met het landelijk gebied.

Een verkenning heeft uitgewezen dat er nog voldoende binnenstedelijke capaciteit is voor de eerstkomende jaren (tot ca. 2025), na 2025 moeten er vanuit een integrale verstedelijkingsstrategie

nieuwe plancapaciteit worden toegevoegd (zie onderstaand tekstkader voor de resultaten van de locatieverkenning). De regio zet in op een hoge(re) woningbouwproductie, desalniettemin vraagt het de nodige (extra) aandacht om vertraging van plannen te voorkomen.

De binnenstedelijke locaties zijn nog niet uitgeput. Voor de middel- en lange termijn moet kansrijke zachte plancapaciteit hard gemaakt worden. Bij deze planontwikkeling is er een nauw verband met mobiliteit. Rijk en regio werken hierin samen binnen het bereikbaarheidsprogramma U Ned, waarvan het programmaplan afgelopen 4 juni is vastgesteld. Daarnaast werkt de regio zelf aan een integrale verstedelijkingskoers in U10-verband en in het traject van de provinciale Omgevingsvisie.

Samenvatting resultaten locatieverkenning:

De provincie heeft samen met de U10 in 2018 een locatieverkenning U16 uitgevoerd. In deze verkenning is de nu bekende plancapaciteit tot 2040 in beeld gebracht. De verkenning dient onder meer als input in een opmaat naar een regionale verstedelijkingsstrategie en als input voor onder meer U Ned en de provinciale Omgevingsvisie. In de verkenning is onderscheid gemaakt in de nu bekende bestaande (plancapaciteit met daarin plannen met bepaalde status) en potentiële woningbouwlocaties. De verstedelijkingsopgave moet nadrukkelijk worden gezien in samenhang met de bereikbaarheidsopgaven en oplossingen/investeringen. In dat kader is het programma U Ned richtinggevend.

De belangrijkste conclusies van de verkenning zijn dat:

- er op korte termijn (2025) voldoende aanbod in de nu bekende bestaande plannen is opgenomen, maar de realisatie van die plannen binnen planningstermijn niet gegarandeerd is. Een forse versnelling van het bouwtempo is nodig, maar ligt niet altijd binnen invloedsfeer van gemeenten;
- er na 2025 voor ca. 36.000 tot 52.000 woningen aanvullende locaties moeten worden ingezet op basis van de nu bekende bestaande locaties. Gezien de planhorizon (ca. 10 jaar) moeten gemeenten nu aan de slag met een integrale verstedelijkingsstrategie.
- er in de regio in theorie potentiële plekken te vinden zijn voor woningbouw na 2025, voor de aantallen die hierboven zijn genoemd. Deels zijn dit al locaties waarover is gesproken en waarvoor visies/ambitiedocumenten liggen. Deze locaties zijn grotendeels complex om te realiseren;
- of, wanneer en welke locaties bebouwd worden, is afhankelijk van keuzes in relatie tot o.a. haalbaarheid locaties, andere ruimtevragers die een beroep doen op (schaarse) ruimte, omgevingskwaliteiten en investeringen in de bereikbaarheid.

Strategie

Als hoofdkeuze wordt ingezet op binnenstedelijke ontwikkeling en ontwikkelingen in het invloedsgebied van OV knooppunten. Pas op het moment dat blijkt dat er op regionaal niveau niet voldoende binnenstedelijke plancapaciteit gegenereerd kan worden, komen andere locaties in beeld. Ook daarbij hebben locaties in invloedsgebieden van een knooppunt prioriteit. Een zorgvuldige fasering in de tijd is daarbij van belang om onnodige concurrentie tussen verschillende gebiedsontwikkelingen te voorkomen.

Samenhang met bereikbaarheid:

De opgaven op de woningmarkt zijn urgent, complex en omvangrijk. De verstedelijkingsopgave kan niet los gezien worden het bereikbaarheidsvraagstuk. Het oplossen van knelpunten is essentieel omdat we anders niet op een kwalitatief goede wijze de woningbouw kunnen ontwikkelen. Gezien de bestaande en verwachte knelpunten, is realisatie van een groot deel van de woningbouwopgave in de regio Utrecht zonder investeringen in bereikbaarheidsoplossingen, niet mogelijk.

Dilemma's ter bespreking

- Voorwaarden voor planvorming na 2025, wat is er nu nodig om voldoende plancapaciteit toe te voegen?

Inzet regio:

Geen afspraken over extra verstedelijkingsopgave zonder mobiliteitsoplossingen. Na 2025 is een systeemsprong mobiliteit noodzakelijk. De regio wil samen met BZK inzetten op het toevoegen van extra plancapaciteit ná 2025

Inzet BZK:

Belangrijk dat we ons gezamenlijk inzetten om voldoende plancapaciteit te creëren. Voor mobiliteitsoplossingen is het van belang duidelijk inzichtelijk te hebben wat de beste strategie is. Hierover moeten we het gesprek gezamenlijk met I&W voeren. Het is van groot belang om dit gezamenlijk te doen en te erkennen dat er belangen en visieverschillen zijn. Hier moeten we proberen gezamenlijk overheen te stappen.

Kansen, risico's, knelpunten en voorwaarden bij grote projecten

Versnelling van de bouwproductie heeft te maken met het oplossen van knelpunten, risico's mitigeren, kansen pakken en voorwaarden creëren om vertraging te voorkomen.

De woningproductie in de regio gaat goed. De regio laat op dit moment geen plannen liggen waarvoor aanvragen worden ingediend en er wordt gestuurd op het voorkomen van vertraging. De regio geeft invulling aan versnellen via het voorkomen van vertragingen in de toekomst en het verzilveren van kansrijke intensiveringen. De regio heeft een aantal locaties aangedragen waar zij kansen zien voor versnelling van de woningbouwproductie. In onderstaande tabel zijn deze locaties toegelicht. De inzet is om als regio en rijk samen te kijken welke maatregelen nodig zijn voor versnelling. De intentie is hierover tijdens het BO MIRT NW nadere concrete afspraken te maken.

Gezien de complexiteit van de opgaven, en de randvoorwaardelijkheid van de investeringen in bereikbaarheid van locaties op de MT en LT, ligt de focus voor versnellen op projecten op de korte termijn.

Naar wegnemen van belemmeringen, kansen voor intensivering

Gemeente Utrecht	Merwedekanaalzone (woningen: 6.000–10.000) Bij de ontwikkeling van de Merwedekanaalzone (MWKZ) merkt de regio dat de wetgeving over milieueffectrapportages (MER) onvoldoende flexibiliteit kent. Het gaat er daarbij om dat een MER de verschillen meet tussen de “autonome” situatie en de verandering als gevolg van “de ingreep”. Dit veronderstelt, dat je nu al weet hoe de eindsituatie zal zijn en dat wij dus nu al zouden weten wat de gevolgen van de transformatie MWKZ zijn voor milieu en omgeving over 15 jaar. Gevraagde inzet BZK: aanpassing regelgeving milieueffectrapportage. Een MER is nu een statisch instrument (meet het verschil tussen nu en dan). Wij hebben behoefte aan een dynamisch instrument. Een thermometer die periodiek meet of we op de goede weg zijn (de komende 15 jaar), want uiteraard staat het doel van een MER (borgen van de milieuwaarden) niet ter discussie. Wij werken aan een MER-monitor om van een statisch instrument een dynamisch instrument te maken.
Gemeente Nieuwegein	Rijnhuizen Nieuwegein. Het huidige woningbouwprogramma bevat 1.500 woningen. In potentie kunnen hier 2.500 – 3.000 woningen worden gerealiseerd. De locatie is een pilot kostenverhaal in het kader van de CHW. Zolang de pilotstatus niet wordt toegekend is het voor deze

	<p>gebiedsontwikkelingen niet mogelijk om de bovenplanse kosten te verhalen zonder daarbij zelf als gemeente een aanzienlijk en onevenredig juridisch en financieel risico te lopen.</p> <p>Gevraagde inzet BZK: zorgen voor versnelling in de procedures en het en het snel toekennen van de pilot, nu de Raad van State een advies heeft uitgebracht. Daarnaast wordt gevraagd zorg te dragen dat voor andere gebiedsontwikkelingen (geen pilot) er een goede regeling komt waarmee organisch ontwikkelen zonder onevenredige overheidsrisico's kan plaatsvinden.</p>
Gemeente Nieuwegein	<p>City west en stationsgebied Nieuwegein</p> <p>Het huidige woningbouwprogramma bevat 350, In potentie kunnen hier 1.000 – 1.150 woningen worden gerealiseerd. Ambitie is om te komen tot duurzaamste binnenstad. Dit vraagt nieuwe oplossingen op het gebied van energie, klimaatbestendigheid, zelfvoorzienend in water- en riolering. Maar ook op het gebied van mobiliteit zoeken we naar vormen die passen bij de mobiliteitsvraagstukken die we in de verdere toekomst op ons af zien komen. Met traditionele rekenmethoden leiden deze innovaties tot grote risico's, die in de grondexploitatie leiden tot een tekort. Wanneer we de exploitatie veel meer benaderen vanuit de uiteindelijke gebruiker, de woonlasten en vervoerslasten die de eindgebruiker heeft en de duurzame toekomstbestendige woning die hij koopt of huurt zouden hier ook baten tegenover staan die in het project kunnen landen. Door niet alleen de korte termijn in te rekenen, maar ook de lange termijn effecten mee te nemen in de business case wordt deze sluitend. Dit vraagt om een andere benadering van de grondexploitatie en opstalexploitatie, zowel bij de gemeente als bij marktpartijen. Echter, de marktpartijen willen of kunnen dit risico niet nemen, omdat de eindgebruiker en daarmee de betalings- en financieringsbereidheid op duurzaamheidsmaatregelen die zich alleen op lange termijn laten terugverdienen een onzekere factor is.</p> <p>Gevraagde inzet BZK: gezamenlijk onderzoeken wat er nodig is om deze innovaties vorm te geven in gebiedsontwikkelingen zonder dat dit leidt tot grote vertragingen die nu ontstaan door de financiële risico's die hieraan zijn gekoppeld. Dit kan bijvoorbeeld door het ondersteunen van pilots of het inzetten van het op te zetten investeringsfonds als innovatiefonds waarin nieuwe oplossingen de ruimte krijgen om uitgetoetst te worden zonder dat dit financieel volledig drukt op de gebiedsontwikkeling. Het rijk kan helpen dergelijke gebiedsontwikkelingen te versnellen door te onderzoeken of het mogelijk is een deel van de risico's af te dekken door het voorgenomen investeringsfonds in te zetten om risico's die horen bij innovaties te financieren. Doel hiermee voor het rijk zou zijn om bewijslast te creëren richting gemeenten en marktpartijen dat deze risico's lager zijn omdat de uiteindelijke totale woonlasten van de consument bepalend zijn voor investerings- of huurbereidheid van deze consumenten.</p> <p>Gevraagde inzet BZK: City West Nieuwegein is daarnaast een ideale locatie om middeldure huurwoningen toe te voegen. Dankzij de nabijheid van voorzieningen en openbaar vervoer is dit een toekomstbestendige locatie om te investeren in middenhuur voor diverse doelgroepen, zowel starters, als (kleine) gezinnen, als ouderen. We constateren dat er een sterk drukkend effect op de grondexploitatie plaatsvindt wanneer hier betaalbare middenhuur wordt gerealiseerd met appartementen waarmee qua prijs-kwaliteitverhouding ook de doelgroep ouderen kan worden verleid een eengezinswoning achter te laten. De huurprijzen voor appartementen van 60 – 80 m2 zijn niet marktconform wanneer deze in de middenhuur (720 – 950 euro) worden weggezet. Een oplossingsrichting is om toe te gaan naar een andere mobiliteitsoplossing, waarmee een groot deel van de kosten voor ondergronds parkeren kunnen komen te vervallen, dit vergt dan wel een investering om een duurzame bovengrondse integrale mobiliteitsoplossing te realiseren voor de sociale en middeldure huurwoningen.</p>

Gemeente Stichtse Vecht	Planetenbaan Stichtse Vecht <p>Er zijn op deze verouderde kantoorlocatie verschillende initiatieven om te komen tot herontwikkeling naar woningbouw. In totaal zouden er ruim 1.500 woningen gerealiseerd kunnen worden. De huidige eigenaren willen investeren in de transformatie naar woningen. Gezien verschillende knelpunten is het overigens erg problematisch om dit gebied te herontwikkelen tot een toekomstbestendige woon- werkomgeving. Hierbij gaat het o.a. om vraagstukken op het terrein van mobiliteit, geluidsbelasting, ruimtelijke kwaliteit.</p> <p>Gevraagde inzet BZK: Om te komen tot een transformatietraject dat leidt tot een daadwerkelijk kwalitatief goed woon- werkgebied is er behoefte aan ondersteuning op het terrein van expertise en procesmanagement maar gaat het ook om middelen om te kunnen investeren in de infrastructuur en openbare ruimte.</p>
Gemeente Woerden	de Poort van Woerden. <p>In Woerden is er pal naast het station nog een open en te bebouwen ruimte, locatie Snellerpoort. Niet ver daar vandaan ligt Middelland, een kantorengedebied dat is aangewezen voor transformatie van woningbouw. Woerden wil deze twee gebieden in samenhang met het stationsgebied stedelijk (her)ontwikkelen, 'de Poort van Woerden', waarbij het om meer dan 2.000 woningen gaat. Bij de (her)ontwikkeling zijn er echter knelpunten. Vanwege de ligging naast het spoor van Snellerpoort, is een goede samenhang met veiligheidszones rond het spoor noodzakelijk, waarbij hier een knelpunt kan ontstaan. Ook kan BZK een rol spelen in de gesprekken die zullen worden opgestart met ProRail rond de ontwikkeling van het stationsgebied, dat als linking pin tussen Snellerpoort en Middelland in ligt. Tot slot is deze stedelijke(her)ontwikkeling van een grote schaal, waarbij expertise op proces en inhoud vanuit BZK goed gebruikt kan worden. (dit nog afgezien van de mobiliteitsknelpunten).</p> <p>Gevraagde inzet BZK: Hulp bij proces en expertise, ondersteunen gesprekken met ProRail t.a.v. ontwikkeling stationsgebied, hulp met wet- en regelgeving t.a.v. veiligheidszoning</p>

Dilemma's ter bespreking

Inzet regio

- Obstakels wegnemen zoals hierboven aangegeven
- Ruimte creëren voor voorfinanciering innovatieve concepten (mobility hub, innovatieve energie- of afvalsystemen) ook als succes op voorhand niet gegarandeerd is.

Inzet BZK

- Om een financieringsfaciliteit te creëren om problemen bij de voorfinanciering van transformatieprojecten het hoofd te bieden worden op dit moment gesprekken gevoerd met onder andere provincies. Gedacht wordt aan het volgende:
- Het Rijk heeft 38 mln beschikbaar gesteld voor versnelling van binnenstedelijke transformatieprojecten die zich in de voorfase bevinden. Met de voorfase wordt de fase voorafgaand aan vaststelling onherroepelijk bestemmingsplan bedoeld. Dit is de fase waarin marktfinanciering gebrekkig aanwezig is, doordat een aantal risico's nog moeilijk beheersbaar zijn. Focus zal liggen op de gespannen stedelijke regio's.
- Bij transformatieprojecten zijn relatief veel voorinvesteringen nodig. Zo kan er sprake zijn van bodemsanering of van het verwerven/uitplaatsen van panden/locaties.
- De middelen worden revolverend ingezet: middelen moeten terugkomen op het moment dat er marktfinanciering aanwezig is (veelal na vaststelling onherroepelijk bestemmingsplan) en

projecten komen dus alleen in aanmerking als er zicht is op een sluitende business case. Doordat er sprake is van publieke middelen kan er hierin wel meer risico genomen worden dan private financiers bereid zijn te nemen.

- Om impact te bereiken is cofinanciering nodig van andere partijen. Met private en semipublieke financiers wordt gesproken over cofinanciering waarbij de publieke middelen als first loss dienen. Ook van provincies wordt cofinanciering verwacht voor projecten die binnen de provincie vallen. Hierover worden gesprekken gevoerd met provincies. Van de projecten zelf wordt verwacht dat zij een substantiële hoeveelheid eigen vermogen inbrengen.
- De beoordeling van projecten wordt op afstand geplaatst. Het Rijk stelt met de co-financiers de investeringscriteria op, maar heeft geen invloed op de individuele investeringsbeslissingen. Inzet is om deze financieringsfaciliteit dit jaar operationeel te hebben.

Agendapunt 3: functioneren van de woningmarkt: onderdeel Middenhuur (opiniërend; 15 min)

Een groot probleem is de oververhitte woningmarkt. Vooral in de grote steden zijn betaalbare woningen schaars en komen starters er niet of nauwelijks tussen. Er is grote behoefte aan woningen met een huur van 700 tot 1.000 euro per maand. BZK, regio, corporaties en andere slaan de handen ineen. Het gezamenlijke doel is de bestaande woningvoorraad beter te benutten, uitwassen op de huurmarkt tegen te gaan en een inhaalslag te maken in de bouw van nieuwe huizen. Het spreekt vanzelf dat de problemen niet met één druk op de knop zijn op te lossen. Maar het is wel noodzakelijk het tij te keren.

Voor het functioneren van de woningmarkt zijn verschillende instrumenten relevant.

Gezien de korte tijd voor dit overleg is het voorstel om niet in de breedte de knelpunten te bespreken, maar om specifiek in te gaan op de mogelijkheden voor:

1. een 'noodknop middenhuur' voor de bestaande voorraad voor deze regio;
2. de publiekrechtelijke borging van de prijs/kwaliteitverhouding van nieuwbouw middenhuurwoningen;

Ad 1) een 'noodknop middenhuur' voor de bestaande voorraad voor deze regio

Samen met BZK en de gemeente Amsterdam wordt momenteel ambtelijk de mogelijkheid om 'tijdelijk lokaal maatwerk' toe te staan onderzocht om oververhitte woningmarkten toegankelijk te houden voor middeninkomens en tegelijkertijd voldoende ruimte te bieden voor de markt om te blijven bouwen. De insteek van deze uitvoering is om met een tijdelijke maatregel excessen qua huurprijzen in de bestaande voorraad tegen te gaan.

Op dit moment zijn wij mogelijkheden verder aan het uitwerken. De gemeentelijke voorkeur gaat sterk uit naar het aanpassen van de reikwijdte van het WWS stelsel. In de motie Van Eijs/Ronnes is de mogelijkheid om het WWS door te trekken expliciet uitgesloten. Een optie waarover we samen in overleg zijn is om een percentage van de WOZ als maximale huurprijs te nemen.

Voorstel is om de samenwerking ten aanzien van de uitwerking van de huurprijzen op basis van %WOZ voort te zetten. Gemeenten de mogelijkheid te geven om het percentage lokaal vast te stellen en in deze percentages te kunnen variëren.

Ad 2) de publiekrechtelijke borging van de prijs/kwaliteitverhouding van nieuwbouw middenhuurwoningen. In de regio is in het afgelopen jaar al overleg gevoerd over dit vraagstuk en is een aanvraag ingediend in het kader van de CHW. Belangrijkste punt is dat er op dit moment het

publiekrechtelijk instrumentarium te beperkt is om te kunnen sturen op de prijs/kwaliteit bij middenhuur.

Voorstel is om in samenwerking tussen gemeenten en ministerie voor deze regio te komen tot een (eventueel lokaal) maatwerk-aanpak waarbij de relatie tussen de maximale huur en het minimale woonoppervlak publiekrechtelijk kan worden geborgd.

Tot slot vragen we aandacht voor het wegnemen van de negatieve effecten van de verruiming voor kleine woningen in het WWS. De in 2016 doorgevoerde verruiming van het WWS voor kleine woningen werkt negatief door op de gewenste prijs/kwaliteit verhouding. Deze maatregel werkt averechts op de huurprijs doordat door de extra WOZ-punten kan oplopen tot honderden euro's boven het reguliere WWS. Concreet betekent dit de mogelijkheid tot het liberaliseren van kleine woningen, waarvoor vervolgens zeer hoge huren worden gevraagd. De regio zou er voorstander van zijn om bij de geplande evaluatie van het WWS expliciet na te gaan hoe die negatieve effecten kunnen worden weggenomen.

Agendapunt 4: Onderdelen voor agendering Bo Mirt (inventariserend; 5 min)

Op basis van het gesprek worden onderwerpen voor het vervolg geïdentificeerd.

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: woensdag 28 augustus 2019 9:13
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: FW: Actiepunten/afspraken overleg regioafspraken en BO Woningmarkt

? mwkz genoemd.

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]

T 06 - [REDACTED]
[REDACTED]@utrecht.nl
www.utrecht.nl

Gemeente Utrecht
Ontwikkelorganisatie Ruimte

Van: [REDACTED]@minbzk.nl]
Verzonden: maandag 10 september 2018 10:55
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: RE: Actiepunten/afspraken overleg regioafspraken en BO Woningmarkt

Beste allen,

Volgende week dinsdag is het voorbereidende DO op het BO Woningmarkt regio Utrecht van 27 september. [REDACTED] en ik zijn bezig met de voorbereidingen van het DO en BO. Donderdagochtend willen we het dossier voor het DO af hebben. Zodat een ieder indien gewenst zijn eigen aanpassingen er nog in kan doen voor zijn eigen directeur.

Nog een paar punten:

- Per ongeluk is alle ambtelijke ondersteuning ook uitgenodigd voor het DO. Dit was niet de bedoeling, aangezien het natuurlijk een directeurenoverleg is en het ook goed is dat het dat karakter heeft.
- Tijdens ons vorige overleg heeft de regio aangegeven met concrete versnellingslocaties te komen. Van [REDACTED] heb ik alleen informatie over MWKZ ontvangen, verder heb ik hier nog niets over gezien. Om tijdens het DO en BO de locaties te bespreken, is deze informatie natuurlijk wel nodig. Omdat ik de locaties en knelpunten binnen BZK nog moet uitzetten, ontvang ik graag per ommegaande deze informatie. Anders gaat het mij namelijk niet lukken een goede reactie te leveren vanuit BZK. Dit zou jammer zijn voor de bespreking tijdens het DO en BO.

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]

.....
Directie Woningmarkt - Afdeling Koop & Kapitaalmarkt
DG Bestuur, Ruimte en Wonen
Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
Turfmarkt 147 | 2511 DP | Den Haag | [REDACTED]
Postbus 20011 | 2500 EA | Den Haag
.....

T 06-[REDACTED]
[REDACTED]@minbzk.nl
www.rijksoverheid.nl | www.woningmarktbeleid.nl
.....
[REDACTED]

Van: [REDACTED]

Verzonden: woensdag 22 augustus 2018 13:40

Aan: [REDACTED]@utrecht.nl>; [REDACTED]@utrecht.nl>; [REDACTED]
[REDACTED]@utrecht.nl>; [REDACTED]@utrecht10.nl>; [REDACTED]
[REDACTED]@utrecht10.nl>; [REDACTED]@provincie-utrecht.nl>; [REDACTED]
[REDACTED]@provincie-utrecht.nl>; [REDACTED]@provincie-utrecht.nl>; [REDACTED]
[REDACTED]@minbzk.nl>; [REDACTED]@provincie-utrecht.nl>

Onderwerp: Actiepunten/afspraken overleg regioafspraken en BO Woningmarkt

Hallo allen,

Hierbij kort de afspraken en actiepunten van ons overleg van gisteren, zoals ik deze heb opgeschreven.
Aanvullingen zijn natuurlijk van harte welkom.

Agenda BO Woningmarkt van 27 september

- 1) Voortgang van wat er loopt, obv afspraken van 4 juni (5 min)
- 2) Middenhuur (15 min)
- 3) Versnellingslocatie korte termijn, aanpakken knelpunten (20 min)
- 4) Doorkijk BO MIRT, bespreken agendapunten (5 min)

Framing rondom versnelling: belangrijk dat duidelijk is dat het bij versnellen om het versnellen van de woningbouwproductie gaat, de korte termijn. De lange termijn, zoals het hard maken van locaties en potentiële locaties, komen niet in dit BO aan de orde en lopen goeddeels via U Ned.

Middenhuur: dit laten we lopen via de dossierexperts ([REDACTED] (gem Utrecht), [REDACTED] (BZK)), binnen de regio wordt gekeken hoe dit op regioniveau opgepakt kan worden.

Acties:

- Eind volgende week bij concrete locaties knelpunten inzichtelijk ([REDACTED])
- Intern checken of iedereen akkoord is met het agenda voorstel voor het BO (iedereen)
- Dossier BO [REDACTED]
- Inplannen voorbereidend DO (secretariaat BZK/[REDACTED])
- Plannen volgend overleg, waarschijnlijk 1 oktober ([REDACTED])
- Vesturen reacties op stuk van [REDACTED] et al ([REDACTED])

Openstaande punten voor volgend overleg: Verhouding regioafspraken en Omgevingswet.

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]
[REDACTED]

.....
Directie Woningmarkt - Afdeling Koop & Kapitaalmarkt
DG Bestuur, Ruimte en Wonen
Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
Turfmarkt 147 | 2511 DP | Den Haag | [REDACTED]
Postbus 20011 | 2500 EA | Den Haag
.....

T 06-[REDACTED]
[REDACTED]@minbzk.nl
www.rijksoverheid.nl | www.woningmarktbeleid.nl
.....
[REDACTED]

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: woensdag 28 augustus 2019 11:30
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: FW: Annotatie Utrechtse bestuurders BO MIRT
Bijlagen: Annotatie Utrechtse bestuurders BO MIRT.docx
Urgentie: Hoog

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]

T 030 [REDACTED]
M 06 [REDACTED]
[REDACTED]@utrecht.nl
www.utrecht.nl/

Gemeente Utrecht
Ontwikkelorganisatie Ruimte
Stadsplatau 1
maandag t/m donderdag

Van: [REDACTED]
Verzonden: vrijdag 1 juni 2018 10:23
Aan: [REDACTED]
CC: [REDACTED]
Onderwerp: Annotatie Utrechtse bestuurders BO MIRT
Urgentie: Hoog

Allen,

Met jullie inbreng heb ik bijgevoegde annotatie samengesteld. Per saldo 2 a4tjes en een bijlage (die evt. kan vervallen)

Let wel! Het BO duurt een uur waarbinnen zowel MRA als MRU afgehandeld moeten worden. Er is dus weinig tijd.

Er is nog wat tijd voordat ik deze bijdrage aan [REDACTED] aanlever. Mochten jullie nog amendementen hebben dan is daarvoor vanmorgen (wat) ruimte.

Gr.
[REDACTED]

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: woensdag 28 augustus 2019 12:15
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: FW: BO MIRT Noordwest Nederland, dossier ter bespreking in college morgenochtend
Bijlagen: Extern dossier BO MIRT Noordwest NL 2018 16 nov 18.docx; 201811 Annotatie Utrecht vs01 aanvUtrecht.docx

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]

T 030- [REDACTED]
M 06- [REDACTED]
[REDACTED]@utrecht.nl
www.utrecht.nl/

Gemeente Utrecht
Ontwikkelorganisatie Ruimte
Stadsplatau 1
maandag t/m donderdag

Van: [REDACTED]
Verzonden: maandag 19 november 2018 16:34
Aan: [REDACTED]
CC: [REDACTED]
Onderwerp: BO MIRT Noordwest Nederland, dossier ter bespreking in college morgenochtend

Geacht college,

Bijgevoegd vindt u de vergaderstukken ('extern dossier') + de annotatie voor het BO MIRT Noordwest Nederland van aanstaande donderdag 22 november.

In het BO MIRT maken rijk en regio tweemaal per jaar afspraken over verstedelijking en mobiliteit + de besluitvorming en bekostiging van mobiliteitsprojecten. Omdat verstedelijkingsafspraken een steeds grotere rol spelen bij het besluiten over mobiliteitsprojecten schuiven sinds vorig jaar bestuurders die verantwoordelijk zijn voor verstedelijking aan bij dit overleg, dat zich van oudsher meer beperkte tot mobiliteit. Vanuit de regio Utrecht schuiven daarom, naast mobiliteitsbestuurders [REDACTED] en Lot van Hooijdonk, [REDACTED] en Klaas Verschuure aan. Minister Ollongren is aanwezig naast de bewindspersonen van het ministerie van IenW.

Het wezenlijke gesprek over verstedelijking zal met name aan het begin van de agenda plaats moeten vinden als de gezamenlijke lange termijn opgaven aan bod komen. Wij constateren dat die opgaven in de hele Utrechtse regio groot zijn en dat het lastig is om met het rijk tot afspraken te komen over hoe de opgaven voor verstedelijking hand in hand kunnen gaan met investeringen voor mobiliteit. De afspraken die we kunnen maken voor mobiliteit zijn samengevat onder agendapunt 3.3, Programma U Ned, en omvatten slechts investeringen in een eerste tranche no regret maatregelen tot 2025.

Voor de bespreking morgen zijn vwb de teksten in het dossier, naast agendapunt 3.3, de teksten onder agendapunt 4.2 van belang; de Woningbouwafspraken Metropoolregio Utrecht. Deze vormen een belangrijk haakje om met het rijk in gesprek te blijven over de verstedelijking en mobiliteit. Voor het overige is het uitgebreide dossier niet erg lezenswaardig en bevat het ook veel MRA-agendapunten. De annotatie gaat in op bovenstaande belangrijkste punten en zal nog uitgebreid worden met een woordvoeringslijn.

Belangrijk aandachtspunt voor bespreking in het college is de wijze waarop we als regio communiceren naar aanleiding van dit BO MIRT. Daartoe zal [REDACTED] u vanavond een actueel, met provincie en U10 afgestemd, persbericht toesturen. Dit persbericht kan eveneens op 21 november op de bestuurstafels van de U10, met name tijdens het Trekkersoverleg in de ochtend, besproken worden, zodat ook bestuurders uit de regio betrokken zijn bij de te maken afspraken en wijze waarop wij die willen uitdragen.

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]

T +31 6 [REDACTED]
[REDACTED]@utrecht.nl
www.utrecht.nl/

Gemeente Utrecht

**UTRECHT ZOEKT
100 PLEEGGouders**

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: woensdag 28 augustus 2019 9:24
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: FW: BO Wonen U10 27/9: eindconcept dossier
Bijlagen: 20180912 Dossiervoorbereiding (3.3).docx

laatste

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]

T 06 - [REDACTED]
[REDACTED]@utrecht.nl
www.utrecht.nl

Gemeente Utrecht
Ontwikkelorganisatie Ruimte

Van: [REDACTED]
Verzonden: donderdag 20 september 2018 14:42
Aan: [REDACTED]
CC: [REDACTED]
Onderwerp: BO Wonen U10 27/9: eindconcept dossier

Beste Allen,

Bijgevoegd treffen jullie de dossierstukken voor het BO Wonen van 27/9. Het verzoek aan jullie om het dossier aan jullie eigen bestuurders / bestuurssecretariaten door te sturen (en plaatsing in Ibabs).

Aan [REDACTED] om de laatste gele arceringen in te vullen.
@ [REDACTED] is vandaag niet bereikbaar. Mocht je vragen hebben dan ben ik bereikbaar via onderstaande nummer.

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]

T 06 - [REDACTED]

[\[redacted\]@utrecht.nl](#)
www.utrecht.nl/

Gemeente Utrecht
Ontwikkelorganisatie Ruimte

resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: woensdag 28 augustus 2019 12:07
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: FW: Experimenteerruimte Chw

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]

T 030- [REDACTED]
M 06- [REDACTED]
[REDACTED]@utrecht.nl
www.utrecht.nl/

Gemeente Utrecht
Ontwikkelorganisatie Ruimte
Stadsplatau 1
maandag t/m donderdag

Van: [REDACTED]
Verzonden: woensdag 12 september 2018 14:25
Aan: [REDACTED]
CC: [REDACTED]
Onderwerp: FW: Experimenteerruimte Chw

Hi [REDACTED]

Eerder gaf je de mersystematiek op als knelpunt voor gebiedsontwikkeling vanwege het ontbreken van flexibiliteit. Onderstaand een uitnodiging om te kijken hoe de Crisis en Herstelwet ingezet kan worden voor het versnellen van de woningbouwproductie. Is dit iets voor jouw mer specialist?

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]

T 06 - [REDACTED]
[REDACTED]@utrecht.nl
www.utrecht.nl/

Van: [redacted]@minbzk.nl]

Verzonden: woensdag 12 september 2018 11:37

Aan: [redacted]

CC: [redacted]

Onderwerp: Experimenteerruimte Chw

Hallo [redacted] en [redacted]

Op 24 september vanaf 14.00 tot 16.00 uur hebben we binnen BZK een overleg over de mogelijkheden van de crisis en herstelwet bij het versnellen van woningbouwprojecten. Hiervoor willen we graag wat mensen uitnodigen uit de regio's, zodat jullie aan kunnen geven waarvoor jullie de Chw graag zouden willen inzetten en waar jullie tegenaan lopen. Zouden jullie hierbij aanwezig willen zijn, of deze mail willen doorsturen naar de personen die hiervoor het meest geschikt zijn? Ons idee is dat we maximaal 2 personen per regio uitnodigen. Ik zat daarbij aan een iemand van de gemeente Utrecht en een iemand van de provincie Utrecht te denken.

Met vriendelijke groet,

[redacted]

.....
Directie Woningmarkt - Afdeling Koop & Kapitaalmarkt
DG Bestuur, Ruimte en Wonen
Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
Turfmarkt 147 | 2511 DP | Den Haag | [redacted]
Postbus 20011 | 2500 EA | Den Haag

.....
T 06-[redacted]
[redacted]@minbzk.nl
www.rijksoverheid.nl | www.woningmarktbeleid.nl

.....
Vrij op vrijdag

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: woensdag 28 augustus 2019 11:29
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: FW: extern dossier BOMIRT NW op 4 juni a.s
Bijlagen: 2 Lijst van deelnemers.pdf; 3 BO MIRT afspraken.pdf; Bijlage Programmaplan U Ned (MRU).pdf; 1 Draaiboek.pdf

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]

T 030- [REDACTED]
M 06- [REDACTED]
[REDACTED]@utrecht.nl
www.utrecht.nl/

Gemeente Utrecht
Ontwikkelorganisatie Ruimte
Stadsplateau 1
maandag t/m donderdag

Van: [REDACTED]
Verzonden: donderdag 31 mei 2018 14:40
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: FW: extern dossier BOMIRT NW op 4 juni a.s

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]

Gemeente Utrecht
Ruimtelijke en Economische ontwikkeling
Bezoekadres Stadsplateau 1, Utrecht
Telefoon 06- [REDACTED]
E-mail [REDACTED]@utrecht10.nl
Internet www.utrecht.nl/www.utrecht10.nl
Aanwezig maandag, dinsdag, donderdag, vrijdag

Denk aan het milieu voordat u deze e-mail print

Van: [redacted] [\[redacted\]@minienm.nl](mailto:[redacted]@minienm.nl)

Verzonden: dinsdag 29 mei 2018 17:34

Aan: [redacted]

CC: [redacted] [\[redacted\]@minez.nl](mailto:[redacted]@minez.nl); [redacted]

Onderwerp: extern dossier BOMIRT NW op 4 juni a.s

Beste contactpersonen,

Hierbij het definitieve gemeenschappelijk programma, de deelnemerslijst, de concept-afspraken en het programmaplan U Ned zoals deze zojuist naar Minister Ollongren zijn gezonden.

Enkele kleine laatste wijzigingen zijn nog verwerkt. Zo is [redacted]) verhinderd, en is nog iets geschoven met de pitches tijdens wandeling en fietstocht i.v.m. de verhindering van [redacted]. Voor gemeente Utrecht is nog niet zeker wie naast Lot van Hooijdonk als tweede wethouder aanwezig zal zijn.

Ik wens ons allemaal een goed overleg toe!

Woensdag ben ik er nog, daarna ben ik een week afwezig. [redacted] en [redacted] nemen dan het stokje over. Op 4 juni is [redacted] voor BZK aanwezig en contactpersoon bij het werkbezoek en overleg.

Groeten,

[redacted]

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: woensdag 28 augustus 2019 12:05
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: FW: MER en MWKZ

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]

T 030- [REDACTED]
M 06- [REDACTED]
[REDACTED]@utrecht.nl
www.utrecht.nl/

Gemeente Utrecht
Ontwikkelorganisatie Ruimte
Stadsplatau 1
maandag t/m donderdag

Van: [REDACTED]
Verzonden: dinsdag 28 augustus 2018 21:20
Aan: [REDACTED]
CC: [REDACTED]
Onderwerp: RE: MER en MWKZ

Ha [REDACTED]

Voor een goed juridisch antwoord verwijs ik je naar jurist [REDACTED].

Mijn antwoord is, dat een MER de verschillen meet tussen de "autonome" situatie en de verandering als gevolg van "de ingreep". Dit veronderstelt, dat je nu al weet hoe de eindsituatie zal zijn en dat wij dus nu al zouden weten wat de gevolgen van de transformatie MWKZ zijn voor milieu en omgeving over 15 jaar.

Een MER is nu een statisch instrument (meet het verschil tussen nu en dan). Wij hebben behoefte aan een dynamisch instrument. Een thermometer die periodiek meet of we op de goede weg zijn (de komende 15 jaar), want uiteraard staat het doel van een MER (borgen van de milieuwaarden) niet ter discussie.

Wij werken aan een MER-monitor om van een statisch instrument een dynamisch instrument te maken.

NB op dit moment heeft de MER ons niet echt in de weg gezeten, behalve het negatieve advies van de Commissie MER. Desalniettemin heeft de raad ingestemd met Omgevingsvisie MWKZ 1 en de MER vastgesteld.

Met vriendelijke groet,

[Redacted signature]

Gemeente Utrecht

Ontwikkelorganisatie Ruimte
Opgavesturing

Postadres Postbus 8406, 3503 RK Utrecht

Bezoekadres Stadsplateau 1, Utrecht

Telefoon 030- [Redacted]

E-mail [Redacted]@utrecht.nl

Internet www.utrecht.nl

Denk aan het milieu voordat u deze e-mail print

Van: [Redacted]

Verzonden: maandag 27 augustus 2018 13:17

Aan: [Redacted]

Onderwerp: MER en MWKZ

[Redacted] n.a.v. ons gesprekje vanochtend: kun jij in enkele regels duiden waar de MER-wetgeving jou in de weg zit en wat er precies gewijzigd zou moeten worden? Heb je vast al eens een jurist naar laten kijken...

Zeer bedankt alvast!

Met vriendelijke groet,

[Redacted signature]

Gemeente Utrecht

Bestuurs- en Concernstaf
Concernmanagement Strategie

Bezoekadres Stadskantoor, Stadsplateau 1, 3521 AZ Utrecht

Telefoon 030- [Redacted] mob. 06 [Redacted]

E-mail [Redacted]@utrecht.nl

Internet www.utrecht.nl

Aanwezig maandag t/m donderdag

Denk aan het milieu voordat u deze e-mail print

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: woensdag 28 augustus 2019 12:17
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: FW: MIRT annotatie
Bijlagen: MIRT-brief DEF 23 nov 2018.docx; Afsprakenlijst BO's MIRT 21 en 22 nov 18 DEF 23 november 2018.docx

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]

T 030-[REDACTED]
M 06-[REDACTED]
[REDACTED]@utrecht.nl
www.utrecht.nl/

Gemeente Utrecht
Ontwikkelorganisatie Ruimte
Stadsplatau 1
maandag t/m donderdag

Van: [REDACTED]@provincie-utrecht.nl]
Verzonden: vrijdag 23 november 2018 8:47
Aan: [REDACTED]@goedopweg.nl); [REDACTED]
CC: [REDACTED]
Onderwerp: RE: MIRT annotatie

Soms gaan dingen snel
Ik heb niet eens de kans gekregen een impressieverslag te schrijven van het BO MIRT van gisteren

Maar, gisteravond is deze brief door M's en stas naar de TK gestuurd.
Vanochtend volgt aanbieden aan raden en staten.

Veel dank voor flexibele meedenken en doen bij de chaotische voorbereiding van dit overleg.
Voornemen is om hier echt van te leren voor volgende keer
Al realiseer ik me ook dat dit er nu eenmaal bij hoort ...

Groet, [REDACTED]

Van: [redacted]
Verzonden: woensdag 21 november 2018 08:37
Aan: [redacted] @goedopweg.nl); [redacted] @goedopweg.nl>; [redacted] @provincie-utrecht.nl>; [redacted] @utrecht.nl); [redacted] @utrecht.nl>; [redacted] @provincie-utrecht.nl>; [redacted] @provincie-utrecht.nl>; [redacted] @utrecht.nl>; [redacted] @provincie-utrecht.nl>; [redacted] @utrecht.nl); [redacted] @provincie-utrecht.nl>; [redacted] @utrecht.nl); [redacted] @provincie-utrecht.nl>
CC: [redacted] @tg.nl>; [redacted] utrecht.nl>; [redacted] @provincie-utrecht.nl>; [redacted] @provincie-utrecht.nl>; [redacted] @utrecht.nl>

Onderwerp: RE: MIRT annotatie

Even een update.
Het dossier is nog steeds niet af, en gaat nu alleen nog om Utrechts punt pre-verkenning.
Het Rijk komt op laatste moment (gistermiddag) nog met fundamentele tekstwijzigingen.
Bestuurlijk en ambtelijk proberen we dit in goede banen te leiden voor het overleg van morgen.

Bijgaande stukken stuur ik zo naar Utrechtse delegatie.

Alvast bedankt voor inbreng en jullie vasthoudendheid in dit chaotische proces.
We hopen toch op een zinvol rijk-regio overleg morgen, al zijn we er nog niet helemaal ...

Groet, [redacted]

Van: [redacted]
Verzonden: donderdag 15 november 2018 11:11
Aan: [redacted] @goedopweg.nl); [redacted] @goedopweg.nl>; [redacted] @provincie-utrecht.nl>; [redacted] @utrecht.nl); [redacted] @utrecht.nl>; [redacted] @provincie-utrecht.nl>; [redacted] @provincie-utrecht.nl>; [redacted] @utrecht.nl>; [redacted] @provincie-utrecht.nl>; [redacted] @utrecht.nl); [redacted] @provincie-utrecht.nl>; [redacted] @utrecht.nl); [redacted] @provincie-utrecht.nl>
CC: [redacted] @tg.nl>; [redacted] @utrecht.nl>; [redacted] @provincie-utrecht.nl>; [redacted] @provincie-utrecht.nl>; [redacted] @utrecht.nl>

Onderwerp: RE: MIRT annotatie

Bijgaand de inbreng voor annotatie die ik tot nu toe ontvangen heb. Dank hiervoor.

Hebben jullie ook in beeld dat ik nog inbreng nodig heb op:

- 1 opening M aanbieden boekje GoedOpweg(spreektekst)
- 3.2.1 Smart mobility
- 3.3 Pre-verkenning:
- 3.4 Samen bouwen bereikbaarheid:
- 3.5 Bundeling MRU
- 5.1.1 MRU KTA
- 5.1.2 MRU MIRT onderzoek
- 6 Communicatie

[redacted] (komt na vanmiddag)
[redacted]
zie voorstel nav werkgroep communicatie

Van: [redacted]
Verzonden: dinsdag 13 november 2018 10:19
Aan: [redacted] @goedopweg.nl); [redacted] @goedopweg.nl>; [redacted] @provincie-utrecht.nl>; [redacted] @utrecht.nl); [redacted] @utrecht.nl>; [redacted] @provincie-utrecht.nl>; [redacted] @provincie-utrecht.nl>; [redacted] @utrecht.nl>

[@provincie-utrecht.nl](#)>; [@utrecht.nl](#)>; [@provincie-utrecht.nl](#)>; [@provincie-utrecht.nl](#)>; [@utrecht.nl](#)>; [@provincie-utrecht.nl](#)>; [@utrecht.nl](#)>; [@provincie-utrecht.nl](#)>; [@utrecht.nl](#)>; [@tg.nl](#)>; [@utrecht.nl](#)>; [@provincie-utrecht.nl](#)>; [provincie-utrecht.nl](#)>; [@utrecht.nl](#)>

Onderwerp: MIRT annotatie

Collega's,
Bijgaand het MIRT dossier dat nu in de tas bij bewindspersonen zit.
Er is nog veel dynamiek geweest, maar nu is dossier weer even stabiel.
Er zitten nog gekke tekst dingen in. Graag als NB opvoeren in inbreng Utrecht.
(ga ik vooraf nog met [REDACTED] delen zodat dit in besluitteksten aangepast kan worden, na overleg BO uiteraard)

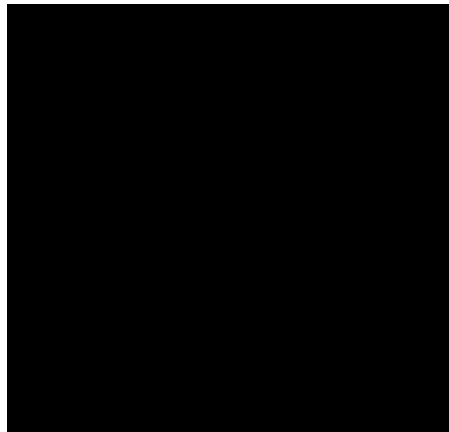
Zoals aangekondigd hierbij de vraag voor annotatie cq inbreng vanuit Utrecht.

Uiteraard zal de programmaraad hier ook belangrijke input leveren voor mn pre-verkenning.

Willen jullie input voor delegatie meegeven, zodat ik dit in gezamenlijk dossier kan opnemen?
Ik wil donderdagmiddag dossier afmaken, dus graag aanleveren voor **donderdag 15u**

Groet, [REDACTED]

1 opening M aanbieden boekje GoedOpweg(spreektekst)
2. opgaven LT Novi en Mob Fonds
3.1.1 Vrachtwagenheffing
3.2.1 Smart mobility
3.3 Pre-verkenning:
3.4 Samen bouwen bereikbaarheid:
3.5 Bundeling MRU
4.2 woningbouwafspraken
5.1.1 MRU KTA
5.1.2 MRU MIRT onderzoek
5.3 OV
5.3.2 spoorcorridor Utrecht-Leiden
6 Communicatie

Van: [REDACTED]

Verzonden: dinsdag 6 november 2018 13:18

Aan: [@utrecht.nl](#)>; [@tg.nl](#)>; [@amersfoort.nl](#)>; [@utrecht.nl](#)>; [@utrecht.nl](#)>; [@provincie-utrecht.nl](#)>; [@provincie-utrecht.nl](#)>; [@provincie-utrecht.nl](#)>; [goedopweg.nl](#)>; [@goedopweg.nl](#)>; [@provincie-utrecht.nl](#)>; [@utrecht.nl](#)>

Onderwerp: MIRT stand van zaken

Op dit moment zijn er een aantal Utrecht dossiers die einde van voorbereiding naderen.
Dit is de laatste stand van zaken die ik nu gedeeld heb met rijk ([REDACTED])

Vraag is om mee te kijken of alle input correct verwerkt is.

Als dossier compleet is (ik verwacht morgen/donderdag) dan kom ik bij jullie terug om tot een regio-annotatie te komen voor de hele agenda (zie huidige concept "extern dossier MIRT" versie 18 nov)

Het betreft:

3.3 Pre-verkenning:
3.4 Samen bouwen bereikbaarheid:

3.5.2 Bundeling MRU
4.2 woningbouwafspraken
5.1.1 MRU KTA
5.1.2 MRU MIRT onderzoek

Dank voor meekijken.

Groet,

“De informatie verzonden met dit bericht is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde. Gebruik van deze informatie door anderen dan de geadresseerde is verboden. Openbaarmaking, vermenigvuldiging, verspreiding en/of verstrekking van deze informatie aan derden is niet toegestaan.

Het is mogelijk dat tijdens het transport van dit bericht fouten zijn ontstaan zodat het bericht onjuist is overgekomen. Hiervoor kunnen wij geen aansprakelijkheid erkennen. Uitsluitend het door de bevoegde persoon dan wel het bevoegde bestuursorgaan ondertekende papieren document is bindend. Wij adviseren u om bij twijfel over de juistheid of volledigheid contact met ons op te nemen”.

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: woensdag 28 augustus 2019 11:31
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: FW: nieuwe versie raadsbrief ter behandeling in college
Bijlagen: UNed.raadsbrief.concept 5 juni 2018.docx

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]

T 030- [REDACTED]
M 06- [REDACTED]
[REDACTED]@utrecht.nl
www.utrecht.nl/

Gemeente Utrecht
Ontwikkelorganisatie Ruimte
Stadsplatau 1
maandag t/m donderdag

Van: [REDACTED]
Verzonden: maandag 4 juni 2018 19:29
Aan: [REDACTED]

[REDACTED]@provincie-utrecht.nl'; [REDACTED]

Onderwerp: nieuwe versie raadsbrief ter behandeling in college

Beste collega's,

Bijgevoegd een nieuwe versie van de raadsbrief terugkoppeling BO MIRT. Een nieuwe versie naar aanleiding van het teleurstellend verlopen overleg.

Voorstel is om deze versie morgen in college en GS te behandelen, waarna we gezamenlijk bepalen hoe we, waarschijnlijk woensdag, de communicatie richting raden, staten en overige buitenwereld, vorm geven.

Met vriendelijke groet,

[REDACTED],

Gemeente Utrecht

Telefoon +31 6 [redacted]

E-mail [redacted]@utrecht.nl

Internet www.utrecht.nl

Denk aan het milieu voordat u deze e-mail print

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: woensdag 28 augustus 2019 12:05
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: FW: Projecten gezocht met belemmeringen waar het rijk wat aan kan doen

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]

T 030-[REDACTED]
M 06-[REDACTED]
[REDACTED]@utrecht.nl
www.utrecht.nl/

Gemeente Utrecht
Ontwikkelorganisatie Ruimte
Stadsplatau 1
maandag t/m donderdag

Van: [REDACTED]
Verzonden: donderdag 30 augustus 2018 16:40
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: RE: Projecten gezocht met belemmeringen waar het rijk wat aan kan doen

Beste [REDACTED]

Hier heb ik van de week overleg over gehad met [REDACTED] en [REDACTED]. Ik kwam op de volgende twee zaken:

1. Flexibilisering van de MER wetgeving,
2. Voorfinanciering innovatieve concepten (mobility hub, innovatieve energie- of afvalsystemen),

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]

Gemeente Utrecht
Ontwikkelorganisatie Ruimte
Opgavesturing

Postadres Postbus 8406, 3503 RK Utrecht

Denk aan het milieu voordat u deze e-mail print

Van:
Verzonden: maandag 27 augustus 2018 14:36
Aan:
CC:
Onderwerp: Projecten gezocht met belemmeringen waar het rijk wat aan kan doen

Beste allen,

Gezocht projecten met knelpunten waar we hulp van het rijk kunnen gebruiken.

4 juni 2018 vond een BO Mirt plaats waarin we (gemeente, regio en prv) vanuit Uned – zonder succes – een aantal conceptafspraken aan de ministers hebben voorgelegd. Hoewel we op het vlak van bereikbaarheid niet tot afspraken zijn gekomen, zijn er wel afspraken gemaakt over regionale woningbouwversnelling, vinden van nieuwe locaties, verhardten plancapaciteit e.d. gemaakt.

Het BO mirt krijgt 27 september een sectoraal vervolg in een BO Wonen. Het karakter van dit BO is informierend en opiniërend en is voorbereidend op een volgend BO Mirt later dit jaar. (besluiten worden daar genomen)

BZK wil graag afspraken maken over versnelling van de woningbouw. (zie onderstaande tekst). Los van financiële bijdragen zoeken we naar belemmeringen in substantiële woningbouwontwikkelingen die:

- Gaan over (grote) concrete projectlocaties. (minstens een paar honderd woningen)
- Binnen de invloedssfeer van het rijk liggen
- Niet raken aan een discussie over ambitieniveau (sober en doelmatig versus gezond stedelijk leven)
- Na het wegsaneren van een 'rijks' belemmering ook echt in productie kan.
- @@Niet gaat om bereikbaarheid, daar kan BZK toch niets mee@@.

Belemmeringen kunnen zijn:

- Wet en regelgeving I (regels staan in de weg)
- Wet en regelgeving II (regulering gewenst) → open einde kostenverhaal? Andere vereisten?
- Kennis? (hebben we baat bij ontwerpateliers?)
- Inzet rijks budgets (let wel! Gaat uitsluitend over BZK middelen, bijv. vanuit een revolverend fonds. Voor de verwachting: er is geen geld te krijg en er is uberhaupt niet veel van)

Graag jullie hulp. Als jullie belemmeringen zien horen we ze graag voor vrijdag 31/8.

Als jullie vragen hebben hoor/lezen we ze graag.

Mede namens

Met vriendelijke groet,

Postadres Postbus 16200, 3500 CE Utrecht
Bezoekadres Stadsplateau 1, 3521 AZ Utrecht
Telefoon 06 [REDACTED]
E-mail [REDACTED]@utrecht.nl
Internet www.utrecht.nl
Aanwezig maandag t/m vrijdag

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: woensdag 28 augustus 2019 12:06
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: FW: Projecten gezocht met belemmeringen waar het rijk wat aan kan doen

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]

T 030- [REDACTED]
M 06- [REDACTED]
[REDACTED]@utrecht.nl
www.utrecht.nl/

Gemeente Utrecht
Ontwikkelorganisatie Ruimte
Stadsplatau 1
maandag t/m donderdag

Van: [REDACTED]
Verzonden: maandag 3 september 2018 8:49
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: RE: Projecten gezocht met belemmeringen waar het rijk wat aan kan doen

[REDACTED]

Dank. Herkenbaar. Inventarisatie blijft bij mer wetgeving (voor mwkz) en de combi met mobiliteit (zoals je ook aangeeft) op de langere termijn.
De term 'Versnellen' is ook niet helemaal de juiste. We doen het in de regio ontzettend goed. Voor het komende overleg framen we versnellen als behoud van/bestendigen van huidige tempo.

Gr.
[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: zondag 2 september 2018 20:36
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: RE: Projecten gezocht met belemmeringen waar het rijk wat aan kan doen

[REDACTED] [REDACTED]

We hebben hier naar gekeken, ons hoofd over gebroken, maar, al een beetje uit jullie toon te destilleren, kom ik geen grote belemmeringen tegen waar Rijk snel bij kan helpen. De hele RO-procedure duurt gewoon lang, evenals alle voorbereidingen, tenders etc. Ik zie hier geen versnellingsmogelijkheden in Opgave Stationsgebied, ook al niet vanwege privaatrechtelijke afspraken. Geld voor een systeemsprong OV, dat is wat er nodig is.

Met vriendelijke groet,

[Redacted signature]

Gemeente Utrecht
Ontwikkelorganisatie Ruimte

Postadres Postbus 8406, 3503 RK Utrecht
Bezoekadres Stadskantoor, Stadsplateau 1
Telefoon 030- [Redacted]
E-mail [Redacted]@utrecht.nl
Internet www.utrecht.nl
Aanwezig ma, di, wo, do

Denk aan het milieu voordat u deze e-mail print

Van: [Redacted]

Verzonden: maandag 27 augustus 2018 14:36

Aan: [Redacted]

CC: [Redacted]

Onderwerp: Projecten gezocht met belemmeringen waar het rijk wat aan kan doen

Beste allen,

Gezocht projecten met knelpunten waar we hulp van het rijk kunnen gebruiken.

4 juni 2018 vond een BO Mirt plaats waarin we (gemeente, regio en prv) vanuit Uned – zonder succes – een aantal conceptafspraken aan de ministers hebben voorgelegd. Hoewel we op het vlak van bereikbaarheid niet tot afspraken zijn gekomen, zijn er wel afspraken gemaakt over regionale woningbouwversnelling, vinden van nieuwe locaties, verhardten plancapaciteit e.d. gemaakt.

Het BO mirt krijgt 27 september een sectoraal vervolg in een BO Wonen. Het karakter van dit BO is informierend en opiniërend en is voorbereidend op een volgend BO Mirt later dit jaar. (besluiten worden daar genomen)

BZK wil graag afspraken maken over versnelling van de woningbouw. (zie onderstaande tekst). Los van financiële bijdragen zoeken we naar belemmeringen in substantiële woningbouwontwikkelingen die:

- Gaan over (grote) concrete projectlocaties. (minstens een paar honderd woningen)
- Binnen de invloedssfeer van het rijk liggen
- Niet raken aan een discussie over ambitieniveau (sober en doelmatig versus gezond stedelijk leven)
- Na het wegsaneren van een 'rijks' belemmering ook echt in productie kan.
- @@Niet gaat om bereikbaarheid, daar kan BZK toch niets mee@@.

Belemmeringen kunnen zijn:

- Wet en regelgeving I (regels staan in de weg)
- Wet en regelgeving II (regulering gewenst) → open einde kostenverhaal? Andere vereisten?
- Kennis? (hebben we baat bij ontwerpateliers?)

- Inzet rijks budgets (let wel! Gaat uitsluitend over BZK middelen, bijv. vanuit een revolverend fonds. Voor de verwachting: er is geen geld te krijg en er is uberhaupt niet veel van)

Graag jullie hulp. Als jullie belemmeringen zien horen we ze graag voor vrijdag 31/8.

Als jullie vragen hebben hoor/lezen we ze graag.

Mede namens [REDACTED]

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]

Gemeente Utrecht

Ontwikkelorganisatie Ruimte
Wonen, Werken en Verblijven

Postadres Postbus 16200, 3500 CE Utrecht

Bezoekadres Stadsplateau 1, 3521 AZ Utrecht

Telefoon 06 [REDACTED]

E-mai [REDACTED]@utrecht.nl

Internet www.utrecht.nl

Aanwezig maandag t/m vrijdag

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: woensdag 28 augustus 2019 12:00
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: FW: Regioafsprak wonen na BO MIRT
Bijlagen: 14062018_uitwerking Regioafsprak BZK versnelling.docx; BO MIRT afspraken nav BO MIRT 4 juni schoon.docx; 06062018_notitie woningbouw LT.DOCX

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]

T 030-[REDACTED]
M 06-[REDACTED]
[REDACTED]@utrecht.nl
www.utrecht.nl/

Gemeente Utrecht
Ontwikkelorganisatie Ruimte
Stadsplatau 1
maandag t/m donderdag

Van: [REDACTED]@provincie-utrecht.nl]
Verzonden: donderdag 14 juni 2018 13:59
Aan: [REDACTED]
CC: [REDACTED]
Onderwerp: Regioafsprak wonen na BO MIRT

Dag allen,

In het BO MIRT van 4 juni 2018 is een procesafsprak gemaakt om in het najaar van 2018 tot regionale afspraken te komen in de regio Utrecht over (1) het versnellen van de bouwproductie en (2) het functioneren van de woningmarkt. Er komt in september een extra BO bedoeld om hoofdlijnen afspraken te delen. Vanuit de regio is aangegeven dat dit vanuit het Rijk ook bestuurlijk moet zijn.

Na het BO MIRT van 4 juni hebben BZK, U10, GU en PU ambtelijk met elkaar om de tafel gezeten om vervolgafspraken te maken. Vanuit de regio is daarbij nadrukkelijk aangegeven dat we alleen kunnen inzetten op woningbouw als er afspraken komen over (investerings) in de bereikbaarheid.

Gezamenlijk is gedeeld waar we afspraken over willen maken:

1. Versnellen woningbouw; gekoppeld aan investeringen in bereikbaarheid
2. noodknop middenhuur

3. investeringsfonds
4. investeringscapaciteit corporaties
5. doorstroming
6. energie label
7. personele capaciteit

Afgesproken is om te starten met uitwerking (voorstellen voor afspraken met toelichting).

- ⇒ Geen uitgebreide memo's maar kenachtige bullits met de boodschap en daarbij concrete voorbeelden
- ⇒ Eerst insteek regio samen bepalen; daarna met BZK verder
- ⇒ Ad 1 voorzet [REDACTED] daarna gaan [REDACTED] [REDACTED] en [REDACTED] ([REDACTED] in vakantie van [REDACTED] verder. Daarna BZK betrekken
- ⇒ Ad 2 t/m 7: voorzet [REDACTED] daarna gaan [REDACTED] & [REDACTED] en [REDACTED] verder. Daarna BZK

Een vervolg afspraak is gemaakt op **woensdag 4 juli 15.30 uur** ([REDACTED] zou meen ik iedereen uitnodiging met een **zaal op SK**.

Bijgevoegd:

- De laatste versie van de BO MIRT afspraak
- Mijn 1^e voorzet voor afspraak 1: versnelling woningbouw gekoppeld aan investering bereikbaarheid. Zie het als een groeidocument waar we de komende maanden mee verder moeten. Ik vond het lastig en heb nu insteek genomen om in de toelichting in te gaan op die aspecten die in de BO MIRT afspraak staan genoemd. Daarboven heb ik een aantal afspraken opgenomen. Daarbij kwam ik eigenlijk tot de conclusie dat het lastig is om versnellingsafspraken te maken als we nog geen zekerheid hebben over U Ned afspraken.
@ [REDACTED]: gaan jullie hiermee verder....
- Als laatste ter info opgenomen de notitie woningbouw die we als PU hebben in overleg met o.a. U10 en GU. In het proces van opstellen hebben we met elkaar een aantal uitgangspunten gedeeld die als basis / bouwsteen hebben gediend in U Ned, etc

met vriendelijke groet,

[REDACTED]

[REDACTED]

Provincie Utrecht | Postbus 80300 | 3508 TH Utrecht

M: 06 [REDACTED]

Van: [REDACTED]@minbzk.nl]

Verzonden: dinsdag 5 juni 2018 14:00

Aan: [REDACTED]

Onderwerp: RE: vervolg Regioafpraak wonen na BO MIRT - reservering

Beste allen,

Morgenochtend spreken we elkaar over het vervolg van de regioafspraken. We hebben in totaal 1,5 uur en veel te bespreken. Daarom stel ik de volgende agenda voor:

1. Opening (5 min)
2. Nabespreken BO MIRT (20 min)
3. Doel van regioafspraken en verwachtingen (15 min)
4. Onderdelen van regioafspraken (20 min)
5. Proces om tot regioafspraken te komen (20 min)

Onderstaand document kan handvatten bieden voor de komende tijd. Deze wil ik graag bij punt 4 bespreken.

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]

.....
Directie Woningmarkt - Afdeling Koop & Kapitaalmarkt
DG Bestuur, Ruimte en Wonen
Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
Turfmarkt 147 | 2511 DP | Den Haag | [REDACTED]
Postbus 20011 | 2500 EA | Den Haag

.....
T 06-[REDACTED]
[REDACTED]@minbzk.nl
www.rijksoverheid.nl | www.woningmarktbeleid.nl
.....
[REDACTED]

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

“De informatie verzonden met dit bericht is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde. Gebruik van deze informatie door anderen dan de geadresseerde is verboden. Openbaarmaking, vermenigvuldiging, verspreiding en/of verstrekking van deze informatie aan derden is niet toegestaan.

Het is mogelijk dat tijdens het transport van dit bericht fouten zijn ontstaan zodat het bericht onjuist is overgekomen. Hiervoor kunnen wij geen aansprakelijkheid erkennen. Uitsluitend het door de bevoegde persoon dan wel het bevoegde bestuursorgaan ondertekende papieren document is bindend. Wij adviseren u om bij twijfel over de juistheid of volledigheid contact met ons op te nemen”.

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: woensdag 28 augustus 2019 12:11
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: FW: Tekst MWKZ BO MIRT

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]

T 030-[REDACTED]
M 06-[REDACTED]
[REDACTED]@utrecht.nl
www.utrecht.nl/

Gemeente Utrecht
Ontwikkelorganisatie Ruimte
Stadsplatau 1
maandag t/m donderdag

Van: [REDACTED]
Verzonden: maandag 29 oktober 2018 12:26
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: FW: Tekst MWKZ BO MIRT

Hallo allen,

Vorige week hebben [REDACTED] en ik gezeten met het gezelschap in onderstaande mail om over de MWKZ te praten. Afspraak was een initiatief van [REDACTED] omdat er vanuit het Rijk de behoefte is om meer de samenwerking op te zoeken op dit onderwerp. Wat mij betreft heel positief. Hij gaf daarbij tijdens het overleg een signaal waaruit blijkt dat dit ook nodig is. MWKZ heeft nu bij iig IenW een negatieve connotatie: het is vooral heel lastig. In het overleg hebben wij de basics toegelicht over waar we nu mee bezig zijn bij MWKZ. Dat bleek al te helpen: er is ook echt een behoefte aan meer kennis hierover.

We hebben uiteindelijk afgesproken om intensiever te gaan samenwerken op dit onderwerp. Wat dit precies gaat opleveren moet natuurlijk nog blijken. Ik heb daarvoor de volgende stappen opgeschreven:

1. Speelveld overzien vanuit alle blikken
2. Gezamenlijk perspectief ontwikkelen
3. Wie kan er waarin een rol spelen

Er is ook een behoefte om dit vast te leggen in het BO MIRT. Met name om bestuurlijke dekking te voelen om hier actief mee aan de slag te gaan. Volgens mij hebben wij dat niet nodig maar als het voor de andere helpt dan lijkt me er ook niks op tegen om dit vast te leggen in BO MIRT afspraken. Het leidt dus wel tot een vrij vage tekst want ik zie het ook als gezamenlijk oefenen. Eric heeft hier een voorstel voor opgesteld. Wat vinden jullie hiervan. Ik heb nog specifieke vragen aan:

- @ [redacted] er wordt een link gelegd met het programma U Ned maar niet met de business case Zuid west. Heb jij een suggestie hoe deze link te leggen? Gezien het vage niveau van de rest vd tekst kan het volgens mij blijven bij zoiets als "resultaten van deze samenwerking worden onder andere meegenomen in de Business Case studie Zuidwest.
- @ [redacted] er worden linkjes gelegd met het benoemen van versnellingslocatie. Ik weet hier verder niks van. Kun jij checken of het er juist staat.

Laatste vraag @ [redacted] in het overleg heb ik de link gelegd met de business case studie en dat we het daar wel mee moeten verbinden. De meeste mensen aan tafel kenden dit niet of maar heel vaag (niet alleen wij hebben moeite om alles intern met elkaar te verbinden ☺). Kun jij mij wat stukken sturen die ik kan delen met deze mailgroep zodat iedereen weet waar het over gaat. Ik weet dat je me eerder stukken hebt gestuurd maar dan weet ik zeker dat ik het juiste doorstuur.

Ik weet niet wanneer de teksten klaar moeten zijn en wat dus de deadline is hierop te reageren maar de tijd is vast kort. Hoe snelle hoe beter dus!

Met vriendelijke groet,

[redacted]

M 06- [redacted]
[redacted]@utrecht.nl
www.utrecht.nl/

Gemeente Utrecht
Ontwikkelorganisatie Ruimte
ma,di,woe en do

Van: [redacted]
Verzonden: maandag 29 oktober 2018 12:16
Aan: [redacted]
Onderwerp: Tekst MWKZ BO MIRT

Hoi allen,

Lijkt me een goede aanzet voor een tekst. Het lijkt me inderdaad moeilijk om nu concreter te worden. Als dit helpt om bestuurlijke dekking te hebben om hier actief mee aan de slag te gaan dan is het toch van toegevoegde waarde. Volgende zal ik nog nagaan:

- We relateren het nu aan de samenwerking in U Ned maar niet aan de case-studie Zuidwest. Ik zal het nog even doorsturen naar collega's die daar mee bezig zijn met het verzoek om een

suggestie om die link goed te leggen. Vraag ik ook meteen naar stukken hierover – die actie staat nog open voor mij.

- Ik ken de processen rond de versnellingslocatie enz niet dus zal het nog even doorsturen naar collega's die daarmee bezig zijn. Ga er vanuit dat daar geen aanvullingen meer op komen maar als dat wel zo is dan horen jullie het.

Met vriendelijke groet,

M 06-
@utrecht.nl
www.utrecht.nl/

Gemeente Utrecht
Ontwikkelorganisatie Ruimte
ma,di,woe en do

Van: @minbzk.nl

Verzonden: maandag 29 oktober 2018 8:38

Aan:

Onderwerp: RE: U25 gereserveerd om 11.30

Goeiemorgen,

Zie onderstaand 2 kleine aanvullingen.

Met vriendelijke groet,

.....
Directie Woningmarkt - Afdeling Koop & Kapitaalmarkt
DG Bestuur, Ruimte en Wonen
Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
Turfmarkt 147 | 2511 DP | Den Haag |
Postbus 20011 | 2500 EA | Den Haag

.....
T 06-
@minbzk.nl
www.rijksoverheid.nl | www.woningmarktbeleid.nl
.....

Van:

Verzonden: donderdag 25 oktober 2018 15:32

Aan: @utrecht.nl>; @utrecht.nl>;
@minbzk.nl> @rws.nl>

[redacted]@rws.nl>

Onderwerp: RE: U25 gereserveerd om 11.30

Even oefenen op een zinnetje voor het BO MIRT over de MWKZ:

Rijk en regio constateren dat:
over de woningbouwopgaven in de Utrechtse regio afspraken zijn gemaakt in het SBO MIRT van juni 2018;
aanvullende afspraken zijn gemaakt in het BO Wonen van 27 september;
de G4 gesprekken heeft gevoerd met leden van het kabinet, in het bijzonder de ministers van BZK en IenW over spanningsregio's en versnellingslocaties en de rolverdeling tussen het rijk en de grote gemeenten;
de Merwedekanaalzone een ontwikkelgebied is in zuidwest Utrecht met grote ambities, waarover Rijk en regio afspraken wensen te maken.

Rijk en regio spreken af:
De ministeries BZK, IenW en de gemeente Utrecht **benoemen de Merwedekanaalzone Utrecht tot versnellingslocatie en** zoeken actief de samenwerking op, met respect voor elkaars rollen en belangen om **tot versnellende ontwikkeling te komen van deze locatie, met als doel tot** een duurzame, stedelijke verdichting te komen in combinatie met stedenbouwkundige kwaliteit en goede bereikbaarheid.
Deze samenwerking sluit aan bij de principes van het programma U Ned om gebiedsgericht, integraal en adaptief samen te werken.

Zo iets ?

Concreter maken is in dit stadium nog niet mogelijk, volgens mij.

Groet,

[redacted]

Van: [redacted]@utrecht.nl>

Verzonden: donderdag 25 oktober 2018 09:44

Aan: [redacted]@minienm.nl>; [redacted]@utrecht.nl>;

Poelarends, [redacted]@minbzk.nl>; [redacted]@rws.nl>

Onderwerp: U25 gereserveerd om 11.30

Hallo allen,

Voor het overleg van 11.30 heb ik U25 gereserveerd op de 6^e etage.

Tot straks!

Met vriendelijke groet,

[redacted]
[redacted]

M 06- [redacted]

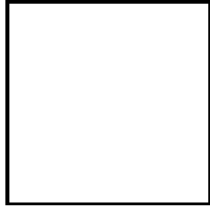
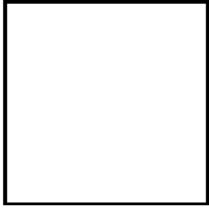
[redacted]@utrecht.nl

www.utrecht.nl/

Gemeente Utrecht

Ontwikkelorganisatie Ruimte

ma, di, woe en do

-----Oorspronkelijke afspraak-----

Van: [redacted] [\[redacted\]@minienm.nl](mailto:[redacted]@minienm.nl)

Verzonden: woensdag 17 oktober 2018 10:32

Aan: [redacted]

Onderwerp: werkatelier Merwedekanaalzone met gemeente, BZK en IenW

Tijd: donderdag 25 oktober 2018 11:30-12:30 (UTC+01:00) Amsterdam, Berlijn, Bern, Rome, Stockholm, Wenen.

Locatie: Utrecht, stadskantoor Vergaderplaza

Beste allen,

Doel van deze afspraak is om te inventariseren wat er voor de Merwedekanaalzone momenteel al gebeurt, aan welke hulp nog behoefte is en hoe we dit in gezamenlijkheid vorm kunnen geven.

Daarbij hoort ook de vraag of dit onder de paraplu van het programma U Ned georganiseerd gaat worden of anderszins.

De rollen van alle betrokken moeten verduidelijkt worden en we moeten zoeken naar een goede werkvorm. De voorlopige titel die ik nu gebruik is 'werkatelier'.

Ik probeer nu een datum te prikken waar in elk geval gemeentelijke projectleiders van woningbouw/omgevingsvisie en van mobiliteit aanwezig zijn.

Van Rijkszijde denk ik nu aan [redacted] van BZK Wonen, ikzelf namens IenW en het programma U Ned en [redacted], als RWS reeds betrokken bij de Mer-procedure.

Hopelijk schikt deze datum, anders zoek ik verder.

Met vriendelijke groeten,

[redacted signature]

Tel.: 06-[redacted]

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

MIRT annotatie Utrecht, versie stad Utrecht, afgestemd met provincie Utrecht

16 november 2018

Aanbieding Startbeslissing MIRT-verkenning

9.30-9.35 uur

Derde perron Amsterdam Zuid

1. Opening

9.35-9.40 uur

De publicatie 'Goedopweg resultaten 2015-2018' van de regio Utrecht aan de Minister en Staatssecretaris van IenW worden aangeboden.

Spreektekst:

Wij zijn trots op de behaalde resultaten van het programma Beter Benutten Vervolg. In de regio Utrecht in totaal 9.900 spitsmijdingen per dag gerealiseerd. Hiermee is een CO2 reductie van 9.645 ton per jaar gehaald. Er hebben ca 14.500 unieke deelnemers meegedaan aan de projecten. In 21% van de gevallen is men buiten de spits gaan reizen, 27% van de autoritten is vervangen door de (e)fiets, en 18% door een OV reis. In 16% van de gevallen is men thuis gaan werken. Een mooi resultaat om de regio bereikbaar te houden, en hier gaan we uiteraard, samen met u, mee verder! Wij nodigen Minister dan ook graag uit om een kijkje te nemen bij de eerste Talking Traffic implementatie van Nederland op de N201.

2. Gezamenlijke lange termijn opgaven

9.40-9.55 uur

Advies inbreng regio Utrecht

NOVI

Het Rijk is voornemens om in de Nationale Omgevingsvisie (NOVI) acht tot tien perspectiefgebieden aan te wijzen, gebieden die exemplarisch zijn voor de NOVI(-werkwijze). De oostkant van de stad Utrecht is kansrijk om zo'n perspectiefgebied te worden. Binnen dit gebied vindt op een oppervlakte van enkele vierkante kilometers een grote stapeling van opgaven plaats op het gebied van economie, verstedelijking & bereikbaarheid, energietransitie, klimaatadaptatie en landschap & erfgoed. Een stapeling van opgaven die zijn gelijke in Nederland niet kent. Dit brengt kansen maar ook dilemma's met zich mee en dit vergt een integrale en gezamenlijke aanpak regio - Rijk.

Het kabinet stelt voor om in de NOVI specifieke gebieden met zeer complexe opgaven aan te wijzen als perspectiefgebieden. Deze gebieden zijn exemplarisch voor hoe er in de lijn met de NOVI geopereerd moet worden. Het zijn plekken in Nederland waar meerdere van de prioritaire NOVI-opgaven samen komen, waarbij een meerjarige integrale en gezamenlijke aanpak tot betere resultaten kan leiden en waar meerdere overheden en maatschappelijk partijen urgentie voelen om tot keuzes te komen. Gedacht wordt aan acht tot tien gebieden.

Advies

Biedt aan dat voor Utrecht het perspectiefgebied 'Gezond Stedelijk Leven voor Iedereen' in de NOVI opgenomen kan worden.

Dit perspectiefgebied heeft betrekking op de band vanaf de A12-zone, via Merwedekanaal – Utrecht Stationsgebied – Binnenstad – Rijsweerd naar het Utrecht Science Park. Met dit perspectiefgebied wil Utrecht als voorbeeldgebied fungeren voor de gezonde, duurzame en bereikbare stad en regio binnen Nederland en de Randstad. Alleen met een brede blik en in samenwerking met medeoverheden, bedrijfsleven en maatschappelijke organisaties kunnen we de ambities uit o.a. het Regeerakkoord (programma U Ned, nationale woonagenda, REOS, klimaatakkoord, UNESCO werelderfgoed nominatie Nieuwe Hollandse Waterlinie etc.) realiseren.

Kortom volgens ons is er geen plek in NL waar zoveel verschillende en complexe opgaves samenkomen. Een echt perspectiefgebied dus.

Mobiliteitsfonds Het strategische gesprek in dit BO ligt in het verlengde van de informele gesprekken die met de G4 en Eindhoven en de vervoersautoriteiten en koepels zijn gevoerd op 8 en 29 oktober. Daarbij komt dat het kabinet op 7 november de reactie op de adviezen van de Rli ("Dichterbij en sneller" en "Van B naar Anders" naar de Kamer heeft gezonden, waarbij veel adviezen van de Raad worden geagendeerd voor uitwerking in het Mobiliteitsfonds.

- Inhoudelijk ligt er een goede basis, voor verstedelijkingsopgave is beleidsmatig meer ambitie nodig: schaa sprong vraagt om duurzame systeem sprong (spoor/metro, fiets en Hub's), de bredere duurzaamheidstransitie is daarbij een kans.
- En bij relatie bereikbaarheid en verstedelijking is ook meer aandacht nodig voor de integrale sturingsfactoren (RO maar ook meer sturing in tijd, kwaliteit en mogelijk geld bij Mobiliteit), die moeten doorwerken in lokale en regionale plannen maar ook in het NOVI
- De beslis punten lijken te focussen op de huidige knellende afweegkaders en criteria en als oplossingsrichting de contouren uit de kamerbrief in proeftuinen te toetsen en aan te scherpen. Vraag is of hiermee andere aspecten dan de bekostigingssystematiek voldoende naar voren komen: het gaat ook over bestuurlijke verhoudingen, cultuur, gedrag, vertrouwen, en het samen komen van bevoegdheden. Samenwerken is meer dan aan ons vragen wat wij als knellend ervaren. Samenwerken is samen bepalen wat knellend is en het dan samen oplossen. Hoe ziet Rijk dit?
- Het gaat om bredere opgaven, we nemen zonder vooropgelegde schotten gebiedsgericht de maatregelen die in het betreffende gebied werken, en werken als gezamenlijke overheden als partners vanuit de opgaven en niet vanuit de beheergrenzen. Het Regeerakkoord, de voorliggende stukken en de kabinetsreactie op de adviezen van de Raad leefomgeving en infrastructuur bieden daarvoor waardevolle bouwstenen. Link leggen met de business cases die we nu samen uitwerken. Lessen daaruit meenemen bij het te vormen Mobiliteitsfonds.
- Verstedelijking wordt neergezet als een autonoom proces dat leidt tot knelpunten die dan weer opgelost moeten worden maar met de vorm en locatie van verstedelijking kun je juist voorkomen dat sommige knelpunten ontstaan. Het samenspel van verstedelijking en infrastructuurontwikkeling is essentieel en daar wrekt zich dat het Rijk vooral de middelen toedeelt voor de infra (bestrijden knelpunten hoofdinfrastructuur) en de lokale overheden de verstedelijking maar voor elkaar moeten krijgen. Dat leidt eerder tot goedkoop en verdund bouwen in het groen in plaats van duurzaam en dicht bouwen in de stad
- Het rijk benoemt slimme verstedelijking als een van de knoppen om bereikbaarheidsdoelen te realiseren. De regio wil het ook omgekeerd zien: investeren in bereikbaarheid is een belangrijke knop om de verstedelijking te realiseren en de woningbouw aan te jagen. Graag bevestiging van het rijk dat deze wederkerige relatie ook tot de scope van het Mobiliteitsfonds gaat horen.

Advies is aan te geven dat de proeftuinen een voldoende breed vervolgproces op moeten leveren, dat zowel de huidige samenwerking van lopende zaken verbetert, als ruimte biedt voor gesprek over de fundamenteën van een mobiliteitstransitie. Bestaande MIRT overleggen alléén volstaan niet voor dat benodigd gesprek. Hoe kunnen we komende tijd – dus vanaf nu – samenwerken zonder dat de kaders van huidige MIRT (waarvan we het er over eens zijn dat die knellen) in de weg zitten?

3. Mobiliteitsafspraken Noordwest Nederland

9.55-10.20 uur

3.1 Generieke onderwerpen

3.1.1 Vrachtwagenheffing

Advies inbreng regio Utrecht

Het gevraagd besluit gaat niet in op alle aspecten die de provincies in een gezamenlijke (IPO) reactie recent naar voren hebben gebracht. Graag gaan provincies in het komende proces over al die aspecten in gesprek met het Rijk en niet alleen over het bepalen van het wegnennet waarop de heffing gaat gelden.

(Vanuit IPO-reactiebrief) Eén van de risico's van een vrachtwagenheffing is de verschuiving van vrachtverkeer van de snelwegen naar het onderliggend wegnennet. Een verschuiving is ongewenst vanwege de consequenties voor onder andere verkeersveiligheid, doorstroming, onderhoud en leefomgeving. De ernst van dit risico is sterk afhankelijk van de keuzes in het beleidskader. Om dit risico te beheersen, denken wij graag mee over het beleidskader en de nadere uitwerking ervan.

(differentiatie tarifiering, aanwijzen te beprijzen OVN-wegen en afweging regionale economie zijn aandachtspunten)

3.1.2 Smart mobility

Advies inbreng regio Utrecht

Is akkoord. De regio Utrecht wil graag met het Rijk samenwerken aan het verder invulling geven aan de Krachtenbundeling smart mobility door voorgestelde aanpak. Wel goed om hier aandacht te vragen voor de koppeling en integratie van modaliteiten. Het is nu erg op de auto gericht terwijl onderscheid voor vraaggerichte aanpak voor auto en OV steeds meer zal vervagen, het is van belang ook daar klaar voor te zijn.

3.2 Corridorstudie Amsterdam – Hoorn

3.3 Programma U Ned

3.3.1 Korte termijn aanpak

Advies inbreng regio Utrecht

De regio is blij met de afspraken die Rijk en regio hebben gemaakt in het kader van de 1e tranche van de KTA. We hopen dat we ook samen invulling kunnen gaan geven aan volgende tranches.

3.3.2 MIRT-onderzoek Wonen, Werken, Bereikbaarheid en Leefbaarheid in de Metropoolregio Utrecht

Advies inbreng regio Utrecht

De regio ziet dit als belangrijke stap om invulling te geven aan de Lange Termijn opgaven van onze regio.

Aanvulling volgt

3.3.3 Preverkenning Bereikbaarheid Utrecht Centraal en verbinding met Utrecht Science Park

Advies inbreng regio Utrecht

Aanvulling volgt, oa over Restbudget Randstadspoor is nog discussie

3.4 Programma 'Samen Bouwen aan Bereikbaarheid'

3.4.1 Slimme en Duurzame Mobiliteit 2019-2021

3.4.2 Stedelijke Bereikbaarheid

3.4.3 MIRT-onderzoek Zuidwest Amsterdam/Schiphol/Hoofddorp

3.4.4 Netwerken, Ringen en de Stad

3.5 Bundelen van samenwerkingsafspraken mobiliteit

Advies inbreng regio Utrecht

Rijk en regio spreken de intentie uit om nog slagvaardiger met elkaar samen te gaan werken, waarbij als voorbeeld een aantal onderwerpen wordt genoemd. Met uitzondering van werkgeversaanpak, logistiek en smart mobility zijn we hierover het gesprek met het Rijk nog niet gestart, en kunnen we het

nog helemaal invullen zoals we zelf willen. Het uitgangspunt dat Rijk en regio niet in elkaars verantwoordelijkheden treden is zeer terecht en relevant.

Note is wel dat bij oa Verkeersveiligheid het rijk inzet op Strategisch plan verkeersveiligheid 2030 (SPV), hierbij worden inspanningen van DO's verwacht zonder daar geld tegenover te stellen. Middelen voor veilige bermen is hier uitzondering op (€1.250.483 voor Utrecht).

4. Woningbouwafspraken Noordwest Nederland 10.20-10.35 uur

4.1 Woningbouwafspraken Metropoolregio Amsterdam

4.2 Woningbouwafspraken Metropoolregio Utrecht

Het BO MIRT is 22 november. Dit is een uitvloeisel van het BO Wonen van 27 september waar de regio met min. BZK om tafel heeft gezeten rond de woningbouwopgave.

De afspraken bestaan uit 3 delen: productie/plancapaciteit, versnellingslocaties en het functioneren van de woningmarkt. Daarnaast een afspraak over monitoring en een Woondeal.

De meeste afspraken zijn procesmatig. Daarnaast is een lijst van projecten/gebiedsontwikkelingen opgenomen waar gezocht wordt naar mogelijkheden om te versnellen/starten.

Advies inbreng regio Utrecht

Advies: Akkoord gaan met de afspraken, daarbij is het advies om als regio een statement af te geven.

Toelichting:

- Rond **productie/plancapaciteit** is enerzijds de urgentie van de woningbouwopgave benoemd maar ook de relatie met oplossingen voor de bereikbaarheid gelegd. Standpunt regio is: zonder bereikbaarheidsoplossingen geen verdere verstedelijking. Dus geen eenzijdige belofte van de regio aan het rijk dat we wel even extra capaciteit gaan vinden. Dat is goed verwoord in de afspraken en de toelichting, maar het is goed nog een duidelijk statement af te geven volgens deze lijn:
 - *De regio Utrecht is de snelst groeiende regio van Nederland. De regio omarmt de groei en bewaakt en versterkt daarbij de kwaliteit van leven voor onze inwoners en bedrijven.*
 - *De Utrechtse regio heeft stevige ambities om de woningbouwproductie te versnellen: 7000 woningen per jaar. Dat is meer dan ooit gerealiseerd in deze regio. Hiermee bouwen we snel de woningen die we in de regio nodig hebben en lopen de bestaande tekorten in. Uit de recente productiecijfers blijkt ook dat we productie maken: ruim 8000 woningen in 2017; ruim 5000 woningen tot eind oktober 2018.*
 - *En dat moet ook want de opgave is groot: tot 2040 moet in de provincie Utrecht ca. 140.000 woningen toegevoegd worden, waarvan ca. 100.000 in de regio Utrecht (U10) en waarvan ca. 60.000 in de gemeente Utrecht. Een verkenning heeft uitgewezen dat tot 2025 voldoende binnenstedelijke capaciteit beschikbaar is. Na 2025 moet nieuwe plancapaciteit worden toegevoegd, vanuit een integrale verstedelijkingsstrategie.*
 - *Daarbij is wel duidelijk dat een goede bereikbaarheid een noodzakelijke voorwaarde is voor de ontwikkeling van bestaande en toekomstige locaties. Het nemen van bereikbaarheidsmaatregelen is essentieel omdat we anders niet op een kwalitatief goede wijze de woningbouw kunnen ontwikkelen. Gezien de bestaande en verwachte knelpunten, is realisatie van een groot deel van de woningbouwopgave in de regio Utrecht zonder investeringen in bereikbaarheidsoplossingen, absoluut niet mogelijk.*
 - *Dit is ook belangrijk omdat we de juiste woningen op de juiste plek willen en moeten bouwen*
- M.b.t. **versnelling** is de vraag gesteld wat BZK kan betekenen. Via regelgeving (bv. rond MER, Crisis- en Herstelwet) of inzet van het nog in ontwikkeling zijnde Transformatiefonds. De opmerking op de agenda dat ws. geen enkel project in aanmerking zou komen voor een bijdragen uit het fonds is o.i. voorbarig, omdat de regeling nog niet is uitontwikkeld. Het is echter wel duidelijk dat we niet erg zitten te wachten op financiering/revolverende fondsen, maar meer op steun in de bekostiging (subsidie, dus): dat signaal afgeven is van belang.

- M.b.t. **functioneren** woningmarkt: het zijn vooral procesafspraken over samenwerking om excessen tegen te gaan (plafond maximale huur, lokaal maatwerk middenhuur (max. huur via %WOZ), verkenning andere mogelijkheden bestrijding excessen en bevordering woningbouw aan de onderkant van middenhuursegment m.b.v. expertteam woningmarkt; akkoord
- Afspraak **monitoring**: akkoord
- Tot slot is het streven van BZK naar een **Woondeal** vooral bedoeld om de min. van BZK een podium te bieden. Via contacten met BZK (Bert van Delden) is ook bestuurlijk al aangegeven daar geen bezwaar tegen te hebben.
 - Tot slot is het streven van BZK naar een **Woondeal** vooral bedoeld om de min. van BZK een podium te bieden. Via contacten met BZK (Bert van Delden) is ook bestuurlijk al aangegeven daar geen bezwaar tegen te hebben.

5. Hamerstukken

10.35-10.40 uur

5.1 MIRT-verkenning A4 knooppunt Burgerveen – N14

5.2 Toekomstbeeld OV

Advies inbreng regio Utrecht

Tekst over toekomstbeeld OV is conform eerdere afspraken.

Desgewenst kan aangegeven worden dat Utrecht niet eind 2019, maar voorjaar 2019 klaar is met regionale uitwerking. Eind 2019 geldt voor MRA maar niet voor Utrecht.

5.3 Spoorverbinding Utrecht – Leiden

Advies inbreng regio Utrecht

Tekst over spoorverbinding Utrecht-Leiden is conform eerdere afspraken.

6. Communicatie en sluiting

10.40-10.45 uur

Advies inbreng regio Utrecht

Nav MIRT brief aan TK zal regio persbericht sturen. Deze wordt afgestemd met rijkscollega's van voorlichting.

RONDVRAAG (staat niet op agenda)

Advies inbreng regio Utrecht

Regio heeft brief over Tunneldosering gestuurd aan M (15 oktober 2018). Wij en onze partners van de vervoersector vragen hoe het staat met de maatregelen om de negatieve bereikbaarheidseffecten voor oa Lage Weide agv tunneldosering te verminderen.

Annotatie Utrechtse bestuurders BO MIRT

Onderdeel B: Afspraken over vergroten en versnellen van de woningbouw MRU

Opmerking vooraf:

- In het programma staat van 15.30 tot 16.05 het onderwerp: gesprek en conclusies A12-zone en programma Uned. Het is vreemd om de A12-zone zo sterk aan Uned te verbinden. Het suggereert dat dat de enige verstedelijkingsrichting of enige ambitie is. Uned omvat een veel groter vraagstuk in een veel groter gebied. De A12-zone zou eerder passen bij het punt erna: Gesprek en conclusies Woningbouwopgave.
- Waarom MRA 230.000 woningen tot en met 2040 en U16 'slechts' 107.000 woningen? Dat is verklaarbaar. Er is een groot verschil in omvang van de gebieden. Daardoor kunnen getallen niet met elkaar vergeleken worden. [Klik hier voor achtergrond.](#)
- BZK drukt hard op kwantiteit/versnelling woningbouw. Daar hebben we wel binnenstedelijke locaties voor, maar vraagt om gezamenlijke investeringen. Dat zien we nu niet. Onder andere daarom hebben we het nationale woonakkoord niet getekend.

Per blok/bullit:

1^e blokje: Samen bouwen aan regio Utrecht

De afspraken op zich zijn OK. Enkele kanttekeningen voor het gesprek:

- In de voorgestelde afspraken staat dat deze zijn gericht op versnellen van de woningbouwproductie. Dat is inderdaad een belangrijk **korte termijn** doel. Het gaat echter óók over de **lange termijn** zorg voor voldoende locaties voor woningbouw. Dat loopt samen met Uned en het daarbij af te spreken MIRT onderzoek. Er zijn hiervoor voldoende binnenstedelijke locaties, maar daarvoor zijn serieuze investeringen nodig.
- Actuele woningproductie Utrecht (bron: MPSO) [klik hier](#)

1^e bullit:

- Er wordt gewerkt aan regionale afspraken in het najaar van 2018. Dat gebeurt op basis van bestaand onderzoek rond kwantitatieve en kwalitatieve behoefte en grote lijnen die daaruit zijn te halen. Het proces als geheel loopt ook nog door in 2019. (Rond april 2019 volgt het nieuwe WoON met actuele cijfers).

4^e bullit:

- de genoemde principes zijn van belang om nog te benadrukken en staan ook in het programmaplan Uned: *“Eerst bouwen in bestaand stedelijk gebied dichtbij OV-knooppunten, dan bouwen in overig bestaand stedelijk gebied en/of bouwen bij OV-knooppunten in de regio en dan pas bouwen aan de randen van de stad”.*

2^e blokje Afspraken over het functioneren van de woningmarkt

De afspraken op zich zijn OK. Enkele kanttekeningen voor het gesprek:

1e bullit

- Het ontbreken van Investeringscapaciteit is in onze regio niet zo'n groot punt als in de MRA. Wij geven steun aan MRA. Vergroten investeringscapaciteit daar helpt ons indirect.
- Toch is ook voor de MRU corpo's niet duidelijk of deze over voldoende middelen beschikken om **én** de sociale huurvoorraad uit te breiden **én** de huren betaalbaar te houden **én** het corporatie bezit te verduurzamen. Vervolgens moet het onderzoek ook in beeld brengen hoe de investeringscapaciteit kan worden vergroot als deze onvoldoende blijkt.
- Voorkomen moet worden dat er een los onderzoek komt op dit onderdeel. Nagenoeg op ieder gebied loopt al een onderzoek.
- Bij dit punt moet nadrukkelijk worden vermeld dat we de woningcorporaties betrekken bij het vervolg.

2^e bullit

- De gemeenten (24 in PU) hebben al een aanvraag ingediend bij de minister voor een experiment op middenhuur. Deze aanvraag geeft al aan dat deze 24 gemeenten te weinig mogelijkheden zien in bestaande wetgeving. Verkennen is daardoor een paar stappen terug voor het segment middenhuur. Het zou beter zijn als rijk en regio de mogelijkheden uitwerken om te experimenteren.

3^e bullit

-
- Ook hier is de opmerking op zijn plaats dat woningcorporaties actief betrokken worden.

4^e bullit

Er zijn op het laatste moment nog wijzigingen aangebracht aan de teksten. Akkoord met voorgestelde tekst als deze luidt: *"Rijk en regio brengen in beeld hoe de kosten voor verduurzaming/energietransitie, het levensloopbestendig maken van de woning en andere benodigde woningaanpassingen voor particuliere huiseigenaren optellen en bespreken hoe dit financieel haalbaar te maken is. Hierbij wordt ook bekeken hoe deze processen voor eigenaar- bewoners goed op elkaar kunnen aansluiten."*

Bijlage

Achtergrond opgave

Algemeen, de opgave:

MRU = i.c. U16. Woningbouwopgave

- **107.000** = Woningbehoefte tot en met 2040. Deze woningen kunnen door nieuwbouw, maar ook door woningsplitsingen en transformaties (van ander vastgoed) aan de woningvoorraad worden toegevoegd.

Daarvan:

- **90.000** = huishoudensgroei
- **17.000** = vervanging voor toekomstige sloop

MRA geeft een opgave van 230.000 woningen tot en met 2040. Verklaring voor het hoge cijfer van de MRA:

- A. Gebied is veel groter (MRA = Noord Holland zuid + Lelystad + Almere)
- B. Inwonersaantal is 2x zo groot als inwoners provincie Utrecht. (2,4 mio tov 1,2 mio inwoners)

Achtergrond productie

Algemeen, aanbodzijde (productie + mogelijke locaties voor woningbouw (=plancapaciteit))

- **Wat doen we al?** Uit het MPSO: In Utrecht willen we woningen bouwen voor alle doelgroepen. In 2017 zijn, met meer dan 4.500 woningen, bijna twee keer zoveel woningen in aanbouw genomen als in 2016. De hoge productie zet naar verwachting in de aankomende jaren door. De stedelijke prognose voor de periode 2018 tot en met 2020 laat zien dat er naar verwachting ongeveer 13.500 woningen in aanbouw worden genomen waarvan ruim 8.500 woningen voortkomen uit particuliere initiatieven.
- **Wat nog nodig?** Locaties nodig voor de periode daarna. Voor 90% zijn deze al in beeld en moeten hiervoor de bestemmingsplannen worden voorbereid ('hard' maken van plancapaciteit). Daarnaast kunnen we nog een slag maken om voor de laatste 10% locaties te vinden en evt. wat extra om vertragingsrisicos op te vangen.
- **Wat is de kern?** In potentie heeft de regio voldoende binnenstedelijke locaties. Om het potentieel waar te maken zijn investeringen in mobiliteit (bereikbaarheid) en duurzaamheid nodig.

Terug naar annotatie [klik hier](#)

Achtergrond woonagenda:

I

I

I

Terug naar annotatie [klik hier](#)

BESTUURLIJK OVERLEG MIRT NOORDWEST NEDERLAND

Gecombineerd met:

Bestuurlijk Overleg OV en Spoortafel Noordwest Nederland

INTERN DOSSIER

Datum: **22 november 2018**

Tijdstip: **09.30 – 10.45 uur**

Locatie: **Ministerie Infrastructuur en Waterstaat, Rijnstraat 8,
2515 XP Den Haag, zaal X4.05**

Deelnemers namens de regio:

Dhr. P. van den Berg, Gedeputeerde ruimtelijke ontwikkeling, wonen provincie Utrecht

Mevr. L. van Hooijdonk, Wethouder verkeer, mobiliteit, gemeente Utrecht

Dhr. D. Straat, Gedeputeerde mobiliteit, integraal gebiedsprogramma, USP, provincie Utrecht

Dhr. K. Verschuure, Wethouder ruimtelijke ontwikkeling, economie, gemeente Utrecht

[REDACTED]

Ambtelijke ondersteuning regio:

dhr. [REDACTED] (provincie Utrecht), mevr. [REDACTED] (provincie Noord-Holland),

mevr. [REDACTED] (Vervoerregio Amsterdam), dhr. [REDACTED]

(Vervoerregio Amsterdam),

PM (ondersteuning wordt 19 november bekend)

Deelnemers namens het Rijk:

Mevr. C. van Nieuwenhuizen Wijbenga, Minister van Infrastructuur en Waterstaat

Mevr. S. van Veldhoven - Van der Meer, Staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat

Mevr. K. Ollongren, Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

[REDACTED], namens Minister van Economische Zaken en Klimaat en namens

Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit

Ambtelijke ondersteuning Rijk:

Dhr. [REDACTED] (RWS), dhr. [REDACTED] (BZK), dhr. [REDACTED] (IenW),
dhr. [REDACTED] (IenW), dhr. [REDACTED] (IenW), mevr. [REDACTED]
(IenW), dhr. [REDACTED] (IenW), dhr. [REDACTED] (BZK)

Deelnemers namens NS en ProRail:

Dhr. R. van Boxtel, President-directeur NS

Dhr. K. Rutten, Regiodirecteur Randstad Noord ProRail

[REDACTED] *NS en ProRail:*

Dhr. [REDACTED] (ProRail), [REDACTED] (NS)

AGENDA

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

1. Opening

9.35-9.40 uur

2. Gezamenlijke lange termijn opgaven

9.40-9.55 uur

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

4. Woningbouwafspraken Noordwest Nederland

10.20-10.35 uur

[REDACTED]

4.2 Woningbouwafspraken Metropoolregio Utrecht

5. [redacted] [redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]

6. Communicatie en sluiting

10.40-10.45 uur

- [redacted]
• [redacted]
I [redacted]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

- 1. [REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
- 2. [REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
- 3. [REDACTED]
[REDACTED]
- 4. [REDACTED]
[REDACTED]

[REDACTED]

- 1. [REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
- 2. [REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
- 3. [REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

- 1. [REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

- 1 [REDACTED]
[REDACTED]
- 1 [REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
- 1 [REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
- 1 [REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

[REDACTED]

- 1 [REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

[REDACTED]

- 1 [REDACTED]
[REDACTED]
 - 1 [REDACTED]
 - 1 [REDACTED]
 - 1 [REDACTED]
 - 1 [REDACTED]
 - 1 [REDACTED]
 - 1 [REDACTED]
- 1 [REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

I [REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

[REDACTED]
[REDACTED]

[REDACTED]
[REDACTED]

[REDACTED]

- [REDACTED]
[REDACTED]
- [REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
- [REDACTED]
[REDACTED] [REDACTED]
[REDACTED]
- [REDACTED]
[REDACTED]
- [REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
- [REDACTED]
[REDACTED]
- [REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
- [REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
- [REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
- [REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
- [REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

■ [REDACTED]

- [REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

- [REDACTED]
- [REDACTED]
 - [REDACTED]
 - [REDACTED]
 - [REDACTED]
 - [REDACTED]
 - [REDACTED]
 - [REDACTED]
- [REDACTED]
- [REDACTED]
- [REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

- [REDACTED]
 - [REDACTED]
 - [REDACTED]
 - [REDACTED]
- [REDACTED]

[REDACTED]

- [REDACTED]
 - [REDACTED]
 - [REDACTED]
 - [REDACTED]
 - [REDACTED]
 - [REDACTED]
 - [REDACTED]
- [REDACTED]
 - [REDACTED]
 - [REDACTED]
 - [REDACTED]
 - [REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

I [REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

I [REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

I [REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

I [REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[illegible]

1 [REDACTED]
[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

■ [REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

[REDACTED]

■ [REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

■ [REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

■ [REDACTED]
■ [REDACTED]
[REDACTED]
■ [REDACTED]
■ [REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

[REDACTED]
[REDACTED]

■ [REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

■ [REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

- _____

- [REDACTED]
- [REDACTED]
- [REDACTED]
- [REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

- [REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

- [REDACTED]

[REDACTED]

- [REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

- [REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

- [REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

- [REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

- [REDACTED]
[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

■ [REDACTED]

■ [REDACTED]

■ [REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

■ [REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

■ [REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

■ [REDACTED]

■ [REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

■ [REDACTED]
[REDACTED]

■ [REDACTED]
■ [REDACTED]
[REDACTED]
■ [REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

[illegible]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

- [REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

[REDACTED]

- [REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
- [REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
- [REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
- [REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
- [REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
- [REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

[REDACTED]

- [REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
- [REDACTED]
[REDACTED]

[illegible]

[illegible]

[REDACTED]

- 1. [REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

- 2. [REDACTED]
[REDACTED]

- 3. [REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

- 4. [REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

4.2 Woningbouwafspraken Metropoolregio Utrecht

Afspraken over versnellen woningbouw en functioneren van de regionale woningmarkt.

In het kort:

- Over de woningbouwopgaven in de Utrechtse regio zijn afspraken gemaakt in het Bestuurlijk Overleg MIRT van 4 juni 2018 en op het bestuurlijk overleg Wonen van 27 september 2018.
- De druk op de woningmarkt in de Metropoolregio Utrecht is groot. Om de druk te verminderen wordt hard gewerkt, de productie is hoog en neemt de komende jaren toe.
- Uit het Locatieonderzoek Woningbouw Regio Utrecht (2018) uitgevoerd door SITE, blijkt dat er tot 2025 voldoende plancapaciteit is in de regio Utrecht om te voorzien in de behoefte. De uitdaging is om de planvoorraad tot uitvoer te brengen, gezien de complexiteit van een deel van deze locaties. Na 2025 is een tekort aan plancapaciteit. Rijk en regio erkennen dit en gaan gezamenlijk de uitdaging aan om voldoende plancapaciteit te ontwikkelen, waarbij provincie en gemeenten primair verantwoordelijk zijn voor de regie op de plancapaciteit.
- Daarbij is de huidige bereikbaarheidsproblematiek van de regio een belangrijke factor. Een goede bereikbaarheid is een essentiële voorwaarde voor de te ontwikkelen woonlocaties. Rijk en regio erkennen het belang hiervan en de samenhang tussen verstedelijking, bereikbaarheid, landschap en leefbaarheid. In het kader van het gebiedsgerichte programma U Ned wordt gewerkt aan maatregelen tot 2025, die ook effect hebben voor de woningbouwopgave van de komende jaren en omgekeerd.

Voorgestelde besluiten:

- ❖ Rijk en regio spreken af zich in te zetten om de groei van de regio op een goede wijze te accommoderen en het woningtekort in te lopen, onder meer door het vinden van bereikbaarheidsoplossingen. Dit gebeurt via de verschillende trajecten van het programma U Ned, om zo een integrale ontwikkeling van wonen, werken, bereikbaarheid en leefbaarheid te bewerkstelligen.

- ❖ Rijk en regio benoemen de volgende locaties tot versnellingslocaties. Zij zoeken actief de samenwerking op, met respect voor elkaars rollen en belangen. Met als doel tot een versnelde duurzame, stedelijke verdichting te komen in combinatie met stedenbouwkundige kwaliteit en goede bereikbaarheid. De eerste inzet zal gedaan worden op deze locaties, waarbij later ook andere locaties toegevoegd kunnen worden.

Gemeente Utrecht	Merwedekanaalzone De Meern-zuid
Gemeente Nieuwegein	Rijnhuizen City west stationsgebied Meander
Gemeente Stichtse Vecht	Planetenbaan
Gemeente de Bilt	Molenkamp
Gemeente Bunnik	Houthandel Van Dam
Gemeente Woerden	Snellerpoort Middelland Stationsgebied
Gemeente Zeist	Opgave sociale huur
Gemeente Houten	Molenzoom

Deze samenwerking sluit aan bij de principes van het programma U Ned om gebiedsgericht, integraal en adaptief samen te werken.

- ❖ Rijk en regio spreken af, dat er vanuit de Provincie Utrecht in ieder geval in de periode 2018 tot en met 2020 € 5 miljoen wordt ingezet om binnenstedelijke woningbouw binnen de provincie Utrecht te bevorderen en te ondersteunen, op basis van de Uitvoeringsverordening subsidie Binnenstedelijke Ontwikkeling provincie Utrecht.
- ❖ Rijk en provincie Utrecht spreken af dat de aanvraagprocedures van de faciliteit van het Rijk en de beschikbare middelen van de provincie voor binnenstedelijke woningbouw zoveel als mogelijk op elkaar afgestemd worden met als doel om de samenwerking op lokaal niveau te bevorderen.
- ❖ Rijk en provincie spreken af om richting de eerste evaluatie van de faciliteit van het Rijk (medio 2019) samen te bezien in hoeverre een gezamenlijke

inzet heeft plaatsgevonden en of de scope van de faciliteit van het Rijk en de middelen van de provincie aanpassingen behoeven.

- ❖ Rijk en regio spreken af om jaarlijks de (ontwikkeling van) plancapaciteit, de woningbehoefte en de woningbouwproductie te monitoren aan de hand van de bestaande instrumenten. Indien nodig wordt op basis van deze monitoring extra inzet gepleegd. Als daarnaast blijkt dat er aanvullende monitoringswensen zijn, dan zullen deze met elkaar worden besproken.
- ❖ Rijk en regio spreken rond het functioneren van de woningmarkt af:
 - Samen te werken om excessen tegen te gaan bij huurprijzen van bestaande woningen, door een plafond te stellen aan de maximale huurprijzen die gevraagd mogen worden. Gezamenlijk wordt ten behoeve van lokaal maatwerk 'middenhuur' één instrument verder onderzocht en uitgewerkt, namelijk maximale huur via % WOZ.
 - In aanvulling op deze concrete maatregel, wordt gekeken op welke wijze gemeenten en het Expertteam Woningbouw samen kunnen werken bij het verkennen welke mogelijkheden er nog meer zijn om excessen tegen te gaan in bestaande én nieuwe woningen, bijvoorbeeld excessen in huurprijzen.
 - Daarnaast wordt gekeken of en hoe de partijen in samenwerking met het Expertteam specifiek voorstellen kunnen uitwerken om woningbouw aan de onderkant van het middensegment te versterken.
- ❖ Rijk en regio spreken af dat ingezet wordt op het sluiten van een 'woondeal' begin 2019.

Toelichting:

- Rijk en regio delen de strategie dat de voorkeur ligt bij binnenstedelijke ontwikkeling nabij knooppunten. Wanneer er op deze locaties onvoldoende ruimte is, zal er naar extra locaties gekeken moeten worden zodat voldoende woningen op de juiste plekken gebouwd kunnen worden. Hiervoor zijn diverse potentiële locaties in beeld gebracht. Rijk en regio erkennen dat het gaat om een integrale en kwalitatieve afweging, gelet op de ruimtelijke opgaven rond onder andere wonen, mobiliteit, economie, landschap, recreatie, cultuurhistorie en energie. Het is van belang de woningbehoefte, plancapaciteit en woningbouwproductie te monitoren.

- Locatie specifieke knelpunten kunnen ervoor zorgen dat projecten niet ontwikkeld worden, vertraging oplopen of tot stilstand komen. Samenwerking is van groot belang om dergelijke locaties verder te brengen. Regio en Rijk hebben versnellingslocaties benoemd, waaraan zij prioriteit geven om de woningbouwproductie te versnellen. In deze lijst zijn knelpunten opgenomen en de inzet die de regio wenst van BZK. Voor een aantal daarvan kan de financieringsfaciliteit die BZK in het leven roept mogelijk een rol vervullen.
- De Merwedekanaalzone (MWKZ) is een omvangrijk ontwikkelgebied aan de zuidkant van Utrecht. MWKZ zal een belangrijke bijdrage leveren aan de woningproductie, er ligt tegelijkertijd een forse bereikbaarheidsopgave. Rijk en regio willen daarover afspraken maken.
- De huidige schaarste zet het functioneren van de woningmarkt in de regio verder onder druk en leidt tot excessen. Naast inzet op productie moet er ingezet worden op het beter laten functioneren van de woningmarkt. Het gaat hier om complexe materie, waarbij iedere partij een rol vervult.
- Op het onderwerp middenhuur wordt samengewerkt tussen gemeenten en het Rijk rondom de verdere uitwerking van lokaal maatwerk. Deze samenwerking zal worden voortgezet.
- Uitbreiding van de sociale huurvoorraad is van belang. In de regio zijn er zorgen over hoe de combinatie van verschillende opgaven (nieuwbouw, verduurzaming, betaalbaarheid) zich verhoudt tot de financiële positie van corporaties in de regio. In hoeverre de beschikbare investeringscapaciteit voldoende is, moet het gesprek nog over gevoerd worden.

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

- [REDACTED]
 - [REDACTED]
 - [REDACTED]
- [REDACTED]
- [REDACTED]
 - [REDACTED]

■ [REDACTED]

[REDACTED]
[REDACTED]

[REDACTED]

■

■ [REDACTED]

[REDACTED]

- [REDACTED]
 - [REDACTED]
 - [REDACTED]
 - [REDACTED]
 - [REDACTED]
 - [REDACTED]
- [REDACTED]
 - [REDACTED]
 - [REDACTED]
 - [REDACTED]
 - [REDACTED]
 - [REDACTED]
 - [REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

- | [REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
- | [REDACTED]
[REDACTED]
- | [REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
- | [REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
- | [REDACTED]
[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

I [REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

I [REDACTED]

[REDACTED]

I [REDACTED]

[REDACTED]

I [REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

I [REDACTED]

[REDACTED]

Programma : Strategisch BO MIRT Noord-West d.d. 4 juni 2018

Tijd : 14.00 - 17.00 uur

Locatie start programma: Greenhouse, Croeselaan 16, 3521 CA Utrecht

Locatie einde programma: Gebouw Westraven, Griffioenlaan 2, Utrecht

TIJDSTIP	PROGRAMMA-ONDERDEEL	WIE
13.45 - 14.00	INLOOP met koffie en thee	
14.00-14.05	Welkom	Jan van Zanen, Minister Ollongren
14.05 -14.20	TOELICHTING Utrechtse groeiopgaven, geconcentreerd rond Utrecht Centraal en USP, en korte termijn aanpak	Mirjam van Veldhuizen Ton de Jong
14.20 - 14.40	KORTE WANDELING Moreelsebrug Thema OV-Knoop <ul style="list-style-type: none">- Toelichting functioneren multimodale knoop Utrecht Centraal- En ontwikkeling Beurskwartier	Lot van Hooijdonk Kees Rutten
14.40 - 15.20	FIETSEN naar Merwedekanaalzone (met bus als slechtweeroptie) Merwedekanaalzone <ul style="list-style-type: none">- Toelichting Healthy Urban Living gebiedsontwikkeling, slimme mobiliteitsconcepten en opgaven voor binnenstedelijk bouwen	Harm Janssen
15.20 - 15.30	FIETSEN naar Rijkswaterstaat Westraven	
15.30	ONTVANGST op Rijkswaterstaat Westraven 17 ^e verdieping	Louis Schouwstra Minister Ollongren
15.30 - 16.05	GESPREK en conclusies A12 Zone en programma U Ned: Toelichting regionale verstedelijkingsambities binnenstedelijk en rond knooppunten, regionale opgaven mobiliteit en Programma U Ned	Pim van der Berg en Dennis Straat en Bewindslieden IenW
	VERPLAATSING naar Westraven 22 ^e verdieping	
16.05 - 16.40	GESPREK en conclusies Woningbouwopgave <ul style="list-style-type: none">- toelichting woningbouwafspraken Erik Jan van Kempen- toespitsing MRA- toespitsing MRU	Minister Ollongren
16.40 - 16.55	AFSPRAKEN uit dit BO AFSPRAKEN programma U Ned: <ul style="list-style-type: none">- Vaststellen programmaplan in hoofdlijnen- Procesafspraken over KT-aanpak en start MIRT-onderzoek en MIRT-verkenning (startbesluiten najaar) AFSPRAKEN MRA en MRU over versnellen van de woningbouwproductie	Minister Ollongren
16.55-17.00	AFSLUITING	Minister Ollongren
17.00	BORREL	

Afspraken BO MIRT Noord-West d.d. 4 juni 2018

Inhoud:

A. Afspraken over het programma U Ned

B. Afspraken over vergroten en versnellen van de woningbouw MRU

C. Afspraken over vergroten en versnellen van de woningbouw MRA

A. Afspraken over het programma U Ned

1. Rijk en Regio stellen het programmaplan in hoofdlijnen "U Ned, Voor bereikbare, gezonde groei in de Metropoolregio Utrecht" vast en besluiten te starten met dit programma.
2. Uitwerkingen van het programmaplan en het voorstel voor de financiering worden geagendeerd voor het BO MIRT van najaar 2018. Partijen maken dan ook afspraken over KTA-maatregelen, het MIRT Onderzoek, de verkenning en de programmaorganisatie.
Indien blijkt dat het tijdens het BO MIRT van december 2017 beschikbaar gesteld werkbudget van € 500.000 ontoereikend wordt, treden partijen met elkaar in overleg.
3. Rijk en regio spreken af om:
 - a) zich in te spannen in het najaar van 2018 een startbeslissing vast te stellen voor een MIRT Verkenning naar mogelijke maatregelen om de bereikbaarheidsproblemen op de "Multimodale Knoop Utrecht CS" en de verbinding met Utrecht Sciencepark te verbeteren;
 - b) een plan van aanpak voor een MIRT Onderzoek "Wonen, Werken, Bereikbaarheid en Leefbaarheid in de MRU" op te stellen en te agenderen voor het BO MIRT najaar 2018. Dit MIRT Onderzoek kan na vaststelling van het plan van aanpak starten.
Het Rijk hecht er aan dat dit plan van aanpak is gebaseerd op twee of meer integrale, gezamenlijke, lange termijn toekomstperspectieven, in relatie tot het OV Toekomstbeeld;
 - c) **Hierover bestaat nog geen overeenstemming**
Voorstel IenW:
"zich in te spannen om in het najaar van 2018 een maatregelpakket inclusief financiering voor de korte termijn (KTA) 2018-2023 vast te stellen. Het Rijk verbindt aan deze inspanning de voorwaarde dat dit maatregelenpakket tot stand komt met behulp van een gezamenlijke beoordelingskader gebaseerd op integrale en wederkerige programmadoelen en NMCA-knelpunten, waarna een onafhankelijke toets kan plaatsvinden";
Voorstel regio:
"zich in te spannen om in het najaar van 2018 een maatregelenpakket inclusief financiering voor de korte termijn (KTA) 2018-2023 vast te stellen"
 - d) vooruitlopend op het vast te stellen maatregelen pakket KTA, een bedrag van € 15 mln voor de financiering van de eerste tranche 2018-2019 te reserveren, waarvan Rijk en regio elk voor de helft aan bijdragen.
4. Rijk en regio spreken af om één ervaren en onafhankelijke programmamanager aan te stellen met een mandaat namens rijk en regio. Deze programmamanager krijgt de opdracht de programmaorganisatie te formeren, waarbij de inbreng van de verenigde werkgeversorganisaties in Midden-Nederland (de U15) geborgd is, en te starten met de uit te werken punten hetgeen in een Werkplan 2018-2019 wordt vastgelegd

B. Afspraken over vergroten en versnellen van de woningbouw MRU

Samen Bouwen aan regio Utrecht

- ❖ Rijk en regio spreken af zich gezamenlijk in te zetten om in het najaar van 2018 tot regionale afspraken te komen in de regio Utrecht over het versnellen van de bouwproductie. Onderdelen hiervan zijn:
 - Een gezamenlijk beeld van de kwantitatieve en kwalitatieve woningbehoefte;
 - De bandbreedte van de kwantitatieve woningbehoefte is in het programmaplan U Ned opgenomen.
 - Een gezamenlijk beeld van de beschikbare en (extra) benodigde plancapaciteit;
 - Kansen, risico's, knelpunten en voorwaarden bij grote projecten (met een indicatieve grens van 500 woningen) benoemen en vaststellen wie welke acties onderneemt om kansen aan te pakken, risico's te mitigeren, knelpunten op te lossen en plancapaciteit harder te maken.
 - Een gezamenlijk beeld van de regionale integrale woningbouwstrategie op basis van principes voor toekomstige verstedelijking¹. Dit wordt onder andere in samenhang met de bereikbaarheidsopgaven gezien.

Afspraken over het functioneren van de woningmarkt

- ❖ Rijk en regio werken richting najaar 2018 toe naar een set van integrale Regionale afspraken Bouwen en Wonen. In ieder geval maken Rijk en MRA en Rijk en regio Utrecht, vertegenwoordigd in de U10, de volgende afspraken:
 - Rijk en regio² verkennen de beschikbare investeringscapaciteit van corporaties in relatie tot de grote opgaven in de regio op het gebied van energietransitie, duurzaamheid, betaalbaarheid en woningbouwproductie.
 - Rijk en regio verkennen gezamenlijk wat de mogelijkheden zijn om lokaal, regionaal en nationaal de betaalbaarheid in het middensegment (huur en koop) beter te borgen. Onderdeel daarvan is of bestaande regelgeving/wetgeving voldoende mogelijkheden biedt om de bestaande woningvoorraad betaalbaar te houden, en welke instrumenten mogelijk en wenselijk zijn voor lokaal of regionaal maatwerk en experimenten.
 - Rijk en regio verkennen – in lijn met maatregelen uit de Nationale Woonagenda - of bestaande regelgeving/wetgeving voldoende ruimte biedt om de bestaande betaalbare woningvoorraad effectiever te benutten en doorstroming te bevorderen. Ook hierbij wordt in beeld gebracht welke ruimte er is voor lokaal/regionaal maatwerk en experimenten.
 - Rijk en regio brengen in beeld wat de investeringen verduurzaming/energietransitie zijn die op particuliere huiseigenaren afkomen mede irt andere benodigde woningaanpassingen en bespreken hoe dit financieel haalbaar te maken is.

¹ Afwegingen en keuzes hierover lopen voor de regio Utrecht ook via de regionale ruimtelijk- economische programmering, U Ned en de nationale, provinciale en gemeentelijke omgevingsvisies

² Voor dit punt betreft het de Woningwetregio, in de regio Utrecht de U16, in de regio Amsterdam, de MRA

C. Afspraken over woningbouw MRA

Rijk en regio werken richting najaar 2018 toe naar een set van Regionale afspraken Bouwen en Wonen, voortbouwend op de eerder gevoerde regiogesprekken en het gesprek over de Nationale Woonagenda. In ieder geval maken het Rijk en de MRA de volgende afspraken:

1. Afspraken over het functioneren van de woningmarkt:

- Rijk en regio verkennen de beschikbare investeringscapaciteit van corporaties in relatie tot de grote opgaven in de MRA op 't gebied van energietransitie, duurzaamheid, betaalbaarheid en woningbouwproductie.
- Rijk en regio verkennen gezamenlijk wat de mogelijkheden zijn om lokaal, regionaal en nationaal de betaalbaarheid in het middensegment (huur en koop) beter te borgen. Onderdeel daarvan is of bestaande regelgeving/wetgeving voldoende mogelijkheden biedt om de bestaande woningvoorraad betaalbaar te houden, en welke instrumenten mogelijk en wenselijk zijn voor lokaal of regionaal maatwerk en experimenten.
- Rijk en regio verkennen of bestaande regelgeving/wetgeving voldoende ruimte biedt om de bestaande betaalbare woningvoorraad effectiever te benutten en doorstroming te bevorderen. Ook hierbij wordt in beeld gebracht welke ruimte er is voor lokaal/regionaal maatwerk en experimenten.
- Rijk en regio brengen in beeld wat de investeringen in verduurzaming/energietransitie zijn die op particuliere huiseigenaren afkomen mede in relatie tot andere benodigde woningaanpassingen en bespreken hoe dit financieel haalbaar te maken is.

Komende periode werken het Rijk en de MRA uit hoe bovenstaande afspraken en andere onderwerpen kunnen worden verankerd in de regionale afspraken in het najaar, mede in het kader van de uitwerking van de nationale woonagenda.

2. Afspraken over versnellen woningbouw in de MRA:

De woningbouwopgave in de MRA is een gezamenlijk belang van gemeenten, provincies en rijk. Regio, provincie en Rijk maken daarom afspraken over de gezamenlijke aanpak van en inzet op de woningbouwproductie, op de korte, middellange en lange termijn, met als uiteindelijk doel de realisatie van 230.000 woningen tot 2040.

Provincies en gemeenten zijn primair verantwoordelijk voor respectievelijk de regie op de plancapaciteit en de realisatie van de woningbouw. Het rijk draagt gericht bij aan het oplossen van knelpunten om de opgave te helpen realiseren.

Waar nodig en wenselijk worden andere partijen, zoals woningbouwcorporaties en marktpartijen, betrokken bij deze afspraken.

Rijk en MRA spreken af gezamenlijk te werken aan het wegnemen van (de combinatie van) knelpunten bij de woningproductie, met het doel deze op de kortere en middellange termijn (verder) te versnellen.

Rijk en MRA spreken af zich hierbij te richten op de 24 versnellingslocaties (van de bijna 2000 woningbouwlocaties in de MRA) die de MRA ten behoeve hiervan heeft geïnventariseerd. Deze 24 versnellingslocaties vergen vanwege de optelsom van knelpunten, en de omvang en complexiteit van de locaties, een gezamenlijke inzet. Wanneer de knelpunten bij deze locaties worden opgelost, kunnen bijna 70.000 woningen versneld gerealiseerd worden.

De focus bij het wegnemen van knelpunten voor deze locaties ligt op: het tekort aan personele capaciteit bij zowel overheid als markt, de stapeling en toepassing van beleid, de bereikbaarheid/ontsluiting van locaties en financiering van complexe binnenstedelijke (transformatie)opgaven. De knelpunten kunnen zowel (en/of) themagewijs als gebiedsspecifiek opgepakt worden.

Partijen hebben de intentie in gezamenlijkheid versneld oplossingen te zoeken voor genoemde knelpunten en hier in het najaars BO MIRT concrete afspraken over te maken. Voor de genoemde knelpunten spreken partijen specifiek af:

1. **Personele Capaciteit.** Rijk en MRA onderzoeken hoe het Rijk een bijdrage kan leveren aan de aanpak van het tekort aan personele capaciteit bij zowel overheid (flexibele schil MRA) als markt. Dit knelpunt speelt bij meerdere locaties.
2. **Beleid/regelgeving.** Rijk en MRA brengen nader in beeld waar stapeling van beleid en toepassing van regelgeving de productie belemmeren en hoe dit valt op te lossen. Bijvoorbeeld door het benutten van mogelijkheden binnen de (herziene) crisis- en herstelwet. Dit knelpunt speelt bij meerdere locaties.
3. **Financiering van complexe binnenstedelijke (transformatie)opgaven.** Rijk en MRA verkennen welke mogelijkheden er zijn om de (financiële) knelpunten bij de binnenstedelijke woningbouwopgave op te lossen. Dit knelpunt speelt bij meerdere locaties.
4. **Bereikbaarheid.** Rijk en MRA onderzoeken hoe de bereikbaarheid/ontsluiting, in combinatie met het oplossen van de andere knelpunten, tijdig geborgd kunnen worden en doen dat met voorrang voor de volgende locaties:
 - verdichting station Purmerend, verdichting station Zaandam Kogerveld, herontwikkeling Achtersluispolder;
 - verdichting in het stadscentrum van Almere;
 - ontwikkeling Oostkant Amsterdam (IJburg en Zeeburgereiland);
 - ontwikkeling Westflank Haarlemmermeer.

3. Aanpak

Partijen spreken af voor de aanpak van bovengenoemde (knel)punten zoveel mogelijk aan te sluiten bij lopende onderzoeken/programma's, mede met het oog op voorkomen van dubbelingen en beschikbare capaciteit bij partijen. Wanneer dit onvoldoende blijkt te zijn, of onvoldoende snel gaat, wordt in gezamenlijkheid besloten welke extra inzet nodig is.

Specifiek voor de bereikbaarheidsknelpunten spreken partijen af de samenhangende afwegingen tussen het versnellen van de woningbouw en het zorgen voor een tijdige en passende bereikbaarheid zoveel mogelijk plaats te laten vinden binnen het Gebiedsgerichte Programma Bereikbaarheid van, naar en in de MRA, en de daarbij horende programmalijnen, waarin het rijk en de MRA samenwerken aan duurzame bereikbaarheidsoplossingen voor de korte en lange termijn in relatie tot de economische concurrentiepositie en in samenhang met de grote verstedelijkingsopgave.

Partijen spreken af voor de woningproductie op lange termijn te komen tot een door rijk en regio gedeelde verstedelijkingsstrategie, rekening houdend met verschillende scenario's. De opbrengst van onder andere Actie 1.1. uit de MRA actieagenda biedt hiervoor belangrijk materiaal.

Partijen rapporteren jaarlijks aan het BO MIRT over de voortgang, of eerder wanneer daar aanleiding toe is. Indien nodig en wenselijk vindt extra bestuurlijk overleg plaats.

Programma U Ned

Voor bereikbare, gezonde groei in de Metropoolregio Utrecht

Programmaplan in hoofdlijnen

woensdag 23 mei 2018

U Ned maakt groei bereikbaar

Inhoud

1	Naar een programma-aanpak.....	3
1.1	Gezonde groei bereikbaar maken.....	3
1.2	Urgentie en kansen voor programmatische samenwerking	3
1.3	Leeswijzer	6
2	Strategisch kader	7
2.1	Ambitie en opgaven	7
2.2	Focus en scope.....	8
2.3	Samenwerkingsprincipes	10
3	Agenda en uitvoering	13
3.1	Ontwikkelpad op weg naar 2040.....	13
3.2	Programmalijnen.....	18
3.3	Projectenportfolio 2018-2019.....	22
4	Sturing en organisatie	27
4.1	Programmasturing	27
4.2	Programma-organisatie	30
4.3	Bekostiging en werkbudget.....	31
4.4	Monitoring en evaluatie	32
	Colofon	34
	Bijlage A Operationalisering afwegingskader	35

1 Naar een programma-aanpak

1.1 Gezonde groei in balans met goede bereikbaarheid

Voor u ligt het Programmaplan U Ned. Hiermee willen wij de komende tien jaar zorgen voor een evenwichtige en samenhangende ontwikkeling van wonen, werken en bereikbaarheid in de Metropoolregio Utrecht. Dit doen we door een gezamenlijke, integrale programmering van acties, beleidsinstrumenten, maatregelen en projecten op de korte, middellange en lange termijn. Het programmaplan biedt handvatten aan de samenwerkende partners om gezamenlijk inzicht te verkrijgen in de opgaven in de regio en deze in samenhang op te pakken. In het BO MIRT van december 2017 hebben rijk en regio besloten om een programmaplan op te stellen.

Als meest competitieve regio van de Europese Unie is de Metropoolregio Utrecht een erg aantrekkelijke plek om te wonen, werken en verblijven.¹ Dit resulteert in forse groei in de vraag naar woningen, het aantal arbeidsplaatsen en een sterke toename in de mobiliteit in, vanuit en door de regio. Dit programma zorgt voor ruimte voor deze groei, voor de bereikbaarheid van de regio en voor een duurzame balans tussen groei en negatieve omgevingseffecten. En richt zich op alles wat daarvoor nodig is, van gedragsbeïnvloeding, nieuwe mobiliteitsdiensten en innovatie tot en met nieuwe investeringen in ontwikkellocaties voor wonen en werken en in netwerken voor fiets, OV en weg.

Dit programmaplan markeert een nieuwe stap in de samenwerking binnen de regio, maar ook tussen rijk en regio. Samen wordt er al langer gewerkt aan een duurzame ontwikkeling van de Metropoolregio Utrecht. Maar de urgentie van de opgaven is nu zo groot, dat een veel intensievere samenwerking tussen rijk, regio én hun partners noodzakelijk is. Dit programmaplan legt de basis daarvoor. In dit nieuwe Programma U Ned ligt de focus op drie integrale programmalijnen:

- Slimmer benutten van bestaande locaties, knopen en netwerken in stad en regio;
- Voorbereiden van een grootstedelijke schaalessprong in verstedelijken en mobiliteit, en;
- Multimodale doorontwikkeling van de (inter)nationale knooppuntfunctie van Utrecht in relatie met de doorontwikkeling van toplocaties voor de internationale concurrentiepositie.

Voorgeschiedenis Programma U Ned

- 2010: Aankondiging MIRT Onderzoek in BO MIRT
- 2014: MIRT Onderzoek "Openbaar Vervoer Regio Utrecht"
- 2016: Quickscan haalbaarheid Spoorverbinding Utrecht Oost
- 2016: Gebiedsverkenning Utrecht Oost (GUO)
- 2017: Onderzoek mogelijke mobiliteitsperspectieven
- 2017: Voorbereiding programma-aanpak U Ned
- 2017: Aankondiging gebiedsgericht bereikbaarheidsprogramma in BO MIRT

Alle acties, maatregelen en projecten binnen deze programmalijnen worden gezamenlijk afgewogen op basis van de bijdrage aan de doelen van het programma. Zo werken we samen toe naar een gezonde en bereikbare Metropoolregio Utrecht, vanaf vandaag op weg naar 2040!

1.2 Urgentie en kansen voor programmatische samenwerking

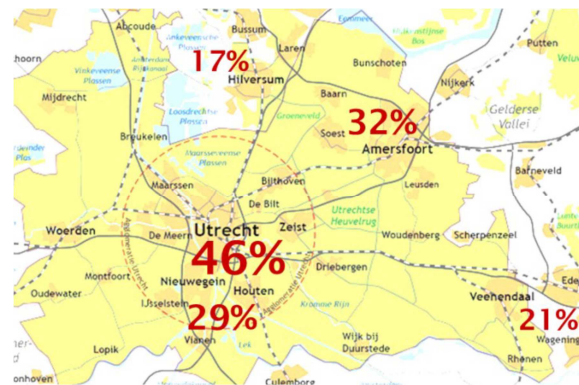
De centraal gelegen Metropoolregio Utrecht is één van de meest aantrekkelijke, economisch sterke en dynamische gebieden van Nederland. De druk op de woningmarkt en het mobiliteitssysteem is daardoor groot. Om die dynamiek te faciliteren wil de regio woningen en werklocaties ontwikkelen in het bestaande stedelijk gebied dichtbij voorzieningen en openbaar vervoerknooppunten. Zo kunnen toekomstige bewoners optimaal gebruik maken van bestaande infrastructuur en voorzieningen en wordt het waardevolle groen gespaard van de aantrekkelijke en kwetsbare landschappen om het stedelijke gebied. De regio Utrecht groeit snel uit naar een metropool. Gezonde verstedelijking is daarbij het leidende thema. Die focus op bestaand stedelijk gebied is daarvan een uiting, maar ook in de uitvoering van de plannen ligt de ambitie rond gezond stedelijk leven hoog. De regio wil de positie van ontmoetingsplaats van 'Healthy Urban Living' uitbouwen.

¹ The EU Regional Competitiveness Index 2016, European Commission, 2017.

De urgentie voor een nieuwe, programmatische aanpak van de opgaven komt voort uit drie verschillende ontwikkelingen: een forse groei op het gebied van wonen, werken en mobiliteit, unieke economische kansen die zich aandienen en de noodzaak om de samenwerking binnen de regio, tussen rijk en regio én met het bedrijfsleven en maatschappelijke partners een nieuwe impuls te geven.

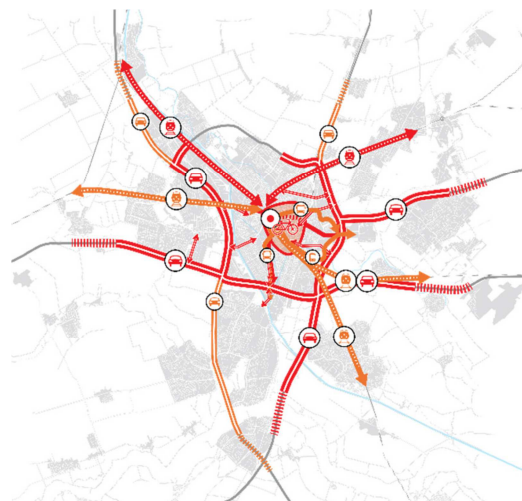
Forse groei in wonen, werken en mobiliteit

In de Metropoolregio Utrecht nemen het aantal woningen, arbeidsplaatsen en de mobiliteit fors toe. Utrecht heeft een toenemende aantrekkingskracht op mensen, bedrijven en bezoekers. Hierdoor neemt onder andere de vraag naar woningen sterk toe. Tussen nu en 2040 moeten er in de Provincie Utrecht ruim 122.000 woningen² worden gebouwd, waarvan het grootste deel, tussen de 84.000 en 100.000, in de Metropoolregio Utrecht.³ Daarvan staan er tussen de 51.000 en 62.000 woningen gepland in de gemeente Utrecht en voor de overige woningen wordt gezocht naar locaties in de regio. Voor de periode tot 2050 bedraagt de verwachte behoefte voor de provincie Utrecht tussen de 157.000 en 175.000 woningen. Het is nodig om het huidige tekort terug te dringen en in de toenemende woningbehoefte te voorzien om te voorkomen dat de druk op de woningmarkt nog verder toeneemt en mensen verder moeten reizen om banen te kunnen bereiken. Er is nu al sprake van een overspannen woningmarkt met negatieve effecten als schaarste en onevenredige prijsopdrijving. Specifieke aandachtspunten liggen in het beter benutten van de bestaande voorraad, het tijdig voorzien in voldoende plancapaciteit en in uitbreiding in de segmenten die niet marktconform tot stand komen (sociale huur, middenhuur en koopstarters). Naast de sterke groei in de vraag naar woningen neemt ook werkgelegenheid in de provincie Utrecht stevig toe. Naar verwachting zal deze tot 2050 toenemen met ongeveer 100.000 banen ten opzichte van 2017.⁴

Figuur 1.1. Verwachte groei van Utrecht en omgeving, in de periode 2000-2040 (Bron gemeente Utrecht).

Deze sterke groei, zowel demografisch als economisch, heeft ook gevolgen voor de mobiliteit. Het wordt nog drukker op fietspaden, op de weg en in de trein, tram en bus, wat resulteert in flinke knelpunten. De recente Nationale Markt- en Capaciteitsanalyse (NMCA 2017) heeft dat ook aangetoond. Zo'n 30% van het verkeer is lokaal, 30% heeft een herkomst of bestemming in de regio en 30% van het verkeer gebruikt Utrecht als route naar bestemmingen buiten de regio. De prognose is dat alle drie deze herkomst- en bestemmingsrelaties sterk zullen blijven toenemen. Het huidige systeem loopt tegen zijn grenzen aan en volstaat niet om de verwachte groei op een gezonde en duurzame manier op te vangen. Voor fysieke uitbreidingen van infrastructuur ontbreekt steeds vaker de ruimte. Naast *meer van hetzelfde* is er ook behoefte aan *anders*, zoals ook al is onderstreept in de analyse van mobiliteitsperspectieven uit 2017.⁵ Er zijn keuzes nodig die leiden tot een betere spreiding van de vraag naar mobiliteit naar ruimte, modaliteit en tijd en tot een veel betere integratie van meerdere modaliteiten. Dat vraagt om een

Figuur 1.2. Voorziene knelpunten op basis van de multimodale capaciteitsanalyse voor 2040 in het WLO scenario hoog.

² Op basis van Primos 2017.

³ Op basis van de voorbereidende gesprekken tussen Rijk en Regio over de komende woonagenda en regionale verstedelijkingsafspraken. Deze cijfers gelden voor de U 10 gemeenten;

⁴ Uitgaande van het hoge WLO scenario. Bron: Economic Board Utrecht.

⁵ Analyse mobiliteitsperspectieven, uitgevoerd door Goudappel Coffeng, in opdracht van gemeente Utrecht, provincie Utrecht, RWS en ministerie van IenM, 2017.

combinatie van fysieke multimodale én niet-fysieke maatregelen, en mogelijk ook om andere netwerkkeuzes in relatie met nieuwe ontwikkellocaties voor wonen en werken. Om de kwaliteit van leven daarbij hoog te houden, zal een duurzame balans nodig zijn. Een balans waarbij we zoeken naar innovatieve manieren om de groei in wonen, werken en mobiliteit samen te laten gaan met minder negatieve omgevingseffecten, zoals toenemende verkeersongevallen, CO₂ emissies, uitstoot van fijnstof en geluidshinder.

Benutten van unieke kansen in economie

In de Metropoolregio Utrecht zijn unieke kansen te benutten. Zo is Utrecht een belangrijke motor van de Nederlandse economie. Met een jonge, hoogopgeleide beroepsbevolking, excellente kennis en wetenschap, een sterke kennisintensieve en dienstverlenende economie en nauwe samenwerking tussen overheden, bedrijven en kennis- en onderwijsinstellingen is Utrecht de meest competitieve regio van de Europese Unie (na de Brexit).⁶ Deze eigenschappen maken de Metropoolregio Utrecht bij uitstek geschikt voor innovaties. Kansen bestaan in het versterken van de toppositie door een effectievere valorisatie. Dit kan door stevig in te zetten op het toenemende aantal consumentendiensten en op de groeiende gezondheidseconomie in de Metropoolregio Utrecht. Meer dan een kwart van de werkgelegenheid is gerelateerd aan gezondheid; dit betreft zowel zorgverleners alsook kennis- en onderzoeksinstellingen, toeleveranciers aan de zorg en patiënten- en belangenorganisaties. De kenniseconomie vraagt om meer mogelijkheden voor uitwisseling en ontmoeting in een dynamische en hoogstedelijke omgeving. Een aantrekkelijke leefomgeving en een gevarieerd aanbod aan grootstedelijke voorzieningen bieden kansen economie en innovatie verder te versterken en om veel nieuwe inwoners aan de stad en regio te binden.⁷

De Metropoolregio Utrecht heeft ook een belangrijke knooppuntfunctie. Zo maken op dit moment ongeveer 88 miljoen reizigers en passanten per jaar gebruik van het centraal station, dit zal naar verwachting toenemen tot ongeveer 100 miljoen in 2030. Ook op de weg in en rondom Utrecht is het druk en staat het verkeer regelmatig vast. Zo is de Ring Utrecht een nationaal knooppunt in het nationale snelwegennet waar ook veel regionaal en doorgaand verkeer samenkomt. De NMCA stelt dat bij een hoog groeiscenario door knelpunten op de Ring Utrecht de economische verlieskosten kunnen oplopen tot 190 miljoen euro per jaar. Een robuuster netwerk van spoor en weg en een betere spreiding van de vraag versterken de (economische) functie die de Metropoolregio Utrecht in de (inter)nationale netwerken heeft.

Impuls in intensievere samenwerking rijk, regio en samenleving

De grote opgaven voor wonen, werken en bereikbaarheid zijn sterk met elkaar verweven. Het accommoderen van de woningbehoefte en werkgelegenheidsontwikkeling, zoveel mogelijk binnenstedelijk, kan niet zonder verbeteringen in bereikbaarheid en vice versa. Mogelijke oplossingen verbinden meerdere schaalniveaus; van nieuwe snelfietsroutes op lokaal en regionaal niveau tot aanpassingen in spoornetwerken en treinsystemen op nationaal schaalniveau. Daarbij geldt dat *alle* mogelijke oplossingen nodig zijn en dat ook *alle partijen* nodig zijn; rijk en regio om te investeren, werknemers en werkgevers om de vraag naar mobiliteit beter te spreiden in ruimte en tijd, corporaties, beleggers en projectontwikkelaars voor het realiseren van ontwikkellocaties en bedrijven om nieuwe diensten te ontwikkelen zoals 'Mobility as a Service' (MaaS). Dit alles vraagt om een intensivering van de samenwerking, zowel tussen gemeenten, tussen rijk en regio als tussen overheden, bedrijven, kennisinstellingen en maatschappelijke partners. Dit betekent dat middelen en instrumenten van alle partners gezamenlijk nodig zijn om de samenhangende opgaven op het gebied van wonen, werken en bereikbaarheid van de Metropoolregio Utrecht aan te pakken. Van slim bouwen rondom (OV-)knooppunten, het inzetten van ruimtelijke regelgeving, het aanpassen van collegetijden tot het verbeteren van fiets- en OV-verbindingen. Het Programma U Ned is een samenwerkingsplatform voor alle partners en brengt zo het vliegwiel van bereikbare, gezonde groei in beweging.

⁶ The EU Regional Competitiveness Index 2016, European Commission, februari 2017

⁷ Stedelijke regio's als motoren van economische groei, Planbureau voor de Leefomgeving, 2017

1.3 Leeswijzer

In dit Programmaplan komt in hoofdstuk 2 het strategisch kader aan bod. Dit hoofdstuk bevat de leidende ambitie en kernopgaven van het programma, de scope, het afwegingskader en de samenwerkingsprincipes. Deze elementen vormen de basis voor de samenwerking in de komende tien jaar.

Hoofdstuk 3 gaat in op de inhoud van het programma en schetst een globaal ontwikkelpad met typen maatregelen en de keuzemomenten daarin op weg naar 2040. Ook wordt de inhoudelijke ordening van het programma in drie programmalijnen beschreven en wordt het 1^e Projectenportfolio voor 2018-2019 toegelicht.

In hoofdstuk 4 komt de sturing en organisatie van het programma aan bod, waarmee rijk en regio de samenwerking in de komende jaren willen inrichten.

2 Strategisch kader

2.1 Ambitie en opgaven

Leidende ambitie

De leidende ambitie van het Programma U Ned voor de Metropoolregio Utrecht is:

U Ned brengt gezonde groei van wonen, werken en verblijven in balans met goede bereikbaarheid!

Kernopgaven

Opgavegericht werken staat centraal in het Programma U Ned. De partners in het programma willen met elkaar samenwerken aan de volgende samenhangende én prioritaire kernopgaven op weg naar 2040:

- Versneld voorwaarden creëren voor de realisatie van 84.000 à 100.000 nieuwe woningen en voor vestigingsmilieus voor circa 80.000 nieuwe arbeidsplaatsen in de Metropoolregio Utrecht;
- Gelijktijdig realiseren van bij deze groei passende nieuwe netwerkkeuzes voor het mobiliteits-systeem en een gezamenlijke inspanning leveren voor de oplossing van NMCA knelpunten in en rond de Metropoolregio Utrecht op het gebied van weg, spoor en OV, gericht op een goede bereikbaarheid voor lokaal, regionaal én doorgaand verkeer passend bij de nationale knooppuntfunctie van Utrecht;
- Gelijktijdig verbeteren van de leefbaarheid en duurzaamheid in de Metropoolregio Utrecht;
- Op een integrale, adaptieve én haalbare wijze invulling geven aan deze drie samenhangende kernopgaven op de korte, middellange en lange termijn.

Uitgangspunt voor het programma is een verwachte groei conform het hoge Welvaart en Leefomgevingsscenario (WLO-groeiscenario). In de uitwerking van het ontwikkelpad en het vaststellen van de meest urgente knelpunten wordt een adaptieve strategie uitgewerkt, die rekening houdt met het hoge en lage WLO-scenario. Dit maakt het mogelijk goed te plannen en tijdig te anticiperen. Voor woningbouw wordt uit gegaan van de Primos-prognoses.

Uitwerking in integraal pakket van doelen op weg naar 2040

De leidende ambitie en kernopgaven zijn concreter uitgewerkt in de volgende tien doelen van het programma:

a) Wonen

1. Tijdige realisatie van voldoende plancapaciteit (hard en zacht) voor 84.000 à 100.000 woningen in de Metropoolregio Utrecht;
2. Ontwikkeling van voldoende diverse woonmilieus in de Metropoolregio Utrecht in aansluiting bij de vraag én bij de regionale verstedelijkingsprincipes: eerst bouwen in bestaand stedelijk gebied dichtbij OV-knooppunten, dan bouwen in overig bestaand stedelijk gebied en/of bouwen bij OV-knooppunten in de regio en dan pas bouwen aan de randen van de stad.

b) Werken

1. Bijdragen aan een meer innovatieve en circulaire (gezondheids)economie;
2. Voldoende en diverse vestigingsmilieus voor een groei van circa 80.000 arbeidsplaatsen.

c) Bereikbaarheid

1. Verbeterde en betrouwbare reistijden/frequenties in (lokaal), van en naar (regionaal) en door de Metropoolregio Utrecht (nationaal), door het oplossen van (NMCA-)knelpunten;
2. Waarborgen van de toegankelijkheid (inclusiviteit), vergroten van gemak en comfort in de totale keten en afname van het aantal verkeersslachtoffers.

d) Leefbaarheid

1. Afname van de CO₂-emissies ten gevolge van mobiliteit, verminderen van de geluidhinder en verbeteren van de luchtkwaliteit in de richting van de WHO-streefwaarden;
2. Verbeteren van de verblijfskwaliteit (groen, openbare ruimte, architectuur, etc.).

e) Haalbaarheid

1. Kosten, baten, kansen en risico's van maatregelen en projecten;
2. Technische en juridische uitvoerbaarheid van maatregelen en projecten.

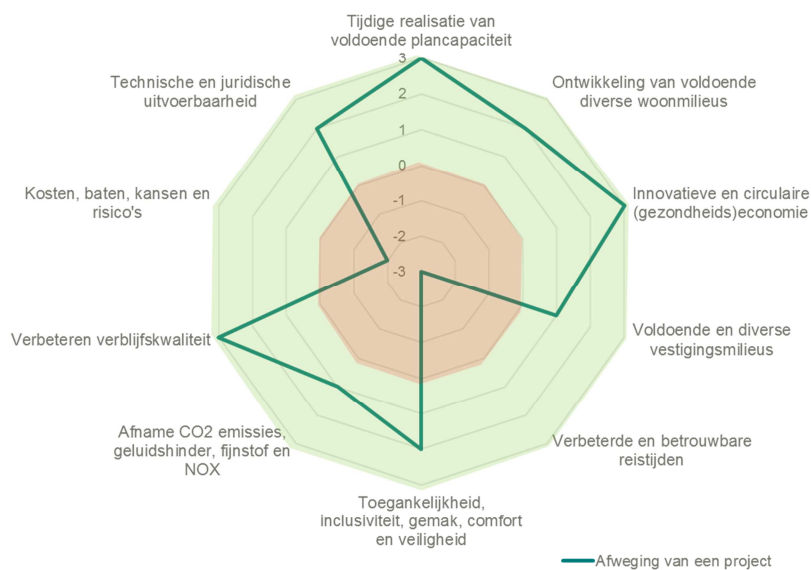

De nadere uitwerking van deze tien doelen in een concrete set van indicatoren zal nog plaatsvinden. Daarvoor is voor een aantal indicatoren mogelijk nog een nulmeting nodig. Om daarvan een impressie te geven, is in bijlage 1 al een eerste voorzet gedaan, waarbij zoveel mogelijk gebruik is gemaakt van bestaande beleidsdocumenten.

Toepassing als afwegingskader

Al deze doelen samen vormen - in combinatie met de eerste aanzet voor het ontwikkelpad in hoofdstuk 3 - een ambitieus en integraal afwegingskader van het Programma U Ned. Het streven is om alle acties, maatregelen en projecten zoveel mogelijk te laten bijdragen aan zoveel mogelijk van deze doelen. Dit bevordert de integrale aanpak van de kernopgaven van het Programma U Ned. Alle partners in het programma spreken af dit afwegingskader te hanteren. De verschillende partners kunnen wel een andere afweging maken op basis van het belang dat aan elk doel of aspect wordt gehecht. Een voorbeeld van deze manier van werken is weergegeven in figuur 2.1. Dit voorbeeld maakt duidelijk hoe een maatregel of project binnen het programma kan worden beoordeeld. De partners kunnen zelf gewicht toebedelen aan de verschillende doelen. Zo kan voor de ene partner het vergroten van gemak en comfort van essentieel belang zijn, terwijl de andere partij meer waarde hecht aan het verbeteren van de verblijfskwaliteit. Het werken met hetzelfde afwegingskader met ruimte voor eigen wegen bevordert de transparantie in de afspraken die in het programma gemaakt gaan worden. De toepassing van dit afwegingskader - met name het sturen op integraliteit met ruimte voor eigen afwegingen - zal in de praktijk worden doorontwikkeld.

Het afwegingskader voor het Programma U Ned is mede afgeleid van het eerdere afwegingskader dat eind 2017 al is vastgesteld in het kader van de Gebiedsverkenning Utrecht-Oost. Wel heeft een aanscherping plaatsgevonden nu de scope van het Programma U Ned meer helder is.

Figuur 2.1. Voorbeeld toepassing afwegingskader Programma U Ned voor een fictieve maatregel of project.

2.2 Focus en scope

Samenhangende programmering van wonen, werken en bereikbaarheid

Het Programma U Ned werkt aan een samenhangende programmering van wonen, werken en bereikbaarheid in de Metropoolregio Utrecht voor de korte (tot 2022), middellange (tot 2030) en lange termijn (vanaf 2030). Dat betekent dat ook al op korte termijn keuzes nodig kunnen zijn voor mogelijke uitvoering op de lange termijn.

De mogelijke maatregelen en keuzes die op de agenda komen in deze perioden zijn uitgewerkt in een eerste versie van een ontwikkelpad voor het programma (zie paragraaf 3.1). Binnen dit programma maken rijk en regio op basis van een continu proces van 'joint fact finding' in deze periode tussentijds afspraken over met name:

- Fasering en omvang van ontwikkellocaties voor wonen en werken voor de periode tot 2040 in relatie met maatregelen en projecten die nodig zijn voor de bereikbaarheid van deze locaties;
- Starten van nieuwe MIRT-Onderzoeken en MIRT-Verkenningen conform de MIRT Spelregels;
- Reserveren van budgetten en toekennen van middelen aan maatregelen en projecten op de korte, middellange en lange termijn, op basis van een jaarlijks te actualiseren Projectenportfolio;
- Maatregelen in het kader van de Minder Hinder Aanpak, die een significante bijdrage leveren aan de (middel)lange termijn doelen van het Programma U Ned;
- Kaders die vanuit de doelen van het programma worden meegegeven aan gebiedsontwikkelingsprojecten, bijvoorbeeld afspraken over fasering (welke locatie wanneer in ontwikkeling), aantallen woningen (mate van verdichting), parkeerbeleid en ontsluiting (eisen aan gewenste 'modal split'). Dit betekent overigens niet dat 'visie- en ambitiedocumenten' voor elke gebiedsontwikkeling in het programma moeten worden vastgesteld; het programma beperkt zich tot het meegeven van kaders, die volgen uit de samenhangende programmering van wonen, werken en bereikbaarheid.

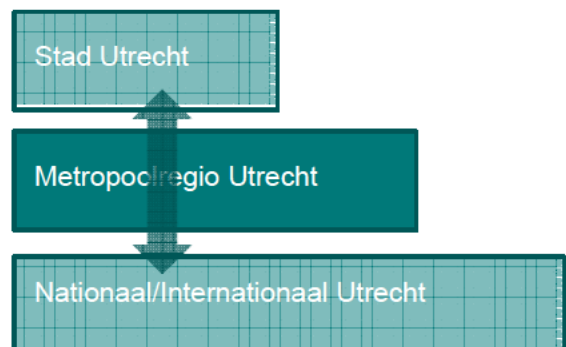
Het Programma U Ned verandert niet de formele taken en bevoegdheden van de afzonderlijke partners. Dat betekent dat de afspraken die rijk en regio binnen het programma maken, vaak nog verankerd moeten worden in formele besluiten (bijvoorbeeld in omgevingsvisies). De democratische legitimatie blijft daarmee gewaarborgd.

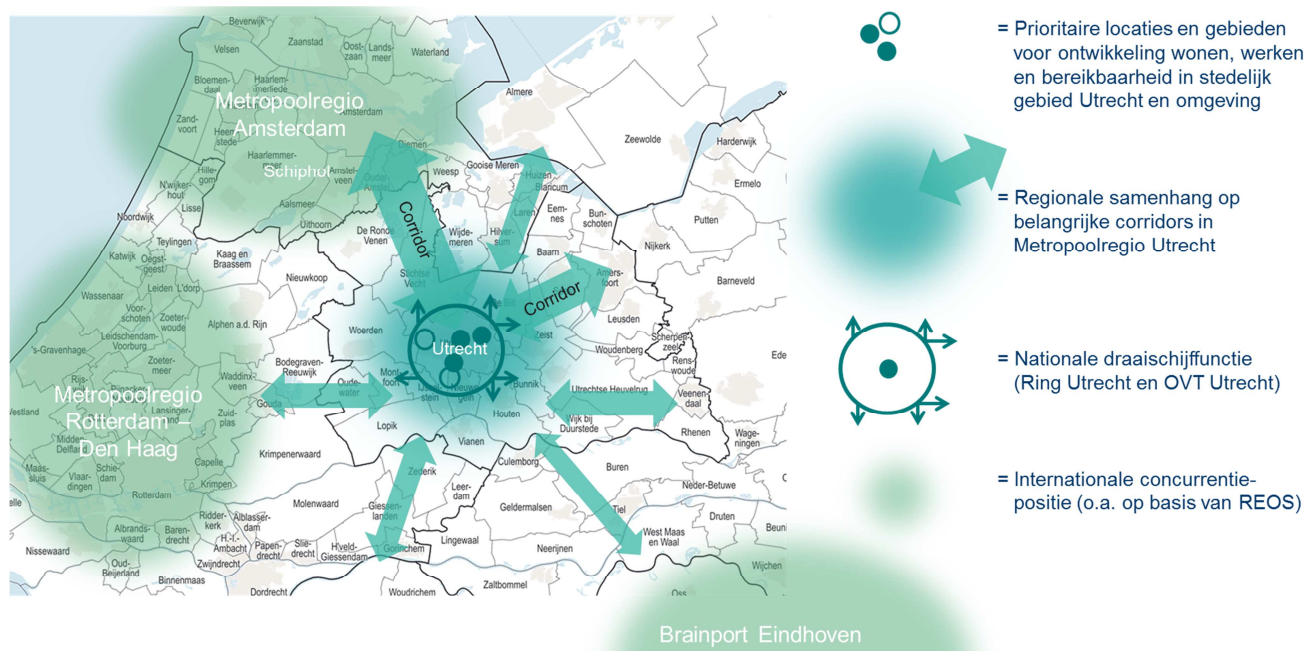
Focus op de Metropoolregio Utrecht in samenhang met meerdere schaalniveaus

Het programma kent drie schaalniveaus waarop de samenhangende programmering wordt aangepakt:

- Op de schaal van de stad Utrecht en directe omgeving: de ontwikkeling van woonlocaties, werklocaties en bereikbaarheid voor een aantal prioritaire gebieden in en rondom Utrecht, waaronder Utrecht Centrum-gebied/Beurskwartier, Utrecht Science Park, Merwedekanaalzone, Leidsche Rijn, A12-zone etc.;
- Op de schaal van de Metropoolregio Utrecht: de samenhang tussen de ontwikkeling van deze prioritaire gebieden in de stad Utrecht en omgeving in relatie met wonen, werken en bereikbaarheid op belangrijke corridors van en naar Utrecht. Het gaat dan om de functionele samenhang in woningmarktgebieden (U16), 'daily urban system' en/of economische relaties (onder andere in de driehoek Utrecht-Amersfoort-Hilversum). Parallel aan het groeitempo kunnen steeds nieuwe woon- en werklocaties binnen de Metropoolregio Utrecht aan de orde komen. Op dit regionale schaalniveau (bestaande uit minimaal de U10-gemeenten) wordt ingezet op een strategie waarbij wonen en werken zoveel mogelijk in en rond (OV)knooppunten wordt verdicht om de bestaande infrastructuur zo goed mogelijk te benutten. En als dat niet lukt, komen nieuwe ontwikkellocaties aan de randen van de stad in beeld;
- Op nationaal/internationaal schaalniveau: de ontwikkeling van de Metropoolregio Utrecht in relatie met de Metropoolregio Amsterdam, de Metropoolregio Rotterdam-Den Haag en Brainport Eindhoven. Dit in relatie met de nationale knooppuntfunctie van Utrecht, de ontwikkeling van (inter)nationale toplocaties en de (inter)nationale concurrentiepositie van dit economische kerngebied als geheel. In het Uitvoeringsprogramma REOS van oktober 2017 is het belang van meer samenwerking op dit schaalniveau nog eens onderstreept.

Het Programma U Ned focust met name op het schaalniveau van de **Metropoolregio Utrecht**, waarbij samenhang en goede afstemming wordt gezocht met de opgaven en relaties op de beide andere schaalniveaus. Op het schaalniveau van de metropoolregio liggen de grootste opgaven; daar moet het grootste deel van de woningbouwopgave worden gerealiseerd en zijn de te verwachten (NMCA)knelpunten in bereikbaarheid het grootste. Maar een goede samenhang met de programmering van wonen, werken en bereikbaarheid op alle schaalniveaus is nodig omdat in een grotere regio vaak ook oplossingen worden gevonden voor de opgaven in de Metropoolregio Utrecht.

Figuur 2.2. Geografische scope van het Programma U Ned: naar een samenhangende aanpak op meerdere schaalniveaus.

2.3 Samenwerkingsprincipes

Opgavegericht en gebiedsgericht samenwerken in een gezamenlijk programma is voor veel partners nieuw. Daarom spreken de partners van rijk en regio een aantal samenwerkingsprincipes af, die richting geven aan het eigen handelen en waarop ze tijdens de uitvoering aanspreekbaar zijn. De volgende principes worden onderscheiden:

1. **Opgavegericht werken:** De door rijk en regio gezamenlijk gedeelde kernopgaven in de Metropoolregio Utrecht vormen de basis van het programma en van het handelen van partners. Alle mogelijke bijdragen aan deze opgaven zijn daarom onderwerp van overleg en besluitvorming in het bestuurlijk overleg; fysieke en niet-fysieke (denk aan gedrags-) maatregelen, alle modaliteiten, oplossingen binnen en buiten de metropoolregio, bijdragen van publieke en private partijen etc. Omdat de kernopgaven en alle mogelijke bijdragen bepalend zijn voor het handelen van partners is de geografische scope van het programma vooraf niet precies afgebakend. Dat bevordert de flexibiliteit om te doen wat nodig is.
2. **Adaptief werken:** Adaptief werken is noodzakelijk om tijdig oplossingen in beleid en/of uitvoering in de tijd uit te zetten en in samenhang te kunnen beoordelen, maar ook om ruimte te bieden voor veranderende omstandigheden, nieuwe inzichten en innovaties. Adaptief werken betekent ook dat de focus in de besluitvorming voor de korte termijn ligt op die acties, maatregelen en projecten die goed passen in meerdere, onzekere scenario's ('geen-spijt-maatregelen') en dat samen tijdig beslismomenten worden bepaald in relatie tot trends en ontwikkelingen in de omgeving van het programma. Het ontwikkelpad – dat voortdurend zal worden aangescherpt op nieuwe ontwikkelingen - vormt hiervoor de basis.

Adaptief werken betekent niet dat belangrijke systeemkeuzes, die voor lange tijd ontwikkelingsrichtingen in wonen, werken en mobiliteit vastleggen, niet mogelijk zijn. Het betekent alleen dat ook deze keuzes onderdeel zijn van een zorgvuldig afwegingsproces waarin op basis van de laatste kennis, inzichten én onzekerheden zo robuust mogelijke afwegingen worden gemaakt.

3. **Democratische legitimatie:** De democratische legitimatie blijft gewaarborgd; met het programma treedt geen verandering op in de formele bevoegdheden van de afzonderlijke partners. De verantwoordelijkheid richting democratische organen blijft gelijk via de daartoe ingerichte structuren. Deelnemende overheden in het bestuurlijke overleg organiseren zelf het mandaat, zodat ze namens een organisatie of samenwerkende

organisaties hun bijdrage aan de programma-tafel kunnen inbrengen.

4. **Wederkerigheid en samenwerking:** Partijen werken samen in gelijkwaardige verhoudingen en in gedeeld eigenaarschap. Niet de verschillen in bevoegdheden, maar de *bijdrage* die elke actor wil en kan leveren zijn bepalend in de samenwerking. Partijen dragen evenwichtig bij aan de uitvoering en/of bekostiging van acties, maatregelen en projecten. Die bijdragen kunnen bestaan uit geld, maar ook uit andere middelen (instrumenten, beleidsaanpassingen, organisatiekracht etc.). Partijen werken samen op basis van een open agenda; standpunten zijn niet het startpunt, maar het resultaat van 'joint fact finding' en samenwerking.
5. **Afwegen en omwisselen:** Acties, maatregelen en projecten worden beoordeeld op doelbereik op programmaniveau en niet (alleen) op doelbereik op projectniveau. Rijk en regio hanteren daarbij hetzelfde afwegingskader, maar hanteren een eigen weging. Op het moment dat nieuwe acties, maatregelen en projecten een grotere bijdrage leveren, kunnen eerder gemaakte afspraken worden aangepast. Dit is flexibel en adaptief.
6. **Samengestelde programmabudgetten:** Het programma krijgt vooralsnog geen eigenstandige verantwoordelijkheid over een gezamenlijk programmabudget om zelf in maatregelen te investeren. Investerings in projecten, acties en/of maatregelen binnen het programma worden vanuit afzonderlijke bijdragen van organisaties gedaan. Dit vergroot de kansen voor het mee koppelen van investeringen van meerdere partners.

Financiële mee- en/of tegenvallers in de voorbereiding van projecten/maatregelen (bij verkenningen en planuitwerkingen) worden geagendeerd binnen het programma. Na een realisatiebesluit zijn mee/tegenvallers voor risico van de uitvoerende partijen. Periodiek wordt herijkt of aanvullende afspraken over financiële mee- en/of tegenvallers nodig zijn.

3 Agenda en uitvoering

3.1 Ontwikkelpad op weg naar 2040

Betekenis van een ontwikkelpad

Een toekomstbeeld over de gewenste ontwikkeling van de Metropoolregio Utrecht kan niet in één keer worden gerealiseerd, maar vraagt een aanpak in stappen. De komende jaren zal helder moeten worden waar nieuwe woon- en werklocaties voor de periode 2030-2040 mogelijk en wenselijk zijn en welke mobiliteitsmaatregelen dit vraagt. Daarom is in het 1e Projectenportfolio voorzien in een MIRT Onderzoek met varianten op basis waarvan een meer gedeeld toekomstbeeld van duurzame verstedelijking, economische ontwikkeling en mobiliteit kan worden bepaald.

Vooruitlopend op dit toekomstbeeld geeft een ontwikkelpad een beeld van welke keuzes in verstedelijking en mobiliteit wanneer nodig zijn en welke typen van maatregelen op de agenda staan voor uitvoering of nadere afweging. Een ontwikkelpad geeft daarmee invulling aan de noodzaak én wens om adaptief te kunnen werken aan het beoogde toekomstbeeld. Het maakt namelijk inzichtelijk welke maatregelen en projecten nu al kunnen worden onderzocht en/of uitgevoerd en welke maatregelen en projecten later aan de orde komen. Hoe scherper het toekomstbeeld wordt, hoe scherper ook het ontwikkelpad kan worden ingevuld.

Een eerste versie van het ontwikkelpad als strategie voor het programma

In figuur 3.1 is een eerste versie van het ontwikkelpad voor het Programma U Ned opgenomen. Dit 'Ontwikkelpad MRU 2018' zal in de komende jaren steeds verder worden aangescherpt op basis van de nieuwste inzichten uit onderzoek en de monitoring van trends en ontwikkelingen. Jaarlijks wordt in het Projectenportfolio een actualisatie van dit ontwikkelpad (MRU 2018, MRU 2019, MRU 2020, etc.) opgenomen. En jaarlijks kunnen uit het dan geldende ontwikkelpad nieuwe acties, maatregelen en projecten worden afgeleid die als eerste zullen worden uitgevoerd. Uit dit 'Ontwikkelpad MRU 2018' kunnen de volgende, voorlopige strategie en keuzemomenten worden afgeleid.

Uitvoering van lopende projecten voor wonen, werken en bereikbaarheid

In de komende jaren zijn volop projecten in uitvoering. Op het gebied van wonen en werken worden nieuwe locaties ontwikkeld binnen bestaand bebouwd gebied, zoals Utrecht Centrumgebied/ Beurskwartier, Merwedekanaalzone en de afronding van Leidsche Rijn. De bereikbaarheid via de ring wordt verbeterd via verbreding van de A27/A12 Ring, A27 Houten-Hooipolder, A28/A1 knooppunt Hoevelaken en de Noordelijke Randweg Utrecht. En de nieuwe Uithoflijn moet gaan voorzien in meer OV-capaciteit op de verbinding tussen Utrecht Centraal en Utrecht Science Park. Deze maatregelen en projecten die in uitvoering zijn of komen, zijn waarschijnlijk niet voldoende om de sterke groei in wonen, werken en mobiliteit in de Metropoolregio Utrecht in de komende jaren op te kunnen vangen.

Keuze 1: Betere spreiding vraag naar mobiliteit, verdere verdichting wonen en werken nabij OV-knopen

Een eerste belangrijke stap (**keuze 1**) is om op korte termijn nog veel sterker in te zetten op vraagbeïnvloeding en nieuwe mobiliteitsdiensten als 'Mobility as a Service' (MaaS) en 'talking traffic'. Hierdoor kan een veel betere spreiding van de vraag naar mobiliteit naar ruimte en tijd plaatsvinden, waardoor de nog beschikbare capaciteit van bestaande netwerken en locaties optimaal kan worden benut. Hierbij hoort bijvoorbeeld ook het verder optimaliseren en versterken van looproutes en fietsnetwerken en van de transfercapaciteit van Utrecht Centraal. Een onderzoek naar dat laatste is nu in uitvoering. Op het gebied van wonen en werken blijft het belangrijk gelijktijdig in te blijven zetten op verdere verdichting op en nabij de bestaande OV- en multimodale knooppunten in stad en regio. De huidige verstedelijkingsprincipes zijn daarbij leidend: (1) eerst bouwen in bestaand stedelijk gebied dichtbij ov-knooppunten, dan (2) bouwen in overig bestaand stedelijk gebied en/of bouwen bij ov-knooppunten in de regio en - als dat niet voldoende is - eventueel ook (3) bouwen aan de randen van het stedelijk gebied. Zo kunnen bestaande netwerken optimaal worden benut. Hogere dichtheden kunnen alleen in samenhang met bereikbaarheidsmaatregelen worden uitgevoerd. De resultaten van een inventarisatie van de beschikbare capaciteit voor wonen en werken rondom de bestaande Randstadspoorstations worden binnenkort verwacht.

Een eerste pakket aan maatregelen op het gebied van vraagbeïnvloeding en optimalisatie van netwerken is in de afgelopen jaren al uitgevoerd in het programma 'Goed op weg'. Dit heeft bijgedragen aan circa 7.000 spitsmijdingen. Een volgend pakket aan maatregelen voor de periode 2019-2023 is in voorbereiding, met het doel bij te dragen aan nog eens 14.000 spitsmijdingen in deze periode (op basis opvangen autonome groei van 2% per jaar). In 2018 zal duidelijk worden welke maatregelen uit het nieuwe pakket met voorrang kunnen worden uitgevoerd.

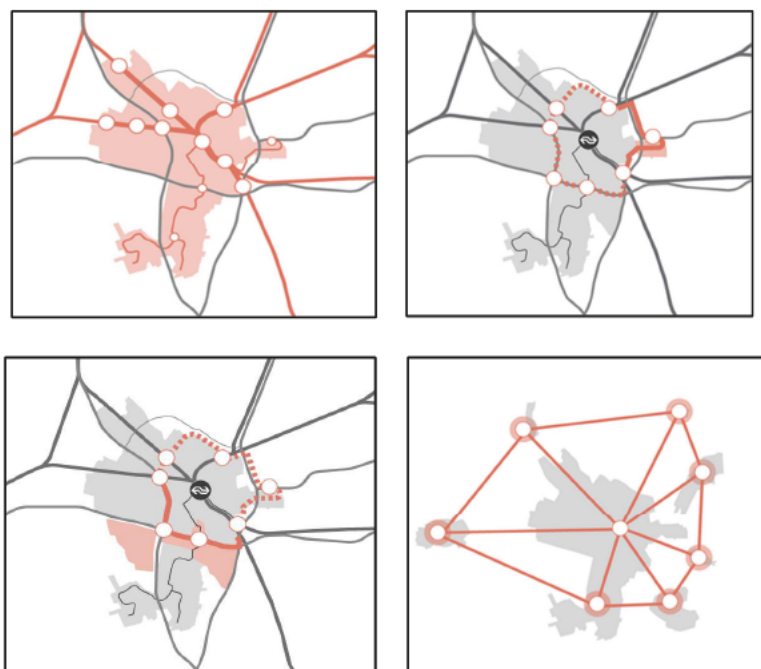

Keuze 2: Nieuwe locatie- en netwerkkeuzes, van een éénkernige naar een meerkernige metropoolregio

Uitgaande van een sterke groei zal tegelijkertijd een begin moeten worden gemaakt met nieuwe locatie- en netwerkkeuzes in verstedelijking én mobiliteit. Voor de invulling daarvan zijn er nog meerdere varianten en/of combinaties van varianten denkbaar (**keuze 2**). Een typering van deze varianten is weergegeven in figuur 3.2.

Ten eerste kan in het verlengde van de huidige strategie - gericht op versterken van de bestaande stad en netwerken - worden ingezet op verdere capaciteitsuitbreiding van lopen, fietsen en OV met name op de radiale verbindingen van en naar Utrecht Centraal in combinatie met verdere verdichting op bestaande en nieuwe ontwikkellocaties langs deze verbindingen (versterking huidige radiale verstedelijkings- en mobiliteitsmodel). Ten tweede kan worden gekozen voor een ring van IC-poorten en (multimodale) overstapknooppunten én nieuwe ontwikkellocaties op deze ring (ring model). In dit model worden - in aanvulling op de radiale verbindingen - met name ook de OV- en fietsverbindingen tussen de locaties op deze ring sterk verbeterd, waardoor een robuuster, tangentieel netwerk ontstaat met meer ruimte voor wonen en werken en met meer mogelijkheden om Utrecht Centraal op termijn te ontlasten. De precieze ligging van deze ring van IC-poorten en de ring van multimodale overstapknooppunten in combinatie met de selectie en fasering van ontwikkellocaties vragen nadere uitwerking. In figuur 3.4 zijn drie ringen onderscheiden, die in samenhang en gefaseerd tot ontwikkeling kunnen komen. Ten derde kan worden gekozen voor een grotere spreiding van de opgave voor wonen en werken binnen én buiten de Metropoolregio Utrecht, met daarbij passende verbeteringen in de bereikbaarheid per auto en OV (regionaal netwerk). In al deze drie varianten verschillen niet alleen de configuraties van de netwerken, maar ook de ontwikkellocaties en de multimodale overstaplocaties die deze netwerken versterken. In tabel 3.3 is een eerste voorzet gegeven van mogelijke ontwikkellocaties afhankelijk van de variant voor verstedelijking en mobiliteit. Deze gelden niet als definitieve keuzes, maar geven wel al een beeld van welke nadere uitwerkingen nodig zijn.

Bij een keuze voor een ringmodel voor verstedelijking en mobiliteit kunnen op termijn - bij voortgaande groei - mogelijkheden ontstaan om een 2e intercity-station mét verstedelijkingszone te ontwikkelen ter ontlasting van Utrecht Centraal (ring model met bypass). Zo'n stedelijke ontwikkeling is bijvoorbeeld vergelijkbaar met de ontwikkeling rond de Zuidas en station Amsterdam Zuid. Mogelijkheden voor zo'n ontwikkeling kunnen zich bijvoorbeeld voordoen aan de zuidkant van Utrecht (rond Westraven / A12 zone) en/of eventueel aan de oostkant (rond Utrecht Science Park). De verschillen in bijvoorbeeld verstedelijkingscapaciteit en inpasbaarheid zijn groot en vragen om nadere uitwerking en afweging. Deze keuzes vragen ook om afweging en afstemming op het niveau van de Noordvleugel als geheel.

Figuur 3.2. Voorbeelden van principevarianten voor verstedelijking en mobiliteit voor de Metropoolregio Utrecht: doorzetten versterken bestaande stad en radiale verbindingen, ringmodel oostwaarts, ringmodel zuidwaarts en regionaal netwerk.

Keuze 3: Borgen nationale knooppuntfunctie alle modaliteiten in relatie met nieuwe verstedelijkingsrichting

Op basis van de huidige groeiverwachtingen zijn capaciteitsuitbreidingen op alle modaliteiten nodig; lopen, fiets, OV én auto. Op korte termijn zijn al maatregelen en projecten in uitvoering die de wegbereikbaarheid vergroten en de mobiliteit beter spreiden in ruimte en tijd (door vraagbeïnvloeding). Als het lukt om een stevige verschuiving in 'modal shift' te realiseren, zijn op termijn minder en/of pas later investeringen in autobereikbaarheid nodig (bijvoorbeeld meer gericht op doorstroming, en minder op nieuwe fysieke uitbreidingen) (**keuze 3**). Blijvende aandacht zal in elk geval al vanaf 2018 nodig zijn voor verdere ontvlechting van bestemmings- van doorgaand verkeer op de Ring Utrecht, in combinatie met de doorontwikkeling van multimodale overstapknooppunten. Bij aanhoudend hoge groei kunnen extra capaciteitsuitbreidingen op het snelwegennet op termijn nodig blijven om systeemknelpunten op te lossen en/of de robuustheid van het netwerk te versterken.

Locatieontwikkeling per netwerkmodel	Versterking huidige strategie (radiaal model)	Ring model (aanvullend op radiaal model)	Regionaal netwerk (aanvullend op radiaal model)
Ontwikkellocaties wonen en werken	<ul style="list-style-type: none"> • Merwedekanaalzone • Leidsche Rijn (Centrum, Leeuwestein, Groenewoud) • Stationsgebied/ Beurskwartier • Utrecht Science Park/Rijnsweerd • Overvecht • Cartesiusdriehoek/ Tweede Daalsedijk • Lagewijde • Binnenstad overig •etc 	<ul style="list-style-type: none"> • Lunetten • Oud-Zuilen • Extra ontwikkeling Overvecht • Extra ontwikkeling Utrecht Science Park/Rijnsweerd • 1^e fase A12-zone • Papendorp •etc 	<ul style="list-style-type: none"> • Bunnik • Houten • Bilthoven • 2^e fase A12-zone • Nieuwegein Noord • Woerden • Maarssen • Driebergen-Zeist •etc
Multimodale overstapknooppunten	<ul style="list-style-type: none"> • Westraven • USP • Leidsche Rijn • Vaartsche Rijn •etc 	<ul style="list-style-type: none"> • Lunetten • Groenekan • Leidsche Rijn • Papendorp • Zeist •etc 	<ul style="list-style-type: none"> • Bunnik • Bilthoven • Houten • Maarssen • Woerden • Breukelen • Driebergen-Zeist •etc

Tabel 3.3. *Illustratie van mogelijke verschillen in locatieontwikkeling per netwerkmodel voor verstedelijking en mobiliteit.*

Drie samenhangende keuzes op korte termijn nodig

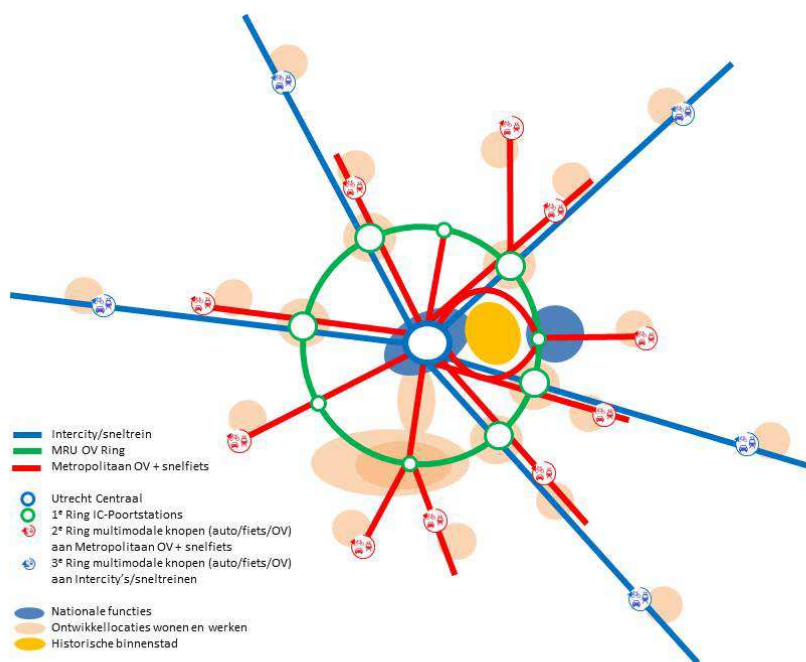
De samenhang in ruimte en tijd tussen de keuzes 1, 2 en 3 is groot. Zo kan een succesvol pakket aan vraagbeïnvloedingsmaatregelen nieuwe investeringen in fysieke netwerken uitstellen. En een integrale ontwikkeling van ontwikkellocaties én fiets- en OV-ontsluitingen binnen bestaand stedelijk gebied, maken auto-ontsluitingen van nieuwe uitleglocaties wellicht minder snel noodzakelijk. Vanwege deze samenhang is het van belang deze keuzes in onderlinge wisselwerking en al op korte termijn te maken. Afhankelijk van ontwikkelingen en groeitempo kunnen keuzes over varianten ook worden overgeslagen, of worden gecombineerd.

Keuze 1 - over een prioritair pakket aan maatregelen over gedrag en slim benutten - ligt al voor in 2018.

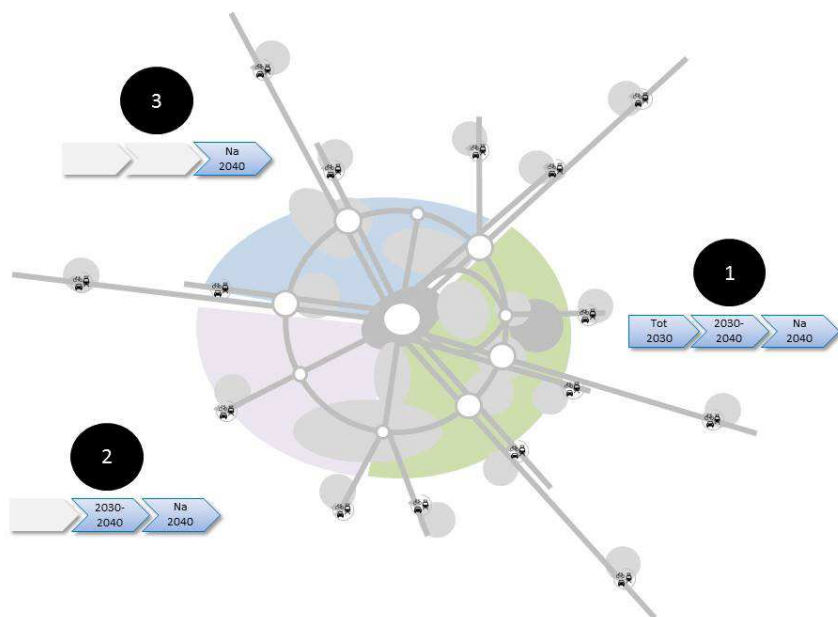
Keuze 2 - over samenhangende varianten van mobiliteitsnetwerken én bijpassende ontwikkellocaties - zal uiterlijk in 2020 nodig zijn. De nieuwe omgevingsvisies van provincie en gemeenten zijn daarvoor een belangrijke basis.

Keuze 3 - over het goed kunnen borgen van de nationale knooppuntfunctie van Utrecht in relatie met de gekozen verstedelijkingsrichting - zal voor 2025 gemaakt moeten worden om nieuwe NMCA-knelpunten te voorkomen. De uitvoering van diverse maatregelen kan dan gefaseerd plaatsvinden.

Maatregelen en projecten die in alle varianten goed passen, hoeven daar niet op te wachten, maar kunnen - bij overeenstemming over noodzaak en kosteneffectiviteit - nu al worden aangepakt. Dat maakt het 'Ontwikkelpad MRU 2018' tot een adaptieve strategie die in het Programma U Ned voortdurend zal worden uitgewerkt én uitgevoerd.

Figuur 3.4. Eerste integraal beeld van mogelijke nieuwe locatie- en netwerkkeuzes in de Metropoolregio Utrecht.

Figuur 3.5. Eerste beeld van mogelijke fasering van de nieuwe locatie- en netwerkkeuzes in de Metropoolregio Utrecht.

Voorlopige integrale ontwikkelrichting verstedelijking en bereikbaarheid Metropoolregio Utrecht

Het 'Ontwikkelpad MRU 2018' bevat de keuzes en varianten die al op korte termijn op de agenda staan. Hoewel nog nadere uitwerkingen van dit ontwikkelpad nodig zijn, tekent zich wel al een eerste beeld af van een integrale ontwikkelrichting waarvan de wenselijkheid en haalbaarheid in de komende jaren helder moeten worden.

Die integrale ontwikkelrichting bestaat uit de volgende elementen en globale fasering (zie ook figuur 3.4 en 3.5):

- Voortzetten van een stevige inzet op vraagbeïnvloedingsmaatregelen om bestaande capaciteiten beter te benutten. Werkgeversaanpak, doelgroepenbeleid en nieuwe mobiliteitsdiensten zijn hierin belangrijke pijlers;

- Doorgaan met verdere verdichting van wonen en werken binnenstedelijk nabij OV- en multimodale knooppunten in onderlinge balans. Dit betekent 'lege' plekken rond bestaande (OV-)knoopen beter benutten en de capaciteit van bestaande (OV-)verbindingen rond al aanwezige hoge dichtheden vergroten;
- Voorsorteren op het 'ringmodel' van poorten, multimodale overstappunten én ontwikkellocaties, te beginnen in zuidoostelijke richting. In dit deel is de urgentie hoog omdat er al capaciteitsknelpunten zijn en de woningbouwontwikkeling hard gaat. Om in dit tempo door te kunnen gaan, zullen woningbouw én verbetering van de bereikbaarheid samen moeten gaan;
- Parallel aan het accommoderen van een voortgaande groei van wonen, werken en mobiliteit ook verder verdichten van overig binnenstedelijk gebied en/of bouwen bij OV- en multimodale knooppunten in de regio;
- Bij verdere voortgaande groei agenderen van een duurzame en integrale ontwikkeling van de A12-zone in goede samenhang en fasering met het benutten van verdere ontwikkelingen in de A2-zone (waaronder Papendorp, Leidsche Rijn en op termijn Lage Weide). En dit in combinatie met een goede borging van de nationale knooppuntfunctie van Utrecht via het spoor (bijvoorbeeld met een extra intercity-station ter ontlasting van Utrecht Centraal) en over de weg (via een robuust netwerk van Ring, aansluitende snelwegen en aansluitingen tussen hoofdwegen- en onderliggend wegennet).

Binnenkort verschijnen belangrijke bouwstenen om de wenselijkheid en haalbaarheid van deze ontwikkelrichting - met een fasering van ontwikkellocaties en bereikbaarheidsmaatregelen - beter te kunnen onderbouwen. Zo wordt in de regionale uitwerking van het OV Toekomstbeeld gewerkt aan een voorkeursalternatief voor de OV-netwerkkeuzes voor Midden-Nederland. In de nieuwe provinciale en gemeentelijke Omgevingsvisies zullen binnen twee jaar nieuwe verstedelijkingsstrategieën voor de periode 2030-2040 worden verkend. In de Woonagenda gaan Rijk en regio binnenkort afspraken maken hoe de woningbouwproductie kan worden versneld. En in het kader van dit Programma U Ned wordt voorgesteld om in 2018 te starten met een MIRT Verkenning en een MIRT Onderzoek (zie inhoud en planning 1e Projectenportfolio voor 2018-2019 in paragraaf 3.3). Het Programma U Ned is bij uitstek geschikt om voor de vereiste samenhang tussen al deze bouwstenen te gaan zorgen; samenhang tussen verstedelijking én bereikbaarheid, samenhang tussen beleid én uitvoering en samenhang tussen de korte en lange termijn.

3.2 Programmalijnen

Het Programma U Ned organiseert zijn activiteiten vanuit drie programmalijnen. Elke programmalijn staat voor een integrale opgave die een aanpak vraagt voor de korte, middellange en lange termijn. Vanuit de drie programmalijnen samen wordt gewerkt aan een toekomstbeeld dat wordt vertaald in het Ontwikkelpad MRU. De programmalijnen zijn:

1. Slim benutten van bestaande locaties, knopen en netwerken in stad en regio;
2. Nieuwe locatie- en netwerkkeuzes voor een grootstedelijke schaa sprong in verstedelijking én mobiliteit;.
3. Multimodale doorontwikkeling van de (inter)nationale knooppuntfunctie van Utrecht in relatie met de doorontwikkeling van toplocaties voor de internationale concurrentiepositie.

Figuur 3.6. De drie programmalijnen van het Programma U Ned.

Programmalijn 1: Slim benutten van bestaande locaties en netwerken in stad en regio

In de eerste programmalijn wordt gewerkt aan het slim benutten van *bestaande* locaties, knopen en netwerken in stad en regio voor wonen, werken en mobiliteit. Om te komen tot een optimale benutting van netwerken en locaties wordt er binnen deze programmalijn niet alleen ingezet op verdere verdichting rondom OV-knooppunten, maar ook op innovaties die kunnen bijdragen aan een betere spreiding van de vraag naar mobiliteit in tijd en ruimte. De grote uitdaging is veel meer te doen met de bestaande ruimte voor wonen en werken en met bestaande netwerken.

De bestaande ruimte kan nog beter worden benut door bij de ontwikkeling van woon- en werklocaties meer gebruik te maken van deelconcepten zoals deelauto's, pooltaxi's en deelfietsen. Deze deelconcepten zijn goed te combineren met nieuwe mobiliteitsdiensten ('Mobility as a Service'). Deze innovaties zorgen ervoor dat iedereen in de toekomst digitaal kan kiezen uit verschillende vervoersopties. Dit leidt tot een 'realtime' datastroom die kan worden gebruikt voor het stimuleren van de spreiding van mobiliteit in tijd en ruimte onder andere door het geven van reisadviezen. Door het gebruik van data ontstaat er een steeds beter zicht op de werkelijke verplaatsingen van mensen en goederen binnen de metropoolregio Utrecht. Dit inzicht kan worden ingezet om mobiliteit beter te organiseren door de vraag van specifieke doelgroepen goed af te stemmen op het actuele aanbod van vervoersmodaliteiten. Ook slimme voertuigtechnologie kan bijdragen aan het beter benutten van bestaande locaties en netwerken zijn. Zelfrijdende, met elkaar communicerende voertuigen zorgen ervoor dat er meer voertuigen gebruik kunnen maken van de bestaande infrastructuur. Een innovatieve inrichting van fysieke en digitale infrastructuur, zoals digitale betalingssystemen voor mobiliteit en slimme verkeersregelininstallaties, ondersteunen deze ontwikkeling.

Figuur 3.7. Voorbeeld van een fietsdeelconcept uit China (Bron: China Daily).

Het beleid van lokale overheden kan ook een belangrijke rol spelen in het slimmer benutten van de bestaande ontwikkellocaties en netwerken. Nieuwe woningbouwlocaties kunnen bijvoorbeeld een lagere parkeernorm krijgen om de wegen in en om Utrecht te ontlasten en de lokale overheden kunnen lopen, fietsen en het reizen met het OV stimuleren door dit aantrekkelijker te maken, of door het autogebruik te ontmoedigen. Behalve de overheden hebben werkgevers ook een belangrijke rol in deze programmalijn. Binnen de U10 waren er op 1 april 2016 684.920 banen.⁸ Dit zorgt voor veel mobiliteit met name in de spits, niet alleen binnen de MRU, maar ook voor een instroom aan reizigers die de MRU inreizen voor hun werk. Werkgevers kunnen een belangrijk rol spelen in hoe en wanneer hun werknemers reizen. Zij kunnen bijvoorbeeld fietsen stimuleren, door aantrekkelijke regelingen voor de aanschaf van een (elektrische) fiets, of kunnen het reizen met het OV stimuleren.

Samengevat wordt er in deze programmalijn toegewerkt naar de volgende resultaten:

- Verdere verdichting van wonen en werken rondom al bestaande OV-knooppunten en overige beschikbare locaties binnenstedelijk, ondersteund door de ontwikkeling van nieuwe mobiliteitsdiensten;
- Minimaal 14.000 extra spitsmijdingen in de periode 2019-2023 als gevolg van het stimuleren van ander gedrag en het gebruik van andere modaliteiten die bijdragen aan het beter benutten van netwerken en locaties;
- Optimaal benutten van 'minder hinder' maatregelen van projecten die in uitvoering komen.

⁸ <http://www.utrecht-monitor.nl/economie-inkomen/economie/werkgelegenheid>

Programmalijn 2: Nieuwe locatie- en netwerkkeuzes voor schaa sprong in verstedelijking én mobiliteit

Naast het slimmer gaan benutten van bestaande locaties en netwerken zijn nieuwe locatie- en netwerkkeuzes nodig om de verwachte groei op te kunnen vangen. Dit vraagt afstemming op meerdere schaalniveaus. De forse groei in de Metropoolregio Utrecht zorgt ervoor dat er nu en in de toekomst grote knelpunten ontstaan. Het beter benutten van de bestaande locaties en netwerken kan slechts een deel van de toenemende vraag in de spits faciliteren, maar is op termijn onvoldoende om ruimte te bieden aan de groei. Ook biedt het simpelweg opplussen van het huidige mobiliteitssysteem geen oplossing voor de lange termijn. Daarom wordt er in deze programmalijn gewerkt aan nieuwe locatie- en netwerkkeuzes die een schaa sprong in verstedelijking en mobiliteit kunnen opvangen. Ligt in programmalijn 1 vooral de focus op het innovatief benutten van *bestaande* locaties en netwerken; in deze programmalijn ligt de focus op *nieuwe* locaties en netwerken die nodig zijn voor het accommoderen van de groei. Hierbij kunnen - in aanvulling op verdere verdichting - ook locaties aan de randen van de stad in beeld komen.

In het Ontwikkelpad MRU 2018 (zie figuur 3.1) zijn voorbeelden van samenhangende varianten voor verstedelijking en mobiliteit opgenomen. In deze programmalijn worden deze varianten verder uitgewerkt en vertaald in voorstellen voor acties, maatregelen en projecten voor de korte, middellange en lange termijn. Met name de maatregelen en projecten die in meerdere varianten passen, zijn kansrijk uit een oogpunt van adaptief werken ('no-regret-maatregelen en projecten'). Maar ook meer ingrijpende keuzes kunnen nodig zijn om de behoefte aan wonen, werken en mobiliteit te kunnen accommoderen.

Figuur 3.8. Impressie van gezonde, autoluwe nieuwbouw in de Merwedekanaalzone (bron: stedenbouwkundig plan voormalig Defensie terrein).

Een schaa sprong in verstedelijking zal vragen om fors meer capaciteit in het mobiliteitssysteem van de stad en regio Utrecht met een significante verbetering van het fiets- en OV-netwerk. Een mobiliteitssysteem zal nodig zijn dat als een samenhangend pakket is georganiseerd met makkelijke overstappen van het ene naar het andere vervoer en met het minst belastende en ruimte efficiënte vervoer als drager. De ambitie is een netwerk van diverse fiets en OV-modaliteiten aan te bieden dat 80% van het 'daily urban system' direct bedient en dat gekoppeld is aan cruciale multimodale knooppunten die een logische transfer bieden naar de eindbestemming. De kwaliteit van dit mobiliteitssysteem moet zo zijn dat reizigers kiezen voor de minst belastende modaliteiten als lopen, fiets en collectief vervoer. Snelheid en gemak zijn daarbij belangrijke factoren. Ook vraagbeïnvloeding maakt deel uit van deze systeemsprong. We kiezen voor maatregelen die zorgen voor spreiding van mobiliteit naar modaliteit (hoe dicht op de stad, hoe meer gericht op OV en fiets), naar plaats (meerdere routes) en naar tijd (buiten de spits). Samengevat kunnen extra maatregelen in het mobiliteitssysteem bestaan uit:

- Extra capaciteit en kwaliteit voor:
 - voetganger (first en last mile en verblijfskwaliteit);
 - fiets (hoofdvervoermiddel en first en last mile);
 - openbaar vervoer (beter en slimmer benutten en meer capaciteit);
 - auto (deelauto, elektrische auto, eigen auto met name buiten de stad).
- Efficiënter organiseren (overstap-/overslag hubs, anders routeren) en verschonen van het gemotoriseerde verkeer (personenauto's, goederenvervoer);
- Een openbare ruimte met een ruimtelijke kwaliteit die bij deze systeemsprong aansluit en deze ondersteunt/stimuleert;
- Beïnvloedingsmaatregelen (mobiliteitsmanagement inclusief 'Mobility as a Service', parkeerregime, spitsmaatregelen, verkeersmanagement).

Om een effectief mobiliteitssysteem te realiseren, moet deze in samenhang met de schaa sprong in verstedelijking worden ontwikkeld om voldoende vervoerswaarde te creëren. Deze schaa sprong betekent dat er de komende tijd flink wordt gebouwd in de Metropoolregio Utrecht om ruimte te bieden aan het toenemende aantal inwoners van de regio. De nieuw te bouwen woningen bieden zowel ruimte aan starters op de woningmarkt, maar er zullen ook veel woningen worden opgeleverd in het middensegment en woningen die geschikt zijn voor ouderen. De samenhang met de systeemsprong is noodzakelijk om de bereikbaarheid van alle nieuwe woningbouw- en werklocaties nu en in de toekomst te kunnen borgen.

Samengevat wordt er in deze programmalijn toegewerkt naar de volgende resultaten:

- Een MIRT Verkenning naar verbetering van de OV-capaciteit tussen Utrecht Centraal en Utrecht Science Park, als onderdeel van verbetering van de radiale en tangentiële OV-verbindingen binnen Utrecht in relatie met de verstedelijkingsopgave;
- Een MIRT onderzoek naar de samenhang tussen verstedelijking en bereikbaarheid met het doel zicht te krijgen op de fasering van mogelijke maatregelen op *regionaal* schaalniveau;
- Concrete afspraken over locaties voor wonen en werken tot 2030 en tussen 2030 en 2040 met daarop afgestemde keuzes voor het mobiliteitsnetwerk en maatregelen en projecten op meerdere schaalniveaus.

Programmalijn 3: Multimodale doorontwikkeling van nationale knooppuntfunctie en toplocaties

Binnen de derde programmalijn wordt gewerkt aan de (inter)nationale bereikbaarheid van de Metropoolregio Utrecht en de concurrentiepositie van dit gebied. De bereikbaarheid van de Metropoolregio Utrecht is van essentieel belang om de positie als meest competitieve regio van de Europese Unie te handhaven. Daarvoor is het van belang om de programmering van wonen, werken en bereikbaarheid in de Metropoolregio Utrecht ook in samenhang te bezien met de ontwikkelingen in bijvoorbeeld de Metropoolregio Amsterdam, de Metropoolregio Rotterdam-Den Haag en Brainport Eindhoven. In het Uitvoeringsprogramma REOS dat in oktober 2017 is vastgesteld, wordt een sterk pleidooi gehouden om de meerwaarde van meer samenwerking en samenhang ook op dit schaalniveau te benutten.

Een belangrijke bijdrage die de Metropoolregio Utrecht daaraan kan leveren is het versterken van haar nationale knooppuntfunctie, zowel over de weg (de ring van snelwegen rondom Utrecht) als over het spoor (de functie van Utrecht Centraal in het landelijke spoorwegnet). Uit de NMCA-analyse blijkt dat diverse knelpunten op de weg en het spoor deze nationale knooppuntfunctie van Utrecht - en daarmee de internationale concurrentiepositie van de Randstad - kunnen gaan beperken. Een andere belangrijke bijdrage die de Metropoolregio Utrecht kan leveren, is een voortvarende (door)ontwikkeling van een aantal toplocaties voor wonen en werken die ook op (inter)nationaal niveau van betekenis zijn. In het Uitvoeringsprogramma REOS zijn Utrecht Science Park, Utrecht Stationsgebied en Merwedekanaalzone als toplocaties aangewezen. In deze programmalijn van het Programma U Ned zal dan ook de focus liggen op een samenhangende aanpak van het oplossen van systeemknelpunten over de weg en het spoor (inclusief 'first en last mile' oplossingen) en de doorontwikkeling van deze toplocaties.

Samengevat wordt er in deze programmalijn toegewerkt naar de volgende resultaten:

- Oplossingen voor de gesignaleerde NMCA-knelpunten voor weg en spoor op de lange termijn, met name gericht op de bereikbaarheid van toplocaties en het waarborgen van de nationale knooppuntfunctie van Utrecht (met focus op de capaciteit van de Ring Utrecht en Utrecht Centraal);
- Een MIRT onderzoek (zelfde als in lijn 1) naar de samenhang tussen verstedelijking en bereikbaarheid met het doel zicht te krijgen op de fasering van mogelijke maatregelen op *bovenregionaal* schaalniveau;
- Oplossingen voor de woningbehoefte binnen de Metropoolregio Utrecht in relatie met omliggende regio's zoals Almere, Amsterdam, Rotterdam en Den Haag;
- Afstemming tussen het Programma U Ned en het Programma voor de MRA over hoe de resultaten van het MIRT Onderzoek Oostkant Amsterdam worden benut bij de programmering van maatregelen en projecten.

3.3 Projectenportfolio 2018-2019

Betekenis Projectenportfolio

Het Programma U Ned kent een horizon tot 2040. Het Projectenportfolio is het jaarlijkse actieprogramma binnen het programma. Het Projectenportfolio wordt jaarlijks aangepast en aangevuld op basis van het ontwikkelpad en ontwikkelingen binnen beleids- en uitvoeringstrajecten. Het Projectenportfolio dient daarmee als concretisering van het ontwikkelpad en het werk in de programmalijnen. Over het Projectenportfolio zal besluitvorming plaatsvinden in de Programmaraad van het programma en in het Bestuurlijk overleg MIRT (zie verder hoofdstuk 4).

In het Projectenportfolio wordt onderscheid gemaakt in drie soorten maatregelen vanuit een samenhangende en evenwichtige strategie voor wonen, werken en bereikbaarheid:

- **Korte termijn maatregelen:** deze maatregelen kunnen binnen vier jaar tot uitvoering worden gebracht. Het betreft maatregelen die overzichtelijk zijn qua planning en financieringsbehoefte en een laag financieel risicoprofiel kennen. Voorbeelden hiervan zijn maatregelen voor beter benutten van infrastructuur, fiets-maatregelen, slimme mobiliteit en het pakket korte termijn maatregelen voor verstedelijking en economie;
- **Middellange termijn maatregelen voor wonen, werken en bereikbaarheid:** deze maatregelen vragen een voorbereidingstijd van circa 8 tot 10 jaar door onder andere procedures en het MIRT proces (waarvoor de MIRT spelregels gelden). Voor deze maatregelen moet vooraf zicht geboden worden op mogelijke bekostiging en realisatie. Dit vraagt van de partijen vooraf toezeggingen rondom financiële middelen;
- **Lange termijn maatregelen:** opgaven die verder liggen dan 2030 zijn sterk afhankelijk van de ruimtelijk-economische en technologische ontwikkelingen. In het programma wordt daarom samengewerkt om toekomstige investeringen en maatregelen te bezien binnen deze ontwikkelingen om zo een gezamenlijk beeld te vormen over de toekomstige investeringsbehoefte op de langere termijn.

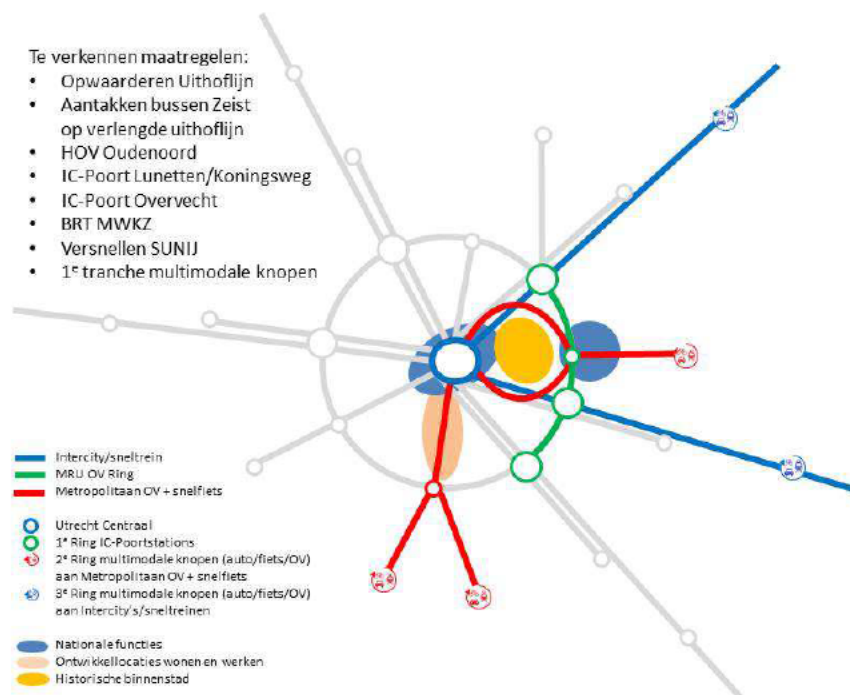
Monitoring en evaluatie zijn essentieel voor het adaptieve karakter van het programma. Een actueel inzicht in ontwikkelingen kan noodzaken tot versnelling of vertraging van maatregelen en projecten in het Projectenportfolio.

1^e Projectenportfolio 2018-2019

Voor de komende twee jaren worden de volgende acties binnen het Projectenportfolio voorzien. Onderscheid wordt gemaakt in de acties, maatregelen en projecten binnen de programmalijnen en de algemene programma-activiteiten.

Onderwerp	Scope	Planning
Acties, maatregelen en projecten binnen de programmalijnen		
Gezond en slim benutten: pakket korte termijn maatregelen	<p>Aanleiding: Sterke groei van mobiliteit op korte termijn en bestaande samenwerking binnen Goed op Weg en naar aanleiding van Beter Benutten.</p> <p>Doel: Het opvangen van de groei van mobiliteit op de korte termijn en een bijdrage leveren aan het verminderen van regionale en nationale knelpunten (NMCA).</p> <p>Scope: Samen met regionale partners opstellen en uitvoeren van een gebiedsgericht korte termijn pakket voor in ieder geval de volgende gebieden Utrecht Oost (Science Park + Rijsweerd), Utrecht Centrum, - Utrecht West (Merwedekanaalzone, Papendorp, Leidsche Rijn Centrum, Lage Weide), Amersfoort en Nieuwegein.</p>	<p>Nadere toetsing pakket in 2018</p> <p>Uitvoering prioritaire maatregelen 2019-2023</p>
MIRT Verkenning OVT – Utrecht Science Park	<p>Aanleiding: In alle groeiscenario's worden knelpunten verwacht rondom de OVT en richting USP.</p> <p>Doelen: 1) het oplossen van knelpunten op de OV Terminal door het afvangen van treinreizigers op andere stations (met name Lunetten), en 2) het verbeteren en uitbreiden van de OV-verbinding tussen de OVT en Utrecht Science Park die ook dient als alternatief voor Utrecht CS.</p> <p>Scope: een MIRT verkenning gericht op het verkennen van maatregelen die de OV terminal ontlasten en de gesignaleerde knelpunten richting USP aanpakken in relatie met het bouwprogramma van relevante ontwikkellocaties. Het resultaat is een</p>	<p>Start onderzoek 2018</p> <p>Afronden onderzoek 2020</p>

	<p>voorkeursalternatief voor de multimodale knoop Utrecht dat de nationale knooppuntfunctie voor OVT waarborgt, OV bereikbaarheid van Utrecht Science Park verbeterd en de leefbaarheid in het gebied verbetert. Mogelijke maatregelen om te verkennen zijn: het opwaarderen van Lunetten tot intercitystation, het opwaarderen van de Uithoflijn door deze ongelijkvloers te maken en deze door te trekken naar Zeist (hierdoor neemt de capaciteit en de bezettingsgraad van de Uithoflijn toe), en het treffen van een aantal aanvullende 'no-regret'-maatregelen (denk aan upgrade bus/HOV-verbindingen). Zie ter illustratie van de voorlopige scope, ook figuur 3.9.</p> <p>Bij de uitwerking van de MIRT Verkenning zal worden voortgebouwd op de resultaten van eerder onderzoek, waaronder de analyse van mobiliteitsperspectieven (in kader GUO, Goudappel Coffeng, 2017).</p>	
MIRT Onderzoek Wonen, Werken Bereikbaarheid in de MRU	<p>Aanleiding: de forse groei in regio Utrecht leidt tot knelpunten op het gebied van wonen, werken en bereikbaarheid.</p> <p>Doel: faciliteren van een versnelde, kwantitatieve en kwalitatieve groei van de Metropoolregio Utrecht op het gebied van woningbouwlocaties (harde en zachte plancapaciteit), werklocaties en bereikbaarheid.</p> <p>Scope: Het MIRT onderzoek richt zich op het optimaal functioneren van de mobiliteitsnetwerken in samenhang met alternatieve verstedelijkingstrategieën voor de Metropoolregio Utrecht. Het onderzoek richt zich op de ontwikkeling en beoordeling van gecombineerde verstedelijkings- en mobiliteitsstrategieën. Uitkomsten zijn de onderbouwing voor richtinggevend keuzes die bijdragen aan belangen van rijk en regio en een basis bieden voor een adaptief maatregelenpakket dat past op de gezamenlijke verstedelijkingsstrategie en toekomstbeeld. De regionale uitwerkingen van het OV toekomstbeeld van de regio Utrecht zijn één van de bouwstenen voor dit onderzoek.</p> <p>Onderdeel van het MIRT onderzoek Metropoolregio Utrecht zijn de eindresultaten van het MIRT-onderzoek Oostkant Amsterdam inclusief het voorgestelde voorkeurspakket (december 2017). In dit onderzoek worden ook de voor de Metropoolregio Utrecht relevante maatregelen uit het voorkeurspakket MOOA meegewogen in de voorgestelde programmering van maatregelen en projecten binnen het Programma U Ned.</p> <p>Bij de uitwerking van de MIRT Verkenning zal worden voortgebouwd op de resultaten van eerder onderzoek, waaronder de analyse van mobiliteitsperspectieven (in kader GUO, Goudappel Coffeng, 2017).</p>	<p>Start onderzoek 2018</p> <p>Afronden onderzoek 2020</p>
Ondersteunende activiteiten binnen het programma		
Opstellen Werkplan	Opstellen activiteiten voor het jaar 2018-2019 ter uitvoering van dit programmaplan, inclusief samenstelling Programmaraad en Raad van Advies (op persoonsniveau).	
Opstellen Kennis en innovatie-agenda ten behoeve van ontwikkelpad	<p>Aanleiding: een gezamenlijke kennisbasis binnen het programma is van belang voor het bij elkaar brengen van data en kennis van de verschillende partijen en helpt bij de 'joint fact finding' voor de aanscherping van het ontwikkelpad</p> <p>Doel: inventarisatie en beantwoording van gezamenlijke kennisvragen gericht het samen brengen van wonen, werken en bereikbaarheid.</p>	Opstellen plan 2018
Opstellen en uitvoeren Monitoring en evaluatie	<p>Doel: monitoring en evaluatie is essentieel bij programmatisch werken. Om actief bij te kunnen sturen wordt jaarlijks gemonitord op relevante ontwikkelingen en op het bereiken van de programmadoelen.</p> <p>Scope: Uitwerken van een monitoringsprogramma inclusief 0-meting, operationaliseren van doelen en te gebruiken instrumenten en data. Jaarlijks levert de monitoring input op de programmering.</p>	<p>Opstellen plan 2018</p> <p>Jaarlijkse evaluatie</p>
Opstellen Communicatie-plan	<p>Doel: Eenduidige communicatie vanuit programma met diverse doelgroepen, versterken bijdrage van partners aan het programma.</p> <p>Scope: De communicatie over het gehele programma zal zich vooral richten op de leidende ambitie/strategisch kader, de besluiten van de Programmaraad en de programma-activiteiten. Ook een jaarkalender met activiteiten en te vieren successen is onderdeel uit van de communicatie op programmaniveau.</p>	Opstellen plan 2018

Figuur 3.9. Eerste *illustratie* van de mogelijke scope van de MIRT Verkenning; in de voorbereiding van de startbeslissing voor de MIRT Verkenning zal dit 1^e beeld nog nader worden uitgewerkt en afgebakend in relatie met de spelregel van zicht op financiering.

Besluitvormingskalender

Het **Bestuurlijk Overleg MIRT** (BO-MIRT) is een belangrijk besluitvormend orgaan over het Programma U Ned. Dit overleg vindt 2x per jaar plaats: in het voorjaarsoverleg worden inhoudelijke onderwerpen geagendeerd en wordt de voortgang besproken in het Programma U Ned en in het najaarsoverleg worden formele besluiten geagendeerd, onder meer over bekostiging van maatregelen en projecten uit het Projectenportfolio. Om de besluiten in relatie tot de keuzemomenten inzichtelijk te maken wordt in het Projectenportfolio een besluitvormingskalender bijgehouden. Deze 1^e besluitvormingskalender bevat de voorziene besluiten bij de BO's MIRT tot en met 2020.

Moment	Onderwerp
BO MIRT juni 2018	<ul style="list-style-type: none"> • Start Programma U Ned en vaststelling Programmaplan in hoofdlijnen • Vervolgafspraken over eerste acties en beoogde resultaten richting BO MIRT najaar 2018
BO MIRT najaar 2018	<ul style="list-style-type: none"> • Besluitvorming bekostiging korte termijn maatregelen voor de periode 2019 - 2023 • Startbeslissing MIRT Verkenning OVT+ en relatie USP • Start MIRT onderzoek Wonen, Werken Bereikbaarheid in de MRU 2030 – 2040/2050 • Besluitvorming Regionale versnellingsafspraken Woningbouw (BZK besluitvorming)
BO MIRT voorjaar 2019	<ul style="list-style-type: none"> • Strategisch gesprek over de verstedelijkingsstrategie 2030-2040
BO MIRT najaar 2019	<ul style="list-style-type: none"> • Voorkeursbeslissing Verkenning OVT+ en relatie USP • Besluitvorming Minder Hinder 2020 – 2030
BO MIRT voorjaar 2020	<ul style="list-style-type: none"> • Strategisch gesprek over de verstedelijkingsstrategie 2030-2040
BO MIRT najaar 2020	<ul style="list-style-type: none"> • Afronden MIRT onderzoek + besluitvorming over resultaten MIRT Onderzoek • Besluitvorming gezamenlijke strategie wonen, werken en bereikbaarheid periode 2030 – 2040

Relaties met parallelle trajecten en betekenis voor U Ned

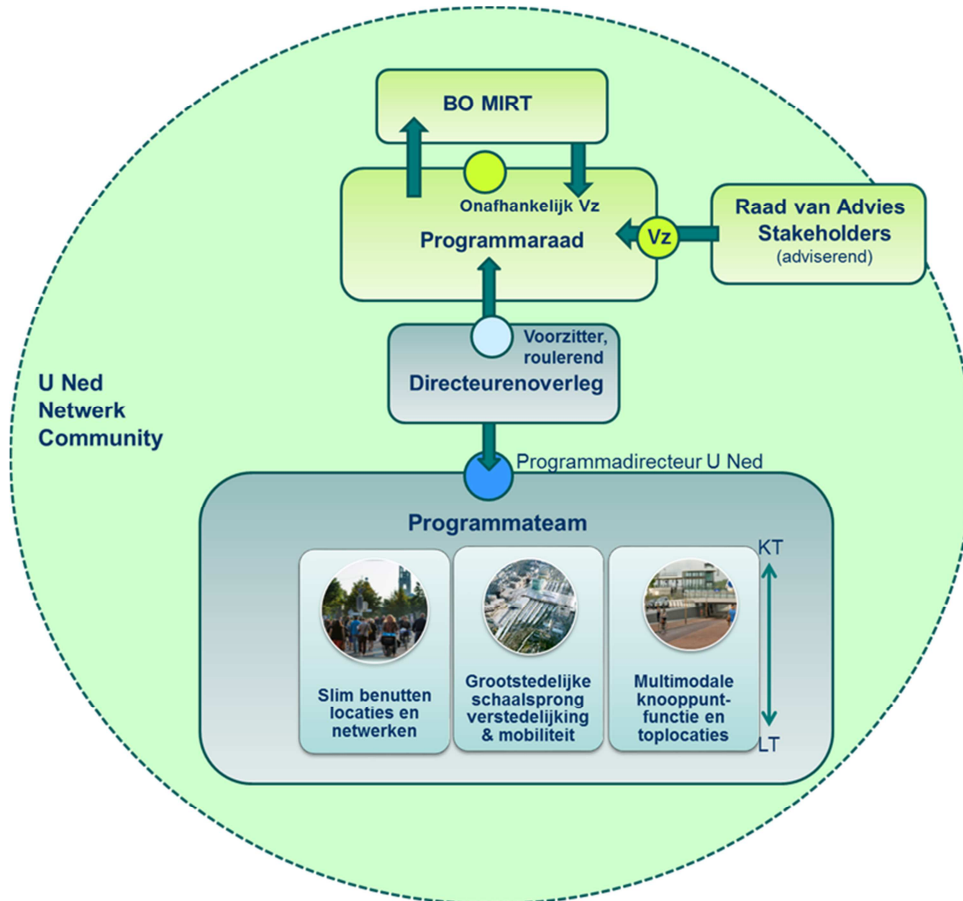
Het Programma U Ned werkt aan een samenhangende programmering van wonen, werken en bereikbaarheid in de Metropoolregio Utrecht voor de korte, middellange en lange termijn (vanaf 2040). Het programma heeft daarom veel raakvlakken met andere trajecten. Hieronder wordt een eerste overzicht gegeven van lopende trajecten met raakvlakken met het Programma U Ned voor zover nu bekend. In het jaarlijkse Projectenportfolio zal steeds een geactualiseerde versie worden opgenomen met de belangrijkste relaties en betekenis voor het programma U Ned.

Traject	Betekenis voor U Ned
Toekomstbeeld Openbaar Vervoer	Binnen het Toekomstbeeld OV wordt gewerkt aan de uitwerking van mogelijke scenario's en een voorkeursalternatief voor openbaar vervoer in Midden Nederland. Het voorkeursalternatief is een belangrijke bouwsteen voor aanscherping van het voorlopige ontwikkelpad van het Programma U Ned.
Woonagenda en Regioafspraken	Het doel van regionale afspraken bouwen en wonen is om in gezamenlijkheid de kwantitatieve en kwalitatieve woningbehoefte en de beschikbare en benodigde plancapaciteit te bepalen en na te gaan welke afspraken nodig zijn om de woningbouwproductie te versnellen. Daarnaast is het doel om afspraken te maken over de Woonagenda onderwerpen. En dit alles als onderdeel van een regionale woningbouwstrategie.
Minder Hinder Aanpak voor projecten in uitvoering	Rondom de aanleg van wegprojecten rondom Utrecht wordt een Minder Hinder maatregelenpakket uitgevoerd. Deze maatregelen kunnen mogelijk bijdragen aan de doelstellingen van het Programma U Ned.
Nationale Omgevingsvisie (NOVI)	Bevat de hoofdlijnen van het integrale rijksbeleid voor de fysieke leefomgeving. De NOVI kan mogelijk perspectiefgebieden aanwijzen die relevant kunnen zijn voor de opgaven in het Programma U Ned.
Ruimtelijke Economische Ontwikkel Strategie (REOS)	Binnen REOS zijn afspraken gemaakt over een gezamenlijke ruimtelijk-economische ontwikkelstrategie voor de Noordelijke Randstad (waaronder Utrecht), de Zuidelijke Randstad en Brainport Eindhoven. In het Uitvoeringsprogramma REOS zijn prioritaire locaties aangewezen die ook centraal staan in het ontwikkelpad van het Programma U Ned.
Provinciale en gemeentelijke Omgevingsvisies	Bevatten de hoofdlijnen van het integrale beleid voor de fysieke leefomgeving. Hierin worden ook de verstedelijkingsstrategie en eventuele nieuwe locaties voor wonen en werken afgewogen en opgenomen.
Gebiedsgericht bereikbaarheidsprogramma Metropoolregio Amsterdam (MRA)	De verbinding Utrecht – Amsterdam is een belangrijke corridor en de opgaven van het Programma U Ned en het Programma Bereikbaar MRA overlappen ten dele. Afstemming is nodig, onder meer over resultaten MIRT Onderzoek Oostkant A'dam.
Gebiedsgericht bereikbaarheidsprogramma Rotterdam - Den Haag (MRDH)	De verbindingen tussen Utrecht, Rotterdam en Den Haag zijn belangrijke corridors. Ook overlappen de opgaven van het Programma U Ned en het Gebiedsprogramma Bereikbaarheid Rotterdam - Den Haag ten dele. Afstemming tussen beide programma's is nodig, onder andere over mogelijke ontwikkelingen in de A12-zone (vanwege NMCA-knelpunten).
Regionale Ruimte en Mobiliteitsagenda (RRMA)	Binnen de RRMA wordt gewerkt aan opgaven op het gebied van Ruimte en Mobiliteit op het schaalniveau van Midden-Nederland. Goede afstemming is nodig, met name op de raakvlakken tussen het schaalniveau van de Metropoolregio Utrecht en Midden-Nederland.
Ruimtelijke Economische Strategie (RES)	Vanuit de provincie Utrecht wordt op dit moment gewerkt aan de RES. De RES geeft een beeld van de huidige economische situatie binnen de provincie en is een strategiedocument voor toekomstige economische ontwikkelingen. De RES wordt verwacht in 3 ^e kwartaal van 2018 en is belangrijk voor de verdere uitwerking van de doelen voor werken.
Onderzoek mogelijke plancapaciteit U16	In opdracht van de U10 en de provincie Utrecht wordt een onderzoek uitgevoerd door SITE naar de mogelijke plancapaciteit binnen de U16 in de periode 2016-2040. Dit onderzoek wordt verwacht in Q3 van 2018.

4 Sturing en organisatie

4.1 Programmasturing

De programma-sturing betreft de wijze waarop de samenwerking, het overleg en de besluitvorming in het programma plaatsvindt. De kern van de programma-sturing is samengevat in figuur 4.1.

Figuur 4.1. Governance van het Programma U Ned.

Het **Bestuurlijk Overleg MIRT** (BO-MIRT) is het besluitvormend orgaan over de kaders op hoofdlijnen voor de programma-aanpak en over de inzet van rijksmiddelen uit het Infrafonds. Het programma zelf heeft een bredere scope dan het BO-MIRT en daarmee kan het programma ook verantwoording gaan afleggen aan andere, landelijke en/of regionale programma's voor aanvullende middelen.

Voor de bestuurlijke aansturing van het Programma U Ned wordt een **Programmaraad U Ned** ingesteld. De volgende uitgangspunten zijn gehanteerd bij de samenstelling van de Programmaraad:

- De opgaven van het programma bepalen de samenstelling van de Programmaraad. Dit betekent onder meer dat er een integrale vertegenwoordiging is vanuit de domeinen wonen, werken en bereikbaarheid. Dit kan door één bestuurder voor meerdere portefeuilles, of door meerdere bestuurders te laten deelnemen;
- Alle leden van de Programmaraad dragen substantieel bij aan de oplossingen voor de kernopgaven van het programma. Bijdragen worden breder geïnterpreteerd dan alleen financiële bijdragen. Zo kunnen ook juridische, bestuurlijke en/of organisatorische middelen worden ingezet;
- De Programmaraad streeft naar gedragen besluitvorming. De besluiten worden genomen op basis van gelijkwaardigheid en in onderlinge overeenstemming;
- De partijen leggen over hun bijdrage op programmaniveau verantwoording af aan elkaar en regelen een mandaat bij hun achterbannen om de democratische verantwoording te borgen;
- Bij de samenstelling van de Programmaraad is gestreefd naar zo weinig mogelijk overlap met andere, al bestaande bestuurlijke overleggen (minimale bestuurlijke drukte);

- Focus in het Programma U Ned ligt op de strategische, programmatische aansturing; voor aansturing van uitvoeringsprogramma's en projecten kunnen aparte stuurgroepen worden ingesteld. Daarom maken uitvoeringsorganisaties in principe geen deel uit van de Programmaraad.

De Programmaraad U Ned bestaat bij de start uit een vast kernoverleg bestaande uit bestuurders vanuit de volgende partijen:

- Provincie Utrecht;
- Gemeente Utrecht;
- Vertegenwoordiging uit de metropoolregio Utrecht;
- Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat / RWS;
- Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties;
- Ministerie van Economisch Zaken en Klimaat;
- De voorzitter van de Raad van Advies.⁹

Naast het vaste kernoverleg kunnen - afhankelijk van de agenda en de betreffende programmalijn - aanvullend ook andere partijen worden uitgenodigd voor volwaardige deelname in de Programmaraad. Voor de 1^e programmalijn worden de U15 (de grootste werkgevers uit de regio) en de gemeente Amersfoort uitgenodigd om deel te nemen bij afspraken over de korte termijn aanpak. De programmaraad kan daarmee de huidige stuurgroep voor het programma 'Goed op weg' gaan vervangen. Ook kunnen meer gemeenten uit de regio, corporaties en organisaties als NS en ProRail deelnemen aan het overleg bij agendapunten gerelateerd aan de schaa sprong van verstedelijking en mobiliteit (2^e programmalijn). Ook kan bijvoorbeeld de gemeente Amsterdam deelnemen voor afstemming met de Metropoolregio Amsterdam over de capaciteit van de OVT en de Ring Utrecht in relatie met de knooppuntfunctie van Utrecht en de bereikbaarheid van Amsterdam (3^e programmalijn).

De Programmaraad komt ongeveer vier keer per jaar bij elkaar en heeft de volgende rollen en taken:

- Sturing op doelbereik, samenhang (naar inhoud en tijd), prioritering en voortgang van acties, maatregelen en projecten binnen het Programma U Ned;
- Gezamenlijk optreden als 'ambassadeurs' van opgaven en werkwijze van het programma;
- Vaststellen van het Programmaplan U Ned, met periodieke herijkingen;
- Vaststellen van het jaarlijkse 'Projectenportfolio', met voorstellen voor acties, maatregelen en projecten;
- Voorbereiding van het BO MIRT in het voorjaar en najaar (voor de onderdelen binnen het programma);
- Zorgen voor periodieke evaluatie en herijking van het Programma U Ned.

Naast de Programmaraad U Ned staat de **Raad van Advies**. Deze Raad bestaat uit partners die niet substantieel (financiële) middelen bijdragen aan het programma, maar wel belangen, kennis en/of informatie inbrengen voor de besluitvorming. Deze Raad van Advies kan gevraagd en ongevraagd adviseren over de scope en de besluiten van het programma. In elk geval worden adviezen gevraagd over 1) het eerste programmaplan dat de kaders en werkwijze voor het gebiedsprogramma vastlegt, 2) het jaarlijkse projectenportfolio met acties, maatregelen en projecten en 3) de wijze waarop de omgeving beter bij de uitvoering van het programma wordt betrokken. Om de verankering van de adviezen van de Raad van Advies te verstevigen, neemt de voorzitter van de Raad van Advies zitting in de Programmaraad, met een adviserende stem.

De mogelijke samenstelling van de Raad van Advies bij de start is als volgt:

- Vertegenwoordiging van het bedrijfsleven, bijvoorbeeld een vertegenwoordiger namens de Economic Board Utrecht, VNO/NCW Midden-Nederland, MKB Midden-Nederland, of een CEO van groot bedrijf;
- Vertegenwoordiging namens nationale en regionale vervoerbedrijven, bijvoorbeeld de NS of Qbuzz;
- Vertegenwoordiging namens kennisinstellingen, bijvoorbeeld de Universiteit Utrecht en/of het Planbureau voor de Leefomgeving;
- Vertegenwoordiging namens de gebruikers, bijvoorbeeld een vertegenwoordiger namens de Fietzersbond of van de ANWB;

⁹ De voorzitter van de Raad van Advies heeft niet hetzelfde mandaat als de overige deelnemers. H/j/z adviseert de leden van de Programmaraad op basis van de opvattingen die er leven in de Raad van Advies.

- Vertegenwoordiging van maatschappelijke organisaties op het gebied van milieu, natuur en duurzaamheid, bijvoorbeeld een vertegenwoordiger van de 'Kracht van Utrecht' of van de Natuur en Milieu federatie Utrecht;
- Vertegenwoordiging vanuit de woningbouwsector zoals corporaties en bijvoorbeeld ontwikkelaar BPD.

Spelregels voor toe- en uittreding van partijen

Partijen kunnen toetreden als 'shareholder' of als 'stakeholder' van het programma. *Shareholders* kunnen toetreden tot het programma als ze substantiële bijdragen leveren aan het programma (in geld of anderszins). De beoordeling of een bijdrage substantieel genoeg is, ligt bij de Programmaraad. Een shareholder kan een vertegenwoordiger leveren voor de Programmaraad, of zich laten vertegenwoordigen door een zittend lid van de Programmaraad.

Stakeholders kunnen actief participeren in het programma en/of in de projecten van het programma als ze een belang hebben en/of kennis of informatie kunnen inbrengen die relevant is voor het programmadoel. Als stakeholder kun je een vertegenwoordiger leveren voor de Raad van Advies, of je laten vertegenwoordigen door een zittend lid van deze raad. Ook is het mogelijk om deel te nemen aan diverse activiteiten die voor en door de Netwerk Community worden georganiseerd, denk aan peer reviews, delphi-dialogen, expertmeetings, netwerkcontmoetingen etc. Partijen kunnen ook uittreden uit het programma als ze geen substantiële bijdrage meer kunnen leveren aan het programma en/of geen belangen, kennis of informatie kunnen inbrengen. Uitgangspunt is "als je meedoet draag je bij."

De Raad van Advies maakt onderdeel uit van een veel bredere **U Ned community**. Deze community bestaat uit georganiseerde en niet-georganiseerde partijen die op programma- niveau of op projectniveau inbreng willen leveren. In een nog uit te werken Communicatieplan zal worden uitgewerkt welke netwerkcontmoetingen hiervoor worden georganiseerd, voor of door het netwerk.

De besluiten in de Programmaraad worden vooraf besproken in een **Directeurenoverleg**. Dit Directeurenoverleg is een directe afspiegeling van de Programmaraad. Het voorstel is om het voorzitterschap van dit Directeurenoverleg te laten rouleren. De Programmamanager/directeur en zijn/haar plaatsvervanger nemen deel als secretaris van het Directeurenoverleg. Het Directeurenoverleg heeft een adviserende rol over alle concept-besluiten die aan de Programmaraad worden voorgelegd door de Programmamanager/directeur van het gebiedsprogramma. Elke directeur zorgt na elk Directeurenoverleg voor de advisering richting zijn/haar eigen bestuurder in de Programmaraad. Daarnaast zorgen de directeuren in overleg met de betrokken managers bij rijk, provincie en gemeenten ook voor voldoende mensen, middelen en faciliteiten voor het programmateam.

Voor mobiliteits- en/of gebiedsontwikkelingsprojecten worden eigen **Project-stuurgroepen en Projectorganisaties** opgericht, zoals dat nu ook al het geval is. Wat verschilt is dat de kaderstelling voor en verantwoording over deze projecten ook binnen het Programma U Ned plaatsvindt. Zo wordt de samenhang tussen wonen, werken en bereikbaarheid gewaarborgd. Voor grote (fysieke) projecten betekent dit in de praktijk dat bij een startbeslissing of voorkeursbeslissing een project buiten de programmaorganisatie wordt geplaatst met een eigen sturing en bekostiging en verantwoording aan de shareholders van dat project. Via de startbeslissing of voorkeursbeslissing zijn vanuit de Programmaraad programmatische kaders gesteld aan het project, die bijvoorbeeld gaan over samenhang met andere maatregelen, inhoudelijk of in de tijd. De Project-stuurgroepen besluiten binnen deze kaders over alle zaken die het project niet overstijgen. Niet alle projecten of programma's zullen via een MIRT-systematiek worden opgezet, bijvoorbeeld omdat ze minder impact hebben of minder investeringen vergen. Daardoor zal ook de sturing lichter worden en bijvoorbeeld bij een consortium of een uitvoeringsorganisatie worden gelegd. Ten behoeve van de monitoring informeren de projectorganisaties de programmaorganisatie over de voortgang en het doelbereik. Eventuele knelpunten kunnen ook in de Programmaraad worden geagendeerd als dat meerwaarde heeft.

Relatie met andere trajecten

De programmatische sturing op het programma 'Goed op Weg' wordt in 2018 overgedragen aan de Programmaraad U Ned met het doel beter te kunnen sturen op samenhang met de korte termijn, middellange termijn en lange termijn. Een totaalpakket aan maatregelen voor de periode 2019-2023 is opgeleverd en besproken in de Stuurgroep 'Goed op Weg' van april 2018. In de zomermaanden van 2018 zal nog een gezamenlijke toets van rijk en regio plaatsvinden op basis van het strategisch kader van het Programma U Ned. De uitvoering van maatregelen kan vervolgens 'op afstand' van Programma U Ned in een aparte organisatie(s) vorm krijgen.

Maatregelen uit de **Minder Hinder Aanpak** hangen sterk samen met de maatregelen uit de korte termijn aanpak. In de Stuurgroep 'Goed op Weg' van april 2018 is een Plan van Aanpak vastgesteld om te komen tot Minder Hinder maatregelen. Maatregelen uit de **Minder Hinder Aanpak** worden bekostigd uit de budgetten voor de uitvoeringsprojecten. Daarbij zal slim worden bekeken of deze maatregelen ook bij kunnen dragen aan de doelen van het Programma U Ned voor de korte, middellange en lange termijn. Als de maatregelen bekend zijn, zal worden nagegaan of, en zo ja welke afspraken daarover in het kader van het Programma U Ned nog moeten worden gemaakt.

De resultaten van de 'Regionale uitwerking OV Toekomstbeeld' worden eind 2018 overgedragen aan het Programma U Ned voor eventuele verdieping en uitvoering (alleen voor het geografische gebied waar het Programma zich op richt).

4.2 Programma-organisatie

Het programmateam is verantwoordelijk voor de inhoudelijke werkzaamheden binnen dit programma. In figuur 4.2 wordt de invulling van het programmateam weergegeven.

Figuur 4.2. Invulling van het Programmateam U Ned.

De belangrijkste taken van het programmateam zijn:

- Uitvoering van dit programmaplan en voorbereiding en actualisatie van een jaarlijks op te stellen Projectenportfolio met de urgente acties, maatregelen en projecten op basis van een continue uitwerking van het ontwikkelpad en van de drie programmalijnen;
- Voorbereiding van besluitvorming in de Programmaraad U Ned en het opstellen van de voorbereidende besluiten die namens dit bestuurlijk overleg naar het BO MIRT gaan, en naar eventuele andere bestuurlijke overleggen die voor de uitvoering relevant zijn;

- Het organiseren en inzichtelijk maken van wederkerigheid op programmaniveau; en het organiseren van de borging van de daarmee verbonden inspanningen;
- Organiseren van kennis en innovatie, eventuele gebiedsgerichte uitwerkingen en de raakvlakken en beïnvloeding van andere, parallelle beleidstrajecten en uitvoeringsprogramma's van partners;
- Monitoring en evaluatie van samenhangend doelbereik en onderliggende acties: doen we nog de goede dingen en doen we de dingen goed;
- Organiseren van ontmoetingen, events en een effectieve programmacommunicatie.

Binnen het programmateam worden de volgende rollen en functies ingevuld:

- Eén algemene, onafhankelijke programmamanager/directeur is eindverantwoordelijk voor het programma en functioneert als onafhankelijk boegbeeld van het programma. Hij/zij stuurt het programmateam aan, coördineert de samenhang tussen de verschillende programmalijnen en zorgt voor het relatiebeheer met partners van het programma. Ook zorgt hij/zij voor het raakvlakkenmanagement met andere programma's en trajecten van rijk en regio. De programmamanager/directeur treedt tevens op als 1e secretaris van de bestuurlijke Programmaraad en van het Directeurenoverleg;
- Per programmalijn wordt één trekker/programmamanager aangesteld voor de uitwerking van de programmalijn. Deze trekkers initiëren en coördineren alle activiteiten binnen de programmalijnen. Ook zijn zij verantwoordelijk voor de permanente actualisatie van het ontwikkelpad. Ook zorgen deze trekkers voor intensieve samenwerking met overheden, bedrijven, kennisinstellingen en maatschappelijke organisaties. Eén van deze trekkers functioneert als plaatsvervangend programmamanager/directeur van het hele gebiedsprogramma. Hij/zij treedt op als 2e secretaris van de bestuurlijke Programmaraad en van het Directeurenoverleg;
- De kennis en innovatie coördinator stimuleert en organiseert de kennisuitwisseling en innovatie voor het hele programma. Hij/zij zorgt voor een aanpak waardoor nieuwe arrangementen, concepten en ideeën toegankelijk en toepasbaar worden gemaakt;
- Een communicatiemedewerker/omgevingsmanager zorgt voor een communicatieplan en de uitvoering daarvan voor het programma als geheel. Hij/zij kan ook de beide programmamanagers ondersteunen in het relatie- en omgevingsmanagement;
- De programmasecretaris is verantwoordelijk voor de programmabeheersing, monitoring en evaluatie. Daarnaast ondersteunt hij/zij de programmamanager/directeur en het programmateam in de voorbereiding en uitvoering van alle taken, zowel inhoudelijk als in de voorbereiding van de bestuurlijke overleggen.

Het programmateam heeft bij de start van het programma een omvang van 4 à 6 fte. De leden van het programma-team worden door zowel het rijk als de regio ingebracht. Voor een effectieve sturing is het van belang dat het Programmateam onafhankelijk opereert van de verschillende lijnorganisaties. De leden van het programmateam leggen alleen inhoudelijk verantwoording af aan de programmamanager/directeur. De programmamanager/directeur legt verantwoording af aan de Programmaraad.

4.3 Bekostiging en werkbudget

Het programma U Ned krijgt niet één geïntegreerd programmabudget om zelf in maatregelen en projecten te investeren. Investerings in maatregelen en projecten worden vanuit afzonderlijke bijdragen van organisaties gedaan. Organisaties geven aan hoeveel geld zij voor het programma, voor een programmalijn of voor een specifiek project beschikbaar stellen. Dit geeft het programmateam een onafhankelijke positie om zoveel mogelijk meerwaarde te organiseren op basis van gecombineerde bijdragen van elkaar.

Bekostiging van maatregelen en projecten vindt plaats in twee stappen: 1) Rijk en regio reserveren tijdig budgetten voor het Programma U Ned (op programmaniveau), 2) Besluiten over inzet van middelen zijn pas mogelijk voor concrete maatregelen en projecten (op projectniveau), op basis van geldende spelregels (waaronder MIRT). In onderstaande tabel is aangegeven welke budgetten door rijk en regio worden gereserveerd voor het programma.

Gereserveerd investeringsbudget voor bekostiging van maatregelen en projecten Programma U Ned			
Rijk	Provincie Utrecht	Gemeente Utrecht	Totaal
Nader in te vullen op basis van de besluitvorming in het BO MIRT van juni en oktober 2018			

Financiële meevallers op programma- en projectniveau vallen toe aan de investerende partijen naar rato van hun eerdere bijdragen, maar blijven (geheel of gedeeltelijk) beschikbaar in het programma op basis van vooraf gemaakte afspraken. Bij financiële tegenvallers in de voorbereiding van projecten en maatregelen (bij verkenningen en planuitwerkingen) wordt eerst gekeken of deze ten laste kunnen komen van de financierende partijen naar rato van hun eerdere bijdragen op projectniveau. In tweede instantie wordt nagegaan of de meerkosten door herprogrammering binnen de betreffende programmaliijn of binnen het programma als geheel kunnen worden gevonden. En ten derde wordt nagegaan of er mogelijkheden zijn om het budget op andere manieren te vergroten. Na een realisatiebesluit over projecten en maatregelen zijn mee/tegenvallers voor risico van de uitvoerende partijen. Periodiek wordt herijkt of aanvullende afspraken over financiële mee- en/of tegenvallers nodig zijn.

Het streven is om de flexibiliteit in de besteding van middelen gaandeweg de looptijd van het programma verder te vergroten. Onderdeel daarvan zijn de voorgenomen omvorming van het Infrafonds in een 'Mobiliteitsfonds', maar ook slimme manieren van financiering, zoals voorfinanciering, publiek-private constructies etc. In onderstaande tabel is aangegeven wie welke middelen reserveert voor het programma.

Voor de uitvoering van het programma stellen rijk en regio een werkbudget beschikbaar. Dat kan bestaan uit capaciteit en/of financiële middelen. In onderstaande tabel is de verdeling in het werkbudget weergegeven.

Gereserveerd werkbudget voor onderzoek en organisatie Programma U Ned			
Rijk	Provincie Utrecht	Gemeente Utrecht	Totaal
Nader in te vullen op basis van de besluitvorming in het Programma U Ned			

4.4 Monitoring en evaluatie

Dit programmaplan legt in principe de kaders vast voor een periode van circa drie à vijf jaar. Jaarlijks zal een Projectenportfolio met acties, maatregelen en projecten worden geactualiseerd op basis van nieuwe trends en ontwikkelingen, het steeds verder aangescherpte ontwikkelpad en de voortgang in de uitvoering van de maatregelenpakketten. Deze actualisatie zal elk jaar in juni worden vastgesteld in de Programmaraad en in oktober worden bekrachtigd in het BO-MIRT (voor de rijksinzet op basis van het Infrafonds). Mocht daar aanleiding voor zijn om eerder de kaders van het gebiedsprogramma bij te stellen, dan kan besloten worden om ook het Programmaplan eerder aan te passen.

De resultaten van het Programma U Ned worden jaarlijks gemonitord. Daarbij staan vijf vragen centraal die nauw samenhangen met de ambitie en specifieke werkwijze van dit programma. De vragen zijn:

- Ligger we op schema met de voortgang in de uitvoering van acties, maatregelen en projecten (doen we wat we hebben afgesproken)?
- Zijn we op koers met het oog op de ambitie en het doel van het programma (bereiken we wat we willen bereiken)?
- Zijn nieuwe trends, ontwikkelingen en technologische innovaties voldoende bekend en vertaald in de ontwikkelpaden en programmering van acties, maatregelen en projecten?
- Vinden nieuwe initiatieven en partijen aansluiting in nieuwe vormen van samenwerking?
- Is de samenhang helder en gewaarborgd tussen 'eigen acties' en andere programma's?

Na vaststelling van het eerste Programmaplan, zal een monitorings- en evaluatieplan worden uitgewerkt door het Programmteam. Daarin zal het afwegingskader verder worden geoperationaliseerd, een nul-meting worden uitgewerkt en aangegeven hoe en welke bestaande instrumenten en data kunnen worden benut. Over de antwoorden op de vijf hoofdvragen zal jaarlijks worden gerapporteerd in het Directeurenoverleg, de Programmaraad en het BO-MIRT.

Het programmateam zal een doelgerichte communicatiestrategie uitwerken. Kern daarvan is dat partijen zelf kunnen communiceren over de eigen acties, maatregelen en projecten, waarbij ze worden geacht hun acties te linken aan het programma. Daarmee kan hun communicatie worden versterkt. De communicatie over het gehele programma zal zich vooral richten op de leidende ambitie/strategisch kader, de besluiten van de Programmaraad en de programma-activiteiten (denk aan de activiteiten van de Netwerk Community). Ook een jaarkalender met activiteiten en te vieren successen maakt onderdeel uit van de communicatie op programmaniveau. Eventueel kan er voor worden gekozen om elk jaar de communicatie te richten op een specifiek thema binnen één van de programmalijnen, dat daarmee breder onder de aandacht wordt gebracht.

De in dit hoofdstuk voorgestelde governance-structuur moet zich in de komende jaren gaan bewijzen. Tussentijdse aanpassingen zijn mogelijk, die de slagkracht, borging en samenwerking bevorderen (lerend evalueren). Eind 2020 is een onafhankelijk evaluatie voorzien van de governance van dit nieuwe gebiedsprogramma. De resultaten daarvan worden besproken in de Programmaraad, het Directeurenoverleg, de Raad van Advies en het BO MIRT.

Colofon

Stuurgroep U Ned

- Lot van Hooijdonk, Gemeente Utrecht, mede namens U 10 gemeenten
- Dennis Straat, Provincie Utrecht
- [Redacted]
- [Redacted]
- [Redacted]
- [Redacted]

Directeurenoverleg U Ned

- [Redacted]
- [Redacted]
- [Redacted]
- [Redacted]
- [Redacted]
- [Redacted]

Adviesgroep U Ned

- [Redacted]
- [Redacted]
- [Redacted]
- [Redacted]
- [Redacted]
- [Redacted]
- [Redacted]

Kwartiermakersteam U Ned

- [Redacted]
- [Redacted]
- [Redacted]
- [Redacted]
- [Redacted]
- [Redacted]
- [Redacted]
- [Redacted]

Bijlage A Operationalisering afwegingskader

Acties, maatregelen en projecten in het Programma U Ned worden afgewogen op hun bijdragen aan de doelen van het programma en op uitvoerbaarheid. In onderstaande tabel is een eerste, voorlopige operationalisering gegeven van de aspecten van het afwegingskader. Bij de start van het programma zal een nulmeting worden uitgevoerd en zal een verdere uitwerking en invulling worden gegeven van de indicatoren en targets. Deze eerste uitwerking van het afwegingskader maakt nu dan ook nog geen formeel deel uit van het Programmaplan.

Nr.	Doel / aspect	Indicator / uitwerking
Ruimte bieden aan wonen en werken		
1.	Bijdrage aan verwachte <i>kwantitatieve groei</i> van de MRU	<ul style="list-style-type: none"> voldoende plancapaciteit (hard en zacht) op weg naar 2040 voor diverse woonmilieus voor 122.000 woningen in de provincie Utrecht, waarvan tussen de 84.000 en 100.000 in de Metropoolregio Utrecht, waarvan tussen de 51.000 en 62.000 in de stad Utrecht voldoende en diverse vestigingsmilieus voor groei naar 455.000 arbeidsplaatsen in 2050
2.	Bijdrage aan gewenste <i>kwalitatieve groei</i> van de MRU	<ul style="list-style-type: none"> in arbeidsplaatsen in diverse economische sectoren in diversiteit van woon-en verblijfsmilieus in bijdragen aan een meer innovatieve en circulaire (gezondheids)economie
Bereikbaar maken van wonen en werken via verschillende netwerken		
3.	Bijdrage aan verbeterde en betrouwbare reistijden/frequenties in (lokaal), van en naar (regionaal) en door (nationaal) MRU	<ul style="list-style-type: none"> bijdrage aan oplossing van NMCA-knelpunten toename in het aantal mensen dat vanuit woongebieden belangrijke locaties kan bereiken in 60 min reistijd (auto, OV) / 45 min reistijd (fiets) van-deur-tot-deur Vergroting van de benuttingsgraad netwerken 14.000 spitsmijdingen in periode 2019-2023
4.	Bijdrage aan toegankelijkheid / inclusiviteit verkeer- en vervoerssysteem	<ul style="list-style-type: none"> betalbaarheid voor verschillende doelgroepen fysieke toegankelijkheid voor specifieke doelgroepen
5.	Bijdrage aan verbetering van de kwaliteit van de reis en het transport	<ul style="list-style-type: none"> in gebruiksgemak, comfort en informatievoorziening
In duurzame balans tussen groei en omgeving		
6.	Bijdrage aan afname in CO2-emissies	<ul style="list-style-type: none"> Afname CO2-emissies met 0,3 à 0,6 Mton vanwege mobiliteit (voorlopige berekening, check)
7.	Bijdrage aan afname in geluidhinder, in concentratie koolstof, fijnstof en stikstofdioxide en in (verkeers)ongevallen	<ul style="list-style-type: none"> Verbetering luchtkwaliteit naar WHO streefwaarden (strenger dan EU-normen, om onderscheidend te kunnen zijn) Vermindering geluidhinder Afname in aantal verkeersslachtoffers
8.	Bijdrage aan verbetering in verblijfskwaliteit in vestigingsmilieus	<ul style="list-style-type: none"> Verbetering in omgevingskwaliteit: groen, openbare ruimte, cultuur, architectuur etc
Uitvoerbaarheid		
9.	Kosten, baten, kansen en risico's	<ul style="list-style-type: none"> Balans tussen kosten (inclusief risico's) en opbrengsten Waardeneffectiviteit: zo hoog mogelijk maatschappelijk rendement voor dezelfde investering
10.	Technische en juridische uitvoerbaarheid	<ul style="list-style-type: none"> Aard en omvang technische en juridische risico's

Afsprakenlijst Bestuurlijk Overleggen MIRT, 21 en 22 november 2018

Generieke, nationale afspraken

1.	<p>Mobiliteitsfonds</p> <p>Rijk en regio spreken af:</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Dat zij het eens zijn over de ambitie om met de ontwikkeling naar het Mobiliteitsfonds ook de financiële systematiek aan te sluiten op de transitie naar een integrale en gezamenlijke aanpak, waarin opgavegericht en gebiedsgericht werken, ontschotting, anders samenwerken tussen overheden en met marktpartijen centraal staan. In de uitwerking van geschetste ontwikkeling, mede op basis van toegestuurde discussienotities, willen Rijk en regio zoveel mogelijk gezamenlijk optrekken (ieder vanuit de eigen verantwoordelijkheid). ❖ Dat de regio, zoals afgesproken in de informele bestuurlijke overleggen over de mobiliteitsopgaven en het Mobiliteitsfonds, met voorbeelden komt op basis van (gezamenlijke) lopende programma's en trajecten, waarbij zij aangeven waar het in de huidige situatie knelt met bestaande afweegkaders en criteria. ❖ Dat de regio deze voorbeelden, in aanvulling op wat er in het BO is besproken, voor 1 januari met het ministerie van IenW deelt. In een gezamenlijk proces met de regio zal op basis van deze input verder worden gewerkt aan de contouren voor het Mobiliteitsfonds. Deze contouren worden verwerkt in de Kamerbrief (1e kwartaal 2019). ❖ Dat het voornemen is om de contouren uit de Kamerbrief in 'proeftuinen' te toetsen en aan te scherpen. Deze proeftuinen zullen (binnen) bestaande gebiedsgerichte MIRT-programma's en lopende projecten zijn. Formele besluiten zullen plaatsvinden op basis van de dan geldende kaders. ❖ Voor de proeftuinen gezamenlijk met de MIRT-regio's de onderzoeksvragen en aanpak uit te werken. Uitgangspunt is het testen van de nieuwe werkwijze 'in de geest van het Mobiliteitsfonds', op basis van de contouren uit de Kamerbrief, en hiervan leren voor de definitieve spelregels en kaders. <p>Voor de regio Noordwest is specifiek afgesproken:</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ De mobiliteitsopgave en kosten, die gepaard gaan met de woningbouwopgave, in kaart te brengen ter agendering van de daarvoor benodigde financiële middelen. Het Rijk komt met een procesvoorstel om hier samen met de regio invulling aan te geven. <p>Voor de regio Zuidwest is specifiek afgesproken:</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Dat de doorontwikkeling naar het Mobiliteitsfonds de mogelijkheid biedt om meer gebiedsspecifieke aspecten en economische kansen in een afweging een plek te geven. Zeeland zal een voorbeeld uitwerken met betrekking tot de ligging aan de grens en de deltastructuur.
2.	<p>Vrachtwagenheffing</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Rijk en regio spreken af om in goed overleg te bepalen op welke wegen, buiten de autosnelwegen, mogelijke uitwijk aan de orde zou kunnen zijn als gevolg van de vrachtwagenheffing op de autosnelwegen. Op basis van de te verwachten verkeerstoename en effecten maakt de minister een keuze voor het wegennet, waarop de heffing gaat gelden. <p>Voor de regio Noordwest is specifiek afgesproken:</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Rijk en regio spreken af om in goed overleg te bepalen op welke wegen, buiten de autosnelwegen, mogelijke uitwijk aan de orde zou kunnen zijn als gevolg van de vrachtwagenheffing op de autosnelwegen. Rijk en regio kijken voor deze wegen ook naar mogelijke alternatieve maatregelen. Op basis van de te verwachten verkeerstoename en effecten maakt de minister een keuze voor het wegennet, waarop de heffing gaat gelden.
3.	<p>Smart mobility</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Rijk en regio geven - met inbreng en capaciteit - prioriteit aan de gezamenlijke uitwerking van de Krachtenbundeling met als streven om juni 2019 concrete plannen op te leveren voor de gezamenlijke prioriteiten. Er komt in juni (rondom ITS Europe) een gezamenlijke bestuurlijk overleg smart mobility ter besluitvorming hierover.

BO MIRT Oost-Nederland

1.	A1/A30 Barneveld <ul style="list-style-type: none"> ❖ Rijk en regio starten, naar aanleiding van het regionale MIRT-onderzoek, in het voorjaar van 2019 gezamenlijk een MIRT-verkenning voor de aansluiting A1/A30. ❖ Naast de reeds gereserveerde € 10 miljoen, heeft het Rijk nog € 22,4 miljoen extra beschikbaar gesteld voor dit project. Vanuit de regio is 8,5 miljoen euro gereserveerd, behoudens goedkeuring door Provinciale Staten Gelderland.
2.	A28 Amersfoort-Hoogeveen <ul style="list-style-type: none"> ❖ Rijk en regio starten samen een MIRT-onderzoek in de vorm van een mobiliteitsonderzoek. ❖ Dit onderzoek zal bestaan uit 2 fasen; de eerste fase zal gericht zijn op het identificeren van knelpunten en zal in maart 2019 worden afgerond. ❖ Op basis van de resultaten van deze eerste fase, zullen in het voorjaar 2019 Rijk en regio samen een besluit nemen over een eventueel vervolg.
3.	N50 Hattenerbroek-Ramspol (verkeersveiligheid) <ul style="list-style-type: none"> ❖ De regio heeft voorgesteld om op het wegvak Kampen-Ramspol attentie verhogende maatregelen te treffen en dit kosten-effectief te combineren met de opwaardering van het aanpalende wegvak Kampen-Zuid-Kampen. Omdat op dit wegvak geen prioritair veiligheidsknelpunt, ligt ziet het Rijk geen aanleiding om extra verkeersveiligheidsmaatregelen op de N50 te treffen.
4.	Marsroute N35 <ul style="list-style-type: none"> ❖ Op initiatief van de provincie Overijssel is de Marsroute N35 geactualiseerd. Rijk en regio spreken af deze met elkaar te bespreken.
5.	Internationale spoorverbindingen Berlijnlijn en ICE Amsterdam-Arnhem-Frankfurt <ul style="list-style-type: none"> ❖ Op de Berlijnlijn zullen Rijk en regio de krachten bundelen voor een gemeenschappelijk handelingsperspectief. ❖ Rijk en regio zullen de krachten bundelen, spreken een gedeelde ambitie uit voor een hogere frequentie ICE Amsterdam – Arnhem – Frankfurt en gaan verder in gesprek over haalbaarheid en handelingsperspectief.
6.	Voorbereiding besluitvorming verbetering dienstregeling Zwolle-Enschede <ul style="list-style-type: none"> ❖ Het Rijk is bereid in het kader van de motie Sienot (kenmerk 34 775 A, nr. 47) financiering te reserveren voor de oplossing van het knelpunt van de perrons bij Heino en Raalte onder voorwaarde van 50% co-financiering door de regio. ❖ Rijk en regio vragen ProRail de oplossingsrichtingen voor de bredere problematiek op de treinverbinding Zwolle-Enschede in samenhang te bekijken. Op basis van deze uitkomsten zal overleg plaatsvinden over verdere besluitvorming.
7.	Aanvullende cofinanciering van de perronfasering Arnhem <ul style="list-style-type: none"> ❖ Rijk en regio zijn bereid om elk 50% van het resterende tekort van € 3.500.000 exclusief BTW voor de perronfasering Arnhem voor hun rekening te nemen. ❖ Rijk en regio spreken af om op korte termijn afspraken te maken over de financiële beheersrisico's en omgang met vervangingskosten in de opdrachten aan ProRail voor de perronverlengingen van de Valleilijn en de perronfasering Arnhem. IenW en ProRail maken vooruitlopend hierop een specifieke afspraak, zodanig dat deze projecten geen vertraging op hoeven te lopen.
8.	Naar een programma Integraal Riviermanagement (IRM) <ul style="list-style-type: none"> ❖ Rijk en regio hebben met elkaar de ambities rond een nieuw programma Integraal Riviermanagement (IRM) gedeeld en spreken af begin 2019 met elkaar in gesprek te gaan over de aanpak en aansturing van IRM.
9.	Quickscan Bovenloop IJssel <ul style="list-style-type: none"> ❖ De quickscan Boven-IJssel is afgerond. Rijk en regio besluiten dat ze de resultaten van de quickscan meenemen in het programma Integraal Riviermanagement (IRM). Binnen IRM kunnen de opgaven op de Boven-IJssel en de kansen voor synergie meegenomen worden in het keuzeprocess richting de structuurvisie IRM. ❖ Voor de lopende planstudies KRW Cortenoever en Bovenloop IJssel zal binnen IenW worden gezien hoe de maatregelen die daadwerkelijk interfereren in samenhang eerder

	kunnen worden opgepakt.
10.	MIRT-onderzoek IJsselkop <ul style="list-style-type: none"> ❖ Rijk en regio besluiten de resultaten van het MIRT-onderzoek IJsselkop te betrekken bij het Programma Integraal Riviermanagement (IRM) en de daarvoor op te stellen Rijksstructuurvisie. ❖ Betrokken overheden nemen zich voor om een aantal belangrijke risico's en financierbaarheid van maatregelen nader in beeld te gaan brengen.
11.	A1/A35 <ul style="list-style-type: none"> ❖ Rijk en regio stemmen in om hier onder leiding van de provincie Overijssel en met participatie van het Rijk een MIRT-onderzoek te starten.
12.	MIRT-programma A2 Deil – 's-Hertogenbosch – Vught <ul style="list-style-type: none"> ❖ Rijk en regio stellen vast dat het pakket quick wins voor de korte termijn en de onderzoeken naar middellange termijn oplossingsrichtingen volgens planning verlopen. De startbeslissing voor de MIRT-verkenning (oplossingsrichting voor de lange termijn) is in juni ondertekend.
13.	A50 corridor Nijmegen - Eindhoven <ul style="list-style-type: none"> ❖ Rijk en regio nemen het besluit tot het starten van een MIRT-onderzoek A50 corridor Nijmegen-Eindhoven.
14.	Ongelijkvloerse kruising Wolfheze <ul style="list-style-type: none"> ❖ Rijk en regio constateren dat deze overweg bij Wolfheze binnen de systematiek van het Landelijk Verbeterprogramma Overwegen (LVO) nu hoog genoeg scoort om gezamenlijk een intake te starten
15.	Doortrekken Valleilijn <ul style="list-style-type: none"> ❖ Rijk en regio komen op basis het gedane onderzoek overeen dat er geen aanleiding is om het eerder genomen besluit van het Rijk ten aanzien van doortrekken van de Valleilijn naar Arnhem te herzien. ❖ Over de aanwezige ruimte op het baanvak naar Utrecht wordt in relatie tot de Vervoerconcessie voor het Hoofdrailnetwerk en in het capaciteitsverdelingsproces een nader besluit genomen.
16.	IJssellijn <ul style="list-style-type: none"> ❖ Rijk en regio vragen aan ProRail in samenwerking met de vervoerders om de NMCA knelpunten op de IJssellijn (Arnhem – Zutphen) te analyseren, ❖ en daarbij mogelijke (infrastructurele) maatregelen in kaart te brengen <ul style="list-style-type: none"> • om de potentiële vervoerknelpunten op te lossen • en de dienstregeling op de IJssellijn te verbeteren.
17.	Samenwerkingsafspraken slimme en duurzame mobiliteit <ul style="list-style-type: none"> ❖ Om samen nog slagvaardiger te werken aan een betere bereikbaarheid en het verduurzamen van de mobiliteit spreken Rijk en regio af te komen tot een verdere bundeling van een aantal effectieve en efficiënte maatregelen en initiatieven, zoals fietsstimulering, smart mobility, duurzame mobiliteit parkeren, werkgeversaanpak en logistiek; zonder hierbij in elkaars verantwoordelijkheden te treden. ❖ Als eerste stap op weg naar een structurele en gebundelde aanpak spreken Rijk en regio voor 2019 het volgende af: <ul style="list-style-type: none"> • <u>File-aanpak</u>: Om de files op korte termijn aan te pakken investeert het Rijk in de regio door op strategische locaties meer bergers en wegininspecteurs in te zetten. • <u>Fietsparkeren</u>: Om meer mensen gebruik te laten maken van de fiets en de fiets-treinreis aantrekkelijker te maken willen Rijk en regio gezamenlijk investeren in fietsenstallingen bij stations. Rijk en regio investeren samen, op basis van een kostenverdeling van 40 respectievelijk 60 procent: <ul style="list-style-type: none"> ◦ Overijssel: in de realisatie van extra maaiveldstallingcapaciteit bij het station van Hengelo. ◦ Gelderland: in de voorbereiding van een (in pandige) oplossingsvariant van stallingtekorten bij station Nijmegen (westzijde), waarbij de regio al middelen heeft gereserveerd voor realisatie. • <u>Fietsroutes</u>:

	<ul style="list-style-type: none"> ○ De provincie Overijssel ontvangt een bijdrage van € 629.200,- van het Rijk voor de verbetering van de snelfietsroute Zwolle-Hattem en een bijdrage van € 1.227.941,- voor een drietal ontbrekende schakels in de F35 in Enschede en Oldenzaal. De provincie zet als tegenprestatie in op fietsstimulering in samenwerking met werkgevers en werkgevers en past waar mogelijk de principes van circulair bouwen toe in de aanleg. ○ Het Rijk reserveert € 1,857 miljoen voor de provincie Gelderland voor de realisering van snelfietsroute Ede-Wageningen. Als de regionale cofinanciering voor deze routes rond is kunnen komend voorjaar concrete afspraken gemaakt worden voor een rijksbijdrage aan deze routes. • <u>Logistiek:</u> <ul style="list-style-type: none"> ○ Rijk en regio continueren de inzet op logistiek en stedelijke distributie (Greendeal Zero Emissie Stadslogistiek). Dit zal onderdeel zijn van de werkagenda. ○ Rijk en regio continueren de inzet op schone mobiliteit. Dit zal onderdeel zijn van de werkagenda. • <u>Veiligheid N-wegen:</u> <ul style="list-style-type: none"> ○ Regio en Rijk spreken af de verkeersveiligheid van provinciale N-wegen te verbeteren. Het Rijk stelt hiervoor maximaal € 4.350.909 ter beschikking aan Gelderland en maximaal € 2.710.455 aan Overijssel. Provincies kunnen hiervoor plannen indienen die worden beoordeeld op basis van het afsprakenkader. • <u>Mobility as a Service:</u> Regio en Rijk bekrachtigen de voortgang van de pilot welke een gezamenlijk leertraject is en wordt gezamenlijk gefinancierd. • <u>Smart mobility:</u> <ul style="list-style-type: none"> ○ Rijk en regio komen uiterlijk in juni 2019 tot concretisering van versnelde digitalisering en organisatieontwikkeling in het wegbeheer, als onderdeel van 'digitaal de weg op orde'. De inzet hierbij is dat in 2023 90% actualiteit, betrouwbaarheid en correctheid van publieke data moet zijn bereikt. Voor ondersteuning in de planvorming heeft het Rijk € 1 miljoen beschikbaar voor alle regio's gezamenlijk. De uitwerking hiervan landt in de verdere uitwerking van de Krachtenbundeling smart mobility. ○ Regio en Rijk spreken tevens af een versnelling te geven aan de vervanging van conventionele Verkeersregelinstallaties door nieuwe intelligente Verkeersregelinstallaties (IVRI's) die kunnen communiceren met voertuigen, fietsers, OV etc. Uiterlijk in juni 2019 nemen Rijk en regio besluiten over aantallen, locaties, impact, uitroltempo als ook financieringsverdeling. ○ Landsdeel Oost continueert daarbij de samenwerking in GO VOORT en gebruikt deze samenwerking mede om invulling te geven aan de gezamenlijke opgaven op het gebied van smart mobility. ○ Voorwaarde voor alle inspanningen en besluiten is dat uiterlijk kwartaal 1 van 2019, voor zover binnen controle van wegbeheerders mogelijk, alle eerder gemaakte afspraken in Beter Benutten Vervolg ITS en Talking Traffic zijn nagekomen en (op straat) opgeleverd. • <u>Werkgeversaanpak:</u> <ul style="list-style-type: none"> ○ in Beter Benutten zijn waardevolle werkgeversnetwerken opgebouwd. Netwerken die van belang zijn voor de opgaven waar Rijk en regio voor aan de lat staan. Om de actiegerichtheid van een regionale werkgeversaanpak te benutten, stelt het Rijk € 500.000 uit de Klimaatveloppe 2018 ter beschikking voor de Cleantech regio, op voorwaarde van minstens eenzelfde bedrag als cofinanciering. Voor de regio's Zwolle, Twente en Arnhem/Nijmegen zullen afspraken worden gemaakt in de werkagenda. <p>Alle bij deze besluiten genoemde bedragen zijn inclusief BTW.</p>
18.	<p>Woningbouwafspraken:</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Landsdeel Oost heeft een eerste onderzoek gedaan naar netto instroom van inwoners uit de Randstad naar de grote steden in landsdeel Oost. Landsdeel Oost en BZK spreken af om het onderzoek hiernaar verder te verdiepen en de resultaten te bespreken in het strategisch BO in het voorjaar van 2019.

1.	<p>Sturingsafspraken voor optimaliseren van bovengemiddelde knooppunten Corridorpartijen spreken af:</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Dat de vastgelegde sturingsprincipes en contouren van de sturingsafspraken toe te passen voor de bovengemiddelde knooppunten in de goederencorridors en verder in samenhang uit te werken. ❖ Dit uit te werken kader zal dienen om keuzes te maken over gerichte investeringen en maatregelen die in de bovengemiddelde knooppunten naar voren zijn gebracht. De gezamenlijke keuzes zullen in onderlinge samenhang en afstemming voorgelegd worden ter besluitvorming.
2.	<p>Knooppunt Nijmegen, Railterminal Gelderland Corridorpartijen spreken af:</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Te investeren om trimodaliteit voor de overslag van goederen in knooppunt Nijmegen te realiseren. De meerwaarde is in het MIRT-onderzoek goederenvervoercorridors Oost en Zuidoost onderbouwd en door rijk en regio erkend. ❖ In aanvulling op eerdere afspraken over het stimuleren van het goederenvervoer over het spoor, heeft de Staatssecretaris van IenW met de gedeputeerde van de provincie Gelderland afgesproken om ieder 50 procent van de totale investeringskosten van de spooraansluiting van de toekomstige Railterminal Gelderland aan de Betuweroute, voor hun rekening te nemen. De totale kosten van de spooraansluiting bedragen € 24 miljoen inclusief BTW. Deze afspraak geeft invulling aan een van de onderdelen uit het maatregelenpakket spoorgoederenvervoer (meer mogelijkheden voor intermodaal vervoer) waarover de Tweede Kamer op 19 juni 2018 is geïnformeerd. ❖ Provincie Gelderland is daarnaast bereid de kosten voor de ontsluiting van het terrein en de inpassing van de Railterminal Gelderland voor haar rekening te nemen.
3.	<p>Knooppunt Nijmegen, Afslag 38 bij Elst Corridorpartijen spreken af</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Rijk en Regio dragen samen de kosten van de aanpassing van het viaduct Elst onder voorwaarde dat de plannen voor de doorontwikkeling van het logistiek knooppunt Nijmegen de noodzaak onderbouwen en treffen samen de noodzakelijk voorbereidingen voor de "meekoppelkansen" om de aanpassing van het viaduct Elst mee te nemen in de aanbesteding ViA15.
4.	<p>Knooppunt Moerdijk</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Voor het optimaliseren van het bovengemiddelde multimodale knooppunt Moerdijk heeft de staatssecretaris max. € 7 miljoen inclusief BTW ter beschikking gesteld. Hiermee wordt de overbelastverklaring op het spoor opgeheven, wordt geanticipeerd op het faciliteren van treinen van 740 meter en wordt invulling gegeven aan een van de onderdelen uit het maatregelenpakket spoorgoederenvervoer (meer mogelijkheden voor intermodaal vervoer). ❖ Daarnaast is voor de spoorterminal nog een verdere aanpassing nodig (€ 3,2 miljoen). De regio (Havenbedrijf Moerdijk en Provincie) neemt hierin zelf haar verantwoordelijkheid. Daartoe is door Havenbedrijf Moerdijk een CEF-aanvraag ingediend waarover Rijk en Provincie afspreken deze actief te steunen.
5.	<p>Doorstroming A15, korte termijn maatregelen</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Het Rijk en de provincies Zuid-Holland en Gelderland zijn een korte termijn pakket maatregelen overeengekomen met een looptijd tot 2022. In totaal heeft het Rijk hiervoor maximaal € 10 miljoen beschikbaar onder voorwaarde van gelijke financiering door de regio. ❖ Het Rijk en de provincie Zuid-Holland (samen met Drechtsteden en bedrijven) stellen ieder € 4,125 miljoen beschikbaar voor de inzet bergers op strategische plekken, kleine infrastructurele maatregelen, gecoördineerd verkeersmanagement en spitsmijdingen. ❖ Het Rijk en de provincie Gelderland (samen met Rivierenland) stellen ieder € 0,5 miljoen beschikbaar voor: verkeersveiligheidsmaatregelen Deil – Ochten en verbetering van de last mile verbinding bij bedrijventerreinen in Elst en Oosterhout/Nijmegen. ❖ De uitwerking van de maatregelen zal aansluiten bij de verschillende initiatieven die reeds lopen, waaronder: de korte termijn file-aanpak, hinder beperkende maatregelen bij MIRT projecten en Slim en Duurzaam. Bij de maatregelen ten aanzien van spitsmijding (o.a. werkgeversaanpak, aanbieden mobiliteitsdiensten) en verkeersveiligheid zal uit onderzoek moeten blijken welke maatregelen een voldoende kosteneffectieve bijdrage leveren.

<p>6.</p>	<p>Realiseren voldoende (truck) parkeerplaatsen Corridorpartijen spreken af:</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Zich in te spannen dat er binnen vijf jaar een samenhangend netwerk van truckparkeerplaatsen gerealiseerd is en daarmee het tekort aan truckparkeerplaatsen is opgeheven. Een adequate oplossing van het vraagstuk vraagt om een combinatie van maatregelen. Daarom worden de volgende activiteiten uitgevoerd: <ul style="list-style-type: none"> • De mogelijke locaties uit de “programmalijsjt” worden uitgewerkt en zo nodig geprioriteerd voor snelle realisatie; • De vier locaties uit de “programmalijsjt” die voor de CEF-aanvraag zijn ingediend, worden in uitvoering genomen. Het gaat om circa 700 tot 900 extra parkeerplekken; • Voorbereiden van een ondersteunend financieringsarrangement voor (delen van) de corridor, in aanvulling op beschikbare CEF-middelen, waarbij de corridorpartijen de financiële inbreng leveren. Mogelijke opties zijn de opzet van een revolverend fonds in de vorm van een lening of een andere financiële stimulans. • Binnen 1 jaar te komen tot een gezamenlijke prioritering van gebieden om truckparkeerplaatsen te realiseren vanuit de samenhangende netwerkgedachte; • Binnen 1 jaar duidelijk te krijgen wat nodig is om het gebruik van bewaakte parkeerplaatsen op basis van regelgeving, handhaving en communicatie te stimuleren, inclusief taken en rollen; • Binnen 1 jaar duidelijk te krijgen hoe in samenwerking met marktpartijen dynamische informatie over de bezetting van truckparkeerplaatsen beschikbaar gesteld kan worden; • Binnen 1 jaar vertalen van de resultaten van het Europese onderzoek “Study on Safe and Secure Parking Places for Trucks” naar een gewenst minimum veiligheids- en serviceniveau van de truckparkeerplaatsen op de goederenvervoercorridors. Daarbij is monitoring van belang; • Doorlopend vanuit de samenhangende netwerkgedachte de realisatie van truckparkeerplaatsen te faciliteren en stimuleren in de regio; • Doorlopend in het netwerk van truckparkeerplaatsen grensoverschrijdende afstemming en oplossingen te zoeken. ❖ Om bovenstaande activiteiten uit te kunnen voeren dragen de provincies Gelderland, Noord-Brabant, Limburg en Zuid Holland ieder € 25.000 bij en het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat € 100.000. Deze afspraak is voor 1 jaar met intentie op verlenging na 2019. Daarnaast zorgen alle partijen voor voldoende ambtelijke capaciteit. ❖ Het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat en de provincies Zuid-Holland, Noord-Brabant en Limburg dragen de kosten voor het leadpartnership van de ingediende CEF – aanvraag, zoals dat door de provincie Zuid-Holland op zich is genomen. Daarnaast dragen het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat en de provincies Zuid-Holland, Noord-Brabant en Gelderland de kosten voor digitalisering in relatie tot de ingediende CEF-aanvraag. Over beide aspecten in relatie tot CEF worden nog nadere afspraken gemaakt.
<p>7.</p>	<p>Clean Energy Hubs Corridorpartijen spreken af:</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Samen een strategie te ontwikkelen voor de transitie naar duurzame brandstoffen en andere energiedragers voor transport over weg en water binnen de goederenvervoercorridors en deze gezamenlijk uit te dragen. ❖ Een afgestemd netwerk van clean energy hubs, vulpunten voor duurzame brandstoffen en andere energiedragers voor het wegtransport en de binnenvaart te realiseren. ❖ Voor eind 2019 kansrijke locaties voor clean energy hubs in beeld te brengen in een totaaloverzicht op basis van inzicht in de vervoersbewegingen in de corridor van en naar (bovengemiddelde) knooppunten. ❖ Vooruitlopend op het totaaloverzicht vulpunten te realiseren op geschikte locaties waar zich nu kansen voordoen en die passen binnen de contouren van een transitiestrategie. ❖ Stimuleringsmaatregelen te treffen voor het gebruik van duurzame brandstoffen en andere energiedragers in het wegtransport en de binnenvaart. ❖ Gezamenlijk € 250.000 in 2019 bij te dragen, met de intentie om dit vanuit een meerjarenperspectief voort te zetten. Eind 2019 worden vervolgsafspraken gemaakt aan de hand van de ontwikkelde transitiestrategie. ❖ De strategie inzake transitie naar duurzame energiedragers op landelijke schaal te kunnen koppelen. Partijen buiten de goederenvervoercorridors kunnen zich bij dit project aansluiten tegen dezelfde (financiële) voorwaarden.

	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Op basis van de ontwikkelde strategie zal eind 2019 worden afgewogen of ambitie, gewenste resultaten en inzet bij de in kaart gebrachte locaties met elkaar in balans zijn.
8.	<p>Robuustheid vaarwegen Corridorpartijen spreken af:</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Het vaarwegennetwerk beter bestand gemaakt dient te worden om regelmatig terugkerende kleine calamiteiten en toekomstige extreme weersomstandigheden beter op te kunnen vangen. ❖ De definitie van robuustheid is: een toekomstbestendig, klimaatbestendig, netwerk van nautisch veilige vaarwegen met een hoge beschikbaarheid en betrouwbaarheid incl. de ambitie om voor de grote rivieren en de Waal in het bijzonder, zo goed mogelijke vaarwegalternatieven te bewerkstelligen. ❖ Er gezamenlijk een plan van aanpak wordt opgesteld, waarbij de knelpunten o.b.v. vastgestelde definitie, worden benoemd en concrete maatregelen worden uitgewerkt. Overige onderdelen van het plan van aanpak zullen zijn: de prioritering (o.a. in maatregel als in tijd), bepalen rollen spelers, benoemen meekoppelkansen en quick wins. Opstellen uitbestedingsplan (planning en kosten) zijn onderdeel van het PvA. ❖ Het plan van aanpak zal geagendeerd worden in de programmaraad van medio 2019.
9.	<p>Congestievermindering Rotterdamse haven De corridorpartijen spreken af:</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ De bundeling en samenwerking op de corridors om het containerbinnenvaartproduct concurrerender te maken voor verladers te stimuleren zodat een bijdrage wordt geleverd aan de modal shift van weg naar water en de CO₂ reductie. Ervaringen op de West-Brabant corridor (Tilburg-Oosterhout-Moerdijk) hebben geleerd dat dit concept succesvol is. ❖ Het stimuleren van bundeling en samenwerking ook op de corridors Oost en Zuidoost uit te rollen. Onder leiding van het Havenbedrijf Rotterdam worden business cases opgesteld met bijbehorend instrumentarium om de samenwerking tussen marktpartijen te stimuleren. In de programmaraad van medio 2019 worden op basis van deze business cases en het instrumentarium de vervolgstappen bepaald.
10.	<p>BLIS Corridorpartijen spreken af:</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ In Q1 2019 zal de uitrol van BLIS over alle ligplaatsen (provinciaal, gemeentelijk en privaat) op de goederenvervoercorridor vastgestelde vaarwegen afgerond zijn en kan het systeem in zijn volledigheid benut worden via www.blauwegolfverbindend.nl. ❖ Er zal gestreefd worden om alle informatie beschikbaar te stellen in de app(s). ❖ In het verloop van 2019 zal gemonitord worden om tot besluiten omtrent ligplaatsverbeteringen op de corridors te komen.
11.	<p>Buisleidingen Corridorpartijen spreken af:</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ De inzichten en vervolgstappen worden najaar 2019 opgeleverd en waar mogelijk vertaald naar vervolgstappen voor de goederenvervoercorridors en voor buisleidingen in bredere zin.
12.	<p>Afvalstromen over water Corridorpartijen spreken af:</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ De aanpak van afvalstromen wordt uitgewerkt door de Topsector Logistiek. Op basis van de eerste analyse en voorgestelde aanpak worden vervolgafspraken gemaakt over organisatie en bekostiging in de programmaraad van medio 2019.

1.	<p>Eindhoven Internationale Knoop XL</p> <p>Projecten tranche 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Rijk en regio herbevestigen de nut, noodzaak en urgentie van de in de tranche 1 genoemde maatregelen: kleinschalige maatregelen ten behoeve van de spoorverbinding Eindhoven – Düsseldorf, zuidelijke fietsenstalling en HOV3. Voor de realisatie van deze drie maatregelen verwachten Rijk en regio op basis van eerste kosteninschattingen dat € 58 miljoen exclusief BTW nodig is. Voorwaarde voor financiering door alle partijen is overeenstemming over het ontwerp en de kostenraming. Daarnaast is afgesproken dat samen de mogelijkheden voor alternatieve bekostiging worden onderzocht. Afgesproken is om te komen tot een verdeelsleutel van 50% Rijk en 50% regio voor het totaalpakket. De bijdrage van het Rijk en regio is aanvullend ieder maximaal € 19 miljoen exclusief BTW, bovenop de 20 miljoen exclusief BTW die is afgesproken in het BO MIRT 2017. ❖ IenW geeft Prorail de opdracht voor programmering tijdige realisatie (vóór 2025) van keervoorzieningen bij station Eindhoven ten behoeve van de verbinding Eindhoven – Düsseldorf. De totale kosten zijn ingeschat op € 10 miljoen exclusief BTW. De kostenverdeling voor dit bedrag is 2/3^e Rijk, 1/3^e regio. Risico van realisatie ligt bij IenW. ❖ Alvorens nadere afspraken over de financiering van de fietsenstalling en HOV3 gemaakt kunnen worden: <ul style="list-style-type: none"> ○ dient voor de fietsenstalling een ontwerp met onderbouwde raming gemaakt te worden dat voldoet aan de voorwaarden van het Programma Fiets van IenW. Rijk en regio investeren samen, op basis van een kostenverdeling van 40 respectievelijk 60 procent, in die voorbereiding van een (in pandige) oplossingsvariant van stallingtekorten bij station Eindhoven (zuidzijde). ○ start de regio met de uitwerking van het Tracébesluit HOV-3, waarbij een gedetailleerde kostenraming van het voorkeursalternatief wordt opgesteld. ○ werkt de regio op basis van de haalbaarheidsstudie Eindhoven Acht de businesscase verder uit voor deze verbinding, waarbij expliciet gekeken wordt naar mogelijkheden en partijen voor alternatieve bekostiging. ○ dekt de regio de kosten voor de uitwerkingen van HOV3 uit de reeds beschikbare middelen voor tranche 1. Risico van realisatie van HOV3 ligt bij de regio. ❖ Resultaten van de hierboven genoemde voorbereiding voor de fietsenstalling en uitwerkingen van HOV3 worden verwacht vóór mei 2019, met als doel in 2019 de besluitvorming over de bekostiging van tranche 1 af te ronden. <p>Plan van Aanpak:</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Rijk en regio delen de ambitie, doelstellingen en programmalijnen voor Eindhoven Internationale Knoop XL. Rijk en regio werken gezamenlijk de governance, bekostigingssystematiek en lijst met voorgenomen maatregelen verder uit en anticiperen daarbij op het Mobiliteitsfonds. ❖ Rijk en regio streven naar het vaststellen van het Plan van Aanpak en een samenwerkingsovereenkomst tijdens het Strategisch BO MIRT mei 2019.
2.	<p>Versterking van domeinen en (lopende) trajecten met de regio Eindhoven</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Aansluitend op de Brainport Nationale Actieagenda (BNA) neemt BZK het initiatief om samen met de regio Eindhoven en in afstemming met de Provincie Noord-Brabant de ambities, samenhang en mogelijke samenwerking op de leefomgeving (Wonen en RO), en op bestuurlijke terrein te verkennen. ❖ Insteek hierbij is om samenwerking tussen BZK en de regio te verbeteren en (lopende) trajecten te versterken. Zodat de uitvoering van de ambities nader vorm gegeven kunnen worden inclusief de regionale benadering van beleid, rekening houdend met de BNA, de Regio Deal Brainport Eindhoven en het MIRT.
3.	<p>Eindhoven Airport</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Rijk en regio hebben samen met Eindhoven Airport in juli 2018 in een bestuurlijk overleg afgesproken een Proefcasus Eindhoven Airport uit te gaan voeren. ❖ De proefcasus maakt onderdeel uit van een gezamenlijk traject om te komen tot besluitvorming over de ontwikkeling van Eindhoven Airport na 2019. ❖ De missie van de proefcasus is om op innovatieve wijze als regio via participatie en overleg met de omgeving (omwonenden en maatschappelijke organisaties, experts, bedrijven en overheden) met het oog op een passende weging van de verschillende

	<p>belangen tot het best haalbare advies te komen over de ontwikkeling van Eindhoven Airport tot een toekomstbestendige en duurzame luchthaven in een gezonde leefomgeving.</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Na afronding van de proefcasus zal de Tweede Kamer over de resultaten worden geïnformeerd.
4.	<p>Brainport Nationale Actieagenda</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Rijk en regio blijven ook via het MIRT inzetten op het versterken van het vestigingsklimaat van Brainport Eindhoven om zo invulling te geven aan de Mainportstatus en de Brainport Nationale Actieagenda. ❖ Dit gebeurt onder meer via de projecten: A2 Deil – 's-Hertogenbosch – Vught, A58 Breda – Tilburg, A67 Leenderheide – Zaarderheiken, A2 Randweg Eindhoven i.c.m. A50 Eindhoven/Veghel, Eindhoven Internationale Knoop XL, de spoorverbinding Eindhoven - Düsseldorf, Eindhoven Airport en Slimme en Duurzame Mobiliteit. Besluitteksten over die projecten zijn separaat opgenomen.
5.	<p>SmartwayZ.NL</p> <p>A67 Leenderheide – Zaarderheiken:</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Rijk en regio stellen een bestuurlijke voorkeur vast voor de toekomstvast verbreding van de A67 van Knooppunt Leenderheide tot Geldrop, waarbij in het ontwerp rekening wordt gehouden met de mogelijkheid van verdergaande maatregelen op het traject Geldrop – Zaarderheiken. ❖ Rijk en regio constateren samen dat een door de regio gewenste verbreding tot aan Asten nu niet binnen de financiële middelen mogelijk is en aanpassing van knooppunt Zaarderheiken nu onvoldoende onderbouwd kan worden, en daar geen prioriteit aan gegeven kan worden. ❖ Binnen SmartwayZ.NL wordt de verkeerskundige situatie op het netwerk in Zuid-Nederland gemonitord en geëvalueerd, specifiek betreffende de functie van de A67 in het (internationale) netwerk en als robuuste rand voor Zuidoost Brabant. ❖ Op basis van de monitoring en evaluatie kunnen de betrokken partijen in het programma SmartwayZ.NL afwegen of en wanneer aanvullende maatregelen nodig zijn op de A67, of eventuele op andere plaatsen in het landelijke en/of regionale wegennet. ❖ Het ontwerp van de aansluiting Geldrop wordt nader uitgewerkt zodat hier op korte termijn besluitvorming over plaats kan vinden. ❖ Daarnaast wordt een korte termijn maatregelen pakket afgesproken bestaande uit infragebonden maatregelen en een pakket smart mobility maatregelen. ❖ Het afgesproken pakket past binnen de gereserveerde middelen. Definitieve financiële afspraken over dit pakket worden gemaakt in de Programmaraad van december. <p>Bereikbaarheid De Run:</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Rijk en regio erkennen het belang van een gezamenlijk mobiliteitspakket voor dit gebied. Rijk en regio zijn voornemens hierover afspraken te maken in de Programmaraad van december. Het maatregelenpakket zal dan worden opgenomen in het programma SmartwayZ.NL. Het pakket kan dienen als proeftuin voor de ontwikkeling van het Mobiliteitsfonds. <p>MIRT Verkenning A58 Breda – Tilburg:</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Rijk en regio nemen kennis van de voortgang: <ul style="list-style-type: none"> • De startbeslissing voor de MIRT-verkenning A58 Breda – Tilburg is op 4 juni 2018 genomen. • De voorbereiding van de MIRT-verkenning is in september 2018 opgestart.
6.	<p>MIRT programma A2 Deil –'s-Hertogenbosch – Vught</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Rijk en regio stellen vast dat het pakket quick wins voor de korte termijn en de onderzoeken naar middellange termijn oplossingsrichtingen volgens planning verlopen. De startbeslissing voor de MIRT-verkenning (oplossingsrichting voor de lange termijn) is in juni ondertekend.
7.	<p>A2 het Vonderen - Kerensheide</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Met het partieel uitvoeringsbesluit van 29 juni 2018 en het ondertekenen van de aanvullende samenwerkingsovereenkomst tussen Rijkswaterstaat en de regio wordt het project voortvarend opgepakt. Dit sluit aan bij de in het BO MIRT 2017 gemaakte

	afspraken over het eerder beschikbaar stellen van financiële middelen.
8.	A27 Houten – Hooipolder (versnelling HooipolderPlus) <ul style="list-style-type: none"> ❖ Rijkswaterstaat zal in het project A27 Houten – Hooipolder de maatregelen die tezamen het HooipolderplusPlan vormen, dus inclusief de door de regio gefinancierde maatregel 5, versneld realiseren. ❖ Gezien de onzekerheden en risico's in het project hanteert Rijkswaterstaat hierbij een inspanningsverplichting om de extra maatregelen in 2026 te hebben gerealiseerd in plaats van 2029.
9.	A50 corridor Nijmegen – Eindhoven <ul style="list-style-type: none"> ❖ Rijk en regio nemen het besluit tot het starten van een MIRT-onderzoek A50 corridor Nijmegen – Eindhoven.
10.	N65 Vught – Haren <ul style="list-style-type: none"> ❖ Rijk en regio zijn positief over het Voorkeursalternatief+ (VKA+) en het onderliggende regiobod, en stellen het VKA+ vast. ❖ Het Rijk zal hiervoor aanvullend € 12,06 miljoen bijdragen aan het project N65. De regio draagt € 24,86 miljoen extra bij. Alle bedragen zijn inclusief BTW. ❖ Over de voorziene meerkosten van het project op basis van de second opinion van Horvat van 10 miljoen maken de partijen de volgende afspraken: <ul style="list-style-type: none"> • indien de provincie het project uitvoert wordt de mogelijke BTW-compensatie aangewend ter dekking van deze meerkosten; • indien het project door Rijkswaterstaat wordt uitgevoerd, of er geen BTW-compensatie mogelijk is, dragen Rijk en provincie ieder € 3,3 miljoen extra bij en zal de laatste € 3,4 miljoen gevonden worden in een bezuiniging op het project. Eventuele meevallers ten opzichte van de meerkosten boven het budget van het VKA (€ 108 miljoen) worden in dit geval verdeeld over Rijk en provincie in de verhouding 50/50. • Provincie en Rijk maken vóór 1 januari 2019 afspraken over de snelst mogelijke realisatie van het project ten einde samenloop het Programma Hoogfrequent Spoor zoveel mogelijk te voorkomen.
11.	Minder Hinder Aanpak: Slimme Bereikbaarheid Zuid-Nederland 2020 – 2030 <ul style="list-style-type: none"> ❖ Regio en Rijk zijn het erover eens de hinder als gevolg van werkzaamheden aan de (spoor)wegen zo klein mogelijk te houden, door als gezamenlijke wegbeheerders met bedrijfsleven en kennisinstellingen maximaal in te zetten op mobiliteitsmanagement en smart mobility maatregelen. ❖ Rijkswaterstaat en provincies nemen het initiatief om hiervoor de juiste governance in te richten, inclusief landelijke afstemming en de samenhang met bestaande gremia als SmartwayZ.NL en in samenhang met omliggende provincies, België en Duitsland. Partijen onderkennen dat hun reguliere aanpak binnen hun lopende infrastructuurprojecten tekortschiet gezien de voorliggende opgave en dat het managen van hinder op een hoger schaalniveau dient plaats te vinden en bovendien meer onderlinge samenwerking en afstemming vergt. ❖ Rijk en regio zijn het eens over het onderzoeken welke mogelijke financieringsbronnen, zoals de minder hinder budgetten van (rijks- en provinciale) projecten, hiervoor ingezet kunnen worden om schaalvoordelen te realiseren voor het minimaliseren van de hinder voor mobilisten.
12.	HOV Breda – Utrecht <ul style="list-style-type: none"> ❖ Rijk en Regio's werken de casus verbetering OV Breda-Gorinchem-Utrecht verder uit mede in het kader van het Toekomstbeeld OV en werken toe naar een start van een innovatieve pilot OV in het najaar van 2019.
13.	Overwegen in Brabant <ul style="list-style-type: none"> ❖ Op dit moment is er binnen de kaders van het LVO programma financiële ruimte om de regio gedeeltelijk tegemoet te komen. Dit vraagt om een hoog tempo voor de LVO aanvraag van de Oosterhoutseweg. ❖ Rijk en regio onderzoeken hoe de financiële afwikkeling van beide LVO projecten (Oosterhoutseweg en Julianastraat) in Gilze Rijen optimaal gecombineerd kunnen worden. ❖ Rijk en regio spreken de intentie uit om zo snel mogelijk, bij voorkeur in februari 2019,

	de besluitvorming over ondertunneling van beide spoorwegovergangen af te ronden.
14.	Optimalisatie Treinverbinding Dordrecht – Brabant <ul style="list-style-type: none"> ❖ Besluitvorming over eventuele realisatie en (co)financiering van de treinverbinding Dordrecht – Brabant voor de jaren 2020 tot en met 2024 zal, vanwege de nog lopende gesprekken tussen IenW en de regionale overheden over de hieraan te verbinden voorwaarden, na het BO MIRT plaatsvinden. ❖ IenW, provincie Zuid-Holland en provincie Noord-Brabant spreken af om nog voor het einde van dit jaar tot definitieve besluitvorming te komen.
15.	Motie Jetten (Helmond – Eindhoven) <ul style="list-style-type: none"> ❖ Naar aanleiding van de motie Jetten C.S. geeft IenW opdracht aan ProRail om in afstemming met de regio mogelijke korte termijn maatregelen in beeld te brengen voor het NMCA knelpunt Eindhoven – Helmond. De aanpak voor NMCA knelpunten voor de langere termijn loopt mee in Toekomstbeeld OV en in regionale uitwerkingen. ❖ Resultaten uit deze trajecten worden besproken bij het BO MIRT 2019.
16.	Knelpunten Regionaal Spoor in Limburg <ul style="list-style-type: none"> ❖ Op basis van de analyse rond regionale knelpunten past voor IenW het knelpunt perroncapaciteit Heerlen binnen de scope (probleem/oplossing/kosten) van deze aanpak. Een ontwerp voor uitbreiding perroncapaciteit Heerlen wordt door ProRail op € 4,4 miljoen inclusief BTW geraamd, en thans verder uitgewerkt. Op basis van deze nadere uitwerking stelt IenW voor om een afspraak te maken over bekostiging op basis van 50/50 cofinanciering. Provincie Limburg acht het aanbieden van voldoende perroncapaciteit een basisverantwoordelijkheid voor ProRail en stelt een financiering door IenW/ProRail voor. Rijk en regio gaan in gesprek over cofinanciering. ❖ Rijk en regio hechten waarde aan een spoedige nadere duiding van het transferknelpunt passerelle Maastricht. Het Rijk verstrekt aan ProRail opdracht om in een onderzoek het knelpunt te analyseren, en oplossingsrichtingen voor te stellen. Deze aanpak wordt gezamenlijk doorlopen binnen de aanpak 'Stad en Spoor'. ❖ Rijk en regio monitoren de effecten van de vraagbeïnvloedingsmaatregelen voor de capaciteit van de spitstreinen noordelijke Maaslijn, conform de motie van heer Amhaouch. De Tweede Kamer wordt daar voorjaar 2019 over geïnformeerd. Rijk en regio zijn in goed overleg over de lopende opgave van de verduurzaming/elektrificatie van de Maaslijn. Partijen beogen in december dit overleg af te ronden. ❖ Rijk en regio zien in de introductie van de Drielandentrein in halfuurs-frequentie een voorkeursoplossing inzake het goederenpad Maastricht Randwyck. Indien hierover niet binnen afzienbare termijn tot afspraken gekomen kan worden, treden partijen opnieuw in overleg.
17.	Brabandrouten inclusief Vierpaardjes <ul style="list-style-type: none"> ❖ De implementatie van de maatregelen die zijn afgesproken in het kader van de Robuuste Brabandrouten lopen volgens planning. Partijen streven ernaar om tijdens het BO MIRT 2019 het dossier voor de Robuuste Brabandrouten te sluiten. Maatregelen voor de langere termijn (o.a. Integrale benadering Gilze en Rijen en Vierpaardjes), zullen via een eigenstandig agendapunt worden besproken als daar aanleiding voor is.
18.	Grensoverschrijdende spoorverbindingen <ul style="list-style-type: none"> ❖ De samenwerkingsovereenkomst voor Eindhoven – Düsseldorf wordt eind 2018 getekend door de betrokken partijen Provincie Noord-Brabant, Verkehrsverbund Rhein Ruhr en Ministerie IenW met als doel een vervoerder te hebben gecontracteerd in 2025 die een directe verbinding gaat exploiteren tussen Eindhoven en Düsseldorf. ❖ In afwachting van de definitieve besluitvorming door de Bund over de spoorverdubbeling tussen Kaldenkirchen en Dülken houden Rijk en regio de opties open om te komen tot een verdere versnelling naar Düsseldorf. ❖ Voor het 2e kwartaal van 2019 neemt het Ministerie van IenW in samenspraak met de Duitse vervoersautoriteit NVR en de regio een besluit te over een mogelijk voorkeursalternatief voor de verbinding Amsterdam – Eindhoven – Heerlen – Aken. ❖ Het Ministerie van IenW rondt in het eerste kwartaal van 2019 de aanvullende onderzoeken af voor besluitvorming over de reactivering van Weert – Hamont. ❖ Het Ministerie van IenW start eind 2018 de gesprekken met de Belgische overheid over de bereidheid en de mogelijke kosten om de bestaande verbinding Antwerpen – Hamont door te trekken naar Weert. ❖ Rijk en regio streven naar een start met Maastricht – Luik in de zomer van 2019. De

	<p>ambitie blijft staan dat de Belgische en Duitse HSL stations 2 keer per uur bediend worden, door te gaan rijden van Aken naar Luik via Maastricht en andersom.</p> <p>❖ Partijen onderzoeken, met oog op de verbetering van de grensoverschrijdende verbindingen in Zuid-Nederland, inclusief Roosendaal – Antwerpen en verdere versnelling van Eindhoven – Düsseldorf, hoe internationale samenwerking via Eurekarail al dan niet gecontinueerd kan worden.</p>																																																								
19.	<p>Deltaprogramma Maas</p> <p>❖ Het ontwikkelde voorkeursalternatief voor het project Oeffelt realiseert een waterstanddaling van 20,3 cm en heeft breed regionaal draagvlak en is door GS Noord-Brabant vastgesteld. Rijk en regio spreken af dat voor het project Oeffelt de planuitwerkingsfase kan starten op het moment dat de dekking van het project aantoonbaar geregeld is. Concreet betekent dit dat er naast een taakstellende afspraak over de inzet van Rijks- en regionale middelen zoals in de tabel weergegeven, er de garantie moet zijn dat de € 13,8 miljoen, nu gelabeld als HWBP-vermeden kosten dijkversterking, gedekt zijn.</p> <p>Overzicht kosten en dekking Oeffelt:</p> <table><tr><th rowspan="2">Kosten (in mln€)</th><th colspan="3">Financiering</th></tr><tr><th>HWBP¹</th><th>Bijdrage regio</th><th>Rijk</th></tr><tr><td rowspan="4">35,7</td><td rowspan="4">13,8</td><td>Provincie Limburg</td><td>3</td><td rowspan="4">13,9</td></tr><tr><td>Provincie Noord-Brabant</td><td>4</td></tr><tr><td>Groenontwikkelfonds Brabant</td><td>0,5</td></tr><tr><td>Gemeente Boxmeer</td><td>0,5</td></tr></table> <p>¹ Dit betreft de vermeden kosten dijkversterking.</p> <p>❖ Voor het MIRT-onderzoek Lob van Gennep spreken Rijk en regio af de MIRT-verkenning te starten op het moment dat de beoordeling van dijkkring 54 (inclusief oordeel van ILT) is afgerond en de opname van dijkkring 54 in de programmering van het HWBP is geborgd. De herinrichting van de Lob van Gennep leidt tot een betere bescherming van het gebied zelf en substantiële waterstanddaling op de Bedijkte Maas tot aan het Hollands Diep (ca. 20 cm). De investeringskosten voor Lob van Gennep worden geraamd op € 161 miljoen. De kosten worden gedragen door Rijk, regionale partijen en het HWBP. Er resteert een klein tekort van € 1 miljoen, dat conform MIRT-spielregels in de verkenning kan worden opgelost. De Rijksmiddelen zijn vanaf 2029 beschikbaar. Waterschap Limburg zal het trekkerschap van de gecombineerde MIRT HWBP-verkenning Lob van Gennep op zich nemen.</p> <p>Overzicht kosten en dekking Lob van Gennep:</p> <table><tr><th rowspan="2">Kosten (in mln€)</th><th colspan="4">Financiering</th><th rowspan="2">Tekort</th></tr><tr><th>HWBP¹</th><th>HWBP</th><th>Bijdrage regio</th><th>Rijk</th></tr><tr><td rowspan="12">161</td><td rowspan="12">8,5</td><td rowspan="12">103,5</td><td>Provincie Limburg</td><td>26</td><td rowspan="12">1</td></tr><tr><td>3</td><td>1,</td></tr><tr><td>Provincie Noord-Brabant</td><td>4</td></tr><tr><td>Provincie Gelderland</td><td>0,</td></tr><tr><td>5</td><td></td></tr><tr><td>Gemeente Gennep</td><td>0,</td></tr><tr><td>9</td><td></td></tr><tr><td>Gemeente Mook en Middelaar</td><td>0,</td></tr><tr><td>3</td><td></td></tr><tr><td>Waterschap Aa en Maas</td><td>1²</td></tr><tr><td>Waterschap Limburg</td><td>14</td></tr><tr><td>3</td><td></td></tr></table> <p>¹ Dit betreft de vermeden dijkversterkingskosten op het project Ravenstein-Lith</p> <p>² Eigen bijdrage aan vermeden dijkversterkingskosten Ravenstein-Lith</p> <p>³ € 11,5 mln. eigen bijdrage aan aanpak dijkkring 54 en € 2,5 mln voor meekoppelkans beekherstel</p> <p>❖ Voor het MIRT-onderzoek Alem (onderdeel van het project Maasoeverspark 's-</p>	Kosten (in mln€)	Financiering			HWBP ¹	Bijdrage regio	Rijk	35,7	13,8	Provincie Limburg	3	13,9	Provincie Noord-Brabant	4	Groenontwikkelfonds Brabant	0,5	Gemeente Boxmeer	0,5	Kosten (in mln€)	Financiering				Tekort	HWBP ¹	HWBP	Bijdrage regio	Rijk	161	8,5	103,5	Provincie Limburg	26	1	3	1,	Provincie Noord-Brabant	4	Provincie Gelderland	0,	5		Gemeente Gennep	0,	9		Gemeente Mook en Middelaar	0,	3		Waterschap Aa en Maas	1 ²	Waterschap Limburg	14	3	
Kosten (in mln€)	Financiering																																																								
	HWBP ¹	Bijdrage regio	Rijk																																																						
35,7	13,8	Provincie Limburg	3	13,9																																																					
		Provincie Noord-Brabant	4																																																						
		Groenontwikkelfonds Brabant	0,5																																																						
		Gemeente Boxmeer	0,5																																																						
Kosten (in mln€)	Financiering				Tekort																																																				
	HWBP ¹	HWBP	Bijdrage regio	Rijk																																																					
161	8,5	103,5	Provincie Limburg	26	1																																																				
			3	1,																																																					
			Provincie Noord-Brabant	4																																																					
			Provincie Gelderland	0,																																																					
			5																																																						
			Gemeente Gennep	0,																																																					
			9																																																						
			Gemeente Mook en Middelaar	0,																																																					
			3																																																						
			Waterschap Aa en Maas	1 ²																																																					
			Waterschap Limburg	14																																																					
			3																																																						

Hertogenbosch) spreken Rijk en regio af om MIRT-verkenning te starten. De potentiële maatregelen bij Alem werken bovenstrooms door, onder andere op het lopende dijkversterkingstraject Ravenstein-Lith. In de verkenning wordt gezien hoe dit kan worden gecombineerd met de uitvoering van KRW-maatregelen en ligplaatsvoorzieningen ten behoeve van de scheepvaart. De geraamde investeringskosten voor rivierverruiming Alem bedragen € 59,22 miljoen. De kosten worden gedragen door het Rijk en regionale partijen. Daarnaast is de inschatting dat er middelen beschikbaar komen door vermeden kosten dijkversterking vanuit het HWBP. Waterschap Aa en Maas en het Rijk geven aan de inschatting realistisch te vinden. Er resteert een tekort van € 15,35 miljoen. Op deze wijze bestaat zicht op 75% financiering voor dit project. In de verkenningfase zal het project nader worden uitgewerkt, inclusief een nadere uitwerking van de kostenraming. Mogelijk kan een deel van het tekort worden opgevuld door de kosten omlaag te brengen, door een scope-aanpassing, door een daarmee te realiseren hogere besparing op het HWBP of door aanvullende financiering. Om na de verkenning een beslissing te kunnen nemen over start planuitwerking moet het tekort zijn opgelost en is 100% dekking nodig. De betrokken regionale partijen hebben schriftelijk hun commitment kenbaar gemaakt. De Rijksmiddelen zijn vanaf 2029 beschikbaar. De verkenning kan starten op het moment dat de Provincie Gelderland het trekkerschap van de MIRT-verkenning Alem op zich neemt.

Overzicht kosten en dekking Alem/Maasoeverpark:

Kosten (in mln€)	Financiering			
	HWBP ¹	Bijdrage regio		Tekort
59,22	26	Provincie Noord-Brabant	3,8	11,55
		Provincie Gelderland	2,5	
		Gemeente Maasdriel	0,02	

¹ Dit betreft de vermeden dijkversterkingskosten

- ❖ Voor de korte termijn realisatie van het project 'Verlengen brug Veerweg Alphen' binnen het lopende project Over de Maas spreken Rijk en regio af gezamenlijk bij te dragen om extra waterstandsdeling te realiseren. De voorlopig voorgestelde bijdrage van het Rijk is maximaal € 1,5 miljoen en van de regionale partijen € 0,5 miljoen (provincie Gelderland en provincie Noord-Brabant). De bijdragen moeten nog nader bepaald worden na bestuurlijke overeenstemming met de partners. Rijk en regio spreken af om hier in het voorjaar van 2019 afspraken over te maken.
- ❖ De provincie Noord-Brabant is met het oog op proces-continuïteit en spoedige realisering van maatregelen bereid om projecten voor te financieren. Hierover zullen nadere afspraken worden gemaakt in de verkenningfase tussen regionale partijen, HWBP en het Rijk.
- ❖ De verkenning van systeemmaatregelen Thorn-Wessem, Baarlo-Hout-Blerick, Venlo-Velden, Arcen en Well verloopt voortvarend en in 2019 zullen de voorkeursalternatieven gereed komen voor de dijkverleggingen en behoud rivierbed. Ook zal helder worden op welke termijn, welke aanvullende kosten en kostendragers worden voorgestaan. Voor de zomer 2019 is op basis van kosten, effectiviteit en maatschappelijke meerwaarde een keuze aan de orde ten aanzien van het vervolg.
- ❖ Gegeven de ambities van de stedelijke herontwikkeling langs de Maas bij Maastricht, de nautische veiligheid voor de scheepvaart en hoogwaterbeschermingsopgave (blijkend uit een eerste beoordeling) wordt het MIRT-onderzoek uiterlijk juni 2019 afgerond en bestuurlijk geaccordeerd en ingebed in de nieuwe omgevingsvisie van Maastricht. Ook zullen de opties voor het vervolg, waaronder de wenselijkheid en noodzakelijke timing van een MIRT-verkenning, voorliggen.

20. Integraal Riviermanagement

- ❖ Rijk en regio hebben met elkaar de ambities rond een nieuw programma Integraal Riviermanagement (IRM) gedeeld en spreken af begin 2019 met elkaar in gesprek te gaan over de aanpak en aansturing van IRM.

21. Klimaatadaptatie

- ❖ Rijk en regio trekken komende twee jaar samen op in de concretiseringsslag van het Uitvoeringsprogramma Klimaatadaptatie Zuid-Nederland 1.0, met als inzet het op termijn afsluiten van een bestuursakkoord Zuid-Nederland.
- ❖ Regio krijgt daarbij steun vanuit het Rijk via actieve deelname in het overleg over de concretiseringsslag (capaciteit).

	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Regio zet in op uitvoering van een gebiedsgerichte aanpak in Zuid-Nederland, waarbinnen pilots tot stand komen met leereffecten voor andere regio's in het land. ❖ Daarvoor zal de regio net als de andere regio's voorstellen indienen voor procesondersteuning vanuit de extra middelen die het Rijk in 2019 en 2020 inzet voor ruimtelijke adaptatie.
22.	<p>Samenwerkingsafspraken slimme en duurzame Mobiliteit</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Om samen nog slagvaardiger te werken aan een betere bereikbaarheid en verkeersveiligheid en het verduurzamen van de mobiliteit spreken Rijk en regio af te komen tot een bundeling van een aantal effectieve en efficiënte maatregelen en initiatieven. ❖ Regio en Rijk bespreken welke thema's binnen deze bundeling vallen. Te denken valt aan smart mobility, toekomstbestendig OV, fiets, (stedelijke) logistiek, werkgeversbenadering, reizigersbenadering, duurzame infrastructuur, verkeersveiligheid, versnelde elektrificatie van voertuigen en alternatieve brandstoffen; zonder hierbij in elkaars verantwoordelijkheden te treden. ❖ Uitgangspunt is dat afspraken over smart mobility moeten aansluiten op de Krachtenbundeling en dat in de regio alle afspraken landen in SmartwayZ.NL, het Netwerkprogramma BrabantStad Bereikbaar en Maastricht Bereikbaar. Ook wordt inhoudelijk aangesloten bij de Mobiliteitsvisie Limburg. ❖ In dit kader spreken Rijk en regio voor 2019 (aanvullend op de afzonderlijke afspraken in agendapunten over de Quick wins A2 Deil – 's-Hertogenbosch – Vught, De Run Veldhoven en Minder Hinder), het volgende af: <ul style="list-style-type: none"> • <u>File-aanpak</u>: om de files op korte termijn aan te pakken investeert het Rijk in de regio door op strategische locaties meer bergers en wegininspecteurs in te zetten. Daarnaast worden er o.a. verbeteringen doorgevoerd op de A50 bij Ekkersweijer en de A58 bij Tilburg – Reeshof om de doorstroming te verbeteren. • <u>Fiets</u>: Om meer mensen gebruik te laten maken van de fiets en de fiets-treinreis aantrekkelijker te maken willen Rijk en regio gezamenlijk investeren in fietsenstallingen bij stations: <ul style="list-style-type: none"> o Rijk en regio investeren samen, op basis van een kostenverdeling van 40 respectievelijk 60 procent in de realisatie van extra maaiveldstallingen bij het station van Roermond. o Rijk en regio investeren samen, op basis van een kostenverdeling van 40 respectievelijk 60 procent in de realisatie van een inpandige fietsenstalling nabij het station Heerlen. De stalling zal voldoen aan de ProRail-eisen voor fietsenstallingen. Partijen hebben de intentie om de realisatieafspraken te tekenen voor 1 juni 2019. o Rijk en regio investeren samen, op basis van een kostenverdeling van 40 respectievelijk 60 procent in de realisatie van extra maaiveldstallingcapaciteit bij de stations van Deurne en Gilze-Rijen. o Rijk en regio investeren samen, op basis van een kostenverdeling van 40 respectievelijk 60 procent in de voorbereiding van een (inpandige) oplossingsvariant van stallingtekorten bij de stations Breda, Eindhoven (zuidzijde) en 's-Hertogenbosch. o De provincie Noord-Brabant ontvangt een bijdrage van het Rijk van € 1,857 miljoen voor de realisering van snelfietsroute Breda-Tilburg. De provincie Limburg ontvangt een bijdrage van het Rijk van € 1,857 miljoen voor snelfietsroute Maastricht-Meerssen. De provincies zetten in op fietsstimulering in samenwerking met werkgevers en passen waar mogelijk de principes van circulair bouwen toe in de aanleg. • <u>Veiligheid N-wegen</u>: Regio en Rijk spreken af de verkeersveiligheid van provinciale N-wegen te verbeteren. Het Rijk stelt hiervoor maximaal € 1.965.966 ter beschikking aan Noord-Brabant en maximaal € 1.534.098 aan Limburg. Provincies kunnen hiervoor plannen indienen die worden beoordeeld op basis van het afsprakenkader. • Rijk en regio spreken af om vooruitlopende op de uitwerking van de Krachtenbundeling smart mobility onder de vlag van SmartwayZ.NL in 2019 de volgende onderwerpen op te pakken: <ul style="list-style-type: none"> o Rijk en regio komen uiterlijk in juni 2019 tot concretisering van versnelde digitalisering en organisatieontwikkeling in het wegbeheer, als onderdeel van 'digitaal de weg op orde'. De inzet hierbij is dat in 2023 90% actualiteit, betrouwbaarheid en correctheid van publieke data moet zijn bereikt. Voor ondersteuning in de planvorming heeft het Rijk € 1 miljoen beschikbaar voor

	<p>alle regio's gezamenlijk. De uitwerking hiervan landt in de verdere uitwerking van de Krachtenbundeling smart mobility.</p> <ul style="list-style-type: none"> o Regio en Rijk spreken tevens af een versnelling te geven aan de vervanging van conventionele Verkeersregelininstallaties door nieuwe intelligente Verkeersregelininstallaties (iVRI's) die kunnen communiceren met voertuigen, fietsers, OV etc. Uiterlijk in juni 2019 nemen Rijk en regio besluiten over aantallen, locaties, impact, uitroltempo als ook financieringsverdeling; o Rijk en regio spreken af maximaal inzet te plegen om, binnen de verantwoordelijkheden en mogelijkheden als wegbeheerders, voordat deze nieuwe afspraken worden gemaakt uiterlijk Q1 2019 alle eerder gemaakte afspraken van Rijk en regio in Beter Benutten Vervolg ITS en Talking Traffic na te komen en (op straat) op te leveren. o Mobility as a Service: Op 1 november is de inschrijving voor de Raamovereenkomst voor de 7 nationaal opschaalbare MaaS-pilots gesloten. De definitieve gunning is voorzien per 7 december 2018. Vervolgens worden via regionale minicompetities de MaaS-aanbieders geselecteerd. De aanbesteding voor de pilot vanuit Eindhoven start eind februari 2019 en die vanuit Limburg start medio maart 2019. • <u>Werkgeversbenadering</u>: in Beter Benutten zijn waardevolle werkgeversnetwerken opgebouwd. Regio en Rijk besluiten de werkgeversaanpak in Maastricht in 2019 verder op te schalen naar Zuid-Limburg en te vernieuwen. Het Rijk stelt hiervoor € 2,1 miljoen beschikbaar. De regio stelt ook € 2,1 miljoen beschikbaar en financiert het programmabureau met € 1,3 miljoen. <p>Alle genoemde bedragen zijn inclusief BTW.</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Regio en Rijk werken de Uitvoeringsagenda's Slimme en Duurzame Mobiliteit voor Brabant en Limburg verder uit en geven daarmee invulling aan de verdere bundeling van afspraken. Daarin worden ook afspraken gemaakt over hoe de uitvoering van maatregelen uit het Klimaatakkoord hierin landen. In het BO MIRT van het najaar 2019 worden verdere afspraken gemaakt.
--	--

BO MIRT Zuidwest-Nederland

1.	<p>Gezamenlijke Lange Termijn Afspraken</p> <p>Rijk en regio spreken af:</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Dat zij het eens zijn over de ambitie om met de ontwikkeling naar het Mobiliteitsfonds ook de financiële systematiek aan te sluiten op de transitie naar een integrale en gezamenlijke aanpak, waarin opgavegericht en gebiedsgericht werken, ontschotting, anders samenwerken tussen overheden en met marktpartijen centraal staan. In de uitwerking van geschetste ontwikkeling willen Rijk en regio zoveel mogelijk gezamenlijk optrekken (ieder vanuit de eigen verantwoordelijkheid). ❖ Dat de regio, zoals afgesproken in de informele bestuurlijke overleggen over de mobiliteitsopgaven en het Mobiliteitsfonds, met voorbeelden komt op basis van (gezamenlijke) lopende programma's en trajecten, waarbij zij aangeven waar het in de huidige situatie knelt met bestaande afweegkaders en criteria. ❖ Dat de regio deze voorbeelden, in aanvulling op wat er in het BO is besproken, voor 1 januari met het ministerie van IenW deelt. In een gezamenlijk proces met de regio zal op basis van deze input verder worden gewerkt aan de contouren voor het Mobiliteitsfonds. Deze contouren worden verwerkt in de Kamerbrief (1e kwartaal 2019). ❖ Dat het voornemen is om de contouren uit de Kamerbrief in 'proeftuinen' te toetsen en aan te scherpen. Deze proeftuinen zullen (binnen) bestaande gebiedsgerichte MIRT-programma's en lopende projecten zijn. Formele besluiten zullen plaatsvinden op basis van de dan geldende kaders. ❖ Voor de proeftuinen gezamenlijk met de MIRT-regio's de onderzoeksvragen en aanpak uit te werken. Uitgangspunt is het testen van de nieuwe werkwijze 'in de geest van het Mobiliteitsfonds', op basis van de contouren uit de Kamerbrief, en hiervan leren voor de definitieve spelregels en kaders. ❖ De regio ZuidWest Nederland is positief over de doorontwikkeling naar een mobiliteitsfonds, hopelijk biedt dit de mogelijkheid gebiedsspecifieke (economische) kansen in de afweging mee te nemen. In Zeeland is bijvoorbeeld het ontbreken van massa, in combinatie met de grensligging, juist een uitdaging die verder gaat dan
----	--

	NMCA-knelpunten.
2.	<p>Gebiedsgericht bereikbaarheidsprogramma Rotterdam Den Haag Startbesluiten</p> <p>Aangaande het gebiedsgericht bereikbaarheidsprogramma in den brede spreken Rijk en Regio af:</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Dat zij de bestuurlijke wil tonen zich te verbinden aan financiering van de mobiliteitsopgaven na 2030, zonder daarover nu bedragen af te spreken. Oplossend vermogen voor de brede opgaven van het gebiedsprogramma en de wederkerigheid (zowel financieel als door andere maatregelen inclusief de verbinding van mobiliteit en verstedelijking) staat centraal bij de keuze voor de verschillende varianten. ❖ Dat er gekeken naar alternatieve bekostigingsmodellen en mogelijke investeringen van marktpartijen. ❖ Dat de werkplaats Metropoolregio OV en Verstedelijking, conform de afspraak in het strategisch BO MIRT van 6 juni 2018, te benutten om te komen tot een adaptieve ontwikkelstrategie. Daarbij de investeringen in mobiliteit en verstedelijking, waaronder de woningbouwopgave, met elkaar af te stemmen zodat deze in samenhang tot realisatie kunnen komen. ❖ Rijk en Regio constateren dat de preverkenningen Oeververbinding Rotterdam en de Schaa sprong Regionale Mobiliteit CID Binckhorst afgerond zijn en nemen voor de volgende fasen de onderstaande besluiten. ❖ Rijk en regio ondersteunen de intentie het gebiedsprogramma aan te merken als proeftuin in het kader van het Mobiliteitsfonds. <p>Aangaande het vervolg van preverkenningsfase Oeververbinding regio Rotterdam stellen Rijk en Regio vast dat:</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Het BO MIRT ZWN kennis neemt van de opgeleverde onderzoeken (verkeer, ruimtelijk/economische ontwikkeling/baten, leefkwaliteit en kosten & technische haalbaarheid) voor een nieuwe oeververbinding, die in de pre-verkenningsfase zijn verricht voor de drie zoekgebieden. ❖ Het BO MIRT ZWN stelt de Resultatennota vast, waarin de hoofdlijnen van de verrichte onderzoeken zijn samengevat. ❖ Het Rijk, Provincie Zuid Holland (PZH), Metropoolregio Rotterdam Den Haag (MRDH) en gemeente Rotterdam spreken af nu gezamenlijk een MIRT-verkenning te starten. Partijen spreken af de kosten voor de MIRT-verkenning op basis van 50%-50% Rijk-regio te dekken, uitgaand van een bedrag van maximaal € 3 miljoen. ❖ Een belangrijke opgave die in het kader van deze MIRT-verkenning van maatregelen zal worden voorzien betreft het aanpakken van het NMCA-knelpunt A16 Van Brienenoordcorridor. Hiervoor is € 200 miljoen gereserveerd in het wegenbudget Infrastructuurfonds. ❖ Voorts worden het NMCA-knelpunt Algeracorridor en de NMCA-knelpunten stedelijk OV (metrokruis en tram Erasmusbrug) in het kader van deze MIRT-verkenning van maatregelen voorzien. ❖ De MIRT-verkenning vindt plaats in het licht van de opgaven voor verstedelijking (wonen en economische toplocaties) in relatie tot agglomeratiekracht, de gewenste verbetering van de stedelijke leefkwaliteit en het vergroten van kansen voor mensen. ❖ Uiterlijk medio 2019 zal de Startbeslissing hiervoor worden gepubliceerd (in onder meer de Staatscourant) en zal de MIRT-verkenning formeel starten, op basis van een eenduidige bestuurlijke voorkeur van deze partijen voor de locatie van de oeververbinding. ❖ Tot medio 2019 zullen partijen aan de hand van de resultaten van de preverkenning met voorrang werken aan het verder invullen en uitwerken van het pakket van maatregelen voor de NMCA-knelpunten A16 Van Brienenoordcorridor en de Algeracorridor om dan de startbeslissing te kunnen publiceren op basis van een éénduidige voorkeur voor de locatie van de oeververbinding in relatie tot de vijf samenhangende opgaven. ❖ Op grond van de MIRT-Spelregels moet sprake zijn van zicht op 75% bekostiging van de meest waarschijnlijke oplossing. Voor de kostenraming van deze oplossing is uitgegaan van een multimodale oeververbinding aan de oostzijde van Rotterdam, met aanvullend daarop onder meer een HOV-verbinding (Zuidplein-Kralingse Zoom), station Stadionpark en een pakket van maatregelen ter verdere ontlasting van de Van Brienenoord- en Algeracorridor. Dit pakket is geraamd op € 640 miljoen (excl. BTW). Voor zicht op 75% bekostiging is daarmee € 480 miljoen (excl. BTW) nodig. ❖ Om hieraan invulling te geven reserveren de gemeente Rotterdam, de MRDH en PZH gezamenlijk € 280 miljoen (excl. BTW) in hun meerjareninvesteringsprogramma's.

	<p>Gezien deze budgetreservering van de regionale partners en de opgave van deze MIRT-verkenning stemt het Rijk in met het voorstel van de regio om de € 200 miljoen (incl. BTW) uit het wegbudget IF in zijn geheel aan te merken als 'potentiële dekking'. Het Rijk benadrukt daarbij dat de hoogte van de subsidie afhankelijk is van het effect van de uiteindelijke ingreep. Afspraken rondom bekostiging van een groot regionaal/lokaal infrastructureel project dienen op dit moment in lijn te zijn met het vigerende Besluit Infrastructuurfonds.</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Het Rijk onderschrijft in dit kader de opgave om de NMCA-knelpunten voor binnenstedelijk OV aan te pakken en bevestigt de bestuurlijke wil een bijdrage te leveren als, in lijn met het regeerakkoord, sprake is van het aanpakken van NMCA-knelpunten voor (regionaal) OV en/of een bijdrage wordt geleverd aan de opgaven op het gebied van verstedelijking en versterking van fiets- en OV-netwerken. ❖ Partijen spreken af dat op basis van de resultaten van de MIRT-verkenning afspraken zullen worden gemaakt over de daadwerkelijke toekenning van middelen aan het Voorkeursalternatief, binnen de dan geldende regels van het Infrastructuurfonds of het Mobiliteitsfonds en op basis van het doelbereik van Voorkeursalternatief ten aanzien van de doelstellingen. <p>Aangaande het vervolg van de pre-verkenningsfase CID Binckhorst nemen Rijk en Regio de volgende besluiten:</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Rijk en regio stellen het Startdocument vast en onderschrijven de urgentie van de drie samenhangende opgaven waar zowel belangen van Rijk en regio aan zijn verbonden: <ul style="list-style-type: none"> • Faciliteren van de gebiedsontwikkeling (wonen en werken) in de CID Binckhorst. • Bijdragen aan het realiseren van gezamenlijke OV- en fietsambities. • Voorkomen, verminderen en/of oplossen van NMCA-knelpunten in het (regionaal) OV en het voorkomen van extra belasting op het hoofdwegennet. ❖ Rijk en regio stellen het Projectplan Verkenning CID Binckhorst vast, waarin de aanpak en activiteiten staan beschreven tot en met de Voorkeursbeslissing. De looptijd van de uitvoering van dit Projectplan Verkenning CID Binckhorst is maximaal 2 jaar vanaf dit BO MIRT. De kosten van het uitvoeren van dit Projectplan delen Rijk en regio in een 50/50-verhouding, in afwijking op de vermelde verdeelsleutels uit het projectplan. ❖ Indien tussentijds zicht is op 75% bekostiging van het basisalternatief (van € 419 miljoen excl. BTW) of meer duidelijkheid is over de financiële systematiek van het Mobiliteitsfonds, wordt besloten over het omzetten naar een MIRT-verkenning. ❖ Het Rijk bevestigt de bestuurlijke wil een bijdrage te leveren als, in lijn met het regeerakkoord, sprake is van het aanpakken van NMCA-knelpunten voor (regionaal) OV en/of een bijdrage wordt geleverd aan de opgaven op het gebied van verstedelijking, en versterking van fiets- en OV-netwerken. Hierbij geldt dat de effecten op het totale mobiliteitssysteem, inclusief HWN, inzichtelijk worden gemaakt. ❖ Rijk en regio constateren dat er voor € 137 miljoen (excl. BTW) een pakket aan no regret maatregelen ligt voor de periode 2019-2023, als onderdeel van het basisalternatief van € 419 miljoen (excl. BTW), waarvoor geen Tracéwetprocedure geldt. ❖ Als uitdrukking van de bestuurlijke wil zegt het Rijk toe om voor het no regret pakket een bijdrage te leveren van één derde deel, naast de Korte Termijn Aanpak of andere programmatische bijdragen. ❖ Het Rijksdeel van dat derde deel is gemaximeerd op € 50 miljoen inclusief BTW. Bij de specifieke subsidiebeschikking wordt rekening gehouden met de daadwerkelijke BTW compensatie. ❖ Rijk en regio mandateren de Programmaraad om afspraken te maken over de inhoud en bekostiging van het no regret pakket, inclusief de afstemming op de gebiedsontwikkeling (wonen en werken). ❖ Rijk en regio streven naar vaststelling van het no regret pakket in de ProgrammaRaad (begin 2019). ❖ Rijk en regio spreken af voor de ontwikkeling van CID Binckhorst de mogelijkheden van alternatieve bekostiging mee te nemen en in de praktijk te toetsen. <p>Werkplaats Metropolaan OV en Verstedelijking:</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Instemmen met het toewerken naar een adaptieve ontwikkelstrategie die de onderlinge afhankelijkheden zowel (functioneel) programmatisch als in tijd tussen metropolaan OV, fiets en verstedelijking in beeld brengt. ❖ Deze ontwikkelstrategie geldt als basis voor heldere keuzes voor een samenhangende strategie voor de korte, middellange en lange termijn. ❖ Onderdeel van deze strategie is het bepalen van over ijkmomenten (kantelpunten) en
--	---

	<p>het monitoren van ontwikkelingen.</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Vaststellen van het procesvoorstel (zie roadmap) voor de adaptieve ontwikkelstrategie als input voor het strategisch BO MIRT voorjaar 2019. ❖ Rijk en regio spreken af dat de adaptieve ontwikkelstrategie uit de Werkplaats de ruggengraat is voor de integrale langetermijnstrategie voor wonen, werken, mobiliteit en duurzaamheid in de vorm van het verstedelijkingsakkoord dat met bijbehorend realisatieprogramma ter vaststelling wordt voorgelegd in het BO MIRT najaar 2019 (zie ook afspraken Verstedelijkingsalliantie en woningmarkt). <p>Korte Termijn Aanpak (KTA):</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Rijk en MRDH stemmen in met het gezamenlijk ontwikkelen van het korte termijn maatregelenpakket 2019-2022 als aanloopinvesteringen voor de opgaven van het gebiedsprogramma Rotterdam Den Haag en spreken gezamenlijk af te starten met de uitvoering in 2019. Hiermee wordt een concrete bijdrage geleverd aan het verbeteren van de bereikbaarheid, onder andere met maatregelen gericht op versterking van het bestaande stedelijk OV, betere benutting van en doorstroming op het wegnnet en fietsstimulering. ❖ Voor de uitvoering van de maatregelen van de jaarschijf 2019 dragen zij beiden maximaal € 10 miljoen bij. IenW verbindt hieraan de voorwaarde dat zij maximaal 1/3 van totale jaarschijf financiert, behoudens de bijdragen van gemeenten. De bijdrage van IenW is inclusief BTW. ❖ De provincie Zuid-Holland cofinanciert onderdelen van het programma. ❖ Betrokken gemeenten dragen bij aan maatregelen voor fiets en auto. ❖ Daadwerkelijke toekenning van middelen en start uitvoering vindt plaats op basis van geaccordeerde projecten. ❖ Rijk en MRDH ontwikkelen gezamenlijk een adaptief Korte Termijn maatregelenpakket voor 2020-2022. Besluitvorming over dit pakket, inclusief meerjarige financiering vindt plaats in het BO MIRT najaar 2019. <p>Gebiedsuitwerkingen:</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Rijk en regio nemen kennis van de voortgang van de gebiedsuitwerkingen. ❖ Rijk en regio stellen tijdens de ProgrammaRaad in het voorjaar of het BO MIRT in het najaar 2019 de voorstellen over het vervolg van de gebiedsuitwerkingen vast.
3.	<p>Slimme en vraaggerichte mobiliteit als oplossing voor dunbevolkte gebieden</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Instemmen met opzet provincie Zeeland en medewerking toezeggen voor het Living Lab Smart Mobility Zeeland. ❖ Rijk en regio leveren inzet om tot een voorstel en aanpak te komen (eerste faseverkenning). ❖ Dit initiatief wordt beschouwd voorbeeld van aanpak van 'mobiliteitsarmoede' in de periferie.
4.	<p>Woningbouwafspraken</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Rijk en regio willen aan de woningbehoefte voldoen en spannen zich in om versneld deze behoefte van 100.000 woningen tot 2025 te realiseren in Zuid-Holland, passend binnen de op 6 juni 2018 vastgestelde gezamenlijke strategie. Het Ministerie van BZK, de provincie Zuid-Holland en de regio's met een gespannen woningmarkt in Zuid-Holland ondersteunen deze bouwopgave door de handen ineen te slaan in het Actieplan woningmarkt. Binnen dit Actieplan worden gezamenlijk middelen, mensen en juridisch instrumentarium ingezet om concrete projecten te versnellen en specifieke thematische knelpunten op te lossen, zoals evenwichtige spreiding van het sociale segment in deze regio en excessen rondom arbeidsmigranten. ❖ Rijk en regio ontwikkelen gezamenlijk met relevante partners een integrale langetermijnstrategie voor wonen, werken en mobiliteit in de zuidelijke Randstad. Deze strategie wordt in de vorm van het 'verstedelijkingsakkoord' met bijbehorend realisatieprogramma ter vaststelling voorgelegd in het BO MIRT najaar 2019. De adaptieve ontwikkelstrategie die volgt uit de werkplaats OV, Ruimte en Duurzaamheid is hiervoor een belangrijke bouwsteen. Deze wordt besproken in het strategisch BO MIRT voorjaar 2019. ❖ Rijk en regio verkennen de mogelijkheden voor een gezamenlijke aanpak van de kwaliteits- en verduurzamingsopgave in de bestaande woningvoorraad, met name gericht op krimpgebieden met een kleine uitbreidingsbehoefte van de woningvoorraad.

5.	<p>4-Sporigheid Schiedam (voorheen Spooreplacement Variant D)</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ IenW, MRDH en PZH spreken af om op basis van het uitgebreide Functioneel Integraal Systeemontwerp en de daarop gebaseerde kostenraming te besluiten over een realisatiebesluit, mits de ruimte tussen de kostenraming en het budget het rechtvaardigt om niet te wachten op een raming met de gebruikelijke onzekerheidsmarge. De informatie zal volgens de huidige planning in december 2018 beschikbaar zijn. ❖ Rijk en Regio verwachten op basis van de tussenresultaten dat het afgesproken gemeenschappelijk maximum van € 40 miljoen exclusief BTW toereikend is voor de realisatie (verdeling 50/50 Rijk/Regio). ❖ Gezamenlijke besluitvorming met betrekking tot het nemen van een realisatiebesluit volgt kort na de gereedkoming van het FIS en kostenraming in januari 2019.
6.	<p>Spoorcorridor Leiden-Utrecht</p> <p>Rijk en Regio constateren dat:</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Bij instandhouding van de huidige lijnvoering tot 2030 op termijn een NMCA-knelpunt op deze lijn wordt verwacht (WLO hoog). ❖ Het doortrekken van de spitspendel die nu reeds rijdt tussen Leiden en Alphen naar Utrecht een kansrijke eerste stap is om de bereikbaarheid te verbeteren. <p>Rijk en Regio besluiten om:</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Het doortrekken van de spitspendel verder te onderzoeken, met de intentie om deze doortrekking zo snel mogelijk in te voeren. Hiertoe onderzoeken NS en ProRail hoe de spitspendel is in te passen in de dienstregeling en wat de eventueel benodigde kosten voor exploitatie en infrastructuur zijn. Partijen streven er naar dit onderzoek zo spoedig mogelijk uit te voeren met als doel voor het zomerreces van 2019 hierover een definitief besluit te nemen. ❖ De 'versnelde intercity'-variant nog steeds te beschouwen als na te streven eindbeeld. ❖ Het onderzoek naar de baanstabiliteit door experts te laten valideren. Hierbij wordt ook gekeken of er innovatieve oplossingen zijn voor het probleem. ❖ Te verkennen wat de vervolgstappen voor het langetermijnperspectief van 'versnelde intercity'-variant zijn. Waarbij zowel naar het belang van de bereikbaarheid van de regio als het landelijke netwerk wordt gekeken. ❖ Er naar te streven dat voor het zomerreces van 2019, definitieve afspraken worden gemaakt over het langetermijnperspectief van de lijn.
7.	<p>Motie Sienot / Merwede Lingelijn</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Provincie Zuid-Holland en het ministerie van IenW hebben in het kader van de motie Regionale knelpunten op het spoor (van hr. Sienot c.s.) ProRail gezamenlijk opdracht gegeven om de aard en de oplossingsrichtingen te onderzoeken voor het tekort aan zit- en staanplaatscapaciteit tijdens de ochtendspits op de MerwedeLingelijn. De uitkomst van dit onderzoek wordt in het tweede kwartaal van 2019 verwacht.
8.	<p>Optimalisatie Treinverbinding Dordrecht – Brabant</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Besluitvorming over eventuele realisatie en (co)financiering van de IC verbinding Dordrecht – Brabant voor de jaren 2020 tot en met 2024 zal, vanwege de nog lopende gesprekken tussen IenW en de regionale overheden over de hieraan te verbinden voorwaarden, na het BO MIRT plaatsvinden. ❖ IenW, provincie Zuid-Holland en provincie Noord-Brabant spreken af om nog voor het einde van dit jaar tot definitieve besluitvorming te komen.
9.	<p>A12 Gouda de Meern</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Gelet op de hoge notering van het traject A12 Knooppunt Gouwe-Knooppunt Oudenrijn in de NMCA besluiten IenW en PZH dat zij, op basis van de resultaten van het verkeersonderzoek naar dit traject, medio 2019 de mogelijkheden voor het starten van een MIRT-verkenning voor dit traject zullen bespreken. ❖ Het studiegebied omvat daarbij het gehele traject inclusief de beide knooppunten Gouwe en Oudenrijn. Het invloedsgebied in het onderzoek is uitgebreider en strekt zich uit over de A12 van Nootdorp tot aan Knooppunt Lunetten. ❖ De Gedeputeerde van Zuid-Holland constateert dat hij voldoende draagvlak in de regio heeft verworven om een MIRT-verkenning naar dit traject van de A12 te ondersteunen. ❖ De Minister van IenW zegt toe dat zij het gesprek hierover zal initiëren zodra de resultaten van het verkeerskundige onderzoek bekend zijn en de uitkomsten daarvan aanleiding geven voor een MIRT-verkenning naar dit traject.

10.	<p>MIRT-verkenning A4 knooppunt Burgerveen – N14</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ De Minister van IenW verhoogt het projectbudget van de MIRT-verkenning A4 knooppunt Burgerveen-N14 (van € 50 miljoen) met € 80 miljoen naar € 130 miljoen, zodat een nieuw Ringvaartaquaduct in zuidelijke richting met 4 rijstroken kan worden gerealiseerd. Hiermee wordt zowel een verkeersveiligheidsknelpunt als een verkeersdoorstromingsknelpunt opgelost op dit tracé van de A4 ten zuiden van Knooppunt Burgerveen. ❖ De regio (regio Midden-Holland en provincie Zuid-Holland) heeft de Minister van IenW schriftelijk verzocht om het project eerder uit te voeren en daarvoor het vanaf 2028 beschikbare budget naar voren te halen. De Minister geeft aan een eerdere realisatie van dit project, dat ook in het Regeerakkoord is genoemd, na te streven. De financiële inpassingsopgave is echter groter geworden als gevolg van het bovengenoemde besluit. Verder is op dit moment nog niet duidelijk uit welke maatregelen de Voorkeursbeslissing precies zal bestaan en wat de kosten ervan zijn. De Minister zegt toe naar de mogelijkheden voor een eerdere realisatie te kijken wanneer ze de Voorkeursbeslissing neemt (medio 2019).
11.	<p>Voortgang A20 Nieuwerkerk a/d IJssel-Gouda</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Het Rijk heeft de financiële reservering ad € 178 miljoen, prijspeil 2018, voor de verbreding van de A20 Nieuwerkerk aan den IJssel - Gouda in de Rijksbegroting 2019 naar voren gehaald, zodat de realisatiefase versneld kan starten in 2021. ❖ Taakstellend budget voor realisatie van het VKA zal worden vastgesteld bij het nemen van de voorkeursbeslissing ❖ Vanwege de meerkosten van de versnelling betaalt de regio aan het Rijk 50% van de externe Planstudiekosten, tot een maximum van € 1 miljoen prijspeil 2018, inclusief BTW. ❖ Rijk en regio sluiten een bestuursovereenkomst over de aanpak en de realisatie van de A20, waarin ook bovenstaande afspraken worden vastgelegd. <ul style="list-style-type: none"> • In deze overeenkomst spreken Rijk en regio tevens af welke partij verantwoordelijk is voor aanvullende bereikbaarheidsmaatregelen en meekoppelkansen, zo mogelijk inclusief uiterste realisatiedatum.
12.	<p>Buisleidingen Zeeland</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Het BO MIRT neemt er kennis van dat het CUST-project meedoet aan de verkenning van buisleidingen als nieuwe transportmodaliteit en de passende rol van de overheid daarbij. Het resultaat van deze verkenning komt beschikbaar in het najaar van 2019. De verkenning levert een afwegingskader op aan de hand waarvan de overheid zijn eigen rol en betrokkenheid bij de betreffende buisleiding kan bepalen.
13.	<p>Corridor Rotterdam/Antwerpen</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Rijk en Regio blijven inzetten op de versterking van de concurrentiekracht van de Zuidwestelijke Delta. Hiervoor ontwikkelen zij een aantal concrete voorstellen voorlopig gericht op binnenvaart, buisleidingen en betrouwbare netwerken. Daarnaast wordt gekeken welke functie de Zuidwestelijke Delta kan vervullen binnen de Eurodelta. ❖ Voor de verschillende sporen (in elk geval: binnenvaart, buisleidingen, beter benutten vaarwegen) worden plannen van aanpak en vervolganalyses opgesteld. ❖ Regio's en Rijk stemmen de activiteiten uit Corridor Rotterdam Antwerpen af met het programma goederencorridors om te zorgen voor uniformiteit in werkwijze. In een later stadium wordt gezien of nauwere aansluiting tussen de 2 programma's mogelijk en zinvol is. ❖ Regio's en Rijk verkennen of voor de langere termijn een gebiedsfoto op het schaalniveau Eurodelta wenselijk is. ❖ In het Bestuurlijk Overleg van Zuidwest Nederland in najaar 2019 worden de resultaten van afspraken neergelegd.
14.	<p>Rail Gent Terneuzen</p> <p>Rijk en Regio:</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Nemen kennis van de resultaten van de eerste studiefasen van het met Europese CEF-middelen gesubsidieerde onderzoek "Optimalisatie Railontsluiting Gent – Terneuzen". ❖ Daarin zal naast de nut en noodzaak van infrastructurele maatregelen ook onderzoek gedaan worden naar alternatieve oplossingen die kunnen bijdragen aan de opgave, zoals benuttingsmaatregelen. ❖ Organiseren in de eerste helft van 2019 op basis van de voorlopige resultaten van dit

	<p>onderzoek een bestuurlijk ronde tafel gesprek, waaraan regionale en federale overheden van België en Nederland deelnemen. De gezamenlijke (grensoverschrijdende) opgave staat hierin centraal. Doel is bestuurlijk commitment te krijgen over inhoud (incl. gedeeld beeld van de knelpunten) en vervolgproces.</p> <p>❖ Zullen in het BO MIRT van 2019 op basis van de uitkomsten van het onderzoek en de ronde tafel beoordelen of en zo ja welke vervolgstappen noodzakelijk zijn.</p>
15.	<p>Samenwerkingsafspraken slimme en duurzame mobiliteit</p> <p>❖ Om samen nog slagvaardiger te werken aan een betere bereikbaarheid en verkeersveiligheid en het verduurzamen van de mobiliteit spreken Rijk en regio af te komen tot een verdere bundeling van een aantal effectieve en efficiënte maatregelen en initiatieven, zoals fietsstimulering, smart mobility, duurzame mobiliteit, parkeren, werkgeversaankpak en logistiek; zonder hierbij in elkaars verantwoordelijkheden te treden.</p> <p>❖ Als eerste stap op weg naar een structurele en gebundelde aanpak spreken Rijk en regio voor 2019 het volgende af:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <u>File-aanpak</u>: om de files op korte termijn aan te pakken investeert het Rijk in de regio door op strategische locaties meer bergers en weginspecteurs in te zetten. Daarnaast worden er verbeteringen doorgevoerd bij het Prins Clausplein, wordt de afrit bij de A15 richting de N3 verbeterd en wordt de omleidingsroute bij de Beneluxtunnel voor vrachtwagens verbeterd. • <u>Fiets</u>: <ul style="list-style-type: none"> ○ De provincie Zuid-Holland ontvangt een bijdrage van € 1,857 miljoen inclusief BTW van het Rijk voor de snelfietsroute Leiden-Katwijk. De provincie zet in op fietsstimulering in samenwerking met werkgevers en werkgevers en past waar mogelijk de principes van circulair bouwen toe in de aanleg. ○ Voor de MetropoolRegio Rotterdam Den Haag wordt een bedrag van € 1,857 miljoen gereserveerd ten behoeve van de snelfietsroute Greenport Westland-Rotterdam. Als de route komend voorjaar bestuurlijk rond is dan kan een definitieve afspraak gemaakt worden voor een rijksbijdrage voor deze route. ○ Voor de provincie Zeeland wordt een bedrag van € 1,857 miljoen gereserveerd ten behoeve van de snelfietsroute Zelzate-Terneuzen. Als de route financieel en bestuurlijk rond is dan kan volgend jaar een definitieve afspraak gemaakt worden voor een rijksbijdrage voor deze route. • <u>Fietsparkeren</u>: <ul style="list-style-type: none"> ○ Om meer mensen gebruik te laten maken van de fiets en de fiets-treinreis aantrekkelijker te maken willen Rijk en regio gezamenlijk investeren in fietsenstallingen bij stations. ○ Zeeland: <ul style="list-style-type: none"> - Rijk en regio onderzoeken gezamenlijk de mogelijkheden om de inpandige stalling van station Middelburg efficiënter te benutten; eventueel met behulp van fysieke maatregelen. Mocht dit onvoldoende soelaas bieden om de opgave voor 2030 te halen, dan zal de gemeente samen met het Rijk de mogelijkheden voor aanvullende fietsparkeercapaciteit nabij het station onderzoeken. - Rijk en regio investeren samen op basis van een kostenverdeling van 40 respectievelijk 60 procent in de realisatie van extra maaiveldstallingen bij de stations van Goes en Kapelle-Biezelinge. De gemeenten hebben de intentie om de regionale bijdrage vóór 1 juni 2019 te reserveren. ○ Zuid-Holland <ul style="list-style-type: none"> - Rijk en regio investeren samen, op basis van een kostenverdeling van 40 respectievelijk 60 procent in de realisatie van extra maaiveldstallingcapaciteit bij de stations van Zwijndrecht, De Vink, Dordrecht Zuid, Gouda Goverwelle, Gorinchem, Voorhout, Dordrecht Stadspolders, Hillegom, Bodegraven, Sliedrecht Baanhoek en Sliedrecht. - Voor de afronding van het voorbereidingstraject voor een stalling bij Leiden

	<p>Centraal en bij Dordrecht (zuidzijde) zal geld beschikbaar worden gesteld door Rijk en regio op basis van een kostenverdeling van 40 respectievelijk 60 procent. Medeoverheden hebben de intentie de benodigde financiële ruimte te vinden voor realisatie.</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ MRDH <ul style="list-style-type: none"> - Rijk en regio investeren samen, op basis van een kostenverdeling van 40 respectievelijk 60 procent in de realisatie van extra stallingcapaciteit bij het station Rotterdam Alexander en extra maaiveldsstallingcapaciteit bij station Delft Zuid. - Rijk en regio investeren samen, op basis van een kostenverdeling van 40 respectievelijk 60 procent in de voorbereiding van oplossingsvarianten(en) van stallingtekorten bij de stations van Rotterdam Centraal (noordzijde), Rotterdam Centraal (centrumzijde), Rotterdam Blaak en Rijswijk. • <u>Veiligheid N-wegen</u>: Regio en Rijk spreken af de verkeersveiligheid van provinciale N-wegen te verbeteren. Het Rijk stelt hiervoor maximaal € 2.178.677 ter beschikking aan Zuid-Holland en maximaal € 1.650.122 aan Zeeland. Provincies kunnen hiervoor plannen indienen die worden beoordeeld op basis van het afsprakenkader. • <u>Mobility as a Service</u>: pilot Rotterdam – The Hague Airport. Op 1 november is de inschrijving voor de Raamovereenkomst voor de 7 nationaal opschaalbare MaaS-pilots gesloten. De definitieve gunning is voorzien per 7 december 2018. Vervolgens worden via regionale minicompetities de MaaS-aanbieders geselecteerd. De aanbesteding voor de pilot Rotterdam – The Hague Airport start begin januari 2019. De pilot vormt een gezamenlijk leertraject, wordt gefinancierd door Rijk en regio en maakt onderdeel uit van de Korte Termijn Aanpak van het Gebiedsgericht Bereikbaarheidsprogramma MRDH. • <u>Smart mobility</u>: <ul style="list-style-type: none"> ○ Rijk en regio komen uiterlijk in juni 2019 tot concretisering van versnelde digitalisering en organisatieontwikkeling in het wegbeheer, als onderdeel van 'digitaal de weg op orde'. De inzet hierbij is dat in 2023 90% actualiteit, betrouwbaarheid en correctheid van publieke data moet zijn bereikt. Voor ondersteuning in de planvorming heeft het Rijk € 1 miljoen beschikbaar voor alle regio's gezamenlijk. De uitwerking hiervan landt in de verdere uitwerking van de Krachtenbundeling smart mobility. ○ Regio en Rijk spreken tevens af een versnelling te geven aan de vervanging van conventionele Verkeersregelininstallaties door nieuwe intelligente Verkeersregelininstallaties (iVRI's) die kunnen communiceren met voertuigen, fietsers, OV etc. Uiterlijk in juni 2019 nemen Rijk en regio besluiten over aantallen, locaties, impact, uitroltempo als ook financieringsverdeling; ○ Voorwaarde voor alle inspanningen en besluiten is dat uiterlijk Q1 2019 alle eerder gemaakte afspraken in BBV ITS en Talking Traffic zijn nagekomen en (op straat) opgeleverd, voor zover binnen controle van wegbeheerders mogelijk. <p>Alle genoemde bedragen zijn inclusief BTW.</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Rijk en regio komen in het BO MIRT van najaar 2019 met een gezamenlijk voorstel hoe deze eerste stap richting bundeling kan worden doorontwikkeld tot een gezamenlijke en gestructureerde aanpak in de vorm van een werkagenda Slimme en Duurzame mobiliteit. De uitvoering van de maatregelen uit het Klimaatakkoord maken hier deel van uit. Daarbij zal nadrukkelijk de verbinding worden gelegd met het gebiedsprogramma metropoolregio Rotterdam-Den Haag.
--	---

BO MIRT Noordwest-Nederland

1.	<p>Corridorstudie Amsterdam – Hoorn: multimodaal mobiliteitspakket</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Rijk en regio nemen het principe besluit voor een multimodaal mobiliteitspakket voor het corridorgebied Amsterdam-Hoorn. ❖ Op dit moment is het definitief vaststellen van het pakket nog niet mogelijk omdat de
----	---

	<p>laatste hand wordt gelegd aan het bijeenbrengen van het benodigde budget en de toetsing van de ontwerpen voor het hoofwegennet op de aspecten ontwerprichtlijnen en verkeersveiligheid.</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Het multimodaal mobiliteitspakket omvat de volgende maatregelen: <ul style="list-style-type: none"> • De pakketten Quick Wins en mobiliteitsmanagement (pakket 1 en 2). • Infrastructurele maatregelen aan het traject A8-A7 ten behoeve van de doorstroming (pakket HWN-midden). • Een ongelijkvloerse kruising van weg en spoor bij de Guisweg in de gemeente Zaanstad en het optimaliseren van de aansluitingen van dit gebied op de A8 door het volledig maken van aansluiting 3. • Verbetering van de doorstroming N516 en de aansluiting op de A8 (AVANT Alternatief B). • Het verbeteren van de doorstroming op het onderliggend wegennet bij de aansluiting Hoorn van de A7 richting Hoorn. ❖ Hiermee wordt tevens ingezet op het faciliteren van de gewenste bereikbaarheid voor belangrijke woningbouwopgaven bij OV-knooppunten in de MRA (Zaanstad en Purmerend) en Hoorn. ❖ De financiële omvang van het gewenste multimodale mobiliteitspakket bedraagt circa € 535 - € 565 miljoen¹. Dit bedrag is gebaseerd op de versoberde varianten van knooppunt Zaandam en is exclusief enkele PM-posten. ❖ Door partijen zijn concrete financiële bijdragen toegezegd om bovengenoemde ambitie te kunnen realiseren. Uitgaande van het bovengenoemde bedrag is daarmee zicht op financiële dekking vanuit Rijk en regio. ❖ Rijk en regio spannen zich in om voor de Statenverkiezingen van 20 maart 2019 de resterende financiële dekking helemaal rond te krijgen. ❖ De in het HWN-midden-pakket opgenomen openstelling van de reserverijstroken in de Coentunnels hebben als doel om de doorstroming van de A10 te verbeteren en de congestievorming voor de Coentunnels te voorkomen. Onderzocht gaat worden of deze doelen ook door middel van aanpassing van het openstellingregime gehaald kunnen worden en wat hiervan de technische en financiële consequenties zijn. ❖ Bij een volledige financiële dekking van het pakket zal: <ul style="list-style-type: none"> • De verdere uitwerking van deze afspraak voor de MIRT-verkenning Corridorstudie Amsterdam-Hoorn zal medio 2019 resulteren in een gezamenlijk Voorkeursbesluit en in een Rijk-regio bestuursovereenkomst. • De verdere uitwerking van deze afspraak voor de verkenning Guisweg zal uiterlijk 2019 resulteren in een gezamenlijk Voorkeursbesluit en in een Rijk-regio bestuursovereenkomst. • De verdere uitwerking van deze afspraak voor de verkenning AVANT zal uiterlijk 2019 resulteren in een gezamenlijk Voorkeursbesluit. ❖ Partijen hebben aandacht voor de leefbaarheid. Partijen zullen voor het hele pakket milieu-effectenrapportages uitvoeren. ❖ Vanwege de relatie tussen de Corridorstudie en het programma Samen Bouwen aan Bereikbaarheid zal binnen de programmalijn Netwerken Ringen en de Stad, waar wordt gewerkt aan ontwikkelperspectieven voor Verstedelijking en Bereikbaarheid in de MRA, ook worden gerapporteerd over de effecten van het aanpassen van het snelheidsregime van de A10 en A8 op onder andere doorstroming, leefbaarheid en luchtkwaliteit.
2.	<p>MIRT-verkenning Multimodale Knoop Schiphol</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ De Verkenning Multimodale Knoop Schiphol is ver gevorderd. Doel is om een oplossing te vinden die de reizigersgroei op de middellange termijn in voldoende mate accommodeert voor zowel de treinperrons, het busstation, het Jan Dellaertplein als Schiphol Plaza. ❖ In het MIRT-onderzoek Bereikbaarheid Zuidwestkant Amsterdam – Schiphol Hoofddorp (ZWASH) worden de lange termijn (vanaf 2030/2035) opgaven en ontwikkelrichtingen onderzocht. ❖ Rijk, regio, Schiphol, NS en ProRail hebben gezamenlijk geconstateerd dat de twee nu

¹ prijspeil 2018, bandbreedte -30% tot +20% en inclusief BTW.

	<p>voorliggende onderzoeksalternatieven vanwege de hoge kosten in combinatie met de mate van oplossend vermogen niet te financieren zijn.</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Bovendien zouden het regret investeringen kunnen zijn met het oog op de in ZWASH nog te bepalen lange termijn bereikbaarheidsoplossing en is de verwachting dat ze niet voor 2027 opgeleverd kunnen worden en ingewikkelde bouwfaserings met veel hinder kennen. ❖ Er is daarom gekozen om een breed pakket maatregelen, samengesteld uit de twee huidige alternatieven, uit te werken dat sneller en goedkoper te realiseren is dan de voorgestelde alternatieven en naar verwachting voldoende oplossend vermogen heeft voor de veiligheid en capaciteit op de middellange termijn. ❖ Dit pakket wordt als derde alternatief meegenomen in de besluitvormingsfase van de Verkenning. ❖ De verwachting is dat de Voorkeursbeslissing in het voorjaar van 2019 genomen kan worden, gelijktijdig met het sluiten van een bestuursovereenkomst tussen Rijk en betrokken partners. ❖ Vooruitlopend op de uitvoering van het maatregelenpakket, waartoe naar verwachting in het voorjaar besloten zal worden, zal IenW op zo kort mogelijke termijn aan ProRail opdracht verlenen om het meest urgente capaciteitsknelpunt aan te pakken. ❖ Partijen hebben afgesproken dat het van essentieel belang is dat gezamenlijk voortvarend wordt gewerkt aan een oplossing om de capaciteits- en veiligheidsknelpunten op lange termijn het hoofd te bieden op en rond Schiphol. De richtinggevende keuzes voor de lange termijn worden in 2019 opgeleverd door ZWASH. Hierbij is het essentieel dat er zicht is op de woningbouwopgave aan de (zuid)westkant van Amsterdam en besluitvorming over de toekomst van Schiphol via de Luchtvaartnota. ❖ De reeds eerder gemaakte reservering van € 250 miljoen in het Infrastructuurfonds blijft beschikbaar voor zowel de realisatie van de voorkeursbeslissing als voor de lange termijnoplossing voor de OV-bereikbaarheid van Schiphol. Afgesproken is dat de andere partijen ook de middelen, zoals toegezegd bij de start van de Verkenning Multimodale Knoop Schiphol, gereserveerd houden voor beide doelen.
3.	<p>Programma U Ned Korte termijn aanpak</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Rijk en Regio besluiten om op hoofdlijnen het pakket van maatregelen voor de korte termijn-aanpak van het programma U Ned vast te stellen voor de periode 2019-2021: <ul style="list-style-type: none"> • logistiek; • werkgeversaanpak, en; • doelgroepenbenadering. <p>De maatregelen zijn in het eerste kwartaal van 2019 nader uitgewerkt.</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ De Programmaraad U Ned stuurt op effecten van de resultaatgerichte afspraken, monitoring gebaseerd op effecten, de uitvoering van maatregelen is ondergebracht in de organisatie GoedopWeg. Beleids- en strategische keuzes, beleidsmonitoring en besluiten ten aanzien van aanvullende tranches worden genomen door de Programmaraad in overleg met de Stuurgroep Goedopweg. De Programmaraad wordt tweemaal per jaar op de hoogte gehouden van de voortgang van de KTA U Ned. De eerste keer is in het eerste kwartaal van 2019 en dan zal de inhoud van het pakket worden toegelicht.
4.	<p>Programma U Ned MIRT-onderzoek Wonen, Werken, Bereikbaarheid en Leefbaarheid in de Metropoolregio Utrecht</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Rijk en regio starten een MIRT-onderzoek Wonen, Werken, Bereikbaarheid en Leefbaarheid in de metropoolregio Utrecht, op basis van een vastgesteld plan van aanpak.
5.	<p>Programma U Ned Vervolg op preverkenning Multimodale Knoop Utrecht Centraal - Utrecht Science Park</p> <p>Rijk en regio constateren dat de preverkenningsfase afgerond is en nemen voor de volgende</p>

	<p>fasen de onderstaande besluiten:</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Rijk en regio stellen de resultaten van de pre-verkenning vast². ❖ No regret maatregelen: <ul style="list-style-type: none"> • Rijk en regio constateren dat er een pakket aan no-regret- maatregelen ligt met een bandbreedte van € 155-215 miljoen exclusief BTW in de periode 2019-2025. • Rijk en regio: <ul style="list-style-type: none"> ◦ delen het belang van het starten met no regretmaatregelen; ◦ constateren dat er een pakket van maatregelen ligt dat kan bijdragen aan een goede bereikbaarheid van het USP en het ontlasten van Utrecht Centraal in combinatie met het mogelijk maken van de huidige plannen voor woon- en werklocaties, zoals de Merwedekanaalzone; ◦ werken dit pakket gefaseerd uit tot projectbesluiten en brengen daarbij de effecten hiervan in beeld en beoordelen deze in onderlinge samenhang om binnen het pakket te kunnen prioriteren; ◦ gezien het belang om nu te starten reserveren partijen nu € 45 miljoen (incl. BTW) volgens de volgende verdeling Rijk € 15 miljoen, provincie Utrecht € 15 miljoen, gemeente Utrecht € 15 miljoen. ◦ mandateren de programmaraad om projectbesluiten te nemen voor de bij het vorige punt gereserveerde middelen. ❖ Rijk en regio werken in een vervolg op pre-verkenning de mogelijke projecten uit die voor de middellange termijn 2025-2030 - aanvullend op al afgesproken en te realiseren no-regretmaatregelen - nodig zijn om de groei binnen de MRU mogelijk te maken aansluitend op het bestaande en toekomstige verstedelijkingsprogramma en die beantwoorden aan de programmadoelen U Ned. Op basis van de uitkomsten van de preverkenning gaat het in ieder geval om: verhogen snelheid SUNIJ-tram, verlengen Uithoftram tot Zeist, een HOV oostwest-verbinding tussen Lunetten en Westraven/Leidsche Rijn, de ontwikkeling van station Lunetten-Koningsweg. Hierbij wordt rekening gehouden met het ontlasten van Utrecht Centraal en de lange termijnperspectieven zoals die in het Toekomstbeeld OV, verstedelijkingsstrategie van de U10 en het MIRT-onderzoek wordt opgeleverd. ❖ Rijk en regio spreken de intentie uit om op basis van bij het voorgaande besluit genoemde vervolg en in samenhang met de verdere uitwerking van de verstedelijkingsstrategie in het BO MIRT 2019 een selectie en fasering van maatregelen vast te stellen. Op basis van oplossend vermogen, het perspectief op alternatieve bekostiging en de budgettaire kaders van alle partijen wordt bepaald voor welk(e) project(en) in 2019 een verkenning wordt gestart. Mogelijk resterende opgaven worden meegenomen in het reeds gestarte MIRT-onderzoek voor de regio Utrecht waarin wonen, werken en bereikbaarheid in samenhang voor de lange termijn worden onderzocht. ❖ De kosten van het voorbereiden van projectbesluiten en het uitvoeren van het vervolg op de pre-verkenning worden gedragen door het budget voor het programma U Ned van € 500.000 jaarlijks, zoals reeds in het BO MIRT van juni 2018 was afgesproken, waarbij partijen met elkaar in overleg treden als het beschikbare budget uitgeput dreigt te raken. ❖ Rijk en regio mandateren de programmaraad U Ned om de inhoudelijke afstemming te borgen tussen de uitwerking van projectbesluiten, het vervolgonderzoek pre-verkenning en het MIRT-onderzoek. De programmaraad betreft daar ook de uitkomsten van de netwerkuitwerking van het Toekomstbeeld OV bij. ❖ In het BO MIRT najaar 2019 zullen de volgende resultaten geagendeerd worden: <ul style="list-style-type: none"> • Voortgangsbericht uitvoering KTA • Projectbesluiten No Regret fase tot 2025 • Resultaten vervolgonderzoek pre-verkenning maatregelen 2025-2030 • Deelresultaten/producten fase 1 en 2 MIRT-onderzoek
6.	Programma 'Samen Bouwen aan Bereikbaarheid'

² Bijlage 1 Rapportage Preverkenning Arcadis

	<p>Slimme en Duurzame Mobiliteit 2019-2021</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Rijk en regio spreken af om in 2019 gezamenlijk uitvoering te geven aan een pakket aan maatregelen dat bijdraagt aan het mitigeren van de NMCA- en regionale knelpunten in de Metropoolregio Amsterdam, het verbeteren van de bereikbaarheid van de economische toplocaties en woningbouwlocaties en het functioneren van het daily urban system en aan een duurzamer mobiliteit systeem ❖ Voor de uitvoering van dit maatregelenpakket stelt het Rijk € 9 miljoen (inclusief BTW) beschikbaar, hetzelfde bedrag als in 2018. In het actieprogramma is de bijdrage per project van de Regio vastgesteld (minimaal 50% per maatregel). ❖ Rijk en regio ontwikkelen gezamenlijk een maatregelenpakket voor de periode 2020-2022. Besluitvorming over dit pakket, inclusief (meerjarige) financiering vindt plaats in het Bestuurlijk Overleg MIRT van najaar 2019.
7.	<p>Programma 'Samen Bouwen aan Bereikbaarheid' Stedelijke Bereikbaarheid</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Bij de start van het programma Samen Bouwen aan Bereikbaarheid is afgesproken om een aantal projecten ten aanzien van stedelijke bereikbaarheid in het programma onder te brengen. Het gaat om projecten die tot 2030 bijdragen aan een betere bereikbaarheid in relatie tot de verstedelijking. Het gaat om een pakket van € 160 miljoen, dat door de regio gefinancierd wordt: Kwaliteitsverbetering OV-knooppunt Almere Centrum, metrohalte Sixhaven, HOV Almere, IJburg/ Weesp, tram- en fietsverbinding Amsterdamse brug en de afrit S114 1^e fase/ontsluiting ontwikkeling Sluisbuurt IJburg. ❖ Rijk en regio werken in 2019 samen om voortgang te boeken op de in 2018 gestarte Actieagenda Stedelijke Bereikbaarheid en deze voor de periode 2019-2022 verder door te ontwikkelen op de volgende punten: <ul style="list-style-type: none"> • Versnellen woningbouw MRA - knelpunten bereikbaarheid Amsterdam Oost: <ul style="list-style-type: none"> ○ Mobiliteitsplan Zeeburgereiland en IJburg; ○ A10 Noord tussen aansluiting Zeeburgereiland en knooppunt Watergraafsmeer; ○ Fietsverbinding Zeeburgereiland-Oostelijk Havengebied en oeververbinding naast de Amsterdamse brug. • Versnellen woningbouw MRA - knelpunten bereikbaarheid Almere Centrum: werkatelier verdichting Almere Centrum. • IJ-oeververbindingen: Naast metrohalte Sixhaven zal ook de bredere bereikbaarheidsopgave aan de IJ-oever betrokken worden, zoals de verbinding Stenen Hoofd. Daarbij wordt samengewerkt met de betrokken stakeholders, waardoor de verschillende aspecten van de oeververbindingen kunnen worden afgewogen. ❖ Rijk en regio werken in 2019 ook samen aan de ontwikkeling van twee nieuwe onderwerpen binnen de actieagenda Stedelijke Bereikbaarheid: <ul style="list-style-type: none"> • Kennisteam autoluw verstedelijken in de MRA; • Regionale park & ride in de MRA.
8.	<p>Programma 'Samen Bouwen aan Bereikbaarheid' MIRT-onderzoek Zuidwest Amsterdam/Schiphol/Hoofddorp</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Het MIRT-onderzoek Zuidwest Amsterdam/Schiphol/Hoofddorp (ZWASH) integreert de vele afzonderlijke trajecten met betrekking tot mobiliteit, knooppuntontwikkeling en (ruimtelijk economische) duurzame gebiedsontwikkeling op verschillende schaalniveaus en maakt de samenhangende ontwikkelingsstrategie voor de lange termijn voor de kerncorridor Hoofddorp – Schiphol – Amsterdam Zuid inclusief de landzijdige bereikbaarheid van Schiphol en de ruimtelijk-economische ontwikkeling van het gebied. ❖ Momenteel loopt er ook een MIRT-verkenning naar de Multimodale Knoop Schiphol. Na besluitvorming over de korte termijn worden de resterende lange termijn vraagstukken ten aanzien van de landzijdige bereikbaarheid van Schiphol en de MKS meegenomen in het MIRT-onderzoek ZWASH. De besluitvorming over het MIRT-onderzoek wordt daarom afgestemd op de stappen in de besluitvormingstrajecten van de meest relevante raakvlaktrajecten.

	<ul style="list-style-type: none"> ❖ De besluitvorming over het MIRT-onderzoek valt samen met die van de langetermijnperspectieven die voortkomen uit programmalijn netwerken, ringen en de stad. ❖ In het voorjaar van 2019 worden aan de hand van kansrijke ontwikkelrichtingen richtinggevend uitspraken gemaakt over de samenstelling en afronding van de ontwikkelstrategie en over de doorwerking in andere trajecten ❖ Tijdens het Bestuurlijk Overleg MIRT Noordwest Nederland van najaar 2019 zal besluitvorming plaatsvinden over de te kiezen richting en vervolgacties.
9.	<p>Programma 'Samen Bouwen aan Bereikbaarheid' Netwerken, Ringen en de Stad</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Er is op 15 maart 2018 een breed onderzoek gestart naar de toekomst van de netwerken, ringen en de stad in relatie tot de verstedelijking in de MRA-regio. Het gaat om alle vervoersmodaliteiten. Doelstelling is om het verkeer- en vervoerssysteem rond Amsterdam, met focus op de multimodale draaischijf rond Amsterdam, in beweging te houden en optimaal bij te dragen aan de programma-opgaven. ❖ In 2018 is vanuit Netwerken, Ringen en de Stad onderzoek gedaan naar (1) de werking van het Daily Urban System in de MRA en (2) de ontwikkeling van de woningbouw, werkgelegenheid en infrastructuur; de Ruimtelijke Atlas MRA. Daarnaast is in werkateliers Haven Stad/ZaanIJ met overheden, bedrijfsleven en kennispartners onderzocht hoe integrale keuzes op vlak van wonen, werken en bereikbaarheid in praktische adaptieve stappen kunnen worden uitgewerkt. Deze resultaten worden gebruikt bij het opstellen van de integrale ontwikkelperspectieven in 2019 op basis waarvan richtinggevend keuzes gemaakt kunnen worden ten aanzien van de spoor-, wegen en ov-netwerken en ringen in de MRA tot 2040. ❖ MIRT-verkenning Rottepolderplein: De startbeslissing is op 14 november 2018 door de Minister ondertekend. Deze wordt gefinancierd vanuit het programmabudget. Het gaat om € 30 miljoen van de € 200 miljoen wegenbudget dat onderdeel uitmaakt van het programma, conform de afspraken van 15 maart 2018. De MIRT-verkenning maakt daarmee verder onderdeel uit van het programma Samen Bouwen aan Bereikbaarheid. ❖ A27 in relatie tot de programmaopgaven: Op basis van de producten van de programmalijn Netwerken, Ringen en de Stad wordt najaar 2019 besloten of de verbreding van de A27 onderdeel uitmaakt van het programma Samen Bouwen aan Bereikbaarheid. De vastgestelde resultaten uit het MIRT-onderzoek Oostkant Amsterdam (MOOA) worden hierbij benut. Aanvullend wordt onderzocht welke slimme maatregelen/quick wins, die bijdragen aan het doel van de programmalijn, de problematiek op de A27 helpen aan te pakken. Hierbij wordt gekeken naar het gedeelte tussen knooppunt Eemnes en Almere.
10.	<p>MIRT-verkenning A4 knooppunt Burgerveen – N14</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ De Minister van IenW verhoogt het projectbudget van de MIRT-verkenning A4 knooppunt Burgerveen-N14 (van € 50 miljoen) met € 80 miljoen naar € 130 miljoen, zodat een nieuw Ringvaartaquaduct in zuidelijke richting met 4 rijstroken kan worden gerealiseerd. Hiermee wordt zowel een verkeersveiligheidsknelpunt als een verkeersdoorstromingsknelpunt opgelost op dit tracé van de A4 ten zuiden van Knooppunt Burgerveen. ❖ De regio Midden-Holland en de provincie Zuid-Holland hebben de Minister van IenW schriftelijk verzocht om het project eerder uit te voeren en daarvoor het vanaf 2028 beschikbare budget naar voren te halen. De Minister geeft aan een eerdere realisatie van dit project, dat ook in het regeerakkoord is genoemd, na te streven. De financiële inpassingsopgave is echter groter geworden als gevolg van het bovengenoemde besluit. Verder is op dit moment nog niet duidelijk uit welke maatregelen de Voorkeursbeslissing precies zal bestaan en wat de kosten ervan zijn. De Minister zegt toe naar de mogelijkheden voor een eerdere realisatie te kijken wanneer ze de Voorkeursbeslissing neemt (medio 2019).
11.	<p>Proces Toekomstbeeld OV</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Rijk, regio en OV-sector nemen kennis van de voortgang van het lopende proces van de

	<p>uitwerking van het Toekomstbeeld OV.</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Parallel aan de landelijke uitwerking van het Toekomstbeeld OV wordt gewerkt aan regionale uitwerkingen voor de provincies Noord-Holland en Flevoland en de provincie Utrecht. In beide uitwerkingen werken Rijk, regio en spoorsector samen. De regionale uitwerkingen hebben een bredere scope en een meer gedetailleerd uitwerkingsniveau dan de landelijke uitwerking, maar is daar wel op gebaseerd. ❖ De regionale uitwerkingen zijn naar verwachting uiterlijk derde kwartaal 2019 gereed en bevatten een nadere invulling en concretisering van stedelijk en regionaal OV in samenhang met het (inter)nationale netwerk. De regio wil de uitkomsten op het BO MIRT – OV en Spoortafel van 2019 agenderen om gezamenlijke (vervolg)afspraken te kunnen maken en/of richtinggevende besluiten te kunnen nemen. ❖ Rijk, regio en OV-sector nemen kennis van het opstellen van de contouren van het Toekomstbeeld OV, hetgeen besproken zal worden aan de landelijke OV- en Spoortafel in februari 2019.
12.	<p>Spoorcorridor Leiden-Utrecht</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Rijk en Regio constateren dat: <ul style="list-style-type: none"> • Bij instandhouding van de huidige lijnvoering tot 2030 op termijn een NMCA-knelpunt op deze lijn wordt verwacht (WLO hoog). • Het doortrekken van de spitspendel die nu reeds rijdt tussen Leiden en Alphen naar Utrecht een kansrijke eerste stap is om de bereikbaarheid te verbeteren. ❖ Rijk en Regio besluiten om: <ul style="list-style-type: none"> • Het doortrekken van de spitspendel verder te onderzoeken, met de intentie om deze doortrekking zo snel mogelijk in te voeren. Hiertoe onderzoeken NS en ProRail hoe de spitspendel is in te passen in de dienstregeling en wat de eventueel benodigde kosten voor exploitatie en infrastructuur zijn. Partijen streven er naar dit onderzoek zo spoedig mogelijk uit te voeren met als doel voor het zomerreces van 2019 hierover een definitief besluit te nemen. • De ‘versnelde intercity’-variant nog steeds te beschouwen als na te streven eindbeeld. • Het onderzoek naar de baanstabieleit door experts te laten valideren. Hierbij wordt ook gekeken of er innovatieve oplossingen zijn voor het probleem. • Te verkennen wat de vervolgstappen voor het langetermijnperspectief van ‘versnelde intercity’-variant zijn. Waarbij zowel naar het belang van de bereikbaarheid van de regio als het landelijke netwerk wordt gekeken. • Er naar te streven dat voor het zomerreces van 2019, definitieve afspraken worden gemaakt over het langetermijnperspectief van de lijn.
13.	<p>Woningbouwafspraken Metropoolregio Amsterdam</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ In het bestuurlijk overleg Woningmarkt van 10 oktober 2018 hebben Rijk en regio afspraken gemaakt over de ontwikkeling van het instrument ‘Maatwerk middenhuur’ (de ‘noodknop’) om exorbitante prijsstijgingen in het middeldure huuraanbod tegen te gaan, over een gezamenlijke nadere analyse van de investeringscapaciteit corporaties, de uitwerking van een co-financieringsmodel in relatie tot de transformatiefaciliteit in oprichting, de inzet van BZK om mogelijk financieel bij te dragen aan de flexibele personele schil en het geven van een gezamenlijke opdracht aan een externe partij om de stapeling van kosten voor particuliere eigenaren in beeld te brengen. ❖ Bovenstaande inzet wordt door Rijk en regio verder uitgewerkt in concrete afspraken, met als doel deze in de woondeal te verankeren. ❖ Voor de woningbouw-versnellingslocaties (Zaanstad/Purmerend, Amsterdam Zeeburgereiland/IJburg, Almere Centrum, Westflank Haarlemmermeer) zijn in de afgelopen periode goede stappen gezet en wordt per deelgebied het volgende afgesproken: <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Verdichting station Purmerend, verdichting station Zaandam Kogerveld, herontwikkeling Achtersluispolder (gezamenlijk +/- 20.000 woningen)</i> <ul style="list-style-type: none"> • In het kader van de Corridorstudie Amsterdam – Hoorn (zie agendapunt 3.2) zijn afspraken gemaakt, die bijdragen aan de bereikbaarheid van Zaandam (inclusief Poelenburg) en Purmerend. Hiermee wordt aan een belangrijke

	<p>randvoorwaarde voor woningbouwontwikkeling voldaan.</p> <ul style="list-style-type: none"> De gemeenten Zaanstad en Purmerend bevorderen dat eventuele aanvragen voor de transformatiefaciliteit van BZK met voorrang op deze versnellingslocaties worden gericht, om zo extra ontwikkelkracht te organiseren. <p>2. <i>Verdichting in het stadscentrum van Almere (+/- 2.500 woningen)</i></p> <ul style="list-style-type: none"> De gemeente Almere werkt op dit moment intensief aan de transformatie en verdichting van het stationsgebied Almere Centrum. Er wordt rekening gehouden met de toevoeging van ruim 2.500 woningen. Tegelijkertijd werkt de gemeente plannen uit voor het opwaarderen van het station. Passend bij de groei van de stad en de komst van de Floriade. De gemeente komt in haar doorrekening tot op heden uit op een tekort. Rijk en regio organiseren vanuit de programmalijn Stedelijke Bereikbaarheid van het Programma 'Samen Bouwen aan Bereikbaarheid' daarom gezamenlijke werkateliers om tot een gedeeld beeld en sluitende businesscase te komen en duurzame aanpassingen aan het station en omgeving om de grote publiekstroom te kunnen verwerken. Onderdeel van deze exercitie is de mogelijkheid om het gebied te verdichten met 5.000 woningen (in plaats van 2.500 woningen). Hierbij ligt een relatie met de programmalijn 'Netwerk, ringen en de Stad'. Gezien de start van de Floriade in 2022 is snelheid geboden. Het doel is daarom om voor het einde van het eerste kwartaal van 2019 tot een financieel afgedekt uitvoeringsplan voor het station te komen, dat leidt tot versnelling van de woningbouw. Indien gewenst, worden de werkateliers ondersteund door inzet van het expertteam van BZK en de inzet van planjuristen. De gemeente Almere bevordert dat een eventuele aanvraag voor de transformatiefaciliteit van BZK met voorrang op deze locatie wordt gericht, om zo extra ontwikkelkracht te organiseren. <p>3. <i>Ontwikkeling Oostkant Amsterdam (IJburg en Zeeburgereiland) (+/- 22.000 woningen)</i></p> <ul style="list-style-type: none"> De opgaven rond de A10 Noord en de Quick Wins A10/S114, welke van invloed zijn op de bereikbaarheid van Oostkant Amsterdam, worden via respectievelijk de programmalijnen Netwerk, ringen en de Stad en Stedelijke Bereikbaarheid opgenomen in het MRA bereikbaarheidsprogramma 'Samen bouwen aan Bereikbaarheid'. Rijk (ministeries IenW en BZK) en regio (Gemeente Amsterdam en Vervoerregio Amsterdam) starten in 2019 een proces om gezamenlijk de verdere uitwerking van de vaste oeverbindingen (fiets en (H)OV) van het Amsterdam-Rijnkanaal op te pakken om tijdig op hoofdlijnen de bepalende ontwerpkeuzes te maken. Het streven is deze keuzes medio 2019 voor de fietsverbinding en medio 2020 voor de ov-verbinding gereed te hebben. Dit proces wordt georganiseerd binnen de programmalijn Stedelijke Bereikbaarheid. IenW en BZK zetten het gesprek met de gemeente Amsterdam, ten behoeve van de ontwikkeling van de Oostkant Amsterdam voort, met als doel tot een afdoende onderbouwing voor de MER te komen. BZK ondersteunt middels de inzet van het Crisis- en herstelwet team bij het opstellen van een bestemmingsplan met verbrede reikwijdte, opdat de woningbouw op IJburg en Zeeburgereiland voortgang kan vinden. <p>4. <i>Ontwikkeling Westflank Haarlemmermeer (+/- 10.000 woningen)</i></p> <ul style="list-style-type: none"> In het kader van het bereikbaarheidsprogramma in de MRA (Samen Bouwen aan Bereikbaarheid) is de Duinpolderweg in het programma opgenomen als regionale bijdrage. Daarmee ondersteunt het Rijk het belang van het project in de meervoudige opgave in de MRA. Hier gaat het vooral om woningbouw in relatie tot economie en bereikbaarheid. BZK gaat in gesprek met de gemeente Haarlemmermeer om, anticiperend op de verdere besluitvorming in het bereikbaarheidsprogramma 'Samen bouwen aan Bereikbaarheid', tot nadere planontwikkeling te komen. <p>❖ Rijk en regio spreken af in 2019 ook gezamenlijk naar andere grote woningbouw-versnellingslocaties te kijken.</p>
--	--

	<ul style="list-style-type: none"> Rijk en regio spreken af dat in de woondeal zal worden vastgelegd hoe Rijk en regio tot een gezamenlijke (middel)lange termijn verstedelijkingsvisie komen, welke mede input moet geven aan de (middel)lange termijn investeringsagenda van Rijk en regio. Daarbij zal ook worden aangegeven hoe de relatie gelegd gaat worden met andere maatschappelijk opgaven, zoals de energietransitie, leefbaarheid en gezondheid. Het ontwikkelperspectief van het bereikbaarheidsprogramma 'Samen bouwen aan Bereikbaarheid' vormt een belangrijke basis voor de gezamenlijke verstedelijkingsvisie. 																
14.	<p>Woningbouwafspraken Metropoolregio Utrecht</p> <ul style="list-style-type: none"> Rijk en regio spreken af zich in te zetten om de groei van de regio op een goede wijze te accommoderen en het woningtekort in te lopen, onder meer door het vinden van bereikbaarheidsoplossingen. Dit gebeurt via de verschillende trajecten van het programma U Ned, om zo een integrale ontwikkeling van wonen, werken, bereikbaarheid en leefbaarheid te bewerkstelligen. Rijk en regio benoemen de volgende locaties tot versnellingslocaties. Zij zoeken actief de samenwerking op, met respect voor elkaars rollen en belangen. Met als doel tot een versnelde duurzame, stedelijke verdichting te komen in combinatie met stedenbouwkundige kwaliteit en goede bereikbaarheid. De eerste inzet zal gedaan worden op deze locaties, waarbij later ook andere locaties toegevoegd kunnen worden. <table border="1"> <tr> <td>Gemeente Utrecht</td><td>Merwedekanaalzone De Meern-zuid</td></tr> <tr> <td>Gemeente Nieuwegein</td><td>Rijnhuizen City west stationsgebied Meander</td></tr> <tr> <td>Gemeente Stichtse Vecht</td><td>Planetenbaan</td></tr> <tr> <td>Gemeente de Bilt</td><td>Molenkamp</td></tr> <tr> <td>Gemeente Bunnik</td><td>Houthandel Van Dam</td></tr> <tr> <td>Gemeente Woerden</td><td>Snellerpoort Middelland Stationsgebied</td></tr> <tr> <td>Gemeente Zeist</td><td>Opgave sociale huur</td></tr> <tr> <td>Gemeente Houten</td><td>Molenzoom</td></tr> </table> <p>Deze samenwerking sluit aan bij de principes van het programma U Ned om gebiedsgericht, integraal en adaptief samen te werken.</p> <ul style="list-style-type: none"> Rijk en regio spreken af, dat er vanuit de Provincie Utrecht in ieder geval in de periode 2018 tot en met 2020 € 5 miljoen wordt ingezet om binnenstedelijke woningbouw binnen de provincie Utrecht te bevorderen en te ondersteunen, op basis van de Uitvoeringsverordening subsidie Binnenstedelijke Ontwikkeling provincie Utrecht. Rijk en provincie Utrecht spreken af dat de aanvraagprocedures van de faciliteit van het Rijk en de beschikbare middelen van de provincie voor binnenstedelijke woningbouw zoveel als mogelijk op elkaar afgestemd worden met als doel om de samenwerking op lokaal niveau te bevorderen. Rijk en provincie spreken af om richting de eerste evaluatie van de faciliteit van het Rijk (medio 2019) samen te bezien in hoeverre een gezamenlijke inzet heeft plaatsgevonden en of de scope van de faciliteit van het Rijk en de middelen van de provincie aanpassingen behoeven. Rijk en regio spreken af om jaarlijks de (ontwikkeling van) plancapaciteit, de woningbehoefte en de woningbouwproductie te monitoren aan de hand van de bestaande instrumenten. Indien nodig wordt op basis van deze monitoring extra inzet gepleegd. Als daarnaast blijkt dat er aanvullende monitoringswensen zijn, dan zullen deze met elkaar worden besproken. Rijk en regio spreken rond het functioneren van de woningmarkt af: <ul style="list-style-type: none"> Samen te werken om excessen tegen te gaan bij huurprijzen van bestaande woningen, door een plafond te stellen aan de maximale huurprijzen die gevraagd mogen worden. Gezamenlijk wordt ten behoeve van lokaal maatwerk 'middenhuur' 	Gemeente Utrecht	Merwedekanaalzone De Meern-zuid	Gemeente Nieuwegein	Rijnhuizen City west stationsgebied Meander	Gemeente Stichtse Vecht	Planetenbaan	Gemeente de Bilt	Molenkamp	Gemeente Bunnik	Houthandel Van Dam	Gemeente Woerden	Snellerpoort Middelland Stationsgebied	Gemeente Zeist	Opgave sociale huur	Gemeente Houten	Molenzoom
Gemeente Utrecht	Merwedekanaalzone De Meern-zuid																
Gemeente Nieuwegein	Rijnhuizen City west stationsgebied Meander																
Gemeente Stichtse Vecht	Planetenbaan																
Gemeente de Bilt	Molenkamp																
Gemeente Bunnik	Houthandel Van Dam																
Gemeente Woerden	Snellerpoort Middelland Stationsgebied																
Gemeente Zeist	Opgave sociale huur																
Gemeente Houten	Molenzoom																

	<p>één instrument verder onderzocht en uitgewerkt, namelijk maximale huur via % WOZ.</p> <ul style="list-style-type: none"> • In aanvulling op deze concrete maatregel, wordt gekeken op welke wijze gemeenten en het Expertteam Woningbouw samen kunnen werken bij het verkennen welke mogelijkheden er nog meer zijn om excessen tegen te gaan in bestaande én nieuwe woningen, bijvoorbeeld excessen in huurprijzen. • Daarnaast wordt gekeken of en hoe de partijen in samenwerking met het Expertteam specifiek voorstellen kunnen uitwerken om woningbouw aan de onderkant van het middensegment te versterken. <p>❖ Rijk en regio spreken af dat ingezet wordt op het sluiten van een 'woondeal' begin 2019.</p>
15.	<p>Samenwerkingsafspraken slimme en duurzame mobiliteit</p> <p>❖ Om samen nog slagvaardiger te werken aan een betere bereikbaarheid en verkeersveiligheid en het verduurzamen van de mobiliteit spreken Rijk en regio af te komen tot een verdere bundeling van een aantal effectieve en efficiënte maatregelen en initiatieven, zoals fietsstimulering, smart mobility, duurzame mobiliteit, parkeren, werkgeversaanpak en logistiek; zonder hierbij in elkaars verantwoordelijkheden te treden.</p> <p>❖ Als eerste stap op weg naar een structurele en gebundelde aanpak spreken Rijk en regio voor 2019 het volgende af:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <u>File-aanpak:</u> <ul style="list-style-type: none"> ○ Om de files op korte termijn aan te pakken investeert het Rijk in de regio door op strategische locaties meer bergers en wegininspecteurs in te zetten. Daarbij wordt ingezet op samenwerking met regionale wegininspecteurs. ○ Daarnaast wordt de verbindingsboog bij knooppunt Oudenrijn, vanuit de richting Den Haag (A12) in de richting 's-Hertogenbosch (A2), verbreed en de aansluiting van de Noordelijke Randweg Utrecht op de A2 (de toerit van Maarssen naar Amsterdam) verbeterd. • <u>Fietsparkeren:</u> <p>Om meer mensen gebruik te laten maken van de fiets en de fiets-treinreis aantrekkelijker te maken willen Rijk en regio gezamenlijk investeren in fietsenstallingen bij stations. Het gaat om:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Noord-Holland: <ul style="list-style-type: none"> - Rijk en regio investeren samen, op basis van een kostenverdeling van 40 respectievelijk 60 procent in de realisatie van extra maaiveldstallingcapaciteit bij de stations van Heemstede-Aerdenhout en Bloemendaal. De regionale bijdrage zal voor 1 juni 2019 worden geregeld. - Rijk en regio investeren samen, op basis van een kostenverdeling van 40 respectievelijk 60 procent in de voorbereiding van een (in pandige) oplossingsvariant van stallingtekorten bij de stations van Hoorn, Haarlem, Hilversum en Haarlem Spaarnwoude. De regio regelt de bijdrage aan de voorbereidingskosten voor 1 juni 2019 en heeft de intentie geld voor realisatie te reserveren. ○ Utrecht: <ul style="list-style-type: none"> - Rijk en regio investeren samen, op basis van een kostenverdeling van 40 respectievelijk 60 procent in de realisatie van extra maaiveldstallingcapaciteit bij de stations van Abcoude en Utrecht Terwijde. - Om stallingdruk bij Utrecht Centraal te verminderen en reizigers te kunnen verleiden hun fiets in hun reis van deur tot deur op omliggende stations te parkeren, wordt ingezet op uitbreiding van capaciteit bij de omliggende stations. Rijk en regio starten in het kader van het programma U Ned een brede variantenstudie, waarin de stations Den Dolder, Bilthoven, Utrecht Overvecht, Houten Castellum, Bunnik en Utrecht Lunetten worden betrokken. De nu al geprognosticeerde tekorten op Utrecht Centraal en de omliggende stations worden daarin meegenomen. ○ Flevoland: <ul style="list-style-type: none"> - Rijk en regio investeren samen, op basis van een kostenverdeling van 40 respectievelijk 60 procent in de voorbereiding van een complexe

	<p>oplossingsvariant van het stallingtekort bij station Lelystad Centrum en van de uitbreiding van stallingcapaciteit bij Almere Centrum.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rijk en gemeente Almere spreken af, dat als de uitwerking van de uitbreiding van de stallingscapaciteit bij Almere Centrum ver genoeg is, vooruitlopend op het Bestuurlijk Overleg MIRT van najaar 2019, het gesprek gevoerd wordt over een bijdrage aan de realisatiekosten. o Vervoerregio Amsterdam: <ul style="list-style-type: none"> - Voor de afronding van het voorbereidingstraject voor stallingen bij Amsterdam Lelylaan en Amsterdam Centraal (onder de sporen) en de realisatie van de stallingen aan de IJ-zijde van Amsterdam Centraal en Bijlmer Arena zal geld beschikbaar worden gesteld door Rijk en regio op basis van een kostenverdeling van 40 respectievelijk 60 procent. • <u>Fietsroutes:</u> <ul style="list-style-type: none"> o De provincie Noord-Holland ontvangt een bijdrage van € 1,857 miljoen van het Rijk voor doorfietsroute Kennemerland. o Het Rijk reserveert € 1,857 miljoen voor de provincie Utrecht voor de aanleg van snelfietsroute Amersfoort-Utrecht. Als de bestuurlijke uitwerking van de route rond is kan hiervoor komend voorjaar een concrete financiële afspraak gemaakt worden. o De provincie Flevoland ontvangt een bijdrage van € 1,857 miljoen van het Rijk voor verbetering van het Spoorbaanpad in Almere als schakel in snelfietsroute naar Amsterdam Zuidas. o De Vervoerregio Amsterdam ontvangt een bijdrage van € 1,857 miljoen van het Rijk voor de verbetering van de Sportasroute Amsterdam-Amstelveen. o De provincies en vervoerregio zetten als tegenprestatie in op fietsstimulering in samenwerking met werkgevers en werknemers en passen waar mogelijk de principes van circulair bouwen toe in de aanleg. • <u>Veiligheid N-wegen:</u> <ul style="list-style-type: none"> o Regio en Rijk spreken af de verkeersveiligheid van provinciale N-wegen te verbeteren. Het Rijk stelt hiervoor maximaal € 2.088.436 ter beschikking aan Noord-Holland, maximaal € 1.646.900 Flevoland en maximaal € 1.250.483 aan Utrecht. Provincies kunnen hiervoor plannen indienen die worden beoordeeld op basis van het afsprakenkader. • <u>Mobility as a Service:</u> <ul style="list-style-type: none"> o De pilots Amsterdam en Utrecht Leidsche Rijn zijn een gezamenlijk leertraject en worden gefinancierd door Rijk en regio. • <u>Smart mobility:</u> <ul style="list-style-type: none"> o Rijk en regio komen uiterlijk in juni 2019 tot concretisering van versnelde digitalisering en organisatieontwikkeling in het wegbeheer, als onderdeel van 'digitaal de weg op orde'. De inzet hierbij is dat in 2023 90% actualiteit, betrouwbaarheid en correctheid van publieke data moet zijn bereikt. Voor ondersteuning in de planvorming heeft het Rijk € 1 miljoen beschikbaar voor alle regio's gezamenlijk. De uitwerking hiervan landt in de verdere uitwerking van de Krachtenbundeling smart mobility. o Regio en Rijk spreken tevens af een versnelling te geven aan de vervanging van conventionele Verkeersregelinstallaties door nieuwe intelligente Verkeersregelinstallaties (iVRI's) die kunnen communiceren met onder meer voertuigen, fietsers, OV. Uiterlijk in juni 2019 nemen Rijk en regio besluiten over aantallen, locaties, impact, uitroltempo als ook financieringsverdeling; o Voorwaarde voor alle inspanningen en besluiten is dat uiterlijk 1e kwartaal 2019 alle eerder gemaakte afspraken in Beter Benutten Vervolg voor zover binnen controle van wegbeheerders mogelijk. ITS en Talking Traffic zijn nagekomen en (op straat) opgeleverd, voor zover binnen controle van wegbeheerders mogelijk. • Alle bij deze besluiten genoemde bedragen zijn inclusief BTW. <p>❖ Rijk en regio komen in het BO MIRT van najaar 2019 met een gezamenlijk voorstel hoe deze eerste stap richting bundeling kan worden doorontwikkeld tot een gezamenlijke en</p>
--	---

	gestructureerde aanpak in de vorm van een werkagenda. De uitvoering van de maatregelen uit het Klimaatakkoord maken hier deel van uit. Daarbij zal nadrukkelijk de verbinding worden gelegd met de gebiedsprogramma's Samen Bouwen aan Bereikbaarheid en U Ned.
--	---

BO MIRT Noord-Nederland

1.	Hoofdvaarweg Lemmer-Delfzijl, integrale aanpak en startbeslissing <ul style="list-style-type: none"> ❖ Rijk en regio stemmen in met de bestuurlijke afspraken voor de integrale aanpak van de Hoofdvaarweg Lemmer-Delfzijl. Deze worden nader vastgelegd in een bestuursovereenkomst. Hiermee wordt de functionaliteit verduidelijkt, wordt bepaald op welke manier de Friese en Groningse bruggen in samenhang het beste kunnen worden opgewaardeerd en welke vervangingsinvesteringen in het kanaal en bediening op afstand nodig zijn om aan de gewenste functionaliteit te voldoen. Het beschikbare MIRT-budget van € 162 miljoen inclusief BTW blijft voor het Rijk taakstellend. ❖ Rijk en regio stellen de Startbeslissing "Opwaardering hoofdvaarweg Lemmer-Delfzijl – bruggen Oude Schouw, Spannenburg, Uitwellingerga" vast.
2.	Samenwerkingsafspraken Noord-Nederland emissievrij <ul style="list-style-type: none"> ❖ Rijk en regio stellen de afsprakenlijst 'Samenwerkingwerkingsafspraken Noord-Nederland emissievrij' en het document 'Samenwerking slimme en duurzame mobiliteit in Noord-Nederland: Gezamenlijke ambitie voor emissieloze mobiliteit in 2035' vast. ❖ Rijk en regio werken in dit kader samen aan de ambitie om in 2035 of zoveel eerder als mogelijk de voorwaarden binnen de invloedssfeer van partijen aanwezig zijn om de mobiliteit binnen de regio Noord-Nederland volledig emissievrij te maken. ❖ De afspraak en bijbehorende concrete acties wordt in een driejaarlijkse cyclus geëvalueerd en waar nodig bijgesteld. ❖ Voor de Korte Termijn Acties (KTA-pakket) 2019-2021 die bijdragen aan de realisatie van de ambitie stelt het Rijk € 2.997.750,- inclusief BTW beschikbaar, waarvan € 870.000,- voor Leeuwarden/Fryslân, € 1.682.750,- voor Groningen-Drenthe en € 445.000,- voor gezamenlijke acties.
3.	Meerjarig adaptiefprogramma Eems-Dollard 2050 <ul style="list-style-type: none"> ❖ De ambitie is dat de Eems-Dollard in 2050 voldoet aan het ecologisch streefbeeld, door stapsgewijs te werken en in te spelen op nieuwe ontwikkelingen en inzichten. ❖ Rijk en regio bekrachtigen het besluit van voorjaar 2018 om € 10 miljoen (incl. BTW) uit het budget van het Programma Ecologie Grote Wateren beschikbaar te stellen voor het oplossen van het financieringsprobleem voor het spoor hydro-morfologische verbetering en de afspraak van medio 2018 om eenmalig € 600.000,- daarvan aan te wenden voor het oplossen van het tekort op het deelspoor nuttig toepassen van slib ten behoeve van de pilot ophogen landbouwgrond in 2018. ❖ Rijk en regio verkennen gezamenlijk de mogelijkheden voor het oplossen van het resterende financieringstekort op het programmamanagement Eems-Dollard 2050. Daarbij wordt gekeken naar creatieve oplossingen maar ook naar onder andere versoberen, faseren en herprioriteren.
4.	Woningbouwafspraken Groningen <ul style="list-style-type: none"> ❖ Tijdens het strategisch BO MIRT in het voorjaar hebben Rijk en gemeente afgesproken om in het najaar tot concrete afspraken te komen over het versnellen van woningbouw en het functioneren van de woningmarkt. ❖ Rijk en gemeente hebben afgesproken om begin 2019 te komen tot een woondeal waar deze afspraken onderdeel van uit maken. Naast concrete afspraken over de korte termijn bevat de woondeal een agenda vanuit een breder perspectief voor samenwerking op de middellange termijn. ❖ In het kader van de aanpak krimpgebieden gaat Rijk met de regio Zuid-Oost Drenthe een maatwerktraject starten voor onder andere de woonopgave conform kamerstuk 31757, nr. 97, 14 november 2018. Het Rijk stelt bovendien € 20 miljoen beschikbaar uit de regioenvelop om een regiodeal met deze regio te sluiten, zoals opgenomen in kamerstuk 29697, nr 56, 16 november 2018.

5.	Vergroten sluis Kornwerderzand, inclusief draaibruggen <ul style="list-style-type: none"> ❖ Rijk en regio (her)bevestigen conclusies en gemaakte afspraken uit het bestuurlijk overleg tussen Rijk en regio op 26 september 2018: ❖ Tijdens dat BO is geconstateerd dat er nog een gat is tussen de kosten voor een bredere sluis en de beschikbare financiële middelen; ❖ Regio en Rijk gaan gezamenlijk de volgende stappen uitvoeren: ❖ Mogelijkheden om het financiële gat (verder) te dichten: aanvraag uit de 3e tranche van de Regio Deal, onderzoek naar het faseren van de projectonderdelen of versoberen en optimaliseren, en het zoeken van Werk-met -werkmogelijkheden ❖ Onderzoeken waar nog overige mogelijkheden zijn voor financiering ❖ Onderzoek naar mogelijke verdringingseffecten van grotere sluis bij KWZ op werkgelegenheid elders in Nederland.
6.	A28 Amersfoort-Hoogeveen <ul style="list-style-type: none"> ❖ Rijk en regio starten samen een MIRT-onderzoek in de vorm van een mobiliteitsonderzoek. ❖ Dit onderzoek zal bestaan uit 2 fasen; de eerste fase zal gericht zijn op het identificeren van knelpunten en zal in maart 2019 worden afgerond. ❖ Op basis van de resultaten van deze eerste fase, zullen in het voorjaar 2019 Rijk en regio samen een besluit nemen over een eventueel vervolg.
7.	Vergroening regionaal OV <ul style="list-style-type: none"> ❖ Rijk en regio hebben onderzoek gedaan naar het vergroenen van het spoor in Noord-Nederland. Er liggen kansen op het gebied van waterstof, partiele elektrificatie en batterij-treinen (studie Arcadis/RicardoRail 2018). ❖ Rijk en regio werken hier samen aan verder. In 2019 wordt een concrete ontwikkelagenda voor het vergroenen van het spoor opgesteld. ❖ Daarvoor ligt de focus op uitwerking van een business case voor batterijtreinen met gedeeltelijke bovenleiding op de trajecten Leeuwarden-Harlingen en Leeuwarden-Stavoren. Voor de overige trajecten [Leeuwarden - Groningen Europapark, Eemshaven - Leer en Delfzijl - Veendam] wordt naast een uitwerking met batterijtreinen met opportunity charging ook de mogelijkheid van waterstofftreinen uitgewerkt ❖ Inzet van Rijk en regio is om in 2019 een pilot met een waterstofftrein -uit te voeren.
8.	Versnellen spoor van/naar randstad <ul style="list-style-type: none"> ❖ De regio heeft ambitie om de reistijd van en naar Noord-Nederland te verkorten. De regio's Noordwest en Oost ondersteunen deze ambitie. ❖ Rijk en regio vragen ProRail samen met NS de mogelijkheden hiervoor op korte termijn in beeld te brengen (verkortings reistijd van ca. 15 minuten). ❖ De verkorting van de reistijden op langere termijn worden bekeken in het Toekomstbeeld OV.
9.	4e Trein Leeuwarden – Sneek <ul style="list-style-type: none"> ❖ De regio werkt aan de planuitwerking voor een kwartierdienst in de spits op het traject Sneek-Leeuwarden. ❖ Vanwege de bodemgesteldheid is een oplossing voor een kwartierdienst in beide richtingen niet mogelijk voor het beschikbare budget. De investeringskosten van de maatregelen om het probleem van de bodemgesteldheid op te lossen bedragen namelijk € 20 tot € 36 miljoen. Deze maatregelen overstijgen ruimschoots het beschikbare budget van € 10,2 miljoen. Voor dit budget kunnen alleen de maatregelen worden uitgevoerd die nodig zijn voor de 4^e trein, als de bodemgesteldheid geen probleem is. ❖ De afgelopen periode heeft de provincie samen met ProRail en Arriva een tijdelijke oplossing bedacht waarbij in de ochtendspits alleen vier treinen per uur rijden van Sneek naar Leeuwarden. Bij deze oplossing kunnen er maar twee treinen stoppen in Mantgum. Van Leeuwarden naar Sneek rijden er dan twee (lange) treinen per uur. In de middagspits is dit omgekeerd. Voor deze tijdelijke oplossing moeten er extra maatregelen worden getroffen bij Mantgum. Het streven is nog steeds om tijdens de spits in beide richtingen vier treinen te laten rijden die alle in Mantgum stoppen. ❖ De Tweede Kamer heeft per motie Dijkstra c.s. (2018) de regering verzocht met de betrokken regionale overheden voorbereidingen te treffen, zodat in de MIRT najaarsronde 2018 op basis van cofinanciering tot besluitvorming kan worden gekomen over de trajecten Sneek-Leeuwarden en Zwolle-Enschede. ❖ Rijk en regio vragen ProRail de tijdelijke oplossing voor de 4^e trein Sneek verder uit te werken.

	<ul style="list-style-type: none"> ❖ ProRail heeft de extra maatregelen recent geraamd op € 3 miljoen (+/- 40%). Voor deze extra maatregelen stellen Rijk en regio ieder een bijdrage beschikbaar van 50%.
10.	Uitkomsten onderzoek spoorbrug Van Harinxmakanaal <ul style="list-style-type: none"> ❖ Een spooraquaduct vergt een substantiële investering die niet enkel vanuit het spoor of de regionale vaarweg verdedigbaar is. ❖ Het komende jaar wordt gebruikt om breder en met inbegrip van mogelijke toekomstige ruimtelijke ontwikkelingen te kijken naar de meerwaarde dat een spooraquaduct kan bieden. ❖ De verdere uitwerking zal in ieder geval bestaan uit een gebiedsvisie, een MKBA en een verdiepingsslag in de kosten en levensduur van de huidige brug. ❖ De resultaten van deze verdere uitwerking worden besproken in het BO MIRT van 2019.
11.	Reactivering Veendam-Stadskanaal; juridische verkenning <ul style="list-style-type: none"> ❖ Rijk en regio onderkennen dat de spoorlijn Veendam – Stadskanaal een belangrijke bijdrage kan leveren aan de bereikbaarheid in de regio. ❖ De provincie Groningen zoekt samen met ProRail en in afstemming met het Rijk naar mogelijkheden tot reactivering van deze spoorlijn. ❖ Door betrokken partijen zijn hierin de afgelopen periode voortvarende stappen gezet, met name ten aanzien van de technische en juridische haalbaarheid. De provincie Groningen rondt de onderzoeken hiernaar op korte termijn af. ❖ Rijk, ProRail en provincie Groningen zijn het erover eens dat de spoorlijn Veendam-Stadskanaal na reactivering onderdeel gaat uitmaken van de hoofdspoorweginfrastructuur. ❖ Afgesproken is dat ProRail op verzoek en met hulp van Rijk en provincie Groningen op korte termijn een validatieonderzoek naar de kostenraming uitvoert. Specifieke aandacht is er voor de kosten voor Beheer, Onderhoud en Vervanging (BOV) die gemoeid zijn met reactivering van de spoorlijn. Rijk en regio gaan een afspraak maken over de afkoop BOV. ❖ Rijk en regio hebben de intentie om op basis van de uitkomsten van de diverse onderzoeken nog dit jaar in een separaat BO een besluit te nemen om de Planuitwerking te starten. ❖ Afspraken over financiering worden tijdens dit bestuurlijk overleg gemaakt.
12.	Serious games spoorzone Groningen <ul style="list-style-type: none"> ❖ Het Rijk draagt in totaal € 0,1 miljoen exclusief BTW bij aan twee serious games in relatie tot de spoorzone Groningen vanuit de inventarisatie regionale knelpunten op het spoor. De bijdrage van de regio betreft eenzelfde bedrag.
13.	Uitkomsten verdiepende NMCA HOV <ul style="list-style-type: none"> ❖ Ten behoeve van de doorontwikkeling van de NMCA-systematiek werkt het Rijk aan de hand van monitoringsgegevens en de door de regio meegegeven overwegingen aan een continue verbetering van de prognosesystematiek van het HOV/Bus, Tram, Metro voor stedelijke/stadsgewestelijke situaties. De overheden in Noord-Nederland bieden zich aan als mogelijke case/proefgebied en stellen voor dat niet alleen gekeken wordt naar de doorstromingscapaciteit en knelpunten daarin, maar ook naar de impact van bijvoorbeeld P+R voorzieningen in en rond de stad. ❖ In de landelijke NMCA daarbij voor Bus, Tram, Metro voortaan uit gaan van het onderscheid HOV en niet-HOV, in plaats van stad- en streekvervoer. Dit sluit beter aan bij de gegroeide praktijk in stedelijke regio's. ❖ Rijk en regio gaan in gesprek over de knelpunten die blijkens de verdiepende analyse op het HOV-net Groningen te verwachten zijn, met als doel te komen tot afspraken over de wijze en termijn waarop knelpunten opgelost worden; ❖ Rijk en regio doen nader onderzoek ten aanzien van de bandbreedtes in de te verwachten groei van het HOV in en rondom de stad Groningen. Hierbij is het belangrijk niet alleen uit te gaan van de prognoses van de NMCA, maar de komende jaren ook de werkelijk waargenomen ontwikkelingen van het (H)OV te betrekken. Dit kan input leveren voor de genoemde continue verbetering van de prognosesystematiek.
14.	Voorkeursbeslissing Versterking Friese IJsselmeerkust <ul style="list-style-type: none"> ❖ Rijk en regio nemen onder voorwaarden van regionaal draagvlak en juridische en financiële aspecten een voorkeursbeslissing voor de aanpak erosie Friese kust in combinatie met een regionaal pakket maatregelen ter bevordering van regionale economie, natuur, recreatie en cultuur-historisch erfgoed. Dit integrale pakket

	<p>maatregelen is mede een uitwerking van Agenda IJsselmeergebied 2050 (Kamerstuk 31 710, nr. 69).</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ De maatregelen gefinancierd vanuit Deltafonds zijn nodig voor de aanpak van nadelige effecten langs de Friese kust veroorzaakt door het peilbeheer in het IJsselmeer, conform bestuurlijke afspraken bij deltabeslissing IJsselmeergebied. ❖ Het Rijk draagt € 12 miljoen inclusief BTW bij uit het Deltafonds-zoetwater. Voor het regionale pakket wordt door regionale partijen en Vogelbescherming € 4,9 miljoen bijgedragen.
15.	<p>10^e Voortgangsrapportage Regio Specifiekpakket</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ De 10^e voortgangsrapportage RSP is vastgesteld en als bijlage toegevoegd aan de afsprakenlijst.
16.	<p>Samenwerkingsafspraken slimme en duurzame mobiliteit</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Om samen nog slagvaardiger te werken aan een betere bereikbaarheid en verkeersveiligheid en het verduurzamen van de mobiliteit spreken Rijk en regio af te komen tot een verdere bundeling van een aantal effectieve en efficiënte maatregelen en initiatieven, zoals fietsstimulering, smart mobility, duurzame mobiliteit, parkeren, werkgeversaanpak en logistiek; zonder hierbij in elkaars verantwoordelijkheden te treden. ❖ Als eerste stap op weg naar een structurele en gebundelde aanpak spreken Rijk en regio voor 2019 het volgende af: <ul style="list-style-type: none"> • <u>File-aanpak</u>: om de files op korte termijn aan te pakken investeert het Rijk in de regio door op strategische locaties meer bergers en weginspecteurs in te zetten. • <u>Fietsparkeren</u>: <ul style="list-style-type: none"> ○ Om meer mensen gebruik te laten maken van de fiets en de fiets-treinreis aantrekkelijker te maken willen Rijk en regio de tekorten aan fietsparkeercapaciteit bij stations verminderen. ○ Groningen: Rijk en regio investeren samen, op basis van een kostenverdeling van 40 respectievelijk 60 procent in de realisatie van extra maaiveldstallingcapaciteit bij station Groningen Noord ○ Fryslân: Rijk en regio investeren samen, op basis van een kostenverdeling van 40 respectievelijk 60 procent in de realisatie van extra maaiveldstallingcapaciteit bij de stations van Sneek en Franeker. Voor Heerenveen zal de regionale bekostiging voor 1 maart 2019 worden geregeld. ○ Drenthe: Rijk en regio investeren samen, op basis van een kostenverdeling van 40 respectievelijk 60 procent in de realisatie van extra maaiveldstallingen bij de stations van Emmen, Coevorden en Meppel. De regionale bijdrage voor deze projecten zal voor 1 juni 2019 worden gereserveerd. • <u>Fietssnelroutes</u>: De provincie Groningen ontvangt een bijdrage van € 1.621.811,- inclusief BTW voor het Groningse deel van snelfietsroute Groningen-Assen onder voorbehoud van akkoord door provinciale staten. De provincie zet in op fietsstimulering in samenwerking met werkgevers en past waar mogelijk de principes van circulair bouwen toe in de aanleg. Daarnaast een reservering van € 235.331,- inclusief BTW voor de snelfietsroute Groningen-Leek. Op basis van een uitgewerkt projectvoorstel kan hiervoor komend voorjaar een concrete financiële afspraak gemaakt worden. Voor de provincie Fryslân wordt € 1.857.000,- inclusief BTW gereserveerd voor de realisering van snelfietsroutes Leeuwarden-Heerenveen en Ureterp-Drachten. Als de regionale cofinanciering voor deze routes rond is kunnen volgend jaar concrete afspraken gemaakt worden voor een rijksbijdrage aan deze routes. De provincie Drenthe ontvangt een bijdrage van € 1.857.000,- inclusief BTW voor het Drentse deel van snelfietsroute Groningen-Assen. De provincie zet in op fietsstimulering in samenwerking met werkgevers en werkgevers en past waar mogelijk de principes van circulair bouwen toe in de aanleg. • <u>Veiligheid N-wegen</u>: Regio en Rijk spreken af de verkeersveiligheid van provinciale N-wegen te verbeteren. Het Rijk stelt hiervoor maximaal € 2.133.557,- ter beschikking aan Fryslân, maximaal € 1.833.828,- aan Groningen en maximaal € 1.653.345,- aan Drenthe. Provincies kunnen hiervoor plannen indienen die worden beoordeeld op basis van het afsprakenkader. • <u>Knooppunt Gieten (N33/N34)</u>: Rijk en regio spreken af dat provincie Drenthe en Rijkswaterstaat de situatie van het knooppunt Gieten vooronderzoeken (niet zijnde

	<p>een MIRT-onderzoek) met het oog op mogelijke verbeteringen.</p> <ul style="list-style-type: none"> • <u>Mobility as a Service</u>: pilot Publiek Vervoer. De MaaS-pilot in Groningen en Drenthe is een gezamenlijk leertraject en wordt gefinancierd door Rijk en regio. Deze pilot sluit aan op initiatieven die inmiddels in Groningen en Drenthe zijn genomen om het doelgroepenvervoer en openbaar vervoer beter op elkaar af te stemmen en richt zich op de integratie van de gehele mobiliteitsketen. Hierbij gelden de uitgangspunten die voor de landelijke pilot-projecten zijn opgesteld. De komende tijd zal de MaaS-pilot nader worden uitgewerkt en de cofinanciering door de regio worden vastgesteld • <u>Smart mobility</u>: <ul style="list-style-type: none"> o Rijk en regio komen uiterlijk in juni 2019 tot concretisering van versnelde digitalisering en organisatieontwikkeling in het wegbeheer, als onderdeel van 'digitaal de weg op orde'. De inzet hierbij is dat in 2023 90% actualiteit, betrouwbaarheid en correctheid van publieke data moet zijn bereikt. Voor ondersteuning in de planvorming heeft het Rijk € 1 miljoen beschikbaar voor alle regio's gezamenlijk. De uitwerking hiervan landt in de verdere uitwerking van de Krachtenbundeling smart mobility. o Regio en Rijk spreken tevens af een versnelling te geven aan de vervanging van conventionele Verkeersregelininstallaties (iVRI's) die kunnen communiceren met voertuigen, fietsers, OV etc. Uiterlijk in juni 2019 nemen Rijk en regio besluiten over aantallen, locaties, impact, uitroltempo als ook financieringsverdeling; o Voorwaarde voor alle inspanningen en besluiten is dat uiterlijk Q1 2019 alle eerder gemaakte afspraken in Beter Benutten Vervolg ITS en Talking Traffic zijn nagekomen en (op straat) opgeleverd, voor zover binnen controle van wegbeheerders mogelijk. <p>Alle bij deze besluiten genoemde bedragen zijn inclusief BTW.</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Rijk en regio komen in het BO MIRT van het najaar 2019 met een gezamenlijk voorstel hoe deze eerste stap richting bundeling kan worden doorontwikkeld tot een gezamenlijke en gestructureerde aanpak in de vorm van een werkagenda Slimme en Duurzame mobiliteit. Daarbij zal nadrukkelijk de verbinding worden gelegd met de Samenwerking Slimme en duurzame mobiliteit Noord-Nederland: Noord-Nederland emissievrij.
--	---

MIRT - Afspraken over vergroten en versnellen van de woningbouw MRU

Voorzet voor afspraak 1: versnellen woningbouw gekoppeld aan investeringen bereikbaarheid

Noodzaak: ruimte bieden aan de stedelijke groei.

- De regio Utrecht blijft sterk groeien en de druk op de woningmarkt is hoog. We werken daar hard aan: de woningvoorraad in de provincie Utrecht is in 2016 de snelst groeiende van Nederland.
- Om de druk op de woningmarkt te verlagen is het belangrijk dat de woningbouwproductie wordt versneld en er voldoende potentiële plannen zijn voor de middellange en lange termijn.
- In de regio zijn op korte termijn voldoende binnenstedelijke locaties beschikbaar. Om deze te realiseren moeten we samen de schouders eronder zetten. Voor de langere termijn zijn er potentiële woningbouw locaties bekend.
- De regio maakt de keuze om de groei duurzaam op te vangen: verstedelijking met voorrang binnenstedelijk en op goed bereikbare plekken bij OV-infrastructuur. Er komen daarmee nieuwe stedelijke woonmilieus, het geeft een impuls aan de regionale ruimtelijke-economische kwaliteit en het leef- en vestigingsklimaat wordt versterkt.
- Pas op het moment dat blijkt dat er niet voldoende binnenstedelijke plancapaciteit beschikbaar is, komen nieuwe uitleglocaties in beeld. Daarbij hebben locaties bij een knooppunt prioriteit. Nieuwe uitleglocaties zijn altijd gekoppeld aan passende bereikbaarheidsoplossingen die een plek hebben binnen U Ned.
- Goede bereikbaarheid is een belangrijke voorwaarde voor de ontwikkeling van locaties. Het oplossen van knelpunten is essentieel omdat we anders niet op een kwalitatief goede wijze de woningbouw kunnen ontwikkelen. Gezien de bestaande en verwachte knelpunten, is realisatie van een groot deel van de woningbouwopgave zonder investeringen in bereikbaarheidsoplossingen, niet mogelijk.

Afspraken

- Rijk en regio onderschrijven de urgentie van de opgaven op het gebied van wonen en onderkennen de samenhang tussen wonen en bereikbaarheid en de in U Ned gedeelde bereikbaarheidsopgaven.
- Rijk en regio erkennen dat investeringen in de bereikbaarheid een randvoorwaarde is om locaties te versnellen en/of de plancapaciteit te vergroten.
- Voor de korte termijn zijn in principe voldoende locaties beschikbaar. De regio heeft bij x locaties in beeld gebracht welke knelpunten er zijn. Gezamenlijk wordt ingezet op het aanpakken van deze acties om knelpunten weg te nemen en op de korte termijn meer woningen te realiseren.
- Rijk en regio erkennen dat eerst afspraken in U Ned noodzakelijk zijn om de benodigde plancapaciteit voor de langere termijn concreet te kunnen maken.

TOELICHTING

Woningbouwopgave

Uitgangspunt voor het bepalen van de toekomstige woningbehoefte in Utrecht is Primos 2017. Er wordt daarbij uitgegaan van een beleidsmatige bandbreedte.

2016-2040	Woning- voorraad 2016	Woningvoorraad 2040 (nieuwbouw Primos 2017)	Gewenste woning- voorraad 2040 (Primos 2017)	Netto toevoeging woningvoorraad 2016-2040
Provincie Utrecht *) Woningtekort =>	562.400 2.9%	686.500 2.6%	704.900 0%	124.100 - 142.500
Regio U10 (12 gem) *) Woningtekort =>	366.900 3.2%	452.700 3.4%	468.200 0%	85.800 – 101.400

(*) inclusief Vijfheerenlanden

Strategie

Als hoofdkeuze wordt ingezet op binnenstedelijke ontwikkeling en ontwikkelingen in het invloedsgebied van OV knooppunten. Pas op het moment dat blijkt dat er op regionaal niveau niet voldoende binnenstedelijke

plancapaciteit gegenereerd kan worden, komen nieuwe uitleglocaties in beeld. Ook daarbij hebben locaties in invloedsgebieden van een knooppunt prioriteit.

Basisprincipes toekomstige verstedelijking:

1. Binnenstedelijk (binnen de rode contouren) nabij knooppunten
2. Overig binnenstedelijk (binnen de rode contouren)
3. Als na integrale afweging gekozen wordt voor nieuwe (grootschalige) uitleg: deze zoveel mogelijk koppelen aan (bestaande of nieuwe) knooppunten gekoppeld aan de belangrijkste infrastructurele corridors. Hierbij hebben locaties binnen de invloedssfeer van bestaande knooppunten, prioriteit.

Aanvullend hierop: eventueel kleinschalige uitbreiding aansluitend aan het stedelijk gebied t.b.v. lokale vitaliteit of ruimtelijke kwaliteit (lokaal maatwerk).

Plancapaciteit

Op basis van onderzoek in 2018 (Site) is inzicht in de kwantitatieve plancapaciteit.

	Totaal tot 2040	Status		fasering		
		Formeel besluit *)	Geen formeel besluit	Tot 2025	2026-2030	Na 2031
U10 (12 gem)	65.700	58.700	7000	x	xx	x
U16	69.000	62.000	7000	51.000	13.000	4000

*) Plannen waarbij een formeel besluit (vastgesteld bestemmingsplan of collegebesluit) is genomen

Aanvullend is er veel potentiële capaciteit geïnventariseerd. In totaal 96.000 woningen in de U16. Het gaat om zowel binnenstedelijke als uitleglocaties (buiten de contour). Echter, afwegingen en keuzes moeten nog gemaakt worden. Duidelijk is dat niet alle locaties ontwikkeld worden. Bij de potentiële capaciteit zijn locaties waar al bestuurlijke steun voor bestaat (A12-zone; verkenning Houten en uitleg Bunnik/KrommeRijn gebied).

Voorbeelden samenhang met bereikbaarheid. Mogelijke ontwikkelingen op de langere termijn:

- Afhankelijk van keuzes en afwegingen in samenhang met U Ned, zijn er potentiële binnenstedelijke locaties. Denk bv aan de driehoek bij Lunetten en intensivering van de MWKZ (van 6000 naar 10.000).
- A12 zone. Verstedelijking vraagt om een nieuw OV knooppunt, goede en snelle OV verbindingen en inpassing van de snelweg. Onder die voorwaarden zijn wellicht 20.000 woningen mogelijk.
- Papendorp eo: verdere doorgroei van het bedrijven/kantoorterrein naar een meer gemengd woon-/werkmilieu (aanvullend op de huidige plannen) is mogelijk als er vroegtijdige geïnvesteerd wordt in de HOV-verbinding naar Utrecht CS.
- Kromme Rijngebied. Houten en Bunnik hebben aangegeven ambities te hebben en dit vastgelegd in visies. Gekoppeld aan investeringen in bereikbaarheid is een substantieel woningbouwprogramma mogelijk.
- Rijnenburg wordt mogelijk een tijdelijk energielandschap. Gekoppeld aan investeringen in bereikbaarheid kan een substantieel woningbouwprogramma op lange termijn een mogelijkheid worden.

De potentie van deze mogelijke locaties moet nader onderzocht en integraal afgewogen worden. Mede in relatie tot U Ned. Daarbij gaat het o.a. om keuzes in relatie tot de systeemsprong (waar loopt het wiel en waar lopen de spaken van het conceptuele model).

Kansen, risico's, knelpunten en voorwaarden bij grote projecten voor de korte/middellange termijn.

PM: Uitwerken in onderstaande tabel locaties voor de KT / MT. Gaat om kansen, risico's, knelpunten en voorwaarden bij grote projecten (met een indicatieve grens van 500 woningen) benoemen en vaststellen wie welke acties onderneemt om kansen aan te pakken, risico's te mitigeren, knelpunten op te lossen en plancapaciteit harder te maken.

Locatie (& gemeente & aantal)	Kans / risico	Knelpunt / voorwaarden	Actie	Wie

--	--	--	--	--

Afspraken BO MIRT Noord-West d.d. 4 juni 2018

B. Afspraken over vergroten en versnellen van de woningbouw MRU

Rijk en regio onderschrijven de urgentie van de opgaven en spreken af een extra Bestuurlijk Overleg in september te organiseren om in november met voorstellen te komen om concrete afspraken te maken over functioneren van de woningmarkt en versnelling van de woningbouw. Rijk en regio spreken af zich gezamenlijk in te zetten om in het najaar van 2018 tot regionale afspraken te komen in de regio Utrecht over:

1. Samen Bouwen aan regio Utrecht

het versnellen van de bouwproductie. Onderdelen hiervan zijn:

- Een gezamenlijk beeld van de kwantitatieve en kwalitatieve woningbehoefte;
 - De bandbreedte van de kwantitatieve woningbehoefte is in het programmaplan U Ned opgenomen.
- Een gezamenlijk beeld van de beschikbare en (extra) benodigde plancapaciteit;
- Kansen, risico's, knelpunten en voorwaarden bij grote projecten (met een indicatieve grens van 500 woningen) benoemen en vaststellen wie welke acties onderneemt om kansen aan te pakken, risico's te mitigeren, knelpunten op te lossen en plancapaciteit harder te maken.
- Een gezamenlijk beeld van de regionale integrale woningbouwstrategie op basis van principes voor toekomstige verstedelijking¹. Dit wordt onder andere in samenhang met de bereikbaarheidsopgaven gezien.

2. Afspraken over het functioneren van de woningmarkt

Rijk en regio werken richting najaar 2018 toe naar een set van integrale Regionale afspraken Bouwen en Wonen. In ieder geval maken Rijk en regio Utrecht, vertegenwoordigd in de U10, de volgende afspraken:

- Rijk en regio² verkennen de beschikbare investeringscapaciteit van corporaties in relatie tot de grote opgaven in de regio op het gebied van energietransitie, duurzaamheid, betaalbaarheid en woningbouwproductie.
- Rijk en regio verkennen gezamenlijk wat de mogelijkheden zijn om lokaal, regionaal en nationaal de betaalbaarheid in het middensegment (huur en koop) beter te borgen. Onderdeel daarvan is of bestaande regelgeving/wetgeving voldoende mogelijkheden biedt om de bestaande woningvoorraad betaalbaar te houden, en welke instrumenten mogelijk en wenselijk zijn voor lokaal of regionaal maatwerk en experimenten.
- Rijk en regio verkennen of bestaande regelgeving/wetgeving voldoende ruimte biedt om de bestaande betaalbare woningvoorraad effectiever te benutten en doorstroming te bevorderen. Ook hierbij wordt in beeld gebracht welke ruimte er is voor lokaal/regionaal maatwerk en experimenten.
- Rijk en regio brengen in beeld wat de investeringen verduurzaming/energietransitie zijn die op particuliere huiseigenaren afkomen mede irt andere benodigde woningaanpassingen en bespreken hoe dit financieel haalbaar te maken is.

1 Afwegingen en keuzes hierover lopen voor de regio Utrecht ook via de regionale ruimtelijk- economische programmering, U Ned en de nationale, provinciale en gemeentelijke omgevingsvisies

2 Voor dit punt betreft het de Woningwetregio, in de regio Utrecht is dat de U16

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: dinsdag 3 september 2019 10:38
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: FW: Afspraak woondeal
Bijlagen: 20181203 Stand van zaken Woondeal Utrecht.docx

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]

T 030-[REDACTED]
M 06-[REDACTED]
[REDACTED]@utrecht.nl
www.utrecht.nl/

Gemeente Utrecht
Ontwikkelorganisatie Ruimte
Stadsplatau 1
maandag t/m donderdag

Van: [REDACTED] [\[REDACTED\]@minbzk.nl](mailto:[REDACTED]@minbzk.nl)
Verzonden: dinsdag 4 december 2018 11:40
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: Afspraak woondeal

Hallo [REDACTED]

Uit de overleggen met ieder van jullie kwam de conclusie dat het goed is om op korte termijn bij elkaar te komen om volgens mij vijf dingen te bespreken:

1. Wanneer sluiten we een woondeal
2. Met wie – hoe laten we het goed landen in U10 verband
3. Hoe regelen we het proces in
4. Wanneer is iedereen tevreden en wat moet er nog gebeuren om dit te realiseren
5. Taakverdeling, wie pakt wat op

Als er andere onderwerpen zijn, voeg deze gerust toe.

Omdat we in dit overleg met name op het proces in willen gaan, kwamen we tot de conclusie dat het goed is nu met z'n vieren te overleggen (van elke organisatie 1 persoon). Om het overleg goed vorm te geven is het misschien goed dat een ieder het overleg voorbereid door bij ieder agendapunt zijn belangrijkste punt vooraf te bedenken.

Een paar voorstellen voor een overleg (tijdsduur 1 uur?):

Deze week:

Woensdag: tussen 14.00 en 17.30 uur

Volgende week:

Maandag tussen 8.30 en 10.15 uur

Dinsdag tussen 8.30 en 14.00 uur

Woensdag tussen 15.30 en 17.30 uur

Ik hoop dat er wat tussen zit.

In de bijlage een kort overzicht van de huidige stand van zaken van de woondeal, zoals ik hem nu zie qua onderwerpen. Wat betreft de MIRT afspraken kopiëren we die vanuit het BO MIRT. Als het even kan probeer ik voor ons overleg ook nog een formatje rond te sturen waar we nu aan denken wat betreft de woondeal.

Met vriendelijke groet,

.....
Directie Woningmarkt - Afdeling Koop & Kapitaalmarkt
DG Bestuur, Ruimte en Wonen
Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
Turfmarkt 147 | 2511 DP | Den Haag |
Postbus 20011 | 2500 EA | Den Haag

.....
T 06-.....
.....@minbzk.nl
www.rijksoverheid.nl | www.woningmarktbeleid.nl
.....
.....

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: dinsdag 3 september 2019 11:21
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: FW: annotatie woondeal voor bestuurstafel gwl
Bijlagen: 20190220 BT Gwl agpnt 3 STARTNOTITIE WOONDEAL.pdf

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]

T 030-[REDACTED]
M 06-[REDACTED]
[REDACTED]@utrecht.nl
www.utrecht.nl/

Gemeente Utrecht
Ontwikkelorganisatie Ruimte
Stadsplatau 1
maandag t/m donderdag

Van: [REDACTED]
Verzonden: donderdag 14 februari 2019 7:38
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: annotatie woondeal voor bestuurstafel gwl

dag collega's

woensdag 20 februari is de bestuurstafel gezonde woon en leefomgeving. Op de agenda staat ook de woondeal (zie bijlage voor voorstel). Onderstaand de annotatie hierover. Aangezien er ook een annotatie van alle bestuurstafelsstukken naar het college gaat, goed om jullie hierover te informeren. En mochten er nog aanvullingen nodig zijn laat het me dan zsm weten.

De gehele annotatie stuur ik **vandaag voor half elf** naar [REDACTED] ☺ [REDACTED] maakt vandaag de annotatie van alle bestuurstafel voor het college gereed.

@ [REDACTED] het gele gedeelte heb ik nog toegevoegd aan jouw tekst

Hoor het graag!

1. **Woondeal startnotitie** (thema versnelling woningbouw/middenhuur)
Trekken: Dolf Smolenaers (De Bilt), Kees Diepeveen (Utrecht) en Hans Adriani (Nieuwegein)

Bijgevoegd: Startnotitie woondeal

Voorstel: Bespreken startnotitie en mandaat trekkers

Annotatie

Context: de minister van BZL wil een Woondeal met de Utrechtse regio om de druk op de woningmarkt te verlichten. Door versnellen van de productie, mogelijk nieuwe plancapaciteit te ontwikkelen en ingrepen in het functioneren van de woningmarkt. Is een afspraak gemaakt bij het BO MIRT van vorig jaar en ook verwoord in brief aan de kamer over de uitkomsten van het G4-overleg over Verstedelijking.

Advies: Instemmen met het voorstel m.b.t. de scope van de deal: de Woondeal heeft sterke relaties met andere processen zoals onze RSU en het REP, maar kan op m.n. de locatiekeuzes en productiecijfers niet vooruitlopen zonder integrale afweging. Net als op de mogelijkheid van het sluiten van een Verstedelijkingakkoord met het Rijk in G4-verband, dat moet zorgen voor bekostiging van de verstedelijking (m.n. t.a.v. bereikbaarheid) en waarop de druk moet blijven.

Dat betekent:

- a) een stevige pré-ambule over de samenhang met die processen
- b) géén afspraken over nieuwe locaties en extra productie
- c) wel een deel over verder faciliteren/versnelling van de bestaande programma's (Gebiedsgericht: accent op Zuidwest-Utrecht, incl. MWKZ, LR, Beurskwartier) – o.m. m.b.v. inzet rijksvastgoed, transformatiefaciliteit
- d) een aantal afspraken over het functioneren van de woningmarkt (middenhuur, investeringscapaciteit corporaties, bestrijding excessen
- e) vitale wijken w.o. Overvecht (met kansen voor middelen uit volgende rond Regiodeals)

Advies:

Gevraagd wordt om mandaat. Gaat dat zo ver als onderhandelen met BZK en vervolgens ook te tekenen namens de hele regio of alleen het eerste en vervolgens ieder college apart te laten besluiten over tekenen? Dat laatste duurt langer maar is gelet op draagvlak te verkiezen.

Het proces met de G4 regio's expliciet benoemen in het overleg: In G4 (regio) verband hebben wij aangegeven zoveel mogelijk samen op te trekken en een gezamenlijk inzet te bepalen om de druk op het rijk zo groot mogelijk te maken. Dit gaat dan met name over de punten a t/m d.

Met vriendelijke groet,

[Redacted signature]

T 06 [Redacted]
[Redacted]@utrecht.nl
www.utrecht.nl/

Gemeente Utrecht
Ontwikkelorganisatie Ruimte
maandag tot en met donderdag

Postbus 16200
3500 GE Utrecht

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: dinsdag 3 september 2019 12:58
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: FW: Collegebesluit 18juni2019 Woondeal Regio Utrecht
Bijlagen: 20190618151111981.pdf

-----Oorspronkelijk bericht-----

Van: Stafbureau Gemeentesecretaris
Verzonden: dinsdag 18 juni 2019 15:32
Aan: [REDACTED]

Onderwerp: Collegebesluit 18juni2019 Woondeal Regio Utrecht

-----Oorspronkelijk bericht-----

Van: scanner.abu@utrecht.nl [<mailto:scanner.abu@utrecht.nl>]
Verzonden: dinsdag 18 juni 2019 15:11
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: Message from "PTUF061"

Deze E-mail is verzonden van "PTUF061"(MP C5503).

Scan datum: 18.06.2019 15:11:11 (+0200)
Vragen aan: scanner.abu@utrecht.nl

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: dinsdag 3 september 2019 10:44
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: FW: Eerste concept woondeal Utrecht
Bijlagen: concept-woondeal Utrecht (versie 12 december 2018).docx

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]

T 030-[REDACTED]
M 06-[REDACTED]
[REDACTED]@utrecht.nl
www.utrecht.nl/

Gemeente Utrecht
Ontwikkelorganisatie Ruimte
Stadsplatau 1
maandag t/m donderdag

Van: [REDACTED]@minbzk.nl]
Verzonden: vrijdag 14 december 2018 14:00
Aan: [REDACTED]
CC: [REDACTED]
Onderwerp: Eerste concept woondeal Utrecht

Beste allen,

In de bijlage een eerste concept voor de woondeal Utrecht. Veel PM's, maar dan hebben jullie een idee hoe een woondeal er uit kan zien. We kunnen nu bezig met de verdere invulling. Er staan veel PM's in en ook diverse voorbeelden vanuit de woondeal Groningen.

Ik leg dit stuk zelf ook terug bij het BZK regioteam Utrecht, aangezien zij deze ook nog niet gezien hebben.

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]

.....
Directie Woningmarkt - Afdeling Koop & Kapitaalmarkt
DG Bestuur, Ruimte en Wonen
Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

T 06-[REDACTED]
[REDACTED]@minbzk.nl
www.rijksoverheid.nl | www.woningmarktbeleid.nl

Van: [REDACTED]@utrecht10.nl>

Verzonden: donderdag 13 december 2018 09:12

Aan: [REDACTED]@minbzk.nl>; [REDACTED]@provincie-utrecht.nl>; [REDACTED]@utrecht.nl>

CC: [REDACTED]@utrecht10.nl>

Onderwerp: RE: marsroute woondeals

Dag [REDACTED]

Ik heb de marsroute gemaakt in de veronderstelling dat we de eerste week van maart moeten halen. Voor regionale afstemming is een later tijdstip beter. Wat gaan we nu afspreken? Koppeling met Mirt-onderzoek lijkt mij evident maar wat betekent dit in tijd?

Kunnen de woondeals ook worden geknipt? Bijvoorbeeld woondeal Overvecht? Voorkomt vertraging.

Van: [REDACTED]@minbzk.nl]

Verzonden: woensdag 12 december 2018 17:12

Aan: [REDACTED]

CC: [REDACTED]

Onderwerp: RE: marsroute woondeals

Ha allen,

Persoonlijk doe ik het liever ook wat rustiger aan.

Aan de andere kant is het heel snel begin februari. Voor die tijd lijkt het me goed dat er voldoende afstemming in de regio heeft plaatsgevonden ([REDACTED] hoe kijk jij hier tegenaan, zou het wat minder snel hoeven?). Daarnaast hebben we, als we nu een eerste overzicht hebben, nog voldoende tijd om eventuele gewenste aanvullingen (bijv. vanuit directeuren of bestuurders) erin aan te brengen. Een voorbeeldje zou kunnen zijn om ook wat meer over verduurzaming van de gebouwde omgeving op te nemen.

Wat betreft de lange termijn samenwerkingslocaties waar we het gisteren over hadden. Oftewel, de transformatielocatie, stedelijke herstructureringslocatie en uitleg locatie, hoe kijken jullie hier tegenaan, welke locaties zouden jullie daarbij willen noemen en op welke manier? Zelf dacht ik aan:

Transformatielocatie: Merwedekanaalzone

Stedelijke herstructurering: Overvecht, maar Nieuwegein werd ook genoemd (hoewel die voor mij nieuw is)

Uitleg: hier zit vooral de angel. Hebben jullie een idee om dit goed op te schrijven? Zodat iedereen hier mee akkoord kan gaan? Mogelijkheden waar ik aan denk: Rijnenburg, maar dan niet met de term uitleglocatie, maar als een van de samenwerkingslocaties, waar we samen gaan zoeken en inzetten naar de beste invulling.

Of als zoekgebied: A12 zone, en dan helemaal van Woerden tot Bunnik bijvoorbeeld. Als we dit zouden doen, dan zouden we ook een goede koppeling moeten maken met het MIRT onderzoek.

Naast deze locaties zit ik zelf al een tijdje met het bekende gedeelte van de A12 zone in mijn hoofd. Is het een idee om daar ook een langere termijn samenwerkingsafpraak op te maken?

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]

Directie Woningmarkt - Afdeling Koop & Kapitaalmarkt
DG Bestuur, Ruimte en Wonen
Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
Turfmarkt 147 | 2511 DP | Den Haag | [REDACTED]
Postbus 20011 | 2500 EA | Den Haag

T 06- [redacted] [\[redacted\]@minbzk.nl](mailto:[redacted]@minbzk.nl)
www.rijksoverheid.nl | www.woningmarktbeleid.nl
.....
Vrij op vrijdag

Van: [redacted] [\[redacted\]@provincie-utrecht.nl](mailto:[redacted]@provincie-utrecht.nl)>
Verzonden: woensdag 12 december 2018 11:09
Aan: [redacted] [\[redacted\]@utrecht.nl](mailto:[redacted]@utrecht.nl)>; [redacted] [\[redacted\]@utrecht10.nl](mailto:[redacted]@utrecht10.nl)>
CC: [redacted] [\[redacted\]@utrecht10.nl](mailto:[redacted]@utrecht10.nl)>; [redacted] [\[redacted\]@minbzk.nl](mailto:[redacted]@minbzk.nl)>
Onderwerp: RE: marsroute woondeals

[redacted]

Dank, mooie marsroute.

En, volgens mij hebben wij niet zo zeer haast, maar heeft BZK dat.. ik wacht eerst de dummy van [redacted] af.

Gr.,

[redacted]

Van: [redacted] [\[redacted\]@utrecht.nl](mailto:[redacted]@utrecht.nl)>
Verzonden: dinsdag 11 december 2018 20:29
Aan: [redacted] [\[redacted\]@utrecht10.nl](mailto:[redacted]@utrecht10.nl)>; [redacted] [\[redacted\]@provincie-utrecht.nl](mailto:[redacted]@provincie-utrecht.nl)>
CC: [redacted] [\[redacted\]@utrecht10.nl](mailto:[redacted]@utrecht10.nl)>; [redacted] [\[redacted\]@minbzk.nl](mailto:[redacted]@minbzk.nl)>
Onderwerp: RE: marsroute woondeals

vraag me nog even ten principale af: waarom hebben we zo'n haast?

Verzonden met BlackBerry Work(www.blackberry.com)

Van: [redacted] [\[redacted\]@utrecht10.nl](mailto:[redacted]@utrecht10.nl)>
Verzonden: 11 dec. 2018 16:24
Naar: [redacted] [\[redacted\]@utrecht.nl](mailto:[redacted]@utrecht.nl)>; [redacted] [\[redacted\]@provincie-utrecht.nl](mailto:[redacted]@provincie-utrecht.nl)>
Cc: [redacted] [\[redacted\]@utrecht10.nl](mailto:[redacted]@utrecht10.nl)>
Onderwerp: marsroute woondeals

Dag [redacted] en [redacted]

Ter info.

Om er regionale woondeals van te maken heb ik volgende marsroute bedacht (zo zou het kunnen gaan):

Marsroute:

Week 51,	[redacted] levert een versie (1) van woondeals ter commentaar.
Week 51,	19 december in bestuurstafel één en ander al aankondigen
Week 51 en 52,	commentaar op deze versie
Week 1,	versie (2) voor discussie ambtelijk bestuurlijk
Week 2	<i>extra ambtelijk overleg (optie)</i>
Week 2/3,	bestuurlijk overleg met trekkers (<u>afspraken moet nog worden gemaakt</u>)
Week 3/4,	bestuurlijk overleg regio, aansluiten bij overleg Uned trekkers bestuurstafels (<u>amnwg</u>). Ook provincie is hierbij aanwezig (wie?). Idee om bij verzending de regiodeals ook op te sturen aan overige BT leden.
Week 5,	31 januari 2019, ambtelijk overleg wonen, aanvullen met ambtelijk overleg Ruimte (zaal gereserveerd van 9.00 tot 13.00)

Week 6, 6 februari verzending BT 20 februari, versie 3
Week 7, *eventueel nazending*
Week 8, 20 februari bestuurstafel, aftikken versie 3, wat is hier de ruimte voor aanpassingen?
Week 9 of 10, versie 3 met commentaar (versie 4) besluit colleges om woondeals te ondertekenen.
Handtekeningen verzamelen (hoe organiseren we de ondertekening?).

Hijgerig gedoe.

In verband met info over Uned wordt er in januari een overleg gepland met alle trekkers van de bestuurstafels, waarschijnlijk gaan we dit aanvullen met een aantal wethouders zodat iedere gemeente vertegenwoordigd is. Hoe dan ook, de woondeals willen we hier aan vasthaken (donderdag heeft [REDACTED] overleg met [REDACTED] en [REDACTED]). Hebben we in ieder geval het uitgangspunt van de koppeling wonen/mobiliteit te pakken.

Groet,
[REDACTED]

“De informatie verzonden met dit bericht is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde. Gebruik van deze informatie door anderen dan de geadresseerde is verboden. Openbaarmaking, vermenigvuldiging, verspreiding en/of verstrekking van deze informatie aan derden is niet toegestaan.

Het is mogelijk dat tijdens het transport van dit bericht fouten zijn ontstaan zodat het bericht onjuist is overgekomen. Hiervoor kunnen wij geen aansprakelijkheid erkennen. Uitsluitend het door de bevoegde persoon dan wel het bevoegde bestuursorgaan ondertekende papieren document is bindend. Wij adviseren u om bij twijfel over de juistheid of volledigheid contact met ons op te nemen”.

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die voortvloeit uit het gebruik van elektronische berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: dinsdag 3 september 2019 12:10
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: FW: Eindconcept woondeal
Bijlagen: Eindconcept-Woondeal Utrecht versie 21 mei 2019 na overleg minister en wethouder.docx; Eindconcept-Woondeal Utrecht versie 21 mei 2019 na overleg minister en wethouder (schone versie).docx

Urgentie: Hoog

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]

T 030- [REDACTED]
M 06- [REDACTED]
[REDACTED]@utrecht.nl
www.utrecht.nl/

Gemeente Utrecht
Ontwikkelorganisatie Ruimte
Stadsplatau 1
maandag t/m donderdag

Van: [REDACTED]@minbzk.nl]
Verzonden: woensdag 22 mei 2019 11:25
Aan: [REDACTED]@provincie-utrecht.nl'; [REDACTED]@Nieuwegein.nl'; [REDACTED]
CC: [REDACTED]
Onderwerp: Eindconcept woondeal
Urgentie: Hoog

Beste mensen,

Zoals aangekondigd stuur ik jullie hierbij ter afstemming het eindconcept van de woondeal. In het ene document kan je zien welke laatste aanpassingen er zijn aangebracht. Het andere document is een schone versie waarin alle wijzigingen zijn geaccepteerd. Mochten jullie nog gekke dingen zien geef die dan z.s.m. door.

Er staat nog 3-voud bij de ondertekening. Als alle wethouders een origineel exemplaar willen zou het in 18-voud moeten worden ondertekend. Dat lijkt mij een beetje veel. Wat is jullie suggestie?

Op de mogelijke afspraak over de VVE (zie de mail van [REDACTED] d.d. 14 mei jl.) is geen reactie gekomen vanuit de regio dus heb ik die niet ingevoegd.

Met vr.gr.,

[REDACTED]

Ps [REDACTED] fijn dat je er weer bij bent!

Van: [REDACTED]

Verzonden: dinsdag 21 mei 2019 13:25

Aan: [REDACTED]@utrecht.nl>; [REDACTED]@utrecht10.nl>; [REDACTED]@provincie-utrecht.nl' [REDACTED]@provincie-utrecht.nl>; [REDACTED]@Nieuwegein.nl' [REDACTED]@Nieuwegein.nl>

CC: [REDACTED]@minbzk.nl>; [REDACTED]@minbzk.nl>

Onderwerp: afronden woondeal

Beste mensen,

Ongetwijfeld hebben jullie ook gehoord dat het gesprek gisteren tussen [REDACTED] positief is verlopen. Wat hen betreft zijn we eruit. Dat is een mooi resultaat dat we samen hebben bereikt.

Ik ben bezig de onderstaande wijzigingen aan te brengen in de woondeal.

Ook ga ik de slag om de laatste punten en komma's goed te zetten, de verkeerde d-tjes en t-tjes er uit te halen en te zorgen voor een goede nummering.

Ik doe dat in de versie voor minister en wethouder die ik vrijdag heb verstuurd en betrek daarbij de laatste versie die ik van [REDACTED] heb gehad.

Van jullie ontvang ik graag de namen van de bestuurders die de gemeenten en provincie vertegenwoordigen (zie 'Partijen' op blz. 1.).

Welke precieze afspraken zijn er gemaakt in de regio voor de ondertekening? Naast de gedeputeerde en de wethouder van Utrecht ook de wethouders van Nieuwegein en De Bilt namens de U16-gemeenten? Of alle wethouders?

De versie die ik nu maak zal ik uiteraard ook nog ter afstemming rond sturen. Hopelijk heb ik die morgen af. Wanneer starten jullie het bestuurlijk traject richting de diverse colleges?

Met vr.gr.,

[REDACTED]

Van: [REDACTED]

Verzonden: maandag 20 mei 2019 08:41

Aan: [REDACTED]@utrecht.nl>; [REDACTED]@utrecht10.nl>

CC: [REDACTED]@provincie-utrecht.nl' [REDACTED]@provincie-utrecht.nl>; [REDACTED]

[REDACTED]@minbzk.nl>; [REDACTED]@Nieuwegein.nl' [REDACTED]@Nieuwegein.nl>

Onderwerp: RE: Concept-Woondeal Utrecht versie 17 mei 2019

Beste mensen,

Ter informatie een laatste update.

Noodknop:

De door Utrecht geel gearceerde aanvulling bij de noodknop (zie hieronder) zullen we in de volgende versie overnemen.

Systeem/beleidsaanpassing:

'Systeem' zal worden gehanteerd in de volgende versie met voor de duidelijkheid een verwijzing naar de TK-brief: Uitkomsten overleg Rijk-G4 over verstedelijking d.d. 18 januari.

Met vr.gr.,

c. De minister werkt de zogeheten 'Noodknop' uit, waarmee gemeenten aan de hand van een percentage van de WOZ kunnen voorkomen dat er excessief hoge huren gevraagd worden en huurmatiging te kunnen bevorderen. Bij de preciezere uitwerking van het instrument is lokaal maatwerk van belang. Tevens wordt hiermee een positief effect op de beschikbaarheid van goedkopere koopwoningen beoogd. De gemeente Utrecht wordt via de G4 betrokken en vertegenwoordigt de regio in deze. De minister informeert rond de zomer van 2019 de Tweede Kamer over de uitwerking van de noodknop en gaat direct daarna met de regio in gesprek over het vervolgtraject. Bij een mogelijke wetswijziging streeft de minister naar invoering van de wet per 1 januari 2021. Minister en regio zijn het erover eens dat deze maatregel zodanig vormgegeven moet zijn dat het zorgt voor een substantieel middensegment en dat het tevens investeerders geïnteresseerd houdt.

Van: [REDACTED]

Verzonden: vrijdag 17 mei 2019 12:03

Aan: [REDACTED] <@utrecht.nl>; [REDACTED] <@utrecht10.nl>

CC: [REDACTED] <@provincie-utrecht.nl>; [REDACTED] <@provincie-utrecht.nl>; [REDACTED] <@minbzk.nl>; [REDACTED] <@Nieuwegein.nl>

Onderwerp: Concept-Woondeal Utrecht versie 17 mei 2019

Beste mensen,

Hierbij de nota zoals die bij ons naar de minister is gestuurd.

M.b.t. de tekst over de noodknop staat een opmerking dat op directeursniveau de tekst nog precies zal worden geformuleerd.

[REDACTED] en [REDACTED] hebben daar vanmiddag nog overleg over.

Veder heb ik de in afspraak 30.c op verzoek van [REDACTED] de pilot weer opgenomen maar dan wel zo geformuleerd dat dat in overleg moet gaan met de corporaties.

Over de terminologie m.b.t. beleids/systeemaanpassingen vindt ook nog overleg plaats tussen [REDACTED] en [REDACTED]. A.d.h.v. die uitkomst kijken wat er nog moet worden aangepast.

Met vr.gr.,

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: dinsdag 3 september 2019 11:41
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: FW: Nieuwste versie woondeal
Bijlagen: Concept Woondeal Utrecht 11-03-2019.docx

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]
Senior adviseur Strategie

T 030- [REDACTED]
M 06- [REDACTED]
[REDACTED]@utrecht.nl
www.utrecht.nl/

Gemeente Utrecht
Ontwikkelorganisatie Ruimte
Stadsplatau 1
maandag t/m donderdag

Van: [REDACTED]@minbzk.nl
Verzonden: maandag 11 maart 2019 21:09
Aan: [REDACTED]@provincie-utrecht.nl;
[REDACTED]
Onderwerp: Nieuwste versie woondeal

Beste allen,

Hierbij de nieuwste versie van de woondeal.
Morgenochtend de laatste grote slag voordat hij naar de bestuurders kan!

Groeten,

[REDACTED]
06- [REDACTED]

-----Oorspronkelijke afspraak-----

Van: [REDACTED]@utrecht10.nl>
Verzonden: vrijdag 8 maart 2019 13:40
Aan: [REDACTED]@provincie-utrecht.nl; [REDACTED]

Onderwerp: woondeal

Tijd: maandag 11 maart 2019 08:30-10:30 (UTC+01:00) Amsterdam, Berlijn, Bern, Rome, Stockholm, Wenen.

Locatie: Z71

Evt uitloop

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: dinsdag 3 september 2019 10:56
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: FW: Notulen en afspraken Woondeal Utrecht
Bijlagen: Concept Woondeal Utrecht 23-01-2019 - schoon.docx

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]

T 030- [REDACTED]
M 06- [REDACTED]
[REDACTED]@utrecht.nl
www.utrecht.nl/

Gemeente Utrecht
Ontwikkelorganisatie Ruimte
Stadsplatau 1
maandag t/m donderdag

Van: [REDACTED]@minbzk.nl]
Verzonden: woensdag 23 januari 2019 12:48
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: RE: Notulen en afspraken Woondeal Utrecht

Beste allen,

Hierbij een nieuw concept van de woondeal Utrecht waarin de reacties van [REDACTED] en [REDACTED] ook verwerkt zijn. Zoals besproken kan deze versie breed gedeeld worden.

Voor de liefhebbers heb ik de versies met alle wijzigingen en een met alleen de opmerkingen ook weer opgenomen.

Groeten,

[REDACTED]
06- [REDACTED]

Van: [REDACTED]@minbzk.nl>
Verzonden: dinsdag 22 januari 2019 22:19

Aan: [redacted] @utrecht.nl>; [redacted] @provincie-utrecht.nl>;
[redacted] @minbzk.nl>; [redacted] @utrecht.nl>; [redacted]
[redacted] @utrecht10.nl>; [redacted] @utrecht10.nl>; [redacted] @utrecht.nl>;
[redacted] @minbzk.nl>; [redacted] @Nieuwegein.nl>

Onderwerp: Notulen en afspraken Woondeal Utrecht

Ha mooie mensen,

Vandaag was weer een goede sessie, flink meters gemaakt en ook nog in een futuristische sneeuwsetting: wat wil je nog meer. ☺

Voor het gemak nog even de afspraken op een rijtje –waarvan een groot aantal acties zelfs al zijn opgepakt!

- [redacted] heeft voortvarend een volgende versie woondeal geschreven;
- [redacted] heeft haar opmerkingen aangevuld;
- [redacted] heeft in het vliegtuig een stuk over verstedelijkingsakkoord toegevoegd;
- [redacted] deelt Kamerbrief verstedelijkingsakkoord (zie bijlage). Deze rept ook over woondeals en is goed gekeurd door G4 bgm, wethouders en bewindspersonen AZ, BZK, IW (dat helpt mogelijk bij bestuurlijk commitment woondeal in regio);
- [redacted] komt met aanvullingen over functioneren woningmarkt;
- [redacted] en [redacted] vullen gebieden aan waar daar input op is binnengekomen;
- Morgen maakt [redacted] een volgende slag op basis van aanvullingen [redacted] en [redacted] (en waar mogelijk al [redacted]);
- Deze versie wordt woensdag (einde ochtend) gedeeld met wethouders Utrecht en Nieuwegein, gedeputeerde Provincie en directeurs Marja Appelman (dir woningmarkt) Bert van Delden (p-DG);
- Tevens delen [redacted] en [redacted] de deal met de regio, is tevens extra stimulans voor ophalen input gebieden (en eventueel aanvullende inhoud);
- [redacted] levert woensdag context voor regiodeal stadsvernieuwing Overvecht, Nieuwegein, Maarsenbroek. Haakje hiervoor vast opnemen in woondeal;
- [redacted] en [redacted] praten bestuurders bij. Donderdag ook informeel contact [redacted] en Kees Diepeveen over woondeal;
- [redacted] en [redacted] hebben gezocht naar een zaal en gevonden: Vissenkomp 19^e verdieping stadskantoor (met beamer hopelijk?).

Ook zijn een paar ideeën gewisseld waar we volgende week over door praten die het proces mogelijk versterken/versnellen.

- Eventuele aanwezigheid van [redacted] bij ambtelijk overleg U10 over woondeal (dd?);
- Eventuele aanwezigheid van [redacted] bij bestuurlijk overleg U10 op 20 feb.

Tevens zijn er kort wat ideeën voor ondertekening gepasseerd:

- Ondertekeningmoment kiezen tijdens bestuurlijk overleg REP (eerste week maart);
- Of bijvoorbeeld eigen moment creëren in tweede week maart.

Kortom een zeer productieve dag in gesprek en daad.

Volgende week gaan we dapper verder: van 09.00 – 11.00 uur in het stadskantoor Utrecht.

Ik kijk er naar uit!

Mede namens [redacted],

Voor nu een fijne avond,

[redacted]

[redacted]
[redacted]
[redacted]

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Van: [REDACTED] <[\[REDACTED\]@utrecht.nl](mailto:[REDACTED]@utrecht.nl)>

Verzonden: dinsdag 22 januari 2019 20:21

Aan: [REDACTED] <[\[REDACTED\]@provincie-utrecht.nl](mailto:[REDACTED]@provincie-utrecht.nl)>; [REDACTED] <[\[REDACTED\]@minbzk.nl](mailto:[REDACTED]@minbzk.nl)>; [REDACTED] <[\[REDACTED\]@minbzk.nl](mailto:[REDACTED]@minbzk.nl)>; [REDACTED] <[\[REDACTED\]@utrecht.nl](mailto:[REDACTED]@utrecht.nl)>; [REDACTED] <[\[REDACTED\]@utrecht10.nl](mailto:[REDACTED]@utrecht10.nl)>; [REDACTED] <[\[REDACTED\]@utrecht10.nl](mailto:[REDACTED]@utrecht10.nl)>; [REDACTED] <[\[REDACTED\]@utrecht.nl](mailto:[REDACTED]@utrecht.nl)>; [REDACTED] <[\[REDACTED\]@minbzk.nl](mailto:[REDACTED]@minbzk.nl)>; [REDACTED] <[\[REDACTED\]@Nieuwegein.nl](mailto:[REDACTED]@Nieuwegein.nl)>

Onderwerp: Woondeal - toevoegingen nav verstedelijkingsakkoord

Dag,

Ik heb mijn analyse van het verstedelijkingsakkoord en wat we daarvan in de deal kunnen/moeten verwerken in de tekst van [REDACTED] opgenomen. Is daardoor niet heel herkenbaar. Daarom hieronder ook nog even los op een rijtje.

Verwachting is dus dat "oplossingen" die in gesprek Rutte ter sprake kwamen voor een deel hun weg vinden in werkafspraken in de woondeals. Ik ben zo dicht mogelijk bij de oorspronkelijke tekst van de "op weg naar een verstedelijkingsakkoord-tekst" gebleven die voorlag in overleg kabinet-G4.

Daarnaast nog paar losse opmerkingen. Succes met de volgende ronde!

Bij urgentie

Een belangrijk knelpunt rond versnelling van woningbouwopgave is het tekort schieten van de huidige bekostiging- en financieringssystematiek. Middelen schieten tekort of komen te laat beschikbaar. En baten landen op een andere plek dan waar de kosten worden gemaakt.

Bij bestuurlijke context

..waarbij de gezamenlijke inzet is vastgelegd en de knelpunten rond bekostiging en financiering op te lossen.

Bij versnellen

Inleiding. Het is daarbij zaak om de opgetelde investeringscapaciteit van overheid en marktpartijen zo maximaal mogelijk te benutten.

Punt. Partijen starten op initiatief van de regio met een verkenning over de totstandkoming van (een) publiek- priva(a)t(e) gebiedsfonds(en). Doel is om kosten en baten rond gebiedsontwikkeling zoveel mogelijk in evenwicht te brengen, en het maximale uit de voor handen zijnde investeringscapaciteit te halen.

Punt. Vanuit de regio dragen partijen bij aan BZK onderzoek naar voorwaarden die het investerend vermogen van ontwikkelende partijen kunnen vergroten. Concreet gaat het om de werking van de verhuurdersheffing, en de manier waarop de verdeling van het gemeentefonds al dan niet tot versnelde woningbouwproductie in stedelijke gebieden leidt.

Punt. Partijen nemen deel aan de proeftuin Mobiliteitsfonds van het ministerie van IenW. Doel is om in het nieuwe afwegingskader voor de bekostiging van mobiliteit ook de kosten en baten te integreren die verstedelijking in brede zin met zich meebrengt.

Bij Locaties en Gebieden

Voorgaande afspraken kennen een specifieke uitwerking in een aantal locaties en gebieden. Op het moment van ondertekening hebben partijen in ieder geval aandacht voor de volgende locaties:

Punt. Partijen spreken af per gebied de alternatieve bekostigingsmogelijkheden in beeld te brengen, inclusief mogelijkheden als het begrijpen van mobiliteit, hogere parkeertarieven, vormen van baatbelasting, het instellen van gebiedsinvesteringszones, vaste afdrachten op grondexploitaties, of andere instrumenten om investeringen vanuit de markt te verhogen.

Met vriendelijke groet,

[Redacted signature block]

T 06 [Redacted]
www.utrecht.nl/

Gemeente Utrecht
Bestuurs- en Concernstaf
Bestuursondersteuning

Postbus 16200
3500 CE Utrecht

Van: [Redacted] [\[Redacted\]@provincie-utrecht.nl](mailto:[Redacted]@provincie-utrecht.nl)

Verzonden: dinsdag 22 januari 2019 18:00

Aan: [Redacted]

Onderwerp: RE: Woondeal Utrecht, versie 22-1

Hallo [Redacted] e.a.,

Hierbij weer aangevuld met onze opmerkingen..

Gr.,

[Redacted]

Van: [Redacted] [\[Redacted\]@minbzk.nl](mailto:[Redacted]@minbzk.nl)

Verzonden: dinsdag 22 januari 2019 14:49

Aan: [Redacted] [\[Redacted\]@minbzk.nl](mailto:[Redacted]@minbzk.nl); [Redacted] [\[Redacted\]@utrecht.nl](mailto:[Redacted]@utrecht.nl); [Redacted] [\[Redacted\]@utrecht.nl](mailto:[Redacted]@utrecht.nl); [Redacted] [\[Redacted\]@utrecht10.nl](mailto:[Redacted]@utrecht10.nl); [Redacted] [\[Redacted\]@provincie-utrecht.nl](mailto:[Redacted]@provincie-utrecht.nl); [Redacted] [\[Redacted\]@utrecht10.nl](mailto:[Redacted]@utrecht10.nl); [Redacted] [\[Redacted\]@utrecht.nl](mailto:[Redacted]@utrecht.nl); [Redacted] [\[Redacted\]@minbzk.nl](mailto:[Redacted]@minbzk.nl); [Redacted] [\[Redacted\]@Nieuwegein.nl](mailto:[Redacted]@Nieuwegein.nl)

Onderwerp: Woondeal Utrecht, versie 22-1

Beste allen,

Hierbij een nieuwe versie van de woondeal, zoals vanochtend besproken. Ik ben gewoon bovenaan begonnen met wijzigen. Zoals vanochtend ook besproken ga ik morgen verder met alle opmerkingen van vanochtend verwerken. Alle aanvullingen zijn al van harte welkom. Het liefste dmv track changes.

Groeten,

06- [redacted]

-----Oorspronkelijke afspraak-----

Van: [redacted] <[\[redacted\]@minbzk.nl](mailto:[redacted]@minbzk.nl)>

Verzonden: maandag 21 januari 2019 16:20

Aan: [redacted]

Onderwerp: Utrecht woondeal

Tijd: dinsdag 22 januari 2019 09:00-11:00 (UTC+01:00) Amsterdam, Berlijn, Bern, Rome, Stockholm, Wenen.

Locatie: Media Plaza, Jaarbeursplein 6

Hallo allemaal,

Morgen zitten we weer bij elkaar voor de Woondeal Utrecht om de voortgang te bespreken. En er is veel te bespreken want de nodige acties zijn met goed gevolg opgepakt afgelopen week!

[redacted] stuurt per ommegaande de laatste versie van de tekst. Om deze in zijn geheel te bespreken -en meteen teksten te kunnen redigeren- hebben wij een zaaltje met beamer geregeld in het Media Plaza, Jaarbeursplein 6, naast het station.

We kijken uit naar wederom een productief overleg.

Mede namens [redacted] en [redacted]

Met vriendelijke groeten,

[redacted]

**Agenda
Stad**

[redacted]
Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

B.: Turfmarkt 147 | 2511 DP DEN HAAG | **M.:** + [redacted]
P.: Postbus 20011 | 2500 EA DEN HAAG | **W.:** www.agendastad.nl

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

“De informatie verzonden met dit bericht is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde. Gebruik van deze informatie door anderen dan de geadresseerde is verboden. Openbaarmaking, vermenigvuldiging, verspreiding en/of verstrekking van deze informatie aan derden is niet toegestaan.

Het is mogelijk dat tijdens het transport van dit bericht fouten zijn ontstaan zodat het bericht onjuist is overgekomen. Hiervoor kunnen wij geen aansprakelijkheid erkennen. Uitsluitend het door de bevoegde

persoon dan wel het bevoegde bestuursorgaan ondertekende papieren document is bindend. Wij adviseren u om bij twijfel over de juistheid of volledigheid contact met ons op te nemen”.

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: dinsdag 3 september 2019 11:55
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: FW: Opmerkingen verwerkt
Bijlagen: Concept-Woondeal Utrecht versie 2 april.docx

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]

T 030-[REDACTED]
M 06-[REDACTED]
[REDACTED]@utrecht.nl
www.utrecht.nl/

Gemeente Utrecht
Ontwikkelorganisatie Ruimte
Stadsplatau 1
maandag t/m donderdag

Van: [REDACTED]@minbzk.nl
Verzonden: dinsdag 2 april 2019 17:29
Aan: [REDACTED]
CC: [REDACTED]
Onderwerp: Opmerkingen verwerkt

Ha allen,

In de bijlage de nieuwste versie van de woondeal, gebaseerd op de opmerkingen die vanochtend zijn gedaan.

Wat betreft middenhuur ben ik met de tekst van [REDACTED] op gegaan, onder andere bij mensen die ervaring hebben met de Raad van State. Zij gaven aan dat de Raad van State in deze situatie geen goed advies kan geven (en juridisch bindende uitspraken doen ze in dit soort situatie sowieso niet), daarom het voorstel om de landsadvocaat om advies te vragen, om hem dus onafhankelijk te laten toetsen wat mogelijk is. Zijn uitspraak zien de partijen dan als uitgangspunt voor verdere traject: als hij aangeeft dat het kan, dan is de discussie klaar, als hij aangeeft dat het niet kan gaan we gezamenlijk nogmaals kijken wat dan nodig is (en politiek haalbaar).

Hieronder de tekst:

1. Partijen interpreteren de mogelijkheden om het oppervlak van middeldure huurwoningen juridisch vast te leggen verschillend. Hierover is geen jurisprudentie beschikbaar. Om meer grip te krijgen op de juridische mogelijkheden wordt de landsadvocaat om advies gevraagd over de publiek- en privaatrechtelijke

mogelijkheden om te sturen op middenhuur in relatie tot oppervlakte van de woningen. De kosten hiervoor worden gelijk gedeeld tussen de Regio en de Minister. Indien de landsadvocaat aangeeft dat gemeenten het gebruiksoppervlak niet publiekrechtelijk of privaatrechtelijk kunnen borgen, dan gaan partijen opnieuw in overleg ten einde te komen tot passend instrumentarium.

Overigens moet ik deze tekst ook nog ter goedkeuring bij ons voorleggen.

Met vriendelijke groet,

[Redacted signature]

.....
Directie Woningmarkt - Afdeling Koop & Kapitaalmarkt
DG Bestuur, Ruimte en Wonen
Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
Turfmarkt 147 | 2511 DP | Den Haag | [Redacted]
Postbus 20011 | 2500 EA | Den Haag

.....
T 06-[Redacted] [@minbzk.nl](mailto:[Redacted]@minbzk.nl)
www.rijksoverheid.nl | www.woningmarktbeleid.nl
.....
[Redacted]

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: dinsdag 3 september 2019 10:54
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: FW: Uitvraag grote gebiedsontwikkelingen bestaande plancapaciteit irt woondeal rijk

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]

T 030- [REDACTED]
M 06- [REDACTED]
[REDACTED]@utrecht.nl
www.utrecht.nl/

Gemeente Utrecht
Ontwikkelorganisatie Ruimte
Stadsplatau 1
maandag t/m donderdag

Van: [REDACTED]
Verzonden: vrijdag 18 januari 2019 16:48
Aan: [REDACTED]@ijsselstein.nl; [REDACTED]@woerden.nl; [REDACTED]
[REDACTED]@nieuwegein.nl; [REDACTED]@houten.nl; [REDACTED]
[REDACTED]@montfoort.nl; [REDACTED]@heuvelrug.nl; [REDACTED]
[REDACTED]@lopik.nl; [REDACTED]@heuvelrug.nl;
[REDACTED]@houten.nl; [REDACTED]@zeist.nl; [REDACTED]@bunnik.nl; [REDACTED]@wijkbijduurstede.nl;
[REDACTED]@nieuwegein.nl; [REDACTED]@woerden.nl; [REDACTED]@stichtsevecht.nl; [REDACTED]@bunnik.nl;
[REDACTED]@vijfheerenlanden.nl; [REDACTED]@ijsselstein.nl; [REDACTED]@woerden.nl;
[REDACTED]@wijkbijduurstede.nl; [REDACTED]@bunnik.nl; [REDACTED]@stichtsevecht.nl;
[REDACTED]@zeist.nl; [REDACTED]@houten.nl; [REDACTED]@debilt.nl;
[REDACTED]@woerden.nl; [REDACTED]@stichtsevecht.nl; [REDACTED]@nieuwegein.nl; [REDACTED]

Onderwerp: Uitvraag grote gebiedsontwikkelingen bestaande plancapaciteit irt woondeal rijk

Beste collega's

Zoals jullie weten zijn er in november in het kader van BO MIRT afspraken gemaakt over de woningmarkt. Deze afspraken krijgen nu een vervolg in een te sluiten woondeal, waarmee er een langdurige samenwerking tussen rijk

en regio wordt beoogd op een breed spectrum van woonthema's. Het doel is om gezamenlijk de woningmarkt beter te laten functioneren. Daarbij kun je denken aan: versnellen van

de bouwproductie, creëren van voldoende plancapaciteit voor de lange termijn, functioneren van de woningmarkt en vitale, leefbare en duurzame dorpen en steden. Een belangrijk onderdeel hierbij is de integraliteit van de opgaven, zoals de samenhang met bereikbaarheid en duurzaamheid.

De afspraken worden gemaakt omdat de druk op de woningmarkt groot is. Na een periode van loslaten neemt het rijk weer een actievere rol in de ruimtelijke ordening en op de woningmarkt in. Een goed functionerende ruimtelijke ordening en woningmarkt kan alleen in samenwerking worden vormgegeven. In de woondeal, evenals in U Ned, wordt deze samenwerking vormgegeven.

Concrete vraag:

Kunnen jullie **uiterlijk voor het AO wonen 31 januari** aangeven of het akkoord is dat onderstaande gebieden worden opgenomen in de concept woondeal en of er andere projecten/gebieden zijn die jullie graag op deze lijst terug zien?

In de woondeals komen een aantal gebiedsgerichte opgaven terug waar rijk en regio zich gaan inzetten om de bestaande plannen in uitvoering te krijgen. We hebben nu op ons netvlies:

- Woerden: ontwikkelzone middelland – Stationsgebied
- Nieuwegein: ontwikkelzone Rijnhuizen – City
- Utrecht: Merwedekanaalzone en Overvecht
- Stichtse Vecht: Planetenbaan
- Houten: Zone Molenzoom
- A12 zone (samenwerking in planvoorbereiding)

Bij de selectie van projecten wordt gekeken naar:

- Omvang van de ontwikkeling, minimaal 250 woningen
- Bestaande plancapaciteit, er ligt al een visie of besluit, plan is zacht of hard (niet potentieel)
- Zicht op uitvoering voor 2025, al dan niet met hulp van het rijk/provincie
- Onderliggende vraagstukken (financiële haalbaarheid, bereikbaarheid, samenwerking, grondbeleid, capaciteit, planologische knelpunten, ontwerpogave, wet en regelgeving etc).

De aangedragen projecten leiden tot een longlist. In overleg tussen rijk en regio wordt vervolgens een shortlist bepaald waar als eerste op gefocust wordt. Elk half jaar kunnen er weer nieuwe projecten op de shortlist komen. De samenwerking betekent dat het rijk (en evt provincie) willen bijdragen aan het oplossen van de knelpunten in het project, in welke vorm dan ook. Ieder project en knelpunt is uniek. In gezamenlijkheid wordt gekeken, met respect voor elkaars rollen, wat een ieder kan bijdragen aan deze projecten. Het gemeenschappelijke doel daarbij is het versnellen van de gebiedsontwikkeling en bouwproductie.

In augustus 2018 hebben jullie een zelfde type mail ontvangen met betrekking tot projecten met financieringsproblematiek. Met deze mail willen we jullie hier ook verder over informeren. De uitvraag hield verband met de ontwikkeling van de financieringsfaciliteit voor binnenstedelijke transformatieprojecten door het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. Hiervoor zijn destijds 12 projecten/dilemma's aangedragen. Afgelopen december is er een start gemaakt met een gespreksronde. In deze gesprekken bespreken de betreffende gemeente, provincie en het rijk gezamenlijk de knelpunten waar tegenaan gelopen wordt. Met iedere gemeente van de aangedragen projecten wordt - in de loop van dit jaar - een gesprek ingepland. De eerste resultaten van deze gesprekken zijn er al. Zo draagt het rijk bij aan het gebiedsfonds in Middelland (zie ook <https://woerden.tv/rijksbijdrage-van-e-05-miljoen-voor-transformatie-middelland/>).

Met vriendelijke groet,

 Gemeente Nieuwegein
Postbus 1, 3430 AA Nieuwegein | Stadsplein 1, 3437 LZ Nieuwegein
T 030- | M 06 - | E @nieuwegein.nl

en

, U10
06-

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: dinsdag 3 september 2019 11:31
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: FW: Update woondeal en uitvraag locaties_thema's functioneren woningmarkt
Bijlagen: weergave BO Woondeal Utrecht 22022019.docx; concept verslag Agendapunt 3 bt 20_2_2019.docx

Urgentie: Hoog

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]

T 030- [REDACTED]

[REDACTED]@utrecht.nl
www.utrecht.nl/

Gemeente Utrecht
Ontwikkelorganisatie Ruimte
Stadsplatau 1
maandag t/m donderdag

Van: [REDACTED]
Verzonden: dinsdag 26 februari 2019 16:53
Aan: [REDACTED]@bunnik.nl'; [REDACTED]@bunnik.nl'; [REDACTED]@debilt.nl'; [REDACTED]@houten.nl';
[REDACTED]@ijsselstein.nl'; [REDACTED]@montfoort.nl'; [REDACTED]@nieuwegein.nl'; [REDACTED]@nieuwegein.nl';
[REDACTED]@stichtsevecht.nl'; [REDACTED]@stichtsevecht.nl'; [REDACTED]@heuvrug.nl';
[REDACTED]@vijfheerenlanden.nl'; [REDACTED]@wijkbijduurstede.nl'; [REDACTED]@woerden.nl'; [REDACTED]@woerden.nl';
[REDACTED]@zeist.nl'; [REDACTED]@ijsselstein.nl'; [REDACTED]@woerden.nl'; [REDACTED]
[REDACTED]@nieuwegein.nl'; [REDACTED]@houten.nl'; [REDACTED]
[REDACTED]@portaal.nl'; [REDACTED]@montfoort.nl'; [REDACTED]@heuvrug.nl';
[REDACTED] swru.nl; [REDACTED]@lopik.nl'; [REDACTED]
CC: [REDACTED]
Onderwerp: Update woondeal en uitvraag locaties_thema's functioneren woningmarkt
Urgentie: Hoog

Dag allen,

Afgelopen woensdag is tijdens het bestuurlijk overleg U16 overeen gekomen om een woondeal te sluiten met de minister van BZK. De woondeal helpt onze regio bij de versnelling van de woonopgave door afspraken te maken over het samen optrekken in bepaalde gebieden (zowel op de korte als middellange termijn) en het functioneren van de woningmarkt. Deze woondeal zorgt voor een langdurig partnerschap van de regio met het ministerie van BZK op gebied van wonen.

Het ondertekenen van de deal is daarmee het startschot van die samenwerking.

De inhoud kan op sommige punten gaandeweg nog verder worden ingevuld en aangevuld. Bovendien zullen afspraken die worden gemaakt in de woondeals in andere regio's, en relevant en gewenst zijn voor ons, ook gelden voor de regio Utrecht. We zijn daarom voornemens om vaart te maken bij de ondertekening (voorkeur eind maart), zodat we de woonopgave vervolgens samen kunnen oppakken.

Vijf aandachtspunten in deze mail:

1. Bestuurstafel van woensdag 20 februari
2. Overleg partners woondeal: Trekkers, BZK en provincie
3. Uitvraag naar woningbouwlocaties: deel 3
4. Uitvraag naar overige woon-thema's voor de woondeal
5. Planning

Ad.1 Zie bijlage voor verslag. Instemming met een woondeal. Daarnaast is in het overleg een aantal afspraken gemaakt, met de uitvraag bij punt 3 en punt 4 als gevolg.

Ad. 2 Zie bijlage voor verslag. Afspraak van de 20^e om een terugkoppeling te geven.

Ad. 3. Al eerder is een uitvraag gedaan naar de locaties. Verschil dat de omvang in deze derde ronde geen beletsel meer is (zie ook het verslag van 20 februari).

- Wel is het van belang dat bij de projecten wordt vermeld wat de toegevoegde waarde is om in de woondeal op te nemen.
- Ook willen we benadrukken dat het gaat om projecten die op korte termijn gerealiseerd kunnen worden, maw projecten die al zijn opgenomen in het locatieonderzoek van Site, deel 1. Bij het doorgeven van locaties onderstaande punten kort uitwerken (=gelijk aan uitvraag 2 van mail 12-2)
 - A. Wat is het tijdpad voor het te ontwikkelen gebied?
 - B. Waarom op deze lijst? Dus: welke knelpunten worden voorzien en waar de rijksoverheid een rol kan spelen?
 - C. Om welk aantal woningen gaat het irt tijdpad (maak een knip bij 2025)
 - D. Wat is nu de fase van het planproces?
 - E. Graag kaart van het te ontwikkelen gebied

Ad. 4. Naast woningbouwlocaties gaat de woondeal om het functioneren van de woningmarkt. Welke elementen wil jullie gemeente terugzien in de woondeal om de woningmarkt beter te laten functioneren? Bespreking van de antwoorden wordt geagendeerd in het AO wonen van 7 maart. Bij de verzending van de stukken voor dit AO, 28 februari, zit dan ook een concept/kladversie van de woondeal.

Ad. 5.

26 februari:	deze mail met uitvraag
7 maart:	deadline voor de uitvraag bij punt 3 en 4, <u>agendering "functioneren woningmarkt", AO wonen.</u>
12 maart:	verzending woondeal met aanbiedingsbrief naar alle 16 gemeenten voor de besluitvorming van de colleges
12 maart tot 26 maart,	periode voor besluitvorming
Na 26 maart:	ondertekening woondeal met minister (datum volgt spoedig).

Met vriendelijke groeten,

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: dinsdag 3 september 2019 10:52
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: FW: Vervolg woondeal Utrecht
Bijlagen: Concept Woondeal Utrecht 08-01-19.docx; brainstorm over Inhoudsopgave woondeal Utrecht.docx; Woondeal Groningen def 8 jan.docx

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]

T 030-[REDACTED]
M 06-[REDACTED]
[REDACTED]@utrecht.nl
www.utrecht.nl/

Gemeente Utrecht
Ontwikkelorganisatie Ruimte
Stadsplatau 1
maandag t/m donderdag

Van: [REDACTED]@minbzk.nl]
Verzonden: dinsdag 8 januari 2019 18:42
Aan: [REDACTED]
CC: [REDACTED]
Onderwerp: RE: Vervolg woondeal Utrecht

Beste mensen uit het Utrechtse,

Het was even puzzelen maar zoals beloofd vinden jullie in de bijlage drie documenten aangaande de woondeal waar we aan werken:

1. Nieuwe versie van de concepttekst Woondeal Utrecht;
2. Uitwerking van onze brainstorm gisteren (teksten white bord);
3. Definitieve tekst woondeal Groningen ter inspiratie.

Ik ben vandaag eerst begonnen om de kapstok van onze brainstorm van gisteren uit te werken (zie bijgevoegd), maar kwam snel tot de conclusie dat we waarschijnlijk beter kunnen putten uit eerdere documenten. Daarom heb ik gebruik gemaakt van stukken als het Verstedelijkingsakkoord, vorige conceptversie woondeal Utrecht en de woondeal Groningen die morgen wordt getekend, om tot een lopend (en hopelijk logisch) geheel te komen. Dat geeft ook een beeld bij wat voor zaken wij graag willen aanbieden vanuit BZK in deze Deal. Omdat we gisteren

nog te weinig over gebieden hebben gesproken staan die nog niet benoemd (behalve Overvecht omdat dit gebied wel vaak is genoemd).

Deze concept dealtekst biedt jullie hopelijk inspiratie om de onderdelen nader uit te werken waarvoor ik de lokale situatie te weinig ken. Thema's te adresseren die ik heb gemist. Of vraagstukken die jullie graag willen agenderen via de woondeal.

Volgende week dinsdag bespreken we deze tekst.

Daarom ontvangen [REDACTED] en ik graag maandagochtend jullie aanvullingen, zodat we alles nog kunnen verwerken voor ons overleg in Utrecht.

We zien elkaar tussen 9-11 uur in het stadskantoor van Utrecht op de 5^e verdieping zaal Q28. Zo houden we in ieder geval lekker de vaart er in. ☺

Mocht dit alles nog vragen of opmerkingen oproepen dan hoor ik die graag!

Voor nu fijne avond,

Groeten [REDACTED]

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

B.: Turfmarkt 147 | 2511 DP DEN HAAG | **M.:** + [REDACTED]
P.: Postbus 20011 | 2500 EA DEN HAAG | **W.:** www.agendastad.nl

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: dinsdag 3 september 2019 10:47
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: FW: Vervolgstappen Woondeal Utrecht
Bijlagen: concept-woondeal Utrecht versie 20 december 2018.docx

-----Oorspronkelijk bericht-----

Van: [REDACTED] [\[REDACTED\]@minbzk.nl](mailto:[REDACTED]@minbzk.nl)
Verzonden: donderdag 20 december 2018 17:34
Aan: [REDACTED] [\[REDACTED\]@provincie-utrecht.nl](mailto:[REDACTED]@provincie-utrecht.nl); [REDACTED]
CC: [REDACTED] [\[REDACTED\]@Nieuwegein.nl](mailto:[REDACTED]@Nieuwegein.nl); [REDACTED] [\[REDACTED\]@NIEUWEGEIN.NL](mailto:[REDACTED]@NIEUWEGEIN.NL); [REDACTED] [\[REDACTED\]@Nieuwegein.nl](mailto:[REDACTED]@Nieuwegein.nl)
Onderwerp: RE: Vervolgstappen Woondeal Utrecht

Ha mensen,
Ongetwijfeld zijn velen al met hun hoofd in hogere Kerstsferen. Wij stiekem ook. Tegelijkertijd hadden we beloofd deze week nog een tekstvoorstel te sturen van de mogelijke woondeal in Utrecht.

We hebben een brede uitvraag gedaan binnen ons ministerie met onderwerpen waar we mogelijk steviger op kunnen samenwerken in Utrecht. Een aantal punten staan nog PM maar dat geeft wel de breedte aan waar we aan denken. Tegelijkertijd hebben we voor een aantal punten ook gekeken hoe andere deals in Groningen en andere regio's er uit zien. Dat zijn dus punten die mogelijk niet voor jullie gelden, maar wellicht aanzetten tot ideeën.

Op maandag 7 januari, zullen we dit, en eventuele vervolgstappen samen bespreken. Zodat we allemaal vertrouwen hebben in het vervolg van dit traject.

Voor nu fijne dagen alvast!

Ook namens [REDACTED] en [REDACTED]

Hartelijke groeten,
[REDACTED]

[REDACTED]
[REDACTED] Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

B.: Turfmarkt 147 | 2511 DP DEN HAAG | M.: + [REDACTED]
P.: Postbus 20011 | 2500 EA DEN HAAG | W.: www.agendastad.nl Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.
This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: dinsdag 3 september 2019 11:09
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: FW: Vragen bij eerdere uitvraag plancapaciteit irt woondeal rijk
Bijlagen: 2019-02-01 overzichtskaart ontwikkelingsgebieden snellerpoort, stationsg....pdf
Urgentie: Hoog

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]

T 030- [REDACTED]
M 06- [REDACTED]
[REDACTED]@utrecht.nl
www.utrecht.nl/

Gemeente Utrecht
Ontwikkelorganisatie Ruimte
Stadsplatau 1
maandag t/m donderdag

Van: [REDACTED]
Verzonden: dinsdag 12 februari 2019 22:38
Aan: [REDACTED]@ijsselstein.nl; [REDACTED]@woerden.nl; E [REDACTED]
[REDACTED]@nieuwegein.nl'; [REDACTED]@houten.nl'; [REDACTED]@montfoort.nl); [REDACTED]@heuvelrug.nl;
[REDACTED]@portaal.nl;
[REDACTED];
[REDACTED]swru.nl; [REDACTED]@lopik.nl'; [REDACTED]
[REDACTED]@bunnik.nl'; [REDACTED]@bunnik.nl'; [REDACTED]@debilt.nl';
[REDACTED]@houten.nl'; [REDACTED]@nieuwegein.nl'; [REDACTED]@stichtsevecht.nl'; [REDACTED]
[REDACTED]@heuvelrug.nl'; [REDACTED]@woerden.nl'; [REDACTED]@zeist.nl';
[REDACTED]@montfoort.nl'; [REDACTED]@vijfheerenlanden.nl'
CC: [REDACTED]e@Nieuwegein.nl; [REDACTED]@minbzk.nl; [REDACTED]
[REDACTED]@provincie-utrecht.nl
Onderwerp: Vragen bij eerdere uitvraag plancapaciteit irt woondeal rijk
Urgentie: Hoog

Dag allemaal,

Op 20 februari bespreken de bestuurders een startnotitie. Maar ondertussen werken wij vooruit om tijdig een tekstvoorstel voor de woondeal aan te kunnen leveren. Onderdeel van deze tekst is de eerdere uitvraag, zie hieronder de lijst. Om deze lijst verder in te kleuren, graag kort aangegeven:

- A. Wat is het tijdpad voor het te ontwikkelen gebied?
- B. Waarom op deze lijst? Dus: welke knelpunten worden voorzien en waar de rijksoverheid een rol kan spelen?
- C. Om welk aantal woningen gaat het irt tijdpad (maak een knip bij 2025)
- D. Wat is nu de fase van het planproces?

En verzoek:

- E. Graag kaart van het te ontwikkelen gebied, zie voorbeeld Woerden

Aangeleverd tot nu toe:

1. Woerden: zone Middelland - Poort van Woerden - Stationsgebied - Snellerpoort (ca 2700 woningen)
2. Nieuwegein: zone City - Rijnhuizen (ca 3000 - 4500 woningen)
3. Utrecht: Zuid-West (xxx woningen)
4. Houten: Molenzoom (xxx woningen)
5. Stichtse vecht: Planetenbaan (xxx woningen)
6. Wijk bij Duurstede: De Geer III (1000 woningen)
7. Vijfheerenlanden: Hoef en Haag (xxx woningen) en
8. Vijfheerenlanden Broekgraaf (1150 woningen waarvan 850 nog te bouwen)
9. IJsselstein: 600 - 800 woningen binnenstedelijk en
10. Bunnik: Van Dam terrein (250 woningen) en
11. Bunnik Odijk-west (1000 woningen)
12. Wijk bij Duurstede buitengebied (1000 woningen)
13. IJsselstein mogelijkheden buiten de rode contouren
14. Doorn: Marinierskazerne (ca 500 woningen)
15. Utrecht, Nieuwegein en Houten: A12 zone (samenwerking in planvoorbereiding)

Bij voorbaat dank!

Schroom ook niet de lijst aan te vullen als je merkt dat je gemeente er niet tussen staat.

Met vriendelijke groet,

Van: [redacted] [\[redacted\]@utrecht10.nl](mailto:[redacted]@utrecht10.nl)

Verzonden: vrijdag 18 januari 2019 16:48

Onderwerp: Uitvraag grote gebiedsontwikkelingen bestaande plancapaciteit irt woondeal rijk

Beste collega's

Zoals jullie weten zijn er in november in het kader van BO MIRT afspraken gemaakt over de woningmarkt. Deze afspraken krijgen nu een vervolg in een te sluiten woondeal, waarmee er een langdurige samenwerking tussen rijk en regio wordt beoogd op een breed spectrum van woonthema's. Het doel is om gezamenlijk de woningmarkt beter te laten functioneren. Daarbij kun je denken aan: versnellen van

de bouwproductie, creëren van voldoende plancapaciteit voor de lange termijn, functioneren van de woningmarkt en vitale, leefbare en duurzame dorpen en steden. Een belangrijk onderdeel hierbij is de integraliteit van de opgaven, zoals de samenhang met bereikbaarheid en duurzaamheid.

De afspraken worden gemaakt omdat de druk op de woningmarkt groot is. Na een periode van loslaten neemt het rijk weer een actieve rol in de ruimtelijke ordening en op de woningmarkt in. Een goed functionerende ruimtelijke ordening en woningmarkt kan alleen in samenwerking worden vormgegeven. In de woondeal, evenals in U Ned, wordt deze samenwerking vormgegeven.

Concrete vraag:

Kunnen jullie **uiterlijk voor het AO wonen 31 januari** aangeven of het akkoord is dat onderstaande gebieden worden opgenomen in de concept woondeal en of er andere projecten/gebieden zijn die jullie graag op deze lijst terug zien?

In de woondeals komen een aantal gebiedsgerichte opgaven terug waar rijk en regio zich gaan inzetten om de bestaande plannen in uitvoering te krijgen. We hebben nu op ons netvlies:

- Woerden: ontwikkelzone middelland – Stationsgebied
- Nieuwegein: ontwikkelzone Rijnhuizen – City
- Utrecht: Merwedekanaalzone en Overvecht
- Stichtse Vecht: Planetenbaan
- Houten: Zone Molenzoom
- A12 zone (samenwerking in planvoorbereiding)

Bij de selectie van projecten wordt gekeken naar:

- Omvang van de ontwikkeling, minimaal 250 woningen
- Bestaande plancapaciteit, er ligt al een visie of besluit, plan is zacht of hard (niet potentieel)
- Zicht op uitvoering voor 2025, al dan niet met hulp van het rijk/provincie
- Onderliggende vraagstukken (financiële haalbaarheid, bereikbaarheid, samenwerking, grondbeleid, capaciteit, planologische knelpunten, ontwerpopgave, wet en regelgeving etc).

De aangedragen projecten leiden tot een longlist. In overleg tussen rijk en regio wordt vervolgens een shortlist bepaald waar als eerste op gefocust wordt. Elk half jaar kunnen er weer nieuwe projecten op de shortlist komen. De samenwerking betekent dat het rijk (en evt provincie) willen bijdragen aan het oplossen van de knelpunten in het project, in welke vorm dan ook. Ieder project en knelpunt is uniek. In gezamenlijkheid wordt gekeken, met respect voor elkaars rollen, wat een ieder kan bijdragen aan deze projecten. Het gemeenschappelijke doel daarbij is het versnellen van de gebiedsontwikkeling en bouwproductie.

In augustus 2018 hebben jullie een zelfde type mail ontvangen met betrekking tot projecten met financieringsproblematiek. Met deze mail willen we jullie hier ook verder over informeren. De uitvraag hield verband met de ontwikkeling van de financieringsfaciliteit voor binnenstedelijke transformatieprojecten door het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. Hiervoor zijn destijds 12 projecten/dilemma's aangedragen. Afgelopen december is er een start gemaakt met een gespreksronde. In deze gesprekken bespreken de betreffende gemeente, provincie en het rijk gezamenlijk de knelpunten waar tegenaan gelopen wordt. Met iedere gemeente van de aangedragen projecten wordt - in de loop van dit jaar - een gesprek ingepland. De eerste resultaten van deze gesprekken zijn er al. Zo draagt het rijk bij aan het gebiedsfonds in Middelland (zie ook <https://woerden.tv/rijksbijdrage-van-e-05-miljoen-voor-transformatie-middelland/>).

[Redacted] Gemeente Nieuwegein
Postbus 1, 3430 AA Nieuwegein | Stadsplein 1, 3437 LZ Nieuwegein
T 030-607 1802 | M 06 – [Redacted] | E [Redacted]@nieuwegin.nl

en

[Redacted], U10
06-[Redacted]

Van: [REDACTED]
Verzonden: dinsdag 3 september 2019 12:13
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: FW: woondeal en memo met toelichting op proces_aanpassingen
Bijlagen: aanbiedingsbrief woondeal concept 27 mei.pdf; definitief Eindconcept-Woondeal Utrecht versie 21 mei 2019 X.pdf; memo bij Woondeal versie 21 mei aan Bt Gwl.pdf; revisie versie 21 mei vs versie 2 april X.docx

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]

T 030- [REDACTED]
M 06- [REDACTED]
[REDACTED]@utrecht.nl
www.utrecht.nl/

Gemeente Utrecht
Ontwikkelorganisatie Ruimte
Stadsplatau 1
maandag t/m donderdag

Van: [REDACTED]
Verzonden: maandag 27 mei 2019 23:48
Aan: [REDACTED]@bunnik.nl'; [REDACTED]@vijfheerenlanden.nl'; [REDACTED]@debilt.nl'; [REDACTED]@derondevenen.nl';
[REDACTED]@houten.nl'; [REDACTED]@derondevenen.nl'; [REDACTED]@ijsselstein.nl'; [REDACTED]@houten.nl';
[REDACTED]@ijsselstein.nl'; [REDACTED]@lopik.nl'; [REDACTED]@montfoort.nl'; [REDACTED]@nieuwegein.nl';
[REDACTED]@montfoort.nl'; [REDACTED]@oudewater.nl'; [REDACTED]@oudewater.nl';
[REDACTED]@stichtsevecht.nl'; Diepeveen, Kees; [REDACTED]@heuvelrug.nl'; [REDACTED]@vijfheerenlanden.nl';
[REDACTED]@wijkbijduurstede.nl'; [REDACTED]@wijkbijduurstede.nl'; [REDACTED]@woerden.nl'; [REDACTED]@zeist.nl'
CC: [REDACTED]@bunnik.nl'; [REDACTED]@vijfheerenlanden.nl'; [REDACTED]@debilt.nl';
[REDACTED]@derondevenen.nl'; [REDACTED]@houten.nl'; [REDACTED]@derondevenen.nl';
[REDACTED]@ijsselstein.nl'; [REDACTED]@houten.nl'; [REDACTED]@ijsselstein.nl';
[REDACTED]@lopik.nl'; [REDACTED]@montfoort.nl'; [REDACTED]@nieuwegein.nl';
[REDACTED]@montfoort.nl'; [REDACTED]@woerden.nl'; [REDACTED]@woerden.nl';
[REDACTED]@stichtsevecht.nl'; [REDACTED]@heuvelrug.nl';
[REDACTED]@vijfheerenlanden.nl'; [REDACTED]@wijkbijduurstede.nl';
[REDACTED]@wijkbijduurstede.nl'; [REDACTED]@Woerden.nl'; [REDACTED]@zeist.nl'; [REDACTED]
[REDACTED]@nieuwegein.nl'; [REDACTED]@houten.nl'; [REDACTED]@ijsselstein.nl'; [REDACTED]@woerden.nl';
[REDACTED]@montfoort.nl'; [REDACTED]@heuvelrug.nl';

[REDACTED]

Onderwerp: woondeal en memo met toelichting op proces_aanpassingen

*Aan de deelnemers bestuurstafel Gezonde woon- en leefomgeving,
Namens de trekkers van de Woondeal Regio Utrecht ontvangt u het onderstaande bericht.*

Geachte collega-wethouders,

Na deze mailing ontvangt uw gemeente de woondeal Regio Utrecht met de aanbiedingsbrief voor besluitvorming. Aanvullend op deze verzending ontvang u in deze mail een memo met de voornaamste aanpassingen vanaf de extra-bestuurstafel van 16 april. In deze memo is ook een overzicht toegevoegd van het doorlopen proces en de documenten die hier bij horen.

In totaal zijn vier documenten bijgevoegd:

1. Woondeal, versie 21 mei 2019
2. Aanbiedingsbrief
3. Memo, inclusief vier bijlagen
4. Revisiedocument woondeal, oftewel de vergelijking tussen versie 21 mei en 2 april

De ondertekening tussen regio, minister en rijk is gepland op 24 juni van 18.00uur tot 19.00uur. Hiervoor ontvangt u nog een uitnodiging.

Met vriendelijke groeten,

Dolf Smolenaers, wethouder gemeente De Bilt
Hans Adriani, wethouder gemeente Nieuwegein
Kees Diepeveen, wethouder gemeente Utrecht

Verzonden door:

[REDACTED] U10 netwerk
Ontmoetingsplaats voor gezond stedelijk leven
Telefoon: 06 [REDACTED]

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: dinsdag 3 september 2019 11:06
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: FW: Woondeal projecten
Bijlagen: Startnotitie Woondeal Regio Utrecht DB.docx

-----Oorspronkelijk bericht-----

Van: [REDACTED] [@Nieuwegein.nl](mailto:[REDACTED]@Nieuwegein.nl)

Verzonden: dinsdag 5 februari 2019 12:48

Aan: [REDACTED]

Onderwerp: Re: Woondeal projecten

Sorry, was in verkeerd formaat. Hierbij nogmaals

[REDACTED]

Van: [REDACTED] [@utrecht10.nl](mailto:[REDACTED]@utrecht10.nl)>

Verzonden: dinsdag 5 februari 2019 12:38:49

Aan: [REDACTED]

Onderwerp: RE: Woondeal projecten

Zo is ie dan,

Op het laatste de samenwerking met provincie benadrukt (waar ook al de koppeling met RWU stond/staat)

Over een half uur verstuur ik dit, dus als je nog wat wil?

-----Oorspronkelijk bericht-----

Van: [REDACTED] [@Nieuwegein.nl](mailto:[REDACTED]@Nieuwegein.nl)

Verzonden: dinsdag 5 februari 2019 12:36

Aan: [REDACTED]

Onderwerp: Re: Woondeal projecten

Hallo allen

Voor komende week even de gebieden op een rij.

De projecten die tot nu toe zijn binnengekomen, ongecensureerd:

Woerden: zone Middelland - Poort van Woerden - Stationsgebied - Snellerpoort (ca 2700 woningen)

Nieuwegein: zone City - Rijnhuizen (ca 3000 - 4500 woningen)

Utrecht: Zuid-West (xxx woningen)

Houten: Molenzoom (xxx woningen)

Stichtsevecht: Planetenbaan (xxx woningen)

Wijk bij Duurstede: De Geer III (1000 woningen) en buitengebied (1000 woningen)

Vijfheerenlanden: Hoef en Haag (xxx woningen) en Broekgraaf (1150 woningen waarvan 850 nog te bouwen)

IJsselstein: 600 - 800 woningen binnenstedelijk en zien mogelijkheden buiten de rode contouren

Doorn: Marinierskazerne (ca 500 woningen)

Bunnik: Van Dam terrein (250 woningen) en Odijk-west (1000 woningen)

Utrecht, Nieuwegein en Houten: A12 zone (samenwerking in planvoorbereiding)

Mijn voorstel is om de projecten niet op 'projectniveau/kavelniveau' op te nemen maar als zones/gebieden waarin de grotere aantallen worden gerealiseerd. Dit is al verwerkt voor Nieuwegein, Utrecht Zuid-west en Woerden, bij de andere projecten is er niet echt sprake van zones. Daarmee ontstaat er ruimte om binnen die gebieden te beoordelen waar elke partij toegevoegde waarde kan hebben, terwijl op (deel)projecten lopende projecten gewoon verder kunnen gaan. Hiermee gaat het én meer over grote aantallen én is er ruimte om naar gelang de behoefte de samenwerking op te zoeken om binnen de gebieden te komen tot inzet instrumenten/middelen/wet en regelgeving.

In de uitvraag is opgenomen:

Bij de selectie van projecten wordt gekeken naar:

- Omvang van de ontwikkeling, minimaal 250 woningen
- Bestaande plancapaciteit, er ligt al een visie of besluit, plan is zacht of hard (niet potentieel)
- Zicht op uitvoering voor 2025, al dan niet met hulp van het rijk/provincie
- Onderliggende vraagstukken (financiële haalbaarheid, bereikbaarheid, samenwerking, grondbeleid, capaciteit, planologische knelpunten, ontwerpopgave, wet en regelgeving etc).

We moeten nog met elkaar bespreken welke informatie er al ligt (mn bij de provincie) en wat er nog nodig is om te beoordelen of de ingediende projecten in aanmerking komen voor de longlist/shortlist.

Groet [Redacted Signature]

Van: [REDACTED]
Verzonden: dinsdag 3 september 2019 11:36
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: FW: Woondeal regio Utrecht, terugkoppeling
Bijlagen: Bestuurstafel Gwl verslag 20 februari 2019.pdf; verslag Bestuurlijk overleg Woondeal Utrecht 22022019.pdf

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]

T 030- [REDACTED]
M 06- [REDACTED]
[REDACTED]@utrecht.nl
www.utrecht.nl/

Gemeente Utrecht
Ontwikkelorganisatie Ruimte
Stadsplatau 1
maandag t/m donderdag

Van: [REDACTED]
Verzonden: maandag 4 maart 2019 16:52
Aan: [REDACTED]@vijfheerlanden.nl'; [REDACTED]@vijfheerlanden.nl'; [REDACTED]@bunnik.nl';
[REDACTED]@debilt.nl'; [REDACTED]@derondevenen.nl'; [REDACTED]@derondevenen.nl'; [REDACTED]@houten.nl';
[REDACTED]@houten.nl'; [REDACTED]@ijsselstein.nl'; [REDACTED]@ijsselstein.nl'; [REDACTED]@lopik.nl';
[REDACTED]@montfoort.nl'; [REDACTED]@montfoort.nl'; [REDACTED]@nieuwegein.nl'; [REDACTED]@oudewater.nl';
[REDACTED]@oudewater.nl'; [REDACTED]@stichtsevecht.nl'; [REDACTED]@heuvelrug.nl';
[REDACTED]@wijkbijduurstede.nl'; [REDACTED]@wijkbijduurstede.nl'; [REDACTED]@woerden.nl'; [REDACTED]@zeist.nl'
CC: [REDACTED]@ijsselstein.nl); [REDACTED]@woerden.nl';
[REDACTED]@nieuwegein.nl'; [REDACTED]@houten.nl';
[REDACTED]@montfoort.nl); [REDACTED]@heuvelrug.nl;
[REDACTED]@lopik.nl';
[REDACTED]@heuvelrug.nl'; [REDACTED]@heuvelrug.nl'; [REDACTED]@vijfheerlanden.nl';
[REDACTED]@vijfheerlanden.nl'; [REDACTED]@bunnik.nl'; [REDACTED]@debilt.nl';
[REDACTED]@derondevenen.nl'; [REDACTED]@derondevenen.nl'; [REDACTED]@houten.nl';
[REDACTED]@houten.nl'; [REDACTED]@ijsselstein.nl'; [REDACTED]@ijsselstein.nl';
[REDACTED]@lopik.nl'; [REDACTED]@montfoort.nl'; [REDACTED]@montfoort.nl';
[REDACTED]@nieuwegein.nl'; [REDACTED]@woerden.nl'; [REDACTED]@woerden.nl';
[REDACTED]@stichtsevecht.nl'; [REDACTED]@heuvelrug.nl';

██████████@wijkbijduurstede.nl'; ██████████@wijkbijduurstede.nl'; ██████████@Woerden.nl';
██████████@zeist.nl'

Onderwerp: Woondeal regio Utrecht, terugkoppeling

Aan deelnemers bestuurstafel Gwl,

Beste wethouders,

Woensdag 20 februari jl. is tijdens het bestuurlijk overleg U16 overeen gekomen om een woondeal te sluiten met de minister van BZK. De woondeal helpt onze regio bij de versnelling van de woonopgave door afspraken te maken over het samen optrekken in bepaalde gebieden (zowel op de korte als middellange termijn) en het functioneren van de woningmarkt. Deze woondeal zorgt voor een langdurig partnerschap van de regio met het ministerie van BZK op gebied van wonen.

Het ondertekenen van de deal is daarmee het startschot van die samenwerking.

De inhoud kan op sommige punten gaandeweg nog verder worden ingevuld en aangevuld. Bovendien zullen afspraken die worden gemaakt in de woondeals in andere regio's, en relevant en gewenst zijn voor ons, ook gelden voor de regio Utrecht. We zijn daarom voornemens om vaart te maken bij de ondertekening (voorkeur eind maart), zodat we de woonopgave vervolgens samen kunnen oppakken.

In deze mail:

1. Bestuurstafel van woensdag 20 februari
2. Overleg partners woondeal: Trekkers, BZK en provincie
3. Planning

Ad.1. In de bestuurstafel van 20 februari zijn we als regio, overeenkomen een woondeal te maken. Daarnaast is in het overleg een aantal afspraken gemaakt over **de uitvraag van locaties en thema's** betreffende het functioneren van woningmarkt. Deze vraag is vorige week ambtelijk uitgezet. ***Zie bijlage voor verslag***

Ad. 2. In de bestuurstafel van 20 februari is de afspraak gemaakt om een terugkoppeling te geven van dit gesprek met provincie en BZK. ***Zie bijlage voor verslag***

Ad. 3. Planning

26 februari: uitvraag voor de locatie en thema's, deadline 7 maart.

4 maart: deze mail met terugkoppeling

12 maart: verzending woondeal met aanbiedingsbrief naar alle 16 gemeenten voor de besluitvorming van de colleges

12 maart tot en met 26 maart, periode voor besluitvorming

Met vriendelijke groeten,

██████████ adviseur **U10 netwerk**, 06-██████████

Namens,

Trekkers woonthema 'versnelling woningwou, wethouders wonen

Dolf Smolenaers (De Bilt)

Kees Diepeveen (Utrecht)

Hans Adriani (Nieuwegein)

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: dinsdag 3 september 2019 12:53
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: FW: Woondeal Regio Utrecht
Bijlagen: Woondeal Regio Utrecht.docx; BABS Woondeal Regio Utrecht.doc; Raadsbrief Woondeal Regio Utrecht.docx

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]
Senior adviseur Strategie

T 030 [REDACTED]
M 06 [REDACTED]
[REDACTED]@utrecht.nl
www.utrecht.nl/

Gemeente Utrecht
Ontwikkelorganisatie Ruimte
Stadsplatau 1
maandag t/m donderdag

Van: [REDACTED]
Verzonden: maandag 10 juni 2019 9:41
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: FW: Woondeal Regio Utrecht

Van: [REDACTED]
Verzonden: dinsdag 4 juni 2019 10:06
Aan: [REDACTED]
CC: [REDACTED]

Onderwerp: Woondeal Regio Utrecht

Beste collega's,

Het collegevoorstel "Woondeal Regio Utrecht" is aangeboden in BABS.

Beoogde datum besluitvorming is di 18 juni 2019.

Aanbieding in BABS loopt langs "Ruimtelijke Kwaliteit en mobiliteit".

BC: [REDACTED]

Detailrapport voorstel

Agendapunt ID	11721	Invoerdatum	29-05-2019 13:04
Kenmerk	6248293		
Geheim	Nee		
Onderwerp	Woondeal Regio Utrecht		
		Type voorstel	(Geen)
Afgestemd met			
		Provincie	(Geen)
Verordening	Nee	Datum publicatie	
Ter inzage legging		Inwerkingtreding	
Beleidsregel	Nee	Datum publicatie	
Ter inzage legging		Inwerkingtreding	
Beleidsveld	Wonen		
Geraadpleegde medewerkers	[REDACTED]		
Organisatie-onderdeel	Ontwikkelorganisatie Ruimte		
Afdeling	Wonen, Werken en Verblijven (1)		
Medewerker	[REDACTED]@utrecht.nl)		
Verantw. Portefeuillehouder	Kees Diepeveen		
Eerdere besluitvorming	In het Bestuurlijk overleg MIRT van 22 november 2018 is afgesproken dat het Rijk en regio Utr samen te werken aan de opgaven in de Utrechtse regio - één van de regio's met de grootste dr voorliggende Woondeal is de uitkomst van die afspraak.		
Uitvoering	De woondeal is uitkomst van een onderhandelingsproces tussen regio en minister van BZK. De colleges van de regiogemeenten en gedeputeerde staten. Op 24 juni is ondertekening van de d momentum is belangrijk en daarom is het niet openbaar maken tot het moment van onderteken		
Indiener burgerinitiatief, initiatiefvoorstel			
Datum publicatie			
Datum opstelling			
Aantekeningen / voortgang proces 03-06-2019	Op 24 juni is ondertekening van de deal voorzien met alle partijen. Dat momentum is belangrijk maken tot het moment van ondertekening gewenst.		
Agenda(s)	B&W vergadering	<u>18-06-2019</u>	
	Documenten:	<ul style="list-style-type: none"> Voorstel - <u>Voorstel 11721</u> (Aangeleverd door [REDACTED] op 29-05-2019 14:13) Bijlage - <u>Woondeal Regio Utrecht</u> Bijlage - <u>Raadsbrief Woondeal Regio Utrecht</u> 	

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]

[\[redacted\]@utrecht.nl](#)
www.utrecht.nl/

Gemeente Utrecht
Ontwikkelorganisatie Ruimte
maandag, dinsdag, woensdag, donderdag, vrijdag

Van: [redacted]
Verzonden: dinsdag 3 september 2019 11:46
Aan: [redacted]
Onderwerp: FW: woondeal regio Utrecht_bijeenkomst 13 maart 2019_1330-1500 stadskantoor Utrecht V34
Bijlagen: 1 woondeal regio Utrecht 12 maart 2019.pdf; a_STARTNOTITIE WOONDEAL.pdf; b_Bestuurstafel Gwl verslag 20 februari 2019.pdf; c_verslag Bestuurlijk overleg Woondeal Utrecht 22022019.pdf; Agenda Bijeenkomst woondeal.docx

Met vriendelijke groet,

[redacted]

T 030- [redacted]
M 06- [redacted]
[redacted]@utrecht.nl
www.utrecht.nl/

Gemeente Utrecht
Ontwikkelorganisatie Ruimte
Stadsplatau 1
maandag t/m donderdag

Van: [redacted]
Verzonden: dinsdag 12 maart 2019 22:29
Aan: [redacted]@vijfheerenlanden.nl'; [redacted]@vijfheerenlanden.nl'; [redacted]@bunnik.nl';
[redacted]@debilt.nl'; [redacted]@derondevenen.nl'; [redacted]@derondevenen.nl'; [redacted]@houten.nl';
[redacted]@houten.nl'; [redacted]@ijsselstein.nl'; [redacted]@ijsselstein.nl'; [redacted]@lopik.nl';
[redacted]@montfoort.nl'; [redacted]@montfoort.nl'; [redacted]@nieuwegein.nl'; [redacted]@oudewater.nl';
[redacted]@oudewater.nl'; [redacted]@stichtsevecht.nl'; [redacted]@heuvelrug.nl';
[redacted]@wijkbijduurstede.nl'; [redacted]@wijkbijduurstede.nl'; [redacted]@woerden.nl'; [redacted]@zeist.nl'
CC: [redacted]@nieuwegein.nl'; [redacted]@ijsselstein.nl'; [redacted]@woerden.nl';
[redacted]@houten.nl'; [redacted]@montfoort.nl'; [redacted]@heuvelrug.nl';
[redacted]@portaal.nl'; [redacted]@montfoort.nl'; [redacted]@heuvelrug.nl';
Hiltén, Rob van; Jacqueline Schmitz; Jan Rademaker; Jonker-Verkaart, Marieke; Lea Luijten; Maas, Trudy; Marloes
[redacted]@lopik.nl';
[redacted]
[redacted]
[redacted]@provincie-utrecht.nl); [redacted];

[redacted]@vijfheerenlanden.nl'; [redacted]@bunnik.nl'; [redacted]@debilt.nl';
[redacted]@derondevenen.nl'; [redacted]@derondevenen.nl'; [redacted]@houten.nl';
[redacted]@houten.nl'; [redacted]@ijsselstein.nl'; [redacted]@ijsselstein.nl';
[redacted]@lopik.nl'; [redacted]@montfoort.nl'; [redacted]@montfoort.nl';
[redacted]@nieuwegein.nl'; [redacted]@woerden.nl'; [redacted]@woerden.nl';
[redacted]@stichtsevecht.nl'; [redacted]@heuvelrug.nl';
[redacted]@wijkbijduurstede.nl'; [redacted]@wijkbijduurstede.nl'; [redacted]@Woerden.nl';
[redacted]@zeist.nl'; [redacted]@bunnik.nl'; [redacted]@debilt.nl'; [redacted]@houten.nl';
[redacted]@ijsselstein.nl'; [redacted]@nieuwegein.nl'; [redacted]@stichtsevecht.nl';
[redacted]@heuvelrug.nl'; [redacted]@vianen.nl'; [redacted]@woerden.nl'; [redacted]@zeist.nl';
[redacted]@wijkbijduurstede.nl'

Onderwerp: woondeal regio Utrecht_bijeenkomst 13 maart 2019_1330-1500 stadskantoor Utrecht V34

Beste wethouders wonen,

In de bijlage de woondeal regio Utrecht. Het merendeel van u heeft zich aangemeld voor de bijeenkomst woensdag 13 maart, hieronder het programma voor deze bijeenkomst.

De bijeenkomst is van 13:30 tot 15:00 op stadskantoor gemeente Utrecht, 6^e verdieping, ruimte V34

Aanleiding voor deze bijeenkomst:

In de bestuurstafel Gezonde woon- en leefomgeving van 20 februari is een startnotitie van de woondeal besproken. Naar aanleiding van dit gesprek is de afspraak gemaakt om deze bijeenkomst te organiseren als de woondeal niet geschikt is om alleen via de mail af te handelen. In de bijeenkomst wordt informatie gegeven over de context, het proces en inhoudelijke discussiepunten. Dit in aanloop naar de besluitvorming in de colleges en uiteindelijk de ondertekening.

1. Opening

Voorzitter: Hans Adriani

2. Toelichting op G4 traject

[redacted], gemeente Utrecht, geeft een toelichting op het G4 traject en de positie van de woondeals hierin.

3. Het doorlopen proces

Een kort overzicht van de stappen in het proces

4. Inhoudelijke discussiepunten

[redacted], U10, geeft een aantal discussiepunten in de woondeal en hoe hier in de voorbereiding mee om is gegaan.

Waarbij drie vragen centraal staan:

- a. Voelen we ons een stedelijke regio voor deze woonopgave en zit in de woondeal voldoende comfort voor alle gemeenten?
- b. Is het dealwaardig, met andere woorden zijn de afspraken te agenderend of juist te concreet?
- c. Hebben we ook een deal wanneer niet alle gemeenten mee tekenen?

5. Conclusies voor het vervolg van dit traject

Bijgevoegd:

1. Woondeal Regio Utrecht, 12 maart 2019 en
 - a. Startnotitie bestuurstafel Gezonder woon-en leefomgeving
 - b. Verslag bestuurstafel 20 februari 2019
 - c. Weerslag overleg regio Utrecht, BZK en provincie Utrecht 22 februari 2019
 - a. tot met c. heeft u reeds ontvangen, maar zitten er voor de volledigheid bij.

Met vriendelijke groeten,

[REDACTED]
[REDACTED] U10
06-[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: dinsdag 3 september 2019 12:03
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: FW: Woondeal Regio Utrecht_Update_bijeenkomst 16 april BIJLAGE
Bijlagen: Bijlage Gebiedsgerichte afspraken.docx; Woondeal Regio Utrecht_Update_bijeenkomst 16 april

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]

T 030- [REDACTED]
M 06- [REDACTED]
[REDACTED]@utrecht.nl
www.utrecht.nl/

Gemeente Utrecht
Ontwikkelorganisatie Ruimte
Stadsplatau 1
maandag t/m donderdag

Van: [REDACTED]
Verzonden: zondag 14 april 2019 20:37
Aan: [REDACTED]@vijfheerenlanden.nl'; [REDACTED]@vijfheerenlanden.nl'; [REDACTED]@bunnik.nl';
[REDACTED]@debilt.nl'; [REDACTED]@derondevenen.nl'; [REDACTED]@derondevenen.nl'; [REDACTED]@houten.nl';
[REDACTED]@houten.nl'; [REDACTED]@ijsselstein.nl'; [REDACTED]@ijsselstein.nl'; [REDACTED]@lopik.nl';
[REDACTED]@montfoort.nl'; [REDACTED]@montfoort.nl'; [REDACTED]@nieuwegein.nl'; [REDACTED]@oudewater.nl';
[REDACTED]@oudewater.nl'; [REDACTED]@stichtsevecht.nl'; [REDACTED]@heuvelrug.nl';
[REDACTED]@wijkbijduurstede.nl'; [REDACTED]@wijkbijduurstede.nl'; [REDACTED]@woerden.nl'; [REDACTED]@zeist.nl'
CC: [REDACTED]@ijsselstein.nl'; [REDACTED]@woerden.nl';
[REDACTED]@nieuwegein.nl'; [REDACTED]@houten.nl';
[REDACTED]@montfoort.nl'); [REDACTED]@heuvelrug.nl';
[REDACTED]@lopik.nl';
[REDACTED]@provincie-utrecht.nl'); [REDACTED]@vijfheerlanden.nl';
[REDACTED]@vijfheerenlanden.nl'; [REDACTED]@bunnik.nl'; [REDACTED]@debilt.nl';
[REDACTED]@derondevenen.nl'; [REDACTED]@derondevenen.nl'; [REDACTED]@houten.nl';
[REDACTED]@houten.nl'; [REDACTED]@ijsselstein.nl'; [REDACTED]@ijsselstein.nl';
[REDACTED]@lopik.nl'; [REDACTED]@montfoort.nl'; [REDACTED]@montfoort.nl';
[REDACTED]@nieuwegein.nl'; [REDACTED]@woerden.nl'; [REDACTED]@woerden.nl';
[REDACTED]@stichtsevecht.nl'; [REDACTED]@heuvelrug.nl';

██████████@wijkbijduurstede.nl'; ██████████@wijkbijduurstede.nl'; ██████████@Woerden.nl';
██████████@zeist.nl'; ██████████

Onderwerp: RE: Woondeal Regio Utrecht_Update_bijeenkomst 16 april BIJLAGE

Geachte bestuurders,

Afgelopen woensdag heeft u de woondeal, versie 2 april, gekregen ter bespreking komende dinsdag 16 april.

Bij deze versie hoort ook nog een bijlage, per abuis is deze vorige week niet meegestuurd. Voor de volledigheid zijn nu alle stukken bijgevoegd.

Met vriendelijke groeten,

██████████

Van: ██████████

Verzonden: woensdag 10 april 2019 10:33

Onderwerp: Woondeal Regio Utrecht_Update_bijeenkomst 16 april

*Aan de deelnemers bestuurstaafel Gezonde woon- en leefomgeving,
Namens de trekkers van de Woondeal Regio Utrecht ontvangt u het onderstaande bericht.*

Geachte collega-wethouders,

Komende dinsdag 16 april zien wij elkaar weer over de woondeal die de minister met onze regio, dat wil zeggen gemeenten en provincie Utrecht, wil afsluiten. Ter voorbereiding op dit overleg stellen wij u op de hoogte van de stand van zaken.

Wij zijn op basis van o.a. het gesprek met u op 13 maart verder aan het werk gegaan. Zoals we u op 25 maart hebben gemeld hebben we daarbij zelf de regie genomen, een concept deal opgesteld en overlegd aan provincie en BZK. Op 27 maart jl. hebben wij met BZK en de provincie nader overlegd en zijn daarin behoorlijk ver gevorderd met de afspraken in de concept-deal.

Dit concept is bijgevoegd in de bijlage.

Op de tafel van het overleg dat de wethouders Wonen van de 5 grote steden met de minister afgelopen woensdag (3 april) hadden kwam de vraag op of het bod van de minister aan de woondeal regio's voldoende is. Daar werd de conclusie getrokken dat er op een aantal punten meer nodig is, met name over de investeringscapaciteit van woningcorporaties, binnenstedelijke woningbouw en de noodknop voor middenhuur.

De minister heeft in reactie daarop tijdens het overleg aangegeven hier nader naar te willen kijken en komt daar nog op terug.

Wellicht ten overvloede maar het moment voor ondertekening is, gelet op de noodzakelijk gemeentelijke besluitvorming, richting de tweede helft van mei verschoven mits we op korte termijn tot een deal komen.

Tot dusver de stand van zaken, voor verdere bespreking van de woondeal tot volgende week dinsdag 16 april.

Met vriendelijke groeten,

Dolf Smolenaers, wethouder gemeente De Bilt

Hans Adriani, wethouder gemeente Nieuwegein

Kees Diepeveen, wethouder gemeente Utrecht

Bericht van:

██████████ – U10
06 ██████████

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: dinsdag 3 september 2019 11:50
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: FW: Woondeal tbv bespreking 21 maart 15.00 uur
Bijlagen: Woondeal Utrecht 19-3 voorzet.docx; Bijlage xxx.docx

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]

T 030-[REDACTED]
M 06-[REDACTED]
[REDACTED]@utrecht.nl
www.utrecht.nl/

Gemeente Utrecht
Ontwikkelorganisatie Ruimte
Stadsplatau 1
maandag t/m donderdag

Van: [REDACTED]@Nieuwegein.nl]
Verzonden: dinsdag 19 maart 2019 23:41
Aan: 'Dolf Smolenaers'; Adriani, Hans; Diepeveen, Kees
CC: [REDACTED]@debilt.nl); [REDACTED]
Onderwerp: Woondeal tbv bespreking 21 maart 15.00 uur

Beste Kees, Dolf en Hans,

Hierbij treffen jullie het resultaat van 'onze' woondeal. Deze versie is nog niet ambtelijk gedeeld en afgestemd en bevat dus op onderdelen een voorschot van onze hand op 'nieuwe dingen'.

Zoals afgesproken hebben we de deal gestript, herschikt en meer in balans geprobeerd te brengen. In de artikelen hebben we getracht meer eenduidigheid te brengen in wie aan zet is, wat voor iedereen is en waar het 'a la carte' is. Op onderdelen hebben we nieuwe afspraken toegevoegd om meer te 'vragen' van de minister.

De gedachten om bestaand beleid naar de bijlage te brengen bleek ingewikkelder. Op veel punten hechten we er aan dit wel in de deal op te nemen omdat we veel waarde hechten aan de uitkomsten en dat er voortgang op zit. Er bleven er zo weinig over dat dit geen consistent geheel meer vormde voor een bijlage (huisjesmelkers en plannen

maken voor gasloze wijken...). Wat wel in de bijlage terecht is gekomen is de dynamische projectenlijst en de afspraken over concrete gebieden uit die lijst.

We hebben een aantal bespreekpunten voor jullie geïdentificeerd, grotendeels gearceerd in de woondeal:

- Meetekenen minister I&W of niet?
- Haakje voor meedoen BZK in ruimtelijk programmeren? Nog niet in tekst opgenomen.
- A12 zone
- Comfort voor kleine gemeenten (benoemen brede opgave, a la carte, gereedschapskist systematiek)
- Haakjes voor discussie bouwen voor vitaliteit (in groeiprincipes pre ambule, afspraak in versnelling en aanleiding faciliteren groei)
- A la carte gehalte
- Agenderend vs bindende afspraken
- Vraag aan bzK (meer geld?)

We kunnen ons voorstellen dat het goed is om in een oplegger (een deel van) de afspraken te voorzien van enige duiding. Wat wordt hiermee beoogd en wat zou hieruit kunnen/moeten komen wat we nu nog niet kunnen opschrijven in de deal. In deze duiding kunnen we ook meer aangeven wat we als regio aanbieden, wat de minister aanbiedt en wat we vragen van de minister. Het lijkt ons goed ook meer duiding te geven van wat de achterliggende gedachten zijn achter het ter discussie stellen van de systematiek (bijv art 31)

Hierna alvast een beknopt voorbeeld voor het onderdeel versnellen. Voor de andere onderdelen volgt duiding van artikelen die dat vereisen nog.

Versnellen

Aanbod regio aan minister:

- Inspannen bestaande plannen versnellen, afspraak 3
- Sessies organiseren om versnellingskansen te verkennen, afspraak 4

Aanbod van de minister:

- Ondersteuning in complexe plannen met experimenteerruimte, expertteam, financieringsfaciliteit, afspraak 5

Regio wil van provincie:

- Ruimte om gesprek te openen over rode contouren, afspraak 6
- Beter monitoring en eenduidiger monitor, meer inzicht in ontwikkeling vraag en monitoring van gerealiseerd tov vraag. Vergt uiteraard ook beter invullen door gemeenten. Afspraak 8.

Regio wil van minister

- Verzoek tot uitbreiden scope financieringsfaciliteit naar gebiedsgerichte inzet (ipv objectgericht aan marktpartijen), heeft geleid tot afspraak 9

We houden hierbij graag nog even de mogelijkheid open om morgen nog wat aanvulling te mailen.

Mede namens [REDACTED],

[REDACTED] Gemeente Nieuwegein
Postbus 1, 3430 AA Nieuwegein | Stadsplein 1, 3437 LZ Nieuwegein
T 030- [REDACTED] | M 06 - [REDACTED] | E [REDACTED]@nieuwegein.nl

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: dinsdag 3 september 2019 11:34
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: FW: Woondeal Utrecht
Bijlagen: Concept Woondeal Utrecht 04-03-2019.docx

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]

T 030-[REDACTED]
M 06-[REDACTED]
[REDACTED]@utrecht.nl
www.utrecht.nl/

Gemeente Utrecht
Ontwikkelorganisatie Ruimte
Stadsplatau 1
maandag t/m donderdag

Van: [REDACTED]@minbzk.nl
Verzonden: maandag 4 maart 2019 15:37
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: RE: Woondeal Utrecht

Ha allen,

Bedankt voor het sturen van alle reacties. Vandaag heb ik zoveel mogelijk reacties proberen te verwerken. Een aantal onderdelen moeten we nog even doorpraten om te kijken wat we precies zouden kunnen afspreken. Die opmerkingen heb ik niet allemaal verwerkt. Deze kunnen we morgen doornemen.

Groeten,

[REDACTED]
06-[REDACTED]

-----Oorspronkelijke afspraak-----

Van: [REDACTED]@minbzk.nl
Verzonden: dinsdag 22 januari 2019 22:31
Aan: [REDACTED],

Onderwerp: Woondeal Utrecht

Tijd: dinsdag 5 maart 2019 08:30-12:00 (UTC+01:00) Amsterdam, Berlijn, Bern, Rome, Stockholm, Wenen.

Locatie: V34 Geboekt voor 5 maart, 8.30-12.00 (SK, 6e verdieping)

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: dinsdag 3 september 2019 12:07
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: FW: Woondeal versie 17 mei
Bijlagen: Concept-Woondeal Utrecht versie 16 mei 2019.docx; Woondeal Utrecht 16 mei vs 2 april.docx; memo bij Woondeal versie 16 mei versus 2 april.docx

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]

T 030-[REDACTED]
M 06-[REDACTED]
[REDACTED]@utrecht.nl
www.utrecht.nl/

Gemeente Utrecht
Ontwikkelorganisatie Ruimte
Stadsplatau 1
maandag t/m donderdag

Van: [REDACTED]
Verzonden: vrijdag 17 mei 2019 23:23
Aan: 'Adriani, Hans'; Diepeveen, Kees; [REDACTED]@debilt.nl
CC: [REDACTED]
Onderwerp: Woondeal versie 17 mei

Dag Hans, Kees en Dolf,

Hierbij de versie van de woondeal 16 mei 2019. Deze mail is vandaag door BZK aan de minister verstuurd. Aanstaande maandag hebben de minister en Kees telefonisch overleg om de deal te beslechten.

Naast de versie woondeal 16 mei, in de bijlage een revisie-exemplaar om de versie van 16 mei te vergelijken met de versie van 2 april. De versie van 2 april is namelijk de versie die is gebruikt voor het overleg met de wethouders wonen van 16 april. Het revisie-exemplaar is voor de volledigheid, in de bijgevoegde memo noem ik de belangrijkste punten die zijn aangepast. Deze memo is heel kort, deels moeten deze aanpassingen jullie bekend voorkomen.

Verder in deze mail: het verdere proces naar ondertekening. Voor de ondertekening wordt in de agenda van de minister de optie bekeken van 21 juni, aansluitend op de bijeenkomst van de bestuurstafel met RWU (eindtijd 13.30).

17 mei	woondeal versie 16 mei naar alle partijen
20 mei	telefonische afspraak tussen Kees en Minister Ollongren, terugkoppeling naar trekkers
20 mei – 24 mei	afstemming trekkers
24/25 mei	verzending naar gemeenten
Ruim 3 weken voor de gemeentelijke besluitvorming	
21 juni ondertekening van de woondeal	

Voor volgende week zal het meeste werk zitten in het klaar maken van de verzending (er van uit gaande dat de tekst nu akkoord is).

Met vriendelijke groeten,

 U10 netwerk
Ontmoetingsplaats voor gezond stedelijk leven

Telefoon: 06

Gemeente Utrecht

Voorstel aan het college

Opgesteld door Ontwikkelorganisatie Ruimte
Wonen, Werken en Verblijven (1)

Portefeuillehouder Kees Diepeveen

Portefeuille Wonen

Kenmerk 6248293

Vergaderdatum 18 juni 2019

Geheim Nee

Voorstel: Voorstel_11721

Bijlage: Woondeal Regio Utrecht

Bijlage: Raadsbrief Woondeal Regio Utrecht

Voorstel behandeld door	Datum
B&W vergadering	18 juni 2019

Woondeal Regio Utrecht

Het college van burgemeester en wethouders besluit het volgende voor te leggen aan de raad:

En vervolgens besluit het college van burgemeester en wethouders:

- 1 De 'Woondeal Regio Utrecht' te sluiten.
- 2 De wethouder wonen te machtigen de woondeal te ondertekenen
- 3 De raad te informeren met bijgevoegde brief

Mandaat voor wethouder Diepeveen 18-6 JVD

Agendapunt 3, Woondeal, bestuurstafel 20 februari 2019

Woondeal startnotitie (thema versnelling woningbouw/middenhuur)

Trekkers: Dolf Smolenaers (De Bilt), Kees Diepeveen (Utrecht) en Hans Adriani (Nieuwegein)

Kees Diepeveen geeft een toelichting bij het agendapunt, waarbij hij benadrukt dat bij de woondeal begrip nodig is voor het regionale proces waar de gemeenten mee bezig zijn. Ook moet duidelijk zijn dat de gemeenten op korte termijn woningproductie leveren. De woondeal moet daarom vooral gaan over het functioneren van de woningmarkt en niet over plancapaciteit. Dus meer over 'wonen' dan over 'ruimtelijke ordening'. Voor meer plancapaciteit is ook meer tijd nodig. In de woondeal moet ook een verwijzing komen naar het verstedelijkingsakkoord. De woondeal moet niet als een afleidingsmanoeuvre functioneren voor de druk op de woningmarkt.

De wethouders bespreken onderwerpen omtrent: de termijn van de woondeal; meerwaarde voor regio en gemeente; de regio U10 of U16; de omvang van de woningbouwprojecten; rode contouren. Waarna afspraken worden gemaakt over het vervolg van het proces. Belangrijk daarbij is het mandaat voor de trekkers om met BZK het gesprek aan te gaan over de woondeal.

Termijn De woondeal is volgens kabinet vooral gericht op deze kabinetsperiode met een doorloop naar de volgende. De woondeal is ook een manier om mee te doen, aandacht voor de samenwerking in onze regio.

Meerwaarde voor de gemeente en/regio Als antwoord op de vraag: waar is mijn gemeente in de deal?

Antwoord Dolf Smolenaers: ik vroeg mij eerst ook af wat ik hier als gemeente aan heb. Maar de meerwaarde is toch ook de benadering van de samenwerking met het rijk. De indruk is dat het ministerie zich voor onze regio wil inzetten.

Regio U10/U16 De nadruk moet in de regio niet liggen bij de tegenstellingen. Herman Geerdes verwijst naar hierbij naar de bespreking in het trekkersoverleg, eerder die dag, als de kwestie U10/U16 aan de orde komt. Voor de REP moet het gaan over vijf pijlers. De governance moeten we organiseren vanuit de gezamenlijkheid.

Omvang woningbouwprojecten In de startnotitie staat 'van enige omvang' bij de lijst van woningbouwprojecten. Rob Jorg geeft aan dat de betekenis hiervan verschilt naar gemeente. Hier is toch wel enige flexibiliteit vereist. Er moet voor een inclusieve benadering worden gekozen. De wethouders spreken af om de projectenlijst uit te breiden met projecten waar een gemeente belang aan hecht. Hierbij wordt dan wel opgemerkt dat het moet gaan over projecten die we van waarde vinden om met BZK te bespreken. Laat vooral ook horen wat kan helpen om een project te realiseren.

Rode contouren Van meerdere wethouders komen opmerkingen over bouwen in het buitengebied/rode contouren discussie. In de woondeal moet een linkje komen om aan de slag te gaan met de rode contouren. Gerrit Spelt loopt nu al tegen de conclusie aan, in het locatieonderzoek, dat er op korte termijn voldoende plannen zijn voor nieuwbouw. Dit voorkomt dat Lopik toestemming krijgt om een project buiten de rode contour verder te ontwikkelen.

Gedeputeerde Pim van de Berg geeft een reactie op de bespreking. Het maken van een woondeal in onze regio is een ingewikkelde puzzel zoals al staat in de notitie. Wat is nu verstandig om bij het kabinet zichtbaar te maken? We moeten aangeven hoe we het wel kunnen gaan redden met de opgaves tot 2025. Uitgangspunt is het versnellen van de verstedelijkingsopgave. We zijn helaas nog niet staat om alle knelpunten op te lossen. We moeten de garantie bieden aan de minister dat we in staat zijn om te versnellen. In het huidige tempo gaan we het niet redden voor 2025.

De voorzitter concludeert: in site-onderzoek staan harde en zachte plannen in alle gemeenten, die niet makkelijk zijn. We gaan inhoudelijke aspecten meegeven aan de minister om de plannen te realiseren. In de woondeal gaan we de samenwerking met provincie benadrukken. Het totale aanbod gaan we opnemen in de woondeal, ook de kleinere projecten. Voor wat betreft het proces: het is belangrijk om een woondeal af te

tikken voor het voorjaarsoverleg Mirt. Voor die tijd komen we echter niet meer bij elkaar. Laten we de afspraak maken om nu snel projecten aan te leveren, dat hoeft niet deze week. Hoe kunnen we het regelen dat we half april een woondeal ondertekenen?

Kees Diepeveen vult daarbij aan dat de trekkers, de gedeputeerde en bzk aanstaande vrijdag (22 februari) een overleg hebben. Na dit overleg volgt een terugkoppeling, evenals de uitvraag naar projecten en knelpunten. Na de 22^e hebben we meer zicht op de termijn en kunnen we een keuze maken voor extra bijeenkomst of een verdere afhandeling per mail.

Inhoudsopgave woondeal Utrecht (nav brainstorm 8-1-19)

1. Urgentie

- Economische groei
- Druk op woningmarkt
- Bereikbaarheid
- Segregatie
- Etc.

2. Bestuurlijke context

- MIRT
- REP
- OVI's
- Verstedelijkingsakkoord
- Stadsakkoord
- Etc.

3. Doel Woondeal

- Krapte woningmarkt
- Gedeeld beeld bij opgave
- Langjarig commitment
- Doen wat partijen zelf kunnen, samen aanjagen andere tafels
- Etc.

4. Resultaat

- Site rapport over aantallen woningen

5. Thema's

- Versnelling woningmarkt
- Investeringsruimte corporaties
- Stadsvernieuwing 3.0
- Duurzaamheid/toekomstbestendigheid/circulair/klimaat adaptief
- Bestaande voorraad
- Lange termijn verstedelijking: hoeveel, waar, welke kwaliteit (plancapaciteit)
- Functioneren woningmarkt en doorstroming
- Betaalbaarheid
- Bekostiging
- Bereikbaarheid
- Etc.

6. Gebieden

- Longlist
- Shortlist
- Etc.

Aan: college van burgemeester en wethouders van gemeente:

Bunnik	Oudewater
De Bilt	Stichtse Vecht
De Ronde Venen	Utrecht
Houten	Utrechtse Heuvelrug
IJsselstein	Vijfheerenlanden
Lopik	Wijk bij Duurstede
Montfoort	Woerden
Nieuwegein	Zeist

Geacht college,

De regio Utrecht is één van de¹ regio's met de grootste druk op de woningmarkt. De minister van BZK wil daarom samen met deze regio's werken aan de grote opgaven op het gebied van wonen en daar waar mogelijk hulp van het Rijk bij bieden. Samen met de gemeenten in de regio en de provincie Utrecht wil de minister een langjarig partnerschap aangaan tussen de partijen om de woonopgaven te realiseren. En dat bekrachtigen met een woondeal.

Op 20 februari jl. hebben de deelnemers van de bestuurstafel Gezonde Woon en Leefomgeving, waaronder uw wethouder, middels een startnotitie het kader vastgesteld voor deze woondeal. Met dit kader in de hand zijn wij² het gesprek aangegaan met het ministerie en de provincie Utrecht. Op 13 maart en vervolgens 16 april jl. hebben de wethouders wonen elkaar gesproken over concepten van de woondeal. Met de uitkomsten daarvan is de voorliggende deal tot stand gekomen, hierna is de tekst ook afgestemd in G4-verband, gelet op de woondeals die straks ook in andere stedelijke regio's worden gesloten. Bijgaand ontvangt u het voorstel om - samen met de rijksoverheid en de provincie Utrecht - deze woondeal af te sluiten.

Voorstel

Het college wordt gevraagd om te besluiten:

1. in te stemmen met de voorliggende 'Woondeal Regio Utrecht' en
2. de wethouder wonen te mandateren de woondeal te ondertekenen.

¹ Onlangs zijn woondeals gemaakt met de stad Groningen en het Stedelijk Gebied Eindhoven. De woondeal met de regio Utrecht zou de derde op rij kunnen zijn. Er worden ook woondeals gemaakt met MRA en Zuidelijk randstad. De minister heeft aan de kamer toegezegd ook met de regio Amersfoort het gesprek aan te gaan over een woondeal.

² In de bestuurstafel Gezonde woon-en leefomgeving is een aantal woonthema's benoemd. De woondeal is ondergebracht bij het woonthema 'versnelling woningbouw en middenhuur'. Aan ieder woonthema zijn bestuurlijk trekkers verbonden. De bestuurlijk trekkers voor dit thema zijn: Dolf Smolenaers (gemeente De Bilt); Kees Diepeveen (gemeente Utrecht) en Hans Adriani (gemeente Nieuwegein).

Argumenten

1.1: De woondeal zet in op langjarige samenwerking tussen Rijk en Regio en geeft de regio positie.

Met het tekenen van de woondeal verwerft de regio zich een 'positie aan tafel' bij het Rijk om mee te praten over op handen zijnde beleidswijzigingen en inzet van instrumenten op het gebied van wonen. Voor een groot deel van de in de Woondeal opgenomen afspraken, maatregelen en onderzoeken geldt dat het Rijk hiertoe sowieso actie onderneemt, met deze deal heeft de Utrechtse regio hier positie in.

1.2. Met de woondeal worden afspraken en agenderende zaken benoemd om de vraagstukken ten aanzien van de woningmarkt op te lossen met behulp van het rijk.

De thema's in de woondeal zijn:

- Versnelling bestaande woningbouwplannen;
- Verbetering functioneren van de woningmarkt;
- Faciliteren van de groei, met afspraken over locaties, financiering en inzet van Rijksvastgoed en
- Vitale wijken met maatregelen voor bevorderen leefbaarheid en aardgasvrije wijken

Toelichting op deze thema's is opgenomen in de woondeal.

1.3 De woondeal is een aanzet voor een regionale aanvraag om in aanmerking te komen voor een regiodeal.

De opname van het onderdeel 'vitale wijken' in de woondeal is een belangrijk punt voor de minister bij de beoordeling van een regionale aanvraag van een Regio Deal later dit jaar (3^e tranche uit de zogeheten Regio envelop, meer informatie is te vinden op www.rvo.nl/regiodeals). In de voorbereiding is deze mogelijkheid, voor een regionale aanvraag, meerdere keren door de minister aangegeven.

2.1 Ondertekening op 24 juni 2019 door alle gemeenten in de regio

Met de ondertekening door alle gemeenten laten we zien dat wij als regio een gesprekspartner zijn voor de minister. Het ondertekenen van de woondeal is in onze regio een zorgvuldig proces waar we al de nodig ervaring mee hebben. Voor ondertekening door de gemeenten is de afspraak dat de gemeenten ieder afzonderlijk een besluit nemen. Met minister K. Ollongren is vooralsnog afgesproken om de ondertekening te organiseren op 24 juni.

Kanttekeningen

1.1: De woondeal bevat weinig concrete afspraken

Op basis van de conceptteksten zoals deze in grote lijnen op overeenstemming konden rekenen in rijk en regio (versie begin april) heeft nog een intensief traject plaatsgevonden met een lobby vanuit de G4 richting het rijk om met meer concrete inzet te komen op middenhuur, verhuurdersheffing of financiële bijdragen bij gebiedsontwikkelingen. Deze onderwerpen hebben bijzondere aandacht, maar het rijk kan op dit moment op geen van deze onderwerpen meer toezeggen dan nu in de deal is opgenomen. Wel zijn voldoende 'haakjes' ingebouwd om de komende jaren op deze onderwerpen meer inzet te vragen van het rijk, gezien de omvang van de opgaven in onze regio.

1.2: Voor een deel van de constatering en afspraken zijn de uiteindelijke consequenties nog niet volledig te doorgronden.

Met name de considerans bevat eventuele oplossingsrichtingen om bestaand instrumentarium voor gebiedsontwikkeling in de toekomst anders te organiseren. Dit onderzoek bevat ‘spannende’ discussiepunten, zoals het aanpassen van de systematiek van het gemeentefonds, het beprijzen van mobiliteit en verevening in de corporatiesector. Dit onderzoek vindt momenteel al plaats tussen G4 en Rijk, omdat geconstateerd wordt dat het bestaande instrumentarium niet toereikend is om in de grote opgaven te voorzien. Eind 2019 worden hier conclusies uit getrokken. De lijnen om dit nader in te bedden zijn het BO Mirt, de Woondeal en het jaarlijkse G4 overleg. Afgesproken is nu in deze woondeal, dat de regio hier ook een rol in gaat spelen; voorafgaand aan het BO Mirt vindt afstemming plaats tussen gemeente Utrecht en de regio over de inzet. De in te richten bestuurstafel Woondeal Regio Utrecht zal hier een rol in spelen waar rijk, provincie en regio deel van uitmaken. Met het opnemen van dit onderwerp in de woondeal krijgt de regio positie om hierin mee te praten, zonder op voorhand ergens mee in te stemmen.

1.3: In de regio loopt een aantal andere processen dat van invloed is op de woondeal.

Het gaat daarbij met name om: REP; MIRT-onderzoek MRU en POVI. De [startnotitie](#) zoals geagendeerd in de bestuurstafel van 20 februari 2019. legt het verband met deze overige processen. De woondeal is daarbij een onderdeel van deze processen en fungeert als middel om het proces zorgvuldig te doorlopen.

1.4: Niet iedere gemeente in de regio heeft meteen evenveel belang bij de woondeal.

De woondeal tekenen we als regio met 16 gemeenten. De afspraken in de woondeal zijn deels generiek, gelden dus voor de hele regio en deels specifiek, voor een gemeente. De woondeal is echter wel dynamisch, het gaat tenslotte om een langjarige samenwerking tussen overheden waarbij gedurende deze samenwerking afspraken verder uitgewerkt worden. De laatste afspraak in de woondeal is dan ook om een “Bestuurlijke woondeal Utrecht tafel” in te richten om de voortgang van de afspraken en casuïstiek te bespreken en desgewenst nadere of, aanvullende afspraken te maken. Afhankelijk van het vraagstuk kunnen hierbij ook andere partijen aanschuiven.

Belangrijke partijen worden betrokken bij de uitwerking van de afspraken, met name de woningcorporaties. In de woondeal wordt met een aantal acties verwezen naar de woningcorporaties. Uiteraard worden die acties in samenwerking met de in onze regio werkzame corporaties verder uitgedacht en uitgevoerd.

Communicatie

De woondeal wordt ondertekend door regio, Rijk en Provincie Utrecht. Als regio maken we een eenduidig persbericht dat door iedere gemeente kan worden gebruikt. Gemeente Utrecht neemt hierin het voortouw en stemt dit ook af met het ministerie van BZK en de provincie.

Financiën

In de woondeal zijn diverse onderzoeksvraagstukken en (soms al lopende) acties opgenomen. Het rijk stelt een miljoen euro ter beschikking voor de uitvoering van deze woondeal. Of dit genoeg is en welke nadere financiering nog nodig is, zal op korte termijn moeten blijken uit een nog op te stellen uitvoeringsplan.

Proces

Na ondertekening wordt een uitvoeringsplan opgesteld door de partijen. Het uitvoeringsplan wordt besproken in de bestuurstafel Gezonde woon- en leefomgeving. Verwachting is dat de eerste aanzet voor dit uitvoeringsplan kan worden geagendeerd op de bestuurstafel van 18 september 2019.

Namens de bestuurstafel Gezonde Woon- en leefomgeving, woonthema 'versnelling woningbouw en middenhuur',

Hoogachtend,

Hans Adriani, gemeente Nieuwegein

Mede namens,

Dolf Smolenaers, wethouder gemeente De Bilt

Kees Diepeveen, wethouder gemeente Utrecht

Bijgevoegd:

- Woondeal Regio Utrecht, versie 21 mei 2019

Memo

Aan: Wethouders Wonen, Bestuursafel Gezonde woon- en leefomgeving
Betreft: Woondeal Regio Utrecht, aanpassingen vanaf 16 april
Datum: 27 mei 2019

Binnenkort ontvangt iedere gemeente in de regio Utrecht een aanbiedingsbrief om de woondeal ter besluitvorming voor te leggen aan het college. In dit memo het proces van de afgelopen periode en een korte toelichting bij de aanpassingen van de concept-woondeal vanaf 16 april. Enkele aanleidingen voor deze aanpassingen:

- de opmerkingen van de wethouders op 16 april;
- reacties uit individuele gemeenten en
- de acties vanuit de G4, die op enkele thema's (middenhuur, gebiedsinvesteringen, verhuurderheffing) een steviger deal wilden.

1. Doorlopen proces

19 december 2018	Bestuursafel Gezonde Woon- en leefomgeving Besluit tot benoemen bestuurlijk trekkers woonthema versnelling woningbouw. Dit onder andere om gesprekspartner te zijn voor het maken van een woondeal met de minister. In eerdere bestuursafels lag de nadruk met name op de ontwikkeling van woningbouwlocaties en nog niet zozeer op het functioneren van de woningmarkt.
20 februari 2019	Bestuursafel Gezonde Woon- en leefomgeving Startnotitie besproken over de woondeal, voorbereiding van de bestuurlijk trekkers op het gesprek met BZK en de provincie. Vervolgens is dit gesprek aangegaan op 22 februari . Terugkoppeling over dit gesprek is verstuurd aan alle wethouders wonen per mail van 4 maart.
13 maart 2019	Bestuursafel Gwl extra, thema woondeal Resultaat van het gesprek met BZK en de provincie was een eerste ruwe versie (ambtelijk) van de woondeal. Deze versie is besproken op 13 maart. Er was veel commentaar op deze versie. Als gevolg hiervan zijn veel afspraken gewijzigd, als ook de volgorde van de afspraken en er is meer aandacht besteed aan de opbouw van de considerans. Uiteindelijk heeft dit geleid tot de versie van 2 april, input voor het overleg van 16 april.
16 april 2019	Bestuursafel Gwl extra, thema woondeal Bij deze bijeenkomst was ook de gedeputeerde Van de Berg aanwezig. Over het algemeen instemming met de wijzigingen vanaf 13 maart, zie punt 2 . hieronder. Enig voorbehoudt om al op 16 april in te stemmen met de woondeal was de parallelschakeling met afspraken in G4-verband. Afstemming was noodzakelijk gelet op de andere woondeals in voorbereiding. De wijzigingen als gevolg hiervan zijn ook opgenomen in punt 2 (met name bij afspraak 27).
15 mei 2019	Bestuursafel Gezonde woon- en leefomgeving Op deze bestuursafel een mondeling toelichting van Kees Diepeveen over de afstemming in G4-verband met een aantal aanpassingen. Zie hiervoor ook het onlangs verstuurd verslag van de bestuursafel. Om de deal te bevestigen is er nog telefonische overleg geweest met de minister (uiteindelijk op 20 mei jl.), terugkoppeling aan alle wethouders wonen per mail van 21 mei.

2. Woondeal versie 21 mei versus 2 april

In het overleg van 16 april hebben wethouders wonen/gedeputeerde Pim van de Berg de [versie van 2 april](#) besproken. Na deze bespreking is de woondeal op een aantal punten gewijzigd. Hieronder in vogelvlucht de wijzigingen, op detailniveau is een revisiedocument bijgevoegd met alle verschillen tussen 2 april en 21 mei. De afspraken in de kopjes verwijzen naar de nummering in de versie van 21 mei.

Considerans

In dit deel een beperkt aantal tekstwijzigingen als gevolg van het overleg met wethouders wonen op 16 april. Met name is gelet op het voorkomen van afspraken in de considerans aangezien deze in de afspraken zelf moet worden opgenomen. Dit heeft vooral betrekking op de laatste zin van de considerans. Deze 'afpraak' is nu meer uitgewerkt en opgenomen als afspraak 27.

III Functioneren van de woningmarkt

Afspraak 9 excessen middenhuur

Toegevoegd twee maatregelen om middenhuur te reguleren: noodknop en beperking WOZ in het WWS. Overleg tussen de gemeente Utrecht en BZK heeft tot een herformulering geleid voor met name voor de noodknop. Met als doel om het onderwerp concreter op de agenda te krijgen.

Afspraak 10 regie op kwaliteit middenhuur oftewel het verschil in mening over het vastleggen van de gebruiksopp.

Toegevoegd de zinsnede om een onafhankelijke deskundige in te kunnen schakelen, in plaats van de landsadvocaat en concrete afspraken om tot advies te komen.

Afspraak 20 en afspraak 21, kansen voor middensegment

Toegevoegd om mogelijkheden te verkennen voor toevoeging onderkant middensegment waar de woningcorporaties in beeld kunnen komen.

IV. Vitale wijken

Afspraak 22 integrale wijkaanpak

Toevoeging van lid d over een toezegging van mogelijke middelen. Bij deze afspraak heeft BZK meerdere keren uitgesproken dat we als regio een aanvraag in moeten dienen voor een regiodeal.

V. Faciliteren van de groei

Toevoeging aan de inleiding, verbinding met de REP is versterkt. Deze toevoeging nav opmerkingen van 16 april: "In het kader van de REP worden kwalitatieve afspraken over programmering gemaakt".

Afspraak 27 financiering, G4 in de woondeal

Verbinding van de discussie G4/rijk met de woondeal, zie ook de opmerking hierboven bij de considerans.

Afspraak 30 financieringsruimte woningcorporaties

De corporaties staan overal voor een aantal flinke opgaven, zo ook in onze regio: verduurzaming, betaalbaarheid én woningproductie. Het is dan ook van belang dat zij in staat zijn om de investeringen die daarbij horen op kunnen brengen. Het betekent dat er veel inzicht nodig is in de mate waarin dat op verschillende niveaus (landelijk, regionaal, lokaal) het geval is. De minister doet dat op landelijk niveau en wil ook helpen om samen met de partijen op regionaal niveau die opgaven en mogelijke oplossingen in beeld te brengen. In artikel 30 zijn de acties daartoe omschreven, bijvoorbeeld de verkenning naar collegiale ondersteuning. Uiteraard worden deze acties in samenwerking met de in onze regio werkzame corporaties (RWU) verder uitgedacht en uitgevoerd.

VI. Ten slotte

Afspraak 37 aangevuld

In plaats van 0,75 mln stelt de minister 1 mln beschikbaar. Wel met de toevoeging dat er een uitvoeringsprogramma komt met voorstellen voor de besteding. Een agendapunt voor een volgende bestuurstafel.

Bijgevoegd:

- Woondeal versie 21 mei - in een aparte bijlage
- Revisie versie 21 mei vs 2 april - in een aparte bijlage
- [Verslag BT Gwl 20 februari 2019, agendapunt woondeal](#)
- [Startnotitie zoals geagendeerd op 20 februari](#)
- [Weerslag overleg U10/BZK/Provincie](#)
- [Verslag BT 15 mei 2019, agendapunt woondeal](#)

Verslag BT Gwl 20 februari 2019, agendapunt 3 woondeal

“Woondeal startnotitie (thema versnelling woningbouw/middenhuur)

Trekkers: Dolf Smolenaers (De Bilt), Kees Diepeveen (Utrecht) en Hans Adriani (Nieuwegein)

Kees Diepeveen geeft een toelichting bij het agendapunt, waarbij hij benadrukt dat bij de woondeal begrip nodig is voor het regionale proces waar de gemeenten mee bezig zijn. Ook moet duidelijk zijn dat de gemeenten op korte termijn woningproductie leveren. De woondeal moet daarom vooral gaan over het functioneren van de woningmarkt en niet over plancapaciteit. Dus meer over ‘wonen’ dan over ‘ruimtelijke ordening’. Voor meer plancapaciteit is ook meer tijd nodig. In de woondeal moet ook een verwijzing komen naar het verstedelijkingsakkoord. De woondeal moet niet als een afleidingsmanoeuvre functioneren voor de druk op de woningmarkt.

De wethouders bespreken onderwerpen omtrent: de termijn van de woondeal; meerwaarde voor regio en gemeente; de regio U10 of U16; de omvang van de woningbouwprojecten; rode contouren. Waarna afspraken worden gemaakt over het vervolg van het proces. Belangrijk daarbij is het mandaat voor de trekkers om met BZK het gesprek aan te gaan over de woondeal.

Termijn De woondeal is volgens kabinet vooral gericht op deze kabinetsperiode met een doorloop naar de volgende. De woondeal is ook een manier om mee te doen, aandacht voor de samenwerking in onze regio.

Meerwaarde voor de gemeente en/regio Als antwoord op de vraag: waar is mijn gemeente in de deal?

Antwoord Dolf Smolenaers: ik vroeg mij eerst ook af wat ik hier als gemeente aan heb. Maar de meerwaarde is toch ook de benadering van de samenwerking met het rijk. De indruk is dat het ministerie zich voor onze regio wil inzetten.

Regio U10/U16 De nadruk moet in de regio niet liggen bij de tegenstellingen. Herman Geerdes verwijst naar hierbij naar de bespreking in het trekkersoverleg, eerder die dag, als de kwestie U10/U16 aan de orde komt.

Voor de REP moet het gaan over vijf pijlers. De governance moeten we organiseren vanuit de gezamenlijkheid.

Omvang woningbouwprojecten In de startnotitie staat ‘van enige omvang’ bij de lijst van

woningbouwprojecten. Rob Jorg geeft aan dat de betekenis hiervan verschilt naar gemeente. Hier is toch wel enige flexibiliteit vereist. Er moet voor een inclusieve benadering worden gekozen. De wethouders spreken af om de projectenlijst uit te breiden met projecten waar een gemeente belang aan hecht. Hierbij wordt dan wel opgemerkt dat het moet gaan over projecten die we van waarde vinden om met bzK te bespreken. Laat vooral ook horen wat kan helpen om een project te realiseren.

Rode contouren Van meerdere wethouders komen opmerkingen over bouwen in het buitengebied/rode contouren discussie. In de woondeal moet een linkje komen om aan de slag te gaan met de rode contouren.

Gerrit Spelt loopt nu al tegen de conclusie aan, in het locatieonderzoek, dat er op korte termijn voldoende plannen zijn voor nieuwbouw. Dit voorkomt dat Lopik toestemming krijgt om een project buiten de rode contour verder te ontwikkelen.

Gedeputeerde Pim van de Berg geeft een reactie op de bespreking. Het maken van een woondeal in onze regio is een ingewikkelde puzzel zoals al staat in de notitie. Wat is nu verstandig om bij het kabinet zichtbaar te maken? We moeten aangeven hoe we het wel kunnen gaan redden met de opgaves tot 2025. Uitgangspunt is het versnellen van de verstedelijkingsopgave. We zijn helaas nog niet staat om alle knelpunten op te lossen. We moeten de garantie bieden aan de minister dat we in staat zijn om te versnellen. In het huidige tempo gaan we het niet redden voor 2025.

De voorzitter concludeert: in site-onderzoek staan harde en zachte plannen in alle gemeenten, die niet makkelijk zijn. We gaan inhoudelijke aspecten meegeven aan de minister om de plannen te realiseren. In de woondeal gaan we de samenwerking met provincie benadrukken. Het totale aanbod gaan we opnemen in de woondeal, ook de kleinere projecten. Voor wat betreft het proces: het is belangrijk om een woondeal af te tikken voor het voorjaarsoverleg Mirt. Voor die tijd komen we echter niet meer bij elkaar. Laten we de afspraak maken om nu snel projecten aan te leveren, dat hoeft niet deze week. Hoe kunnen we het regelen dat we half april een woondeal ondertekenen?

Kees Diepeveen vult daarbij aan dat de trekkers, de gedeputeerde en bzK aanstaande vrijdag (22 februari) een overleg hebben. Na dit overleg volgt een terugkoppeling, evenals de uitvraag naar projecten en knelpunten. Na de 22^e hebben we meer zicht op de termijn en kunnen we een keuze maken voor extra bijeenkomst of een verdere afhandeling per mail.” (verslag 20 februari, agendapunt 3)

Startnotitie Woondeal Regio Utrecht

Trekkers: Kees Diepeveen; Dolf Smolenaers en Hans Adriani

Wij willen u graag consulteren over het voornemen van het ministerie om op korte termijn te komen tot een aantal Woondeals tussen de minister van BZK en 5 regio's waar de woningdruk het hoogst is. De regio Utrecht is een van die regio's. BZK wil samen met de 5 hoge drukregio's werken aan de grote opgaven op het gebied van wonen waar we – in meer of mindere mate – allemaal tegenaan lopen. En waar hulp van het Rijk welkom kan zijn. Er liggen opgaven op het gebied van het versnellen van de productie, op het verruimen van het aanbod en op het functioneren van de woningmarkt.

Met deze startnotitie willen wij van u het mandaat vragen om namens de U10 met de minister in gesprek te gaan over deze woondeal.

Tegelijkertijd loopt een aantal andere processen die mede bepalen wat er specifiek in de woondeal geregeld kan worden en wat op andere tafels tot oplossingen moet komen. Dat zijn:

- De aanzet – gestart vanuit de G4 samen met het Rijk – om te komen tot een “systeendoorbraak” bij de aanpak van de verstedelijking. Doel is om op een breed front instrumenten, bekostiging en samenwerking tegen het licht te houden en daarin fundamentele stappen te zetten. Dat raakt o.m. aan het infrafonds, belastingstelsel, gemeentefonds, verhuurderheffing etc, het raakt meerdere ministeries en heeft tijd nodig. De Woondeal kan worden gezien als een van de stappen onderweg daar naartoe.
- Het proces van de REP, waarmee de regio Utrecht een ruimtelijk perspectief en programma beoogd. De bestuurstafel van 20 februari 2019 start in de ochtend met een plenaire bijeenkomst om een toelichting te geven bij het proces om op korte termijn tot een plan van aanpak te komen.
- Samen met de REP, de processen MIRT-onderzoek MRU, en POVI: Afspraken om komend jaar tot brede, integraal afgewogen verstedelijkingskoersen en -programma's in provincie en regio te komen. De ruimtelijke woningbouwopgave voor de langere termijn is daarvan onderdeel. Dat is een buitengewoon ingewikkelde ruimtelijke puzzel waar 16 gemeenten elkaar moeten vinden op meerdere thema's. Dat heeft een zorgvuldig proces nodig.

Scope

In de Woondeal moet op de een of andere wijze de koppeling worden gelegd met de bovengenoemde processen, maar kan er feitelijk niet op vooruit lopen. De voorgestelde scope is daarom:

1. Focus op Wonen, niet op RO in de breedte (en dus ook niet nieuwe plancapaciteit voor woningbouw)
2. Focus op versnelling bestaand programma (tot 2025) en functioneren van de woningmarkt, niet de langjarige opgave.

Ambtelijk is de laatste weken nagedacht over een concept-woondeal, maar het is nu van belang eerst bestuurlijk de kaders te bepalen.

Uitgangspunten

1. Er moet een vertrouwensbasis ontstaan dat deze samenwerking blijft: het gaat om een lange termijn samenwerking. Wat nu nog niet concreet in de woondeal staat hoeft niet te betekenen dat het niet aan de orde kan komen.
2. De deal moet uiteindelijk voordelen aan beide kanten opleveren, ook al is dit niet op korte termijn te bepalen voor iedere gemeente.
3. Ondertekening van de deal uiteindelijk door alle gemeenten in de U10.
4. Met respect voor het proces van de U10/U16 om te komen tot een Ruimtelijk Economisch Programma

Inhoud

1. In de woondeal vooral afspraken over generieke woningmarktzaken (excessen, middenhuur, investeringscapaciteit corporaties).

2. Gebieden/projectenlijst, vooral gericht op de korte termijn (tot 2025). En op deze lijst alleen de gebieden die al planologisch aanvaardbaar zijn, van enige omvang en waar bespreking met het ministerie van meerwaarde is.
3. Flexibel. Aangezien het om een meerjarige overeenkomst gaat om samen te werken is het mogelijk de afspraken aan te vullen.

Verder:

- Met deze startnotitie wordt dit onderwerp voor het eerste besproken in de regio. Bij de woondeal is ook de provincie Utrecht nauw betrokken en in beeld om mee te tekenen. Bij de verdere besprekingen op dit onderwerp is het daarom noodzakelijk ook de provincie te betrekken.
- BZK heeft overleg gehad met het RWU (31 januari 2019?). RWU wil vooral betrokken blijven bij afspraken over de investeringsruimte. Bij de formulering van de afspraken moet ook rekening worden gehouden dat deze afspraken niet zonder de woningcorporaties gemaakt kunnen worden. Overigens betekent dit niet dat ze mee gaan tekenen, ondertekening van de afspraken zouden moeten plaatsvinden tussen minister, gedeputeerde en burgemeesters.

Weerslag overleg U10/BZK/Provincie 22 februari 2019

Korte weergave overleg Woondeal Utrecht d.d. 22 februari 2019, stadskantoor Utrecht.

Aanwezig: wethouders K. Diepeveen, H. Adriani en D. Smolenaers, gedeputeerde P. Van den Berg, p-Directeur-Generaal Bert Van Delden en [REDACTED] (beiden BZK), [REDACTED] (gemeente Utrecht) en [REDACTED] (provincie Utrecht)

Adriani, aangevuld door Diepeveen en Smolenaers, koppelt terug wat er tijdens de bestuurstafel van 20/2 is besproken: brede steun voor woondeal, maar wel met respect voor het proces van het REP.

De 16 gemeenten vinden het belangrijk om te laten zien dat we de woningbouwopgave een gezamenlijke opgave vinden, waarbij een kleiner aantal in een kleinere gemeente waardevol is naast een groter aantal in een grotere gemeente. Om die reden kiezen we ervoor om, binnen de bestaande harde en zachte plancapaciteit, bij alle gemeenten nogmaals uit te vragen welke projecten ondersteund kunnen worden om te kunnen versnellen.

Van den Berg constateert dat het inderdaad meer een woondeal ipv een bouwdeal: aandacht voor vooral korte termijn en kwalitatieve aspecten. Maar hij vraagt ook aandacht voor het lange termijnperspectief: het oplossen van de mobiliteitsknelpunten vergt een zekere massa.

Van Delden schetst de intentie van BZK. Reeds met het sluiten van het woonakkoord vorig jaar heeft BZK een nieuwe koers ingezet: van 'besparen en hervormen' naar 'meedoen en ondersteunen'. Voor een specifiekere uitwerking worden nu met de 5 spanningsregio's Woondeals gesloten. Intentie is een langjarig partnerschap, waarin BZK concrete bijdragen wil leveren aan versnelling van de woningbouw in bepaalde gebieden (zowel op de korte als middellange termijn) en het beter functioneren van de woningmarkt (voorkomen van excessen). Uitbreiding van de plancapaciteit en de ruimtelijke keuzes daarmee, is agenderend. Nu starten met de eerste twee thema's geeft de mogelijkheid om bij komende trajecten (w.o. NOVI) en bij de volgende kabinetsformatie stappen te kunnen zetten. Bovendien is een proces afspraak gemaakt om gezamenlijk op te trekken richting regiodeal.

Belangrijk nieuw onderdeel rond de woondeal is dat als er in andere woondeals slimme dingen worden geleerd of opgeschreven die ook voor eerder getekende deals (Groningen, Eindhoven, en dus ook Utrecht) zullen gelden. De Woondeal staat naast de samenwerkingen rond MIRT, Verstedelijking G4 etc. maar kan daar wel een extra impuls aan geven.

Qua planning is afgesproken dat er gekoerst wordt op ondertekening van de woondeal eind maart of begin april.

Woondeal – thema versnelling woningbouw en middenhuur

trekkers: Dolf Smolenaers, Kees Diepeveen en Hans Adriani

De woondeal zit in de eindfase. De laatste stap is nu nog afhankelijk van de parallelschakeling in G4-verband over verstedelijking. Op dinsdag 14 mei is hierover gesproken met de G4. Kees Diepeveen geeft aan dat het vooral gaat om drie onderwerpen: middenhuur en de noodknop; de investeringsruimte van woningcorporaties en een koppeling tussen de woondeal en de regiodeal met betrekking tot 'vitale wijken'. Daarnaast heeft de minister inmiddels het procesgeld van 750k verhoogt naar 1 mln. Bij middenhuur gaat het om het wel/niet opnemen van een drempel voor toepassing van de noodknop. Waarschijnlijk blijft het bij een procestekst waardoor het onderwerp in ieder geval is geagendeerd. Bij de investeringsruimte voor de woningcorporaties wordt concreet slechts een toezegging opgenomen voor een onderzoek, niet meer dan dat. Bij vitale wijken willen we meer dan alleen een toezegging voor de regiodeal¹. De minister wil echter niet zover gaan door het in de woondeal vast te leggen. Komende maandag heeft Kees Diepeveen een telefonische afspraak met de minister om de puntjes op de i te zetten van de woondeal.

Rob Jorg vraagt zich af hoe de tekst van de woondeal er uitziet na de laatste bespreking van 16 april.

■■■■■ geeft aan dat de woondeal al is aangepast naar aanleiding van 16 april maar dat de verzending naar de gemeenten is aangehouden gelet op recente ontwikkelingen. Afgesproken wordt om niet veel langer te wachten met de verspreiding.

Verwachting is nu dat de uiteindelijk ondertekening op 21 juni kan plaatsvinden, aansluitend op de bijeenkomst van de bestuurstafel met de woningcorporaties. Dit is wel onder voorbehoud van een spoedige verzending naar de gemeenten voor de besluitvorming in de colleges (al eerdere data is in beeld geweest. Enig voorbehoud bij deze nieuwe datum is op zijn plaats).

Acties:

- *Terugkoppeling telefonisch contact belafspreek Kees Diepeveen en minister Ollongren van 20 mei 2019.*
- *Aanbieden woondeal aan gemeenten voor besluitvorming, ondertekening verwacht op 21 juni 2019. (is 24 juni geworden)*

(agendapunt 3, verslag bestuurstafel Gwl, 15 mei 2019)

¹ In de voorbereiding van de woondeal is door BZK benoemd, om de urgentie aan te geven van een woondeal, dat de regio Utrecht kans maakt om in aanmerking te komen voor een regiodeal als met de woondeal de aanvraag wordt bekrachtigd. De regiodeal is niet hetzelfde als een woondeal maar kun je wel met elkaar verbinden, zoals in het concept van de woondeal bij het kopje 'vitale wijken'. Voor verdere toelichting zie de link: [regiodeal](#). Verschil tussen de beide deals is bijvoorbeeld dat een woondeal specifiek gericht is op de overspannen woningmarktregio's in Nederland, maar dat in principe iedere regio in aanmerking kan komen voor een regiodeal. Beoordeling is aan de ministeries LNV en BZK.

Startnotitie Woondeal Regio Utrecht

Trekkers: Kees Diepeveen; Dolf Smolenaers en Hans Adriani

Wij willen u graag consulteren over het voornemen van het ministerie om op korte termijn te komen tot een aantal Woondeals tussen de minister van BZK en 5 regio's waar de woningdruk het hoogst is. De regio Utrecht is een van die regio's. BZK wil samen met de 5 hoge drukregio's werken aan de grote opgaven op het gebied van wonen waar we – in meer of mindere mate – allemaal tegenaan lopen. En waar hulp van het Rijk welkom kan zijn. Er liggen opgaven op het gebied van het versnellen van de productie, op het verruimen van het aanbod en op het functioneren van de woningmarkt.

Met deze startnotitie willen wij van u het mandaat vragen om namens de U10 met de minister in gesprek te gaan over deze woondeal.

Tegelijkertijd loopt een aantal andere processen die mede bepalen wat er specifiek in de woondeal geregeld kan worden en wat op andere tafels tot oplossingen moet komen. Dat zijn:

- De aanzet – gestart vanuit de G4 samen met het Rijk – om te komen tot een “systeemdoorbraak” bij de aanpak van de verstedelijking. Doel is om op een breed front instrumenten, bekostiging en samenwerking tegen het licht te houden en daarin fundamentele stappen te zetten. Dat raakt o.m. aan het infrafonds, belastingstelsel, gemeentefonds, verhuurderheffing etc, het raakt meerdere ministeries en heeft tijd nodig. De Woondeal kan worden gezien als een van de stappen onderweg daar naartoe.
- Het proces van de REP, waarmee de regio Utrecht een ruimtelijk perspectief en programma beoogd. De bestuurstafel van 20 februari 2019 start in de ochtend met een plenaire bijeenkomst om een toelichting te geven bij het proces om op korte termijn tot een plan van aanpak te komen.
- Samen met de REP, de processen MIRT-onderzoek MRU, en POVI: Afspraken om komend jaar tot brede, integraal afgewogen verstedelijkingskoersen en -programma's in provincie en regio te komen. De ruimtelijke woningbouwopgave voor de langere termijn is daarvan onderdeel. Dat is een buitengewoon ingewikkelde ruimtelijke puzzel waar 16 gemeenten elkaar moeten vinden op meerdere thema's. Dat heeft een zorgvuldig proces nodig.

Scope

In de Woondeal moet op de een of andere wijze de koppeling worden gelegd met de bovengenoemde processen, maar kan er feitelijk niet op vooruit lopen. De voorgestelde scope is daarom:

1. Focus op Wonen, niet op RO in de breedte (en dus ook niet nieuwe plancapaciteit voor woningbouw)
2. Focus op versnelling bestaand programma (tot 2025) en functioneren van de woningmarkt, niet de langjarige opgave.

Ambtelijk is de laatste weken nagedacht over een concept-woondeal, maar het is nu van belang eerst bestuurlijk de kaders te bepalen.

Uitgangspunten

1. Er moet een vertrouwensbasis ontstaan dat deze samenwerking blijft: het gaat om een lange termijn samenwerking. Wat nu nog niet concreet in de woondeal staat hoeft niet te betekenen dat het niet aan de orde kan komen.

2. De deal moet uiteindelijk voordelen aan beide kanten opleveren, ook al is dit niet op korte termijn te bepalen voor iedere gemeente.
3. Ondertekening van de deal uiteindelijk door alle gemeenten in de U10.
4. Met respect voor het proces van de U10/U16 om te komen tot een Ruimtelijk Economisch Programma

Inhoud

1. In de woondeal vooral afspraken over generieke woningmarktzaken (excessen, middenhuur, investeringscapaciteit corporaties).
2. Gebieden/projectenlijst, vooral gericht op de korte termijn (tot 2025). En op deze lijst alleen de gebieden die al planologisch aanvaardbaar zijn, van enige omvang en waar bespreking met het ministerie van meerwaarde is.
3. Flexibel. Aangezien het om een meerjarige overeenkomst gaat om samen te werken is het mogelijk de afspraken aan te vullen.

Verder:

- Met deze startnotitie wordt dit onderwerp voor het eerste besproken in de regio. Bij de woondeal is ook de provincie Utrecht nauw betrokken en in beeld om mee te tekenen. Bij de verdere besprekingen op dit onderwerp is het daarom noodzakelijk ook de provincie te betrekken.
- BZK heeft overleg gehad met het RWU (31 januari 2019?). RWU wil vooral betrokken blijven bij afspraken over de investeringsruimte. Bij de formulering van de afspraken moet ook rekening worden gehouden dat deze afspraken niet zonder de woningcorporaties gemaakt kunnen worden. Overigens betekent dit niet dat ze mee gaan tekenen, ondertekening van de afspraken zouden moeten plaatsvinden tussen minister, gedeputeerde en burgemeesters.

Bijeenkomst woondeal, Woensdag 13 maart 2019

Tijd: 13:30 – 15:00

Locatie: Stads Kantoor Utrecht, ruimte V34

Aanleiding voor deze bijeenkomst:

In de bestuursstafel Gezonde woon- en leefomgeving van 20 februari is een startnotitie van de woondeal besproken. Naar aanleiding van dit gesprek is de afspraak gemaakt om deze bijeenkomst te organiseren als de woondeal niet geschikt is om alleen via de mail af te handelen.

In de bijeenkomst wordt informatie gegeven over de context, het proces en inhoudelijke discussiepunten. Dit in aanloop naar de besluitvorming in de colleges.

1. Opening

Voorzitter: Hans Adriani

2. Toelichting op G4 traject

3. Het doorlopen proces

4. Inhoudelijke discussiepunten

Waarbij drie vragen centraal staan:

- Voelen we ons een stedelijke regio voor deze woonopgave en zit in de woondeal voldoende comfort voor alle gemeenten?
- Is het dealwaardig, met andere woorden zijn de afspraken te agenderend of juist te concreet?
- Hebben we ook een deal wanneer niet alle gemeenten mee tekenen?

5. Conclusies voor het vervolg van dit traject

Bijgevoegd:

- Woondeal Regio Utrecht, 12 maart 2019 en
 - Startnotitie bestuursstafel Gezonder woon-en leefomgeving
 - Verslag bestuursstafel 20 februari 2019
 - Weerslag overleg regio Utrecht, BZK en provincie Utrecht 22 februari 2019
 - tot met c. heeft u reeds ontvangen, maar zitten er voor de volledigheid bij.

Aanmeldingen

Gemeente	Wethouder	aanwezig
Bunnik	Erica Spil	Ja
De Bilt	Dolf Smolenaers	Ja
Houten	Hilde de Groot	nee
Houten	Herman Geerdes	nee
IJsselstein	Geldof	evt
Nieuwegein	Hans Adriani	Ja
Stichtse Vecht	Linda van Dort	Evt
Utrecht	Kees Diepeveen	Ja
Utrechtse Heuvelrug	Rob Jorg	Ja
Vijfheerenlanden	Verweij	Ja
Wijk bij Duurstede	Hans Marchal	nee
Wijk bij Duurstede	Willem Joustra	nee
Woerden	Tymon de Weger	Ja
Zeist	Laura Hoogstraten	Ja
De Ronde Venen	Rein Kroon	Ja
Lopik	Gerrit Spelt	Ja
Montfoort	Jocko Rensen	Ja
Montfoort	Ivo ten Hagen	nee
Oudewater	Bob Duindam	-
Oudewater	Walther Kok	-

Verslag Bestuurstafel **Gezonde woon- en leefomgeving**

Woensdag 20 februari 2019, 13.00 – 15.40

Locatie: gemeentehuis Houten, raadszaal

[AANWEZIG](#)

1. Opening en mededelingen

Hans Adriani opent de vergadering. Gedeputeerde Pim van de Berg is aanwezig, tot 14.00uur, voor agendapunt 3. Voorstel is ook om agendapunt 2 en 3 om te draaien. Verder vraagt de voorzitter of er nog toelichting nodig is bij de plenaire bijeenkomst tav de REP, maar dat is niet nodig.

2. Huisvestingsverordening Regio Utrecht 2019 (thema woonruimteverdeling)

Trekkers: Hans Adriani (Nieuwegein) en Willem Joustra (Wijk bij Duurstede)

Voorafgaande de bespreking van de voorstellen wordt de afspraak gemaakt om de volgende bestuurstafel de situatie **Vijfheerenlanden en de woningmarktregio** te agenderen. Wethouders Huib Zevenhuizen geeft enige toelichting dat gemeente Vijfheerenlanden verder moet met de keuze die in de vorige situatie is gemaakt. Waarbij hij aangeeft dat het Vijfheerenlanden toch echt een Utrechtse regio is. Voor 1 juli gaat de gemeente een besluit nemen hoe het hier verder mee gaat. Verwachting is dat wat betreft woonruimteverdeling, met een tweedeling gewerkt moet worden. Erika Spil geeft hier wel aan dat niet voor niets voor één woningmarktregio moet worden gekozen. Een van de redenen om voor één regio te kiezen is juist omdat je niet kunt splitsen.

De voorstellen voor wijziging van de huisvestingsverordening worden één voor één doorgenomen.

Voorstel 1: doorstroomregeling Naar aanleiding van dit voorstel merkt Kees Diepeveen op dat we in overleg moeten gaan met de woningcorporaties over de huurkorting en dan ook over afspraken over het toepassen van loting.

Voorstel 2: middenhuur Betreft hier een kan-bepaling. Bob Duindam geeft aan de dat de gemeente Oudewater hier ook (de 5^e gemeente) gebruik van wil maken. De wethouders bespreken nu ook het voorstel van de gemeente Wijk bij Duurstede om de huurprijsgrens juist te verlagen. Geen enkele andere gemeente is dit van plan. Verschillende bezwaren worden geuit, bijvoorbeeld : meer druk bij andere gemeenten; minder aanbod voor urgenten/bijzondere doelgroepen; de passendheidseisen van woningcorporaties. Daartegenover is de omvang van sociaal aanbod van Wijk bij Duurstede op het regionale systeem beperkt, waardoor regionale woningzoekenden er weinig van merken. Verschillende gemeenten merken ook op dat het zowel inhoudelijk als procesmatig een verkeerd moment is. Het gesprek over dit voorstel had eerder moeten geleiden op het proces, voor de huisvestingsverordening, waar we nu in zitten. **Voorstel 4: behoud inschrijfduur** Nog wel een kanttekening of met deze maatregel de beoogde doorstroming wordt bereikt. Een punt om alert op te zijn bij de monitoring/evaluatie. Geen bijzonderheden bij de overige voorstellen.

De wethouders bespreken vervolgens nog het voorstel van Wijk bij Duurstede over de statushouders en hun urgentie en controle op vermogen. Op dit laatste merkt Dolf Smollenaers op dat er bij het COA al een vermogenstoets is. Er wordt een maatregel voorgesteld alsof een oplossing nodig is, maar is er wel een probleem tav het vermogen. Voor de voorstellen is geen draagvalk bij de overige gemeenten. Maar daarentegen is het verder een keuze van de gemeente Wijk bij Duurstede aangezien er geen regionale consequenties zijn. Ook Wijk bij Duurstede moet tenslotte, net als alle andere gemeenten, voldoen aan de taakstelling.

Verdere voorstellen zijn niet aan de orde en de voorzitter concludeert:

- We stemmen in met de voorstellen en gaan door met het proces voor een nieuwe huisvestingsverordening
- Over de regionale aanpak van de huursprong en effectiever inzetten van loting, gaat Kees Diepeveen (als trekker Regionaal woobeleid (MB)) het gesprek aan met RWU.
- De bijlage met de reacties en het antwoord op deze reacties wordt openbaar.

3. Woondeal startnotitie (thema versnelling woningbouw/middenhuur)

Trekkers: Dolf Smolenaers (De Bilt), Kees Diepeveen (Utrecht) en Hans Adriani (Nieuwegein)

Kees Diepeveen geeft een toelichting bij het agendapunt, waarbij hij benadrukt dat bij de woondeal begrip nodig is voor het regionale proces waar de gemeenten mee bezig zijn. Ook moet duidelijk zijn dat de gemeenten op korte termijn woningproductie leveren. De woondeal moet daarom vooral gaan over het functioneren van de woningmarkt en niet over plancapaciteit. Dus meer over 'wonen' dan over 'ruimtelijke ordening'. Voor meer plancapaciteit is ook meer tijd nodig. In de woondeal moet ook een verwijzing komen naar het verstedelijkingsakkoord. De woondeal moet niet als een afleidingsmanoeuvre functioneren voor de druk op de woningmarkt.

De wethouders bespreken onderwerpen omtrent: de termijn van de woondeal; meerwaarde voor regio en gemeente; de regio U10 of U16; de omvang van de woningbouwprojecten; rode contouren. Waarna afspraken worden gemaakt over het vervolg van het proces. Belangrijk daarbij is het mandaat voor de trekkers om met BZK het gesprek aan te gaan over de woondeal.

Termijn De woondeal is volgens kabinet vooral gericht op deze kabinetsperiode met een doorloop naar de volgende. De woondeal is ook een manier om mee te doen, aandacht voor de samenwerking in onze regio.

Meerwaarde voor de gemeente en/regio Als antwoord op de vraag: waar is mijn gemeente in de deal? Antwoord Dolf Smolenaers: ik vroeg mij eerst ook af wat ik hier als gemeente aan heb. Maar de meerwaarde is toch ook de benadering van de samenwerking met het rijk. De indruk is dat het ministerie zich voor onze regio wil inzetten.

Regio U10/U16 De nadruk moet in de regio niet liggen bij de tegenstellingen. Herman Geerdes verwijst naar hierbij naar de bespreking in het trekkersoverleg, eerder die dag, als de kwestie U10/U16 aan de orde komt. Voor de REP moet het gaan over vijf pijlers. De governance moeten we organiseren vanuit de gezamenlijkheid.

Omvang woningbouwprojecten In de startnotitie staat 'van enige omvang' bij de lijst van woningbouwprojecten. Rob Jorg geeft aan dat de betekenis hiervan verschilt naar gemeente. Hier is toch wel enige flexibiliteit vereist. Er moet voor een inclusieve benadering worden gekozen. De wethouders spreken af om de projectenlijst uit te breiden met projecten waar een gemeente belang aan hecht. Hierbij wordt dan wel opgemerkt dat het moet gaan over projecten die we van waarde vinden om met BZK te bespreken. Laat vooral ook horen wat kan helpen om een project te realiseren.

Rode contouren Van meerdere wethouders komen opmerkingen over bouwen in het buitengebied/rode contouren discussie. In de woondeal moet een linkje komen om aan de slag te gaan met de rode contouren. Gerrit Spelt loopt nu al tegen de conclusie aan, in het locatieonderzoek, dat er op korte termijn voldoende plannen zijn voor nieuwbouw. Dit voorkomt dat Lopik toestemming krijgt om een project buiten de rode contour verder te ontwikkelen.

Gedeputeerde Pim van de Berg geeft een reactie op de bespreking. Het maken van een woondeal in onze regio is een ingewikkelde puzzel zoals al staat in de notitie. Wat is nu verstandig om bij het kabinet zichtbaar te maken? We moeten aangeven hoe we het wel kunnen gaan redden met de opgaves tot 2025. Uitgangspunt is het versnellen van de verstedelijkingsopgave. We zijn helaas nog niet staat om alle knelpunten op te lossen. We moeten de garantie bieden aan de minister dat we in staat zijn om te versnellen. In het huidige tempo gaan we het niet redden voor 2025.

De voorzitter concludeert: in site-onderzoek staan harde en zachte plannen in alle gemeenten, die niet makkelijk zijn. We gaan inhoudelijke aspecten meegeven aan de minister om de plannen te realiseren. In de woondeal gaan we de samenwerking met provincie benadrukken. Het totale aanbod gaan we opnemen in de woondeal, ook de kleinere projecten. Voor wat betreft het proces: het is belangrijk om een woondeal af te tikken voor het voorjaarsoverleg Mirt. Voor die tijd komen we echter niet meer bij elkaar. Laten we de afspraak maken om nu snel projecten aan te leveren, dat hoeft niet deze week. Hoe kunnen we het regelen dat we half april een woondeal ondertekenen?

Kees Diepeveen vult daarbij aan dat de trekkers, de gedeputeerde en bzv aanstaande vrijdag (22 februari) een overleg hebben. Na dit overleg volgt een terugkoppeling, evenals de uitvraag naar projecten en knelpunten. Na de 22^e hebben we meer zicht op de termijn en kunnen we een keuze maken voor extra bijeenkomst of een verdere afhandeling per mail.

4. Groen en landschap, start nieuw thema

Initiatief: Hans Marchal, George Becht, Herman Geerdes en Lot van Hooijdonk

De discussie richt zich in eerste instantie op het belang van het thema, de snelheid en de breedte.

George Becht geeft aan dat het niet wenselijk is om de opgaveteams in elkaar op te laten gaan. Bij het thema moet eerst een aantal zaken bij elkaar komen, zoals recreatie, en dan moet het landen in de REP.

Herman Geerdes licht toe dat de bestuurstafels opdracht geven aan de opgaveteams. De rapporten voor de REP komen allemaal van de bestuurstafels. Dit moet dan ook gelden voor het rapport over landschap. In de verdere bespreking komt naar voren om voor het thema landschap een eigen bestuurstafel te organiseren. Eerder op de dag is dit ook in het trekkersoverleg ter sprake gekomen.

George Becht geeft wel dat om mee te gaan in het proces voor de REP snelheid vereist is. De maand juni wordt genoemd om een rapport te leveren. Ivo ten Hagen waarschuwt er wel voor dat 'landschap' een erg omvattend begrip is. De opdrachtformulering vereist nadere beschouwing. Hans Adriani merkt op dat juist die bredere benadering van het thema een zelfstandige bestuurstafel rechtvaardigt. Voor de verkenning moeten we ons alleen beperken om snelheid te maken. We hebben nu een verkenning nodig die aansluit bij de REP. Daarentegen wordt in de verdere bespreking wel door opgemerkt dat er ook aandacht moet zijn voor klimaatadaptatie. We hebben nu een inhaalslag nodig, maar dit is een eerste stap. Voor de volgende stappen is dan de bestuurstafel (Herman Geerdes). Waarop [REDACTED] aanvult dat in de aanzet van de REP een haakje zit voor 'groen', dit moet verder worden onderbouwd met een analyse. Hans Marchal neemt de redenering over dat er een korte klap nodig is op landschap. Daarna moeten we verder gaan, de term verdienmodellen past dan in het verdere proces. In de bespreking is nog wel discussie over de begrippen 'landschap' en 'landelijk gebied'.

De voorzitter concludeert:

- Er is een grote behoefte aan een nieuwe bestuurstafel.
- Voor de aansluiting met de REP is op korte termijn een verkenning nodig over 'landschap'.

5. Asiel en Integratie: Eindadvies onderzoek bovenlokale matching statushouders

Trekkers: Maarten van Ooijen (Utrecht), Jan Kuiper (Nieuwegein) en Laura Hoogstraten (Zeist)

Zonder verdere discussie wordt ingestemd met:

- conclusies en aanbevelingen uit het onderzoek over te nemen, behoudens het aanstellen van een regionale coördinator
- geen extra capaciteit in te zetten door middel van een coördinator
- wanneer de toestroom weer toeneemt dit onderwerp opnieuw op de agenda te zetten.

6. Kort op de agenda

a. Woonthema wonen en zorg

Het woonthema wonen en zorg heeft nog maar één trekker, namelijk wethouder Hilde de Groot (Houten). Versterking is gewenst.

- Erika Spil gaat samen met Hilde de Groot dit thema trekken.

b. Woningmarktanalyse Companen

Op 19 december 2019 heeft Companen een presentatie gegeven van de woningmarktanalyse. Inmiddels heeft iedere gemeente een concept rapportage gekregen en op een enkele gemeente na zijn de rapportages afgerond. Companen is nu ook bezig met regionale analyse. Bespreking van deze analyse in relatie tot regionaal woonbeleid wordt vervolgd in een volgende bestuurstafel.

- agendering vervolg BT mei 2019

c. Jaarverslag U10

Het jaarverslag wordt vandaag aan iedere bestuurstafel geagendeerd. Het gaat puur om een informatief verslag. De bestuurstafels maar ook colleges of raden hoeven de tekst niet vast te stellen. Agendering heeft als doel een laatste controle op de tekst voordat deze op de website van de U10 wordt gepubliceerd.

- De tekst van de eigen bestuurstafels vrijgeven voor publicatie op de website.

d. U10 beraad(t) 30 januari, verslag

- ter kennis name

e. Verslag bestuurstafel 19 december 2018

- vastgesteld

7. Middenhuur, presentatie Biedboek

Presentatie [REDACTED]

De [presentatie](#) is aan het verslag toegevoegd.

Vraag na de presentatie van Hilde de Groot: slechts een paar woningcorporaties doen mee, waarom ook niet wat kleinere? Antwoord van [REDACTED] Biedboek is een begin. Het gaat om een gedachte die voor meer partijen ook kleinere woningcorporaties geschikt is. Vraag van Rob Jorg: is er niet het gevaar dat beleggers de gemeenten gaan vermijden waar geen regels zijn? Antwoord van [REDACTED] dat gevaar bestaat maar maak je kleiner door samen hier een afspraak over te maken. We moeten het contact intensiveren tussen gemeenten en beleggers, zodat ook ambtenaren vertrouwen krijgen in deze afspraken. We zijn nu bezig met het organiseren van een rekensessie juist om de ambtenaren mee te krijgen (april). In deze rekensessie ook aandacht voor duurzaamheid en leefbaarheid. Het moet tenslotte gaan om een stabiele investering voor de lange termijn.

Hans Adriani geeft een opmerking door van Kees Diepeveen dat het actieprogramma van de gemeente Utrecht verder gaat dan de afspraken in het Biedboek. Hilde de Groot merkt op dat de genoemde EPC norm scherper moet. De genoemde norm is voor vrijstaande woningen.

Hans Adriani concludeert dat het Biedboek een openingsbod is om het gesprek te voeren

8. Rondvraag

Niets meer voor de rondvraag

Aanwezig bestuurstafel Gezonde woon- en leefomgeving

Gemeenten	wethouders	19-12
Bunnik	Erika Spil	
De Bilt	D.M.P.G. (Dolf) Smolenaers	
De Ronde Venen	Rein Kroon	
De Ronde Venen	Alberta Schuurs-lensema	
Houten	Hilde de Groot	
Houten	Herman Geerdes	
IJsselstein	Kees Geldof	
IJsselstein	Peter Bekker	
Lopik	Gerrit Spelt	
Montfoort	locko Rensen	
Montfoort	Ivo ten Hagen	
Nieuwegein	Hans Adriani	
Oudewater	Bob Duindam	
Oudewater	Walther Kok	
Stichtse Vecht	Linda van Dort	
Utrecht	Kees Diepeveen	
Utrechtse Heuvelrug	Rob Jorg	
Vijfheerenlanden	Huib Zevenhuizen	
Vijfheerenlanden	Marcel Verweij	
Vijfheerenlanden	Maks van Middelkoop	
Wijk bij Duurstede	J. (Hans) Marchal	
Wijk bij Duurstede	Willem Ioustra	
Woerden	Tymon de Weger	
Woerden	George Becht	
Zeist	Wouter Catsburg	
Zeist	Marcel Fluitman	
Zeist	Laura Hoogstraten	
Verder aanwezig		
Provincie Utrecht		Tot 14uur
Provincie Utrecht		
Vijfheerenlanden		Agpnt 4
U10		Agpnt 5
Provincie Utrecht		Agpnt 7
ASR		Agpnt 7
Vesteda		Agpnt 7
Wonam		Agpnt 7
STEC		Agpnt 7
U10		verslag

Bijlage, presentatie Biedboek, agendapunt 7

stec
groep

Handen ineen voor meer middenhuur

stec
groep

We zetten ons in voor:

- Doorstroming in de woningmarkt
- Middeninkomens (€ 36.000 tot € 55.000)
- Diverse doelgroep, divers product
- Inclusieve, sterke wijken

stec
groep

Marktconform afsprakenkader met oog voor maatwerk

Onderdeel	Toelichting
Commitment lange termijn	Courante woningen, langjarig in middensegment
Aantallen	Investeren vanaf 20 woningen
Exploitatie termijn	Minimaal 15 jaar
Huurverhoging	Gematigd huurbeleid: max. +2% boven inflatie op portefeuilleniveau
Woonlasten	Netto woonlastenbenadering (huur, service, parkeren, energie)
Minimaal vloeroppervlak	Minimaal 50 m² (app) en 90 m² (ggb)
Inkomensnomen	Vanaf € 36.000, conform NIBUD, mix inkomensdoelgroepen
Voorkeurstoewijzing	Afspraken specifieke doelgroepen mogelijk
Duurzaamheid	Liefst < EPC 0,4
Transparant	Transparant in rekenwijze: rekensessie
Samenwerking corporaties	Samenwerking beleggers en corporaties t.b.v. inclusiviteit
Betrokken	Langetermijnpartner woningmarkt
Taskforce middenhuur	Continuïteit biedboek: rekensessie

stec
groep

Vragen?

Korte weergave overleg Woondeal Utrecht d.d. 22 februari 2019, stadskantoor Utrecht.

Aanwezig: wethouders K. Diepeveen, H. Adriani en D. Smolenaers, gedeputeerde P. Van den Berg, p- Directeur-Generaal Bert Van Delden en Frank Reniers (beiden BZK), [REDACTED] (gemeente Utrecht) en [REDACTED] (provincie Utrecht)

Adriani, aangevuld door Diepeveen en Smolenaers, koppelt terug wat er tijdens de bestuurstafel van 20/2 is besproken: brede steun voor woondeal, maar wel met respect voor het proces van het REP.

De 16 gemeenten vinden het belangrijk om te laten zien dat we de woningbouwopgave een gezamenlijke opgave vinden, waarbij een kleiner aantal in een kleinere gemeente waardevol is naast een groter aantal in een grotere gemeente. Om die reden kiezen we ervoor om, binnen de bestaande harde en zachte plancapaciteit, bij alle gemeenten nogmaals uit te vragen welke projecten ondersteund kunnen worden om te kunnen versnellen.

Van den Berg constateert dat het inderdaad meer een woondeal ipv een bouwdeal: aandacht voor vooral korte termijn en kwalitatieve aspecten. Maar hij vraagt ook aandacht voor het lange termijnperspectief: het oplossen van de mobiliteitsknelpunten vergt een zekere massa.

Van Delden schetst de intentie van BZK. Reeds met het sluiten van het woonakkoord vorig jaar heeft BZK een nieuwe koers ingezet: van 'besparen en hervormen' naar 'meedoen en ondersteunen'. Voor een specifiekere uitwerking worden nu met de 5 spanningsregio's Woondeals gesloten. Intentie is een langjarig partnerschap, waarin BZK concrete bijdragen wil leveren aan versnelling van de woningbouw in bepaalde gebieden (zowel op de korte als middellange termijn) en het beter functioneren van de woningmarkt (voorkomen van excessen). Uitbreiding van de plancapaciteit en de ruimtelijke keuzes daarmee, is agenderend. Nu starten met de eerste twee thema's geeft de mogelijkheid om bij komende trajecten (w.o. NOVI) en bij de volgende kabinetsformatie stappen te kunnen zetten. Bovendien is een proces afspraak gemaakt om gezamenlijk op te trekken richting regiodeal.

Belangrijk nieuw onderdeel rond de woondeal is dat als er in andere woondeals slimme dingen worden geleerd of opgeschreven die ook voor eerder getekende deals (Groningen, Eindhoven, en dus ook Utrecht) zullen gelden. De Woondeal staat naast de samenwerkingen rond MIRT, Verstedelijking G4 etc. maar kan daar wel een extra impuls aan geven.

Qua planning is afgesproken dat er gekoerst wordt op ondertekening van de woondeal eind maart of begin april.

Considerans

Beperkt aantal tekstwijzigingen agv overleg met wethouders wonen op 16 april. Met name is gelet op het voorkomen van afspraken aangezien als er al sprake is van een afspraak dat deze in de afspraken zelf moet worden opgenomen en niet in de considerans. Dit heeft vooral betrekking op de laatste zin van de considerans. Deze 'afspraak' is iets meer uitgewerkt en opgenomen als afspraak 27.

Kanttekening bij deze tekst is het gebruik van de begrippen 'systeemwijziging' of 'beleidswijziging'.

Over deze terminologie vindt nog overleg plaats tussen BZK en gemeente Utrecht (ambtelijk).

III Functioneren van de woningmarkt

Afspraak 9 excessen middenhuur

Toegevoegd twee maatregelen om middenhuur te reguleren: noodknop en beperking WOZ in het WWS.

Kanttekening bij deze tekst is de formulering van de noodknop, zie ook de opmerking die hier bij staat.

Afspraak 10 regie op kwaliteit middenhuur oftewel het verschil in mening over het vastleggen van de gebruiksopp.

Toegevoegd de zinsnede om een onafhankelijke deskundige in te kunnen schakelen, ipv de landsadvocaat en ook concrete afspraken om tot advies te komen.

Afspraak 20 en afspraak 21 kansen voor middensegment

Toegevoegd om mogelijkheden te verkennen voor toevoeging onderkant middensegment waar de woningcorporaties in beeld kunnen komen.

IV. Vitale wijken

Afspraak 22 integrale wijkaanpak

Toevoeging van lid d over een toezegging van mogelijke middelen...

V. Faciliteren van de groei

Toevoeging aan de inleiding, verbinding met de REP versterken, ook nav opmerkingen van 16 april: "In het kader van de REP worden kwalitatieve afspraken over programmering gemaakt".

Afspraak 27 financiering, G4 in de woondeal

Verbinding van de discussie G4/rijk met de woondeal, zie ook opmerking bij de considerans.

Afspraak 30 financieringsruimte woningcorporaties

Veel toegevoegd aan deze afspraak. Met name bedoeld om de afspraak concreter te maken en te voorkomen dat wordt gewacht op onderzoek (lid a). Hier zit dan wel het gevaar in dat je op de uitkomsten van het onderzoek vooruit gaat lopen, bijvoorbeeld de collegiale ondersteuning.

Concreet "zet de minister hiervoor de directeur van het Expertteam Woningbouw in (Victor Schaap) en partijen spreken af om de tweede helft van 2019 tot concrete afspraken te komen."

VI. Ten slotte

Afspraak 37 aangevuld

In plaats van 750k stelt de minister 1mln beschikbaar. Wel met de toevoeging dat er een uitvoeringsprogramma komt met voorstellen voor de besteding.

Stand van zaken Woondeal Utrecht

3-12-2018

Versnellen bouwproductie

- 13 versnellingslocaties afgesproken om op samen te werken
 - Locatie Middelland Woerden: €500.000 bijdrage innovatief gebiedsfonds
 - Locatie Rijnhuizen Nieuwegein: Chw aanvraag goedgekeurd
 - Locatie Merwedekanaalzone Utrecht: samenwerking op mobiliteitsknelpunten
 - Naast deze 3, als eerste focus op Stationsgebied Nieuwegein, Planetenbaan Stichtse Vecht en De Meern Zuid Utrecht
- Faciliteit
 - Provincie € 5 miljoen, tbv binnenstedelijke woningbouw
 - Rijk € 38 miljoen, tbv binnenstedelijke transformatie
 - Insteek middelen zo goed mogelijk op elkaar aan te laten sluiten

(middel)lange termijn vergroten plancapaciteit

- Woonbehoefte accommoderen en woningtekort inlopen
- Plan capaciteit, woningbehoefte en woningbouwproductie monitoren
- Relatie MIRT:
 - MIRT onderzoek Wonen, Werken, Bereikbaarheid, Leefbaarheid
 - (pre)verkenning/pakket maatregelen tbv bereikbaarheid Utrecht Science Park (voorheen Uithof) en Utrecht Centraal, icm mogelijk maken huidige plannen woon- en werklocaties
 - De mobiliteitsopgave en woningbouwopgave, kosten en daarvoor benodigde financiële middelen in kaart brengen ter agendering.

Corporaties

- Samen investeringscapaciteit corporaties verkennen

Betaalbaarheid

- Expertteam woningbouw inzetten voor verkennen betaalbaarheid onderkant middensegment
- Noodknop middenhuur, samenwerken bij ontwikkeling van een lokaal instrument met landelijke wettelijke kaders.

Tegengaan excessen

- Samenwerken op excessen tegen te gaan
- €500.000 bijdragen aan strijd tegen huisjesmelkers: regionaal handhaven i.v.m. waterbedeffect
- Expertteam woningbouw inzetten voor verkennen extra mogelijkheden tegengaan excessen